Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)
Shivajinagar, Pune-411005. Maharashtra.

VOLUME 9, ISSUE 8 **AUGUST 2024**

MODLIB

E-Bulletin of Library and Information Centre

Published by: Dr. Rajendra S. Zunjarrao, Principal, MCASC (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5.
Editor: Dr. Shantashree Sengupta, Librarian.
Editorial Assistant: Mrs. Sarika Sable
E-mail: librarian@moderncollegepune.edu.in

'MODLIB' : E-Bulletin of Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5.

Frequency: Monthly

Mode of Publication: Online

Issue: August 2024

Disclaimer: The Publisher and Editorial Team of this Issue of Library E-Bulletin are not responsible for the views expressed in the Articles.

Table of Contents

Sr.No.	Topic	Page No.s
1	Seminar of Welfare Schemes by Department of Social Welfare, Government of Maharashtra	6 - 11
2	पंडित दिनदयाळ रोजगार व स्वयंरोजगार महामेळावा	12 - 19
3	Marathi Poem 'उंबरठा' by Principal Dr. R.S.Zunjarrao	20
4	Events conducted by NSS in August 2024	
	• *Streetplay - "Aavaj Yuva Shakticha Vikas Aadhunik Bhartacha"*	22 - 23
5	ISR Activity: Conduction of interviews for Financial Assistance by Emcure Pharmaceutical Limited, Pune for Academic Year 2024-25	24 - 25
6	Independence Day Celebrations 2024	26
7	Library Visit of students	
	• *SYBA Marathi Students*	27 - 28
	• *M.Com Part-1 & M.Com Part-2 Students*	29 - 33
8	Events conducted in the Library during August 2024	
	• *Sahityaratna Anna Bhau Sathe Jayanti*	34 - 36
	• *Krantisinh Nana Patil Jayanti*	37 - 38
	• *Sadbhavna Diwas*	39 - 40
	• *Granthotsav: Book Exhibition cum Sale*	41 - 51

Table of Contents

Sr.No.	Topic	Page No.s
9	Events conducted by the Departments during August 2024	
	• *One day Workshop and an interactive session on 'Research Project' for the PG students of all faculties of MCASC, Pune-5 in collaboration with IIT Mumbai.*	53 - 54
	• *Department of Hindi*	55 - 58
	• *Guest lecture on Gynaecological Issues*	59 - 61
	• *Department of Performing Arts*	62 - 65
	• *Department of English*	66 - 67
10	Seminars/ Webinars attended by Faculty Members	
	• *Dr. Prabhakar Varade, Department of Electronics*	69 - 70
	• *Dr. Rupesh Bansode, Department of Commerce*	71
	• *Dr. Priyanka Joshi, Department of History*	72
	• *Dr. Pooja Paratane, Department of Mathematics*	73
11	Faculty members invited as Resource Persons & Special Guests	
	• *Dr. Shantashree Sengupta, Librarian*	75 - 83
	• *Dr. Pooja Paratane, Department of Mathematics*	84 - 85
	• *Dr. Prabhakar Varade, Department of Electronics*	86

Table of Contents

Sr.No.	Topic	Page No.s
12	Retirement Programme of Prof. Mrs. Sandhya Vartak, Department of Economics	87
13	Modern Achievements	
	• *Dr. Priyanka Joshi, Department of History*	89
	• *Dr. Nisha Bhandare, Head, Department of Marathi*	90
	• *Dr. Milind Bodke, Head, Department of Electronics*	91
	• *Department of Computer Science, Department of Hindi and Department of History*	92
	• *Dr. Prerna Ubale, Head, Department of Hindi*	93
	• *Mr. Shrikrishna Sampat Sutar, TYBA Student 2023-24*	94
	• *Mr. Swaroop Bharat Bhujbal, Alumni*	95
	• *Mr. Ajinkya Mahale, Alumni*	96
	• *Tejas Parpolkar, Ankita Gawande, Sujata Jadhav, Alumni*	97
14	Newly added Books and Books received in Gratis	98
15	Newspaper Clippings: August 2024	100 - 188
16	Upcoming events: September 2024	189

Seminar on Welfare Schemes by Department of Social Welfare, Government of Maharashtra

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागातर्फे लोककल्याणकारी योजनांची माहिती विद्यार्थ्यांना देण्यासाठी एक मेळावा प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे ऑडिटोरियम येथे आयोजित करण्यात आला होता. यामध्ये प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे सचिव मा.प्रा.शामकांत देशमुख, मॉडर्न महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव आणि इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाचे विविध पदाधिकारी उपस्थित होते. या मेळाव्यात राज्य आणि परदेशी शिष्यवृत्ती मिळालेल्या विद्यार्थ्यांचा गौरव करण्यात आला. यामध्ये श्रेया सचिन इंगळे आणि अनंत क्षीरसागर यांचा समावेश होता.

Dt.16.8.2024

Seminar on Welfare Schemes by Department of Social Welfare, Government of Maharashtra

Seminar on Welfare Schemes by Department of Social Welfare, Government of Maharashtra

Seminar on Welfare Schemes by Department of Social Welfare, Government of Maharashtra

Seminar on Welfare Schemes by Department of Social Welfare, Government of Maharashtra

Seminar on Welfare Schemes by Department of Social Welfare, Government of Maharashtra

इंदापूर चौफेर

Maharashtra > Pune > Indapur

Published By : Indapur Choufer News - Saturday 17 August 2024

पुणे : :इतर मागास बहुजन कल्याणकारी योजनांची माहिती लाभार्थ्यांपर्यंत पोहोचविण्यासाठी तालुकास्तरीय मेळाव्यांचे आयोजन करण्यात येणार आहे

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागा मार्फत विविध योजनांची माहिती लाभार्थ्यांपर्यंत पोहोचविण्यासाठी मेळाव्याचे आयोजन

पुणे शहरातील मेळावा दि.१६ ऑगस्ट रोजी प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे, कॉलेज ऑफ इंजिनिअरींग, शिवाजीनगर पुणे येथे पार पडला.

(नितीन लोंढे) पुणे :- इतर मागास बहुजन कल्याणकारी योजनांची माहिती लाभार्थ्यांपर्यंत पोहोचविण्यासाठी तालुकास्तरीय मेळाव्यांचे आयोजन करण्यात येणार असून पुणे शहरातील मेळावा दि.१६.०८.२०२४ रोजी प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे, कॉलेज ऑफ इंजिनिअरींग, शिवाजीनगर पुणे येथे पार पडला. सदर कार्यक्रमात मा.श्री. ज्ञानेश्वर खिलारी, संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण, संचालनालय म.रा पुणे, मा.श्री. संतोष हराळे, सहसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, म.रा पुणे, मा.श्री. खुशाल गायकवाड, प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण (प्रादेशिक) विभाग, पुणे व श्री. विशाल लोंढे, सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण, पुणे हे उपसिथत होते. याप्रसंगी मा.श्री. खुशाल गायकवाड, प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण (प्रादेशिक) विभाग, पुणे यांनी कार्यक्रमाचे प्रस्ताविक करून कार्यक्रमाचे उद्धाटन केले व इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या विविध योजनांबाबत थोडक्यात माहिती दिली तसेच विभागाचे पुढील ध्येय धोरण बाबत उपस्थितांना मार्गदर्शन केले. पुणे जिल्ह्यातील माध्यमिक आश्रमशाळा वाघोली येथील शिक्षकांनी इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या विजाभज प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या आश्रमशाळा, भारत सरकार शिष्यवृत्ती योजना, वसतिगृह योजना, ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले आधार योजना, विविध घरकुल योजना इ. बाबत विस्तृत स्वरूपामध्ये माहिती सादर केली.इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत लाभ घेतलेले लाभार्थी श्री. आनंद क्षिरसागर (परदेश शिष्यवृत्ती धारक), कु. नितिन झगडे (परराज्य शिष्यवृत्ती धारक), कु. वैष्णवी म्हस्के (परराज्य शिष्यवृत्ती धारक), कु.योगेश चोपडे,(परराज्य शिष्यवृत्ती धारक), तसेच माध्यमिक आश्रमशाळा मुखई, ता. शिरुर जि.पुणे या शाळेत शिक्षण घेत असलेले विद्यार्थी तसेच विद्यार्थीनी यांनी राज्यस्तरीय सॉफ्ट बॉल स्पर्धेत विशेष प्राविण्य मिळवले असलेने सदर लाभार्थ्यांचा सत्कार मा.श्री. ज्ञानेश्वर खिलारी, संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण, संचालनालय म.रा पुणे यांनी केला.श्री. विशाल लोंढे, सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण, पुणे यांनी कार्यक्रमाची सांगता करत इतर मागास बहुजन कल्याण विभागातील विविध योजनांचा लाभ कसा घ्यावा या बाबत सुचना दिल्या व जास्तीत लाभार्थ्यांपर्यंत सदर योजनांची माहिती पोहचवावी यासाठी इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाची माहिती पुस्तीका "उत्कर्ष बहुजनांचा" याचा QR Code कार्यक्रमातील सर्व उपस्थितांना उपलब्ध करून देण्यात आला असून सदर QR Code मार्फत विभागाची माहिती पुस्तीका डाऊनलोड करून तळागळातील लोकांपर्यंत विभागाच्या योजनांचा प्रचार व प्रसार करावा याबाबत आवाहन केले आणि सर्व उपस्थितांचे आभार व्यक्त केले.यावेळी प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे सचिव प्रा. श्रीकांत देशमुख, प्राचार्य प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे, कॉलेज ऑफ इंजिनिअरींग पुणे, डॉ. कल्याणी जोशी, प्राचार्य मॉडर्न कॉलेज ऑफ आर्ट्स, कॉमर्स अॅण्ड सायन्स पुणे डॉ. राजेंद्र झुंजारराव, उपप्राचार्य मॉडर्न कॉलेज तथा नॉडल ऑफिसर शिष्यवृत्ती डॉ. विजन गायकवाड इतर मागास बहुजन कल्याण निरीक्षक श्रीम. अर्चना होले, मुख्याध्यापक माध्यमिक आश्रमशाळा वाघेली श्री. जितेंद्र सोनोने, श्री. विजय फापाळे, श्री. प्रदिप लकडे इ. तसेच पुणे जिल्ह्यातील स्वयंसेवी संस्था व महाविद्यालयातील शिष्यवृत्ती संदर्भातील कामकाज करणारे कर्मचारी व विद्यार्थी, विद्यार्थींनी मोठ्या प्रमाणात उपस्थित होते.

पंडित दिनदयाळ रोजगार व स्वयंरोजगार महामेळावा: ३१ ऑगस्ट २०२४

समर्थ युवा फाउंडेशन व महाराष्ट्र शासन आयोजित रोजगार व स्वयंरोजगार महामेळावा आपल्या मॉडर्न कॉलेज येथे घेण्यात आला.

या महामेळाव्याच्या माध्यमातून हजारो युवकांना रोजगाराच्या संधी एकाच छताखाली उपलब्ध करून युवा पिढीला संधी उपलब्ध होतील.

मेळाव्यास शालेय शिक्षण व मराठी भाषा मंत्री दीपक जी केसरकर, उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री चंद्रकांत दादा पाटील, केंद्रीय सहकार व नागरी विमान वाहतूक राज्यमंत्री मुरलीधर जी मोहोळ, नीलमताई गोऱ्हे, जिल्हाधिकारी सुहास दिवसे व या कार्यक्रमाचे आयोजक राजेश जी पांडे, युवासेनेचे किरण साळी, युवा मोर्चाचे सुशील मेंगडे,व अन्य प्रमुख मान्यवर उपस्थित होते.

पंडित दिनदयाळ रोजगार व स्वयंरोजगार महामेळावा: ३१ ऑगस्ट २०२४

पंडित दिनदयाळ रोजगार व स्वयंरोजगार महामेळावा: ३१ ऑगस्ट २०२४

पंडित दिनदयाळ रोजगार व स्वयंरोजगार महामेळावा: ३१ ऑगस्ट २०२४

'महाराष्ट्र शासना द्वारा आयोजित रोजगार व स्वयंरोजगार मेळाव्यातील' काही स्टॉल्स भेट दिली.

पंडित दिनदयाळ रोजगार व स्वयंरोजगार महामेळावा: ३१ ऑगस्ट २०२४

प्रभात
City _28 August 2024_013
28 Aug 2024

मॉडर्न महाविद्यालय येथे शनिवारी रोजगार मेळावा

पुणे, दि. २७ - शिवाजीनगर येथील प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे मॉडर्न महाविद्यालय येथे शनिवारी (दि. ३१) सकाळी ९ वाजता पंडित दीनदयाळ उपाध्याय रोजगार मेळावा भरविण्यात येणार आहे. कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग आणि आकांक्षा फाउंडेशन स्किल स्कूल यांच्या विद्यमाने हा उपक्रम आयोजित करण्यात आला आहे. रोजगार मेळाव्यात जिल्ह्यातील शंभर नामांकित उद्योजकांनी सहभाग दर्शविलेला असून त्यांच्याकडून ९ हजारांपेक्षा अधिक रिक्तपदे कळविण्यात आलेली आहेत. ही रिक्तपदे किमान १० वी, १२ वी, पदवीधर, कोणत्याही शाखेचा आयटीआय अभ्यासक्रम पूर्ण केलेला, पदविकाधारक, ट्रेनी इंजिनिअर अशा उमेदवारांतून भरण्यात येणार असून नोकरीइच्छुक उमेदवारांना नोकरीच्या विविध संधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत. अधिक माहितीसाठी विभागाच्या **www.rojgar.mahaswayam.gov.in** या संकेतस्थळाला भेट देणे आवश्यक आहे.

लोकमत

रोजगार मेळाव्यात ११ हजार जागांची उद्या होणार भरती

शंभर कंपन्यांचा सहभाग ; 'क्युआर कोड'द्वारे नोंदणी

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग आणि समर्थ युवा फाउंडेशनतर्फे शनिवारी (दि. ३१) पंडित दीनदयाळ उपाध्याय रोजगार मेळावा आयोजित करण्यात आला आहे. सहभागी होण्यासाठी 'क्यूआर कोड'द्वारे नोंदणी करता येणार असून, या मेळाव्यात १०० कंपन्यांकडून सुमारे ११ हजार रिक्त जागा भरल्या जाणार आहेत. बेरोजगारांनी याचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन जिल्हाधिकारी डॉ. सुहास दिवसे यांनी केले आहे. या 'क्यूआर कोड'द्वारे जमा झालेल्या माहितीचा वापर करून भविष्यातही बेरोजगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात येईल, असेही ते म्हणाले.

जिल्हाधिकारी कार्यालयात आयोजित पत्रकार परिषदेत ते बोलत होते. डॉ. दिवसे म्हणाले, "या रोजगार मेळाव्यात जिल्ह्यातील औद्योगिक परिसरातील विविध १०० पेक्षा अधिक नामांकित उद्योजकांनी सहभाग दर्शविलेला असून, त्यांच्याकडून ११ हजारांपेक्षा अधिक रिक्त पदे कळविण्यात आलेली आहेत. या मेळाव्यात मुख्यमंत्री युवा कार्य प्रशिक्षण योजनेचा लाभ घेण्यास इच्छुक उमेदवारांनीही सहभाग नोंदवावा. स्वयंरोजगाराबाबत माहिती व मार्गदर्शनाकरिता शासनाची विविध कर्ज देणारी महामंडळे, 'सारथी', 'बार्टी', 'अमृत', जिल्हा उद्योग केंद्राच्या योजनांसंबंधित दालने तसेच 'सीईओपी'चे भाऊ इन्स्टिट्यूट, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण कार्यालय, द ऑटोमोटिव्ह रिसर्च असोसिएशन ऑफ इंडिया (एआरएआय), स्मार्ट, मॅग्नेट प्रकल्प, नांदी व देअसरा फाउंडेशन, डॉ. रेड्डीज फाउंडेशन, जनशिक्षण संस्था, लाइट हाऊस, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे रिसर्च पार्क फाउंडेशन, एनएसडीसी इंटरनॅशनल अशा शासकीय, खासगी व सेवाभावी संस्थांचे स्टॉलही असणार आहेत, असेही त्यांनी सांगितले. हा मेळावा शिवाजीनगर येथील प्रोगेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे मॉर्डन महाविद्यालय येथे सकाळी ९ वाजता सुरू होणार आहे.

Hello Pune
Page No. 8 Aug 30, 2024
Powered by: erelego.com

पंडित दिनदयाळ रोजगार व स्वयंरोजगार महामेळावा: ३१ ऑगस्ट २०२४

प्रभात
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
City_30 August 2024_015
30 Aug 2024
www.dainikprabhat.com

शिवाजीनगर येथे उद्या रोजगार मेळावा

११ हजारहून अधिक रिक्तपदांची भरती

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. २९ - कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग पुणे आणि समर्थ युवा फाउंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने येत्या शनिवारी (दि. ३१) शिवाजीनगर येथील मॉर्डन महाविद्यालय छत्रपती शिवाजीनगर येथे पंडित दीनदयाळ उपाध्याय रोजगार मेळाव्याचे आयोजन करण्यात आले आहे. या रोजगार मेळाव्यात जिल्ह्यातील औद्योगिक परिसरातील विविध १०० पेक्षा अधिक नामांकित उद्योजकांनी सहभाग दर्शविलेला असून, त्यांच्याकडून ११ हजारांपेक्षा अधिक रिक्तपदांची भरती करण्यात येणार आहे, अशी माहिती जिल्हाधिकारी डॉ. सुहास दिवसे यांनी दिली आहे.

ही रिक्तपदे किमान १० वी, १२ वी, पदवीधर, कोणत्याही शाखेचा औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेचा अभ्यासक्रम (आयटीआय) पूर्ण केलेला, पदविकाधारक, शिकाऊ अभियंता (ट्रेनी इंजिनिअर) अशा विविध पात्रताधारक उमेदवारांतून भरण्यात येणार आहेत. नोकरी इच्छुक उमेदवारांनी रिक्तपदांबाबत अधिक माहितीसाठी विभागाच्या https://www.rojgar.mahaswayam.gov.in या संकेतस्थळाला भेट देऊन आपले पसंतीक्रम ऑनलाइन पद्धतीने नोंदवावेत. रोजगार मेळाव्याच्या दिवशी थेट मुलाखतीस येताना आपली सर्व शैक्षणिक कागदपत्रे, पारपत्र आकाराची छायाचित्रे, आवश्यकतेनुसार अर्ज, बँक पासबुक, आधारकार्डाच्या आर्दीच्या छायांकित प्रती सोबत आणाव्यात, असे आवाहनही जिल्हा प्रशासनाकडून करण्यात आले आहे.

पंडित दिनदयाळ रोजगार व स्वयंरोजगार महामेळावा: ३१ ऑगस्ट २०२४

सकाळ

रोजगारनिर्मितीसाठी कौशल्य विकास केंद्र

मुरलीधर मोहोळ यांचे प्रतिपादन; पुण्यात पंडित दीनदयाळ उपाध्याय रोजगार मेळावा

पुणे, ता. ३१ : "विकसित भारताचे स्वप्न पूर्ण होण्यासाठी युवा पिढी सक्षम, आत्मनिर्भर, उद्योजक, साक्षर आणि कौशल्यप्राप्त होणे गरजेचे आहे. त्यासाठी पुण्यात आंतरराष्ट्रीय कौशल्य विकास केंद्र स्थापन होत आहे," असे प्रतिपादन केंद्रीय सहकार व नागरी हवाई वाहतूक राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांनी केले.

कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग आणि समर्थ युवा फाउंडेशनतर्फे पंडित दीनदयाळ उपाध्याय रोजगार मेळाव्याचे आयोजन शिवाजीनगरमधील मॉडर्न महाविद्यालयात केले होते. यावेळी उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील, शालेय शिक्षणमंत्री दीपक केसरकर, विधान परिषदेच्या उपसभापती डॉ. नीलम गोऱ्हे, जिल्हाधिकारी डॉ. सुहास दिवसे, पुणे महापालिका आयुक्त डॉ. राजेंद्र भोसले, कौशल्य विकास विभागाच्या विभागीय उपायुक्त अनुपमा पवार, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक सहसंचालक रमाकांत भावसार, समर्थ युवा फाउंडेशनचे अध्यक्ष राजेश पांडे आदी उपस्थित होते.

मोहोळ म्हणाले, "कौशल्य विकासासाठी केंद्र शासनाने एक लाख ४८ हजार कोटी रुपयांची तरतूद केली आहे. देशातील एक कोटी तरुणांना कार्य प्रशिक्षणासाठी देशातील मोठ्या कंपन्यांना अनुदान देण्यात येणार आहे. देशात राष्ट्रीय कौशल्य विकास महामंडळाच्या माध्यमातूनही युवकांना कौशल्य प्रशिक्षण देण्यासाठी सामंजस्य करार होत आहेत."

पाटील म्हणाले, "कुटुंबांच्या आर्थिक गरजांसाठी युवकांबरोबरच महिलांसाठी कौशल्याधारित संधी निर्माण करणे गरजेचे आहे. घरातली सर्व जबाबदारी सांभाळत त्यांच्यासाठी कौशल्याधारित रोजगाराच्या संधी घरीच कशा उपलब्ध होतील, हे पाहिले पाहिजे."

केसरकर म्हणाले, "राज्य शासनाने जर्मनीतील बाडेन-वुर्टेमबर्ग या राज्याशी सामंजस्य करार करून युवकांसाठी चांगली संधी निर्माण करण्याचा उपक्रम हाती घेतला आहे. पहिल्या टप्प्यात दहा हजार युवकांना प्रशिक्षित करून जर्मनीला पाठविण्याचे नियोजन असून जर्मन भाषा शिकणे गरजेचे आहे."

डॉ. गोऱ्हे म्हणाल्या, "शिक्षणामुळे रोजगार संधी निर्माण होते. स्वप्न साकार करण्यासाठी युवकांनी सकारात्मक राहावे. परदेशात नोकरीच्या अनेक संधी उपलब्ध आहेत."

मुख्यमंत्र्यांच्या शुभेच्छा

मेळाव्याप्रसंगी मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे व उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचा व्हिडिओ संदेश दाखविण्यात आला. त्यात त्यांनी उपक्रमाबाबत शुभेच्छा दिल्या.

७२०० जणांच्या मुलाखती

मेळाव्यात १३१ कंपन्या, आस्थापनांनी सहभाग नोंदविला असून १८ हजार २५७ रिक्त जागा भरण्यासाठी मागणी कळविली होती. सुमारे नऊ हजार ५०० गरजूंनी मेळाव्यात विविध स्टॉल्सना भेट दिली; तर सात हजार २०० जणांनी नोकरीसाठी मुलाखती दिल्या. त्यानुसार मेळाव्यात निवडप्रक्रिया करण्यात आली.

पुणे : राज्य सरकारतर्फे आयोजित केलेल्या रोजगार मेळाव्याचे उद्‌घाटन करताना मुरलीधर मोहोळ. या वेळी उपस्थित (डावीकडून) किरण साळी, सुशील मेंगडे, डॉ. नीलम गोऱ्हे, मोहोळ, चंद्रकांत पाटील, राजेश पांडे आदी.

Pune, Main
01/09/2024 Page No. 4

पंडित दिनदयाळ रोजगार व स्वयंरोजगार महामेळावा: ३१ ऑगस्ट २०२४

शिवाजीनगरच्या मॉडर्न महाविद्यालयात आयोजित रोजगार आणि स्वयंरोजगार महामेळाव्याला तरुणांची झालेली गर्दी.

महिलांना आर्थिकदृष्ट्या सक्षम करणार

चंद्रकांत पाटील यांची माहिती

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

'राज्य सरकारने लाडकी बहीण योजना आणून महिलांना स्वंयपूर्ण होण्यासाठी पाठबळ दिले. मात्र, अनेक महिला घरकामात अडकल्या आहेत. कुटुंबीयांचा सांभाळ करताना अर्धवेळ रोजगार उपलब्ध करून आर्थिकदृष्ट्या सक्षम करण्यासाठी नामांकित कंपनीसोबत चर्चा सुरू आहे. याबाबत लवकरच निर्णय होऊन, किमान चार-पाच तासांच्या कामाची नोकरी उपलब्ध करून देण्यात येईल,' अशी माहिती राज्याचे उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी शनिवारी दिली.

शिवाजीनगरच्या मॉडर्न महाविद्यालयात कौशल्य विकास विभाग आणि समर्थ युवा फाउंडेशनच्या वतीने आयोजित पं. दीनदयाळ उपाध्याय रोजगार आणि स्वयंरोजगार महामेळाव्याच्या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते. या प्रसंगी केंद्रीय सहकार व हवाई वाहतूक राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ, शालेय शिक्षणमंत्री दीपक केसरकर, विधान परिषदेच्या उपसभापती डॉ. नीलम गोऱ्हे, जिल्हाधिकारी सुहास दिवसे, पुणे महापालिकेचे आयुक्त डॉ. राजेंद्र भोसले, कौशल्य विकास विभागाच्या विभागीय उपायुक्त अनुपमा पवार, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक सहसंचालक रमाकांत भावसार, आयोजक राजेश पांडे, युवासेनेचे सचिव किरण साळी, सुशील मेंगडे आदी उपस्थित होते.

केसरकर म्हणाले, 'कौशल्य विकासाच्या अभ्यासक्रमामुळे युवकांना जेमतेम उत्पन्न मिळते ही चुकीची धारणा आहे. कौशल्य विकासातून युवकांना स्वतःचा व्यवसाय सुरू करता येतो; तसेच कुटुंबाला सुखी ठेवू शकेल इतके वेतन त्याला मिळते. राज्य सरकारने विद्यार्थ्यांना जर्मनीत रोजगार मिळवून देण्यासाठी इंग्रजीतून जर्मन भाषा शिकविणे सुरू केले. मात्र, नव्या शैक्षणिक धोरणात मातृभाषेला महत्त्व देण्यात आले आहे. त्यामुळे मराठीतून जर्मन भाषा शिकविली. या उपक्रमास चांगले यशदेखील मिळाले.'

डॉ. नीलम गोऱ्हे यांनी राज्यातील युवकांना परदेशात रोजगार घेताना येणारी भाषेची समस्या, तेथील कायदे, नियम यासाठी उपाययोजना करण्याची सूचना केली. 'रोजगार व स्वयंरोजगार हा महत्त्वाचा प्रश्न आहे. पुणे विद्येचे माहेरघर, आयटी हब आहे. येथे रोजगार मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध आहे. मात्र, युवकांनी स्वतःला कौशल्याने सक्षम बनवून या संधींचा लाभ घेणे आवश्यक आहे,' असे जिल्हाधिकारी डॉ. दिवसे यांनी सांगितले. पांडे यांनी मेळाव्याची संकल्पना विशद केली. किरण साळी यांनी आभार मानले.

नऊ हजार ५०० जणांनी दिली भेट

'या मेळाव्यात १३१ कंपन्या, आस्थापनांनी सहभाग नोंदविला असून, १८ हजार २५७ रिक्त जागा भरण्यासाठी मागणी कळविली होती. सुमारे नऊ हजार ५०० गरजूंनी मेळाव्यात विविध स्टॉल्सला भेट दिली, तर सात हजार २०० जणांनी नोकरीसाठी मुलाखती दिल्या. त्यानुसार मेळाव्यात निवडप्रक्रिया करण्यात आली,' असे राजेश पांडे यांनी सांगितले.

" देशातील एक कोटी तरुणांना कार्य प्रशिक्षणासाठी देशातील मोठ्या कंपन्यांना अनुदान देण्यात येणार आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाद्वारे गुणवत्तापूर्ण शिक्षण, आर्थिक विकास, भारतीय ज्ञानपरंपरांवर आधारित शिक्षण, तंत्रज्ञानाचा शिक्षणात वापर; तसेच स्वयंरोजगार व कौशल्य विकासास प्राधान्य दिले आहे. त्यासाठी युवकांनी योजनांचा लाभ घेऊन स्वतःची आणि राष्ट्राची प्रगती करण्याचा संकल्प करावा.

– मुरलीधर मोहोळ, केंद्रीय सहकार व नागरी हवाई वाहतूक राज्यमंत्री

Maharashtra Times 1.9.2024

Marathi Poem by Principal Dr. R. S. Zunjarrao

सकाळ

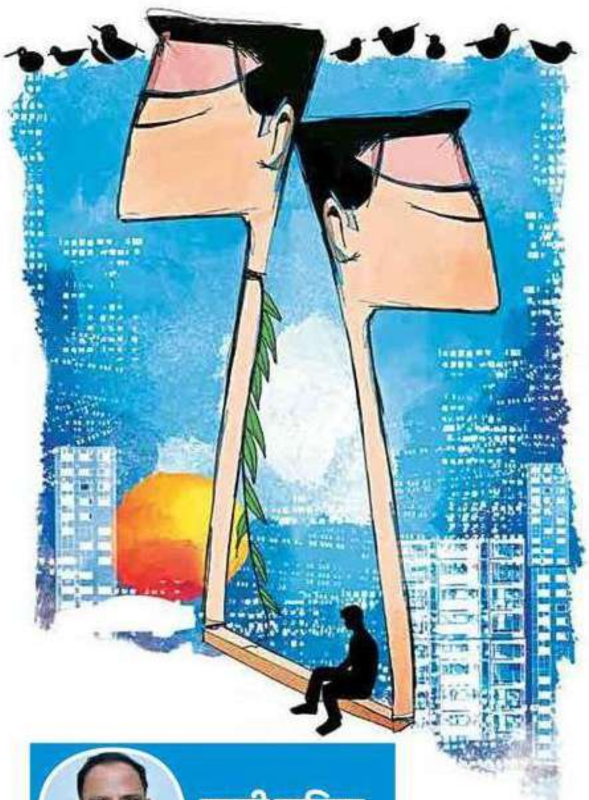

माझी कविता

प्रा. राजेंद्र झुंजारराव

Pune, Saptarang
11/08/2024 Page No. 8

सकाळ

उंबरठा

सक्षम सुंदर घरटी तरिही
संवादाचा अभाव सारा
प्रगती आणिक समृद्धीतुन
स्वार्थ साधणे स्वभाव सारा
मनी खोल त्या शब्दां दिधल्या
कुणी अताशा जागत नाही

आजकाल या उंबरठ्यावर
कुणी मनातिल सांगत नाही

सौख्यसाधने रेलचेल अन्
सदाच वाटे सर्वच आहे
आभासी नवकृतार्थतेचे
इथे अनोखे पर्वच आहे
गर्व बाळगत समजुन सक्षम
कुणी कुणाशी बोलत नाही

आजकाल या उंबरठ्यावर
कुणी मनातिल सांगत नाही

मने प्रदूषित सदैव येथे
निर्मळताही संपुन गेली
उगाच घडले अवघड जीवन
निर्दयता ही व्यापुन गेली
सारे सुटती धोपट धावत
कुणी वळचणिस थांबत नाही

आजकाल या उंबरठ्यावर
कुणी मनातिल सांगत नाही

Pune, Saptarang
11/08/2024 Page No. 8

हार्दिक अभिनंदन

Events Conducted by National Service Scheme (NSS) in August 2024

Streetplay - "Aavaj Yuva Shakticha Vikas Aadhunik Bhartacha"

Our NSS volunteers performed streetplay - "Aavaj Yuva Shakticha Vikas Aadhunik Bhartacha" under the topic of Vikas Yatra at Akashwani Pune.
This program was broadcasted on 11th August 2024.

Dr. P.S.Varade,
NSS Coordinator
Dt. 1.8.2024

Street play on ' Aawaj Yuva Shakticha, Vikas Adhunik Bhartacha 15.8.2024

NSS Modern College of Arts Science and Commerce Shivajinagar Pune performed a street play on ' Aawaj Yuva Shakticha, Vikas Adhunik Bhartacha at Civil court Metro Station, Pune on 15th August 2024. Volunteers also observed the exhibition on Azadi Ka Amrit Mahotsav organised by Central Beuro of Communication, Dept of Communication and Broadcasting, Government of India.
Dt. 15.8.2024

Institutional Social Responsibility (ISR) Activity

ISR report

Conduction of interviews for Financial Assistance by Emcure Pharmaceutical Limited, Pune for Academic Year 2024-25

Authorities from Emcure Pharmaceutical Limited, Pune visited Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar on 29th August 2024 to conduct interviews of the needy students for financial assistance.

The ISR committee of our college in collaboration with CSR department of Emcure Pharmaceutical Limited conducted the interview process. Mrs Zubin Ardeshar, General Manager-HR; Mr. Abhijit Bhosale, Manager-HR; Dr. Javed Patel, Principal Scientist; Mr. Girish Ghanawat, Manager-CSR, Mr. Kaustubh Kenjale, Officer-CSR from Emcure Pharmaceutical Limited and Dr. Shubhangi S. Puranik Vice Principal(P.G section), chairperson- ISR committee and Student Development Officer and Dr. Priyanka Dutta Saha, member, ISR committee were present to conduct the interviews.

The interview was coordinated by Dr. Shubhangi S. Puranik, Vice Principal (P.G section) and chairperson-ISR committee. A total of 140 students appeared for the interview, which was scheduled throughout the whole day. Respected Principal, Dr. Rajendra S. Zunjarrao, felicitated all the guests and guided the students with motivating and inspiring words. The interviews were conducted smoothly and efficiently and all the delegates were happy and satisfied and gave a positive feedback.

Institutional Social Responsibility (ISR) Activity

Independence Day Celebrations: 15th August 2024

Library Visit of SYBA Marathi Students

द्वितीय वर्ष कला या विषयाच्या विद्यार्थ्यांनी "ग्रंथ निर्मिती आणि ग्रंथ प्रकाशन" या अभ्यासक्रमांतर्गत पुस्तकांचे संपादन कसे करावे, संपादित पुस्तके कशी शोधावी या विषयावर आधारित एक प्रात्यक्षिक पूर्ण केले.

Dt.20.8.2024

Library Visit of SYBA Marathi Students

Library Orientation Program for M.Com Part I & II Students: 30.8.2024

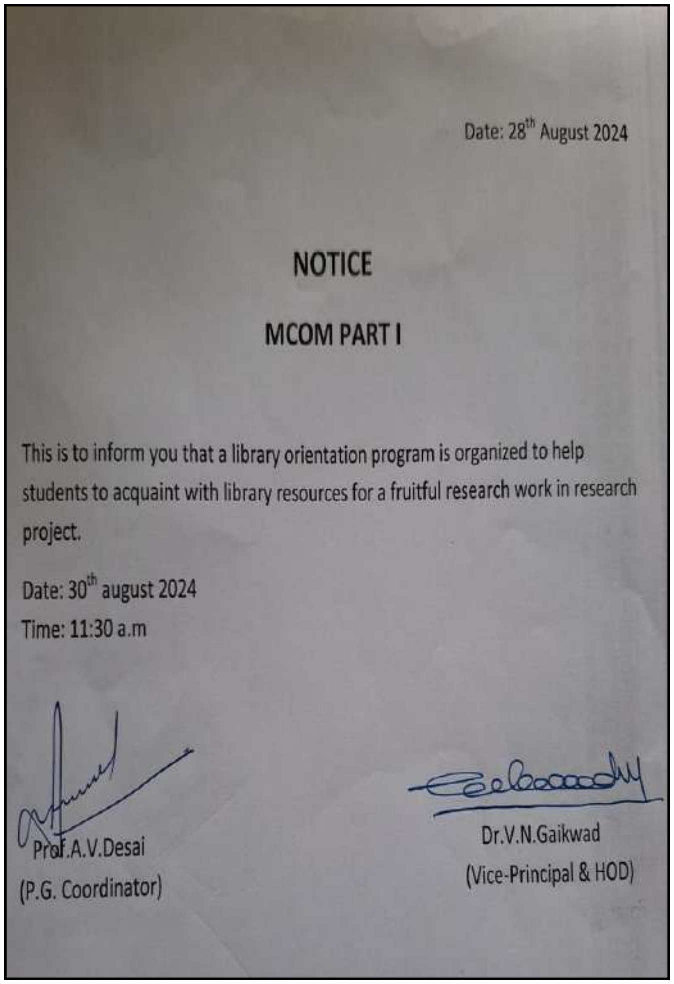

Date: 28th August 2024

NOTICE

MCOM PART I

This is to inform you that a library orientation program is organized to help students to acquaint with library resources for a fruitful research work in research project.

Date: 30th august 2024
Time: 11:30 a.m

Prof.A.V.Desai
(P.G. Coordinator)

Dr.V.N.Gaikwad
(Vice-Principal & HOD)

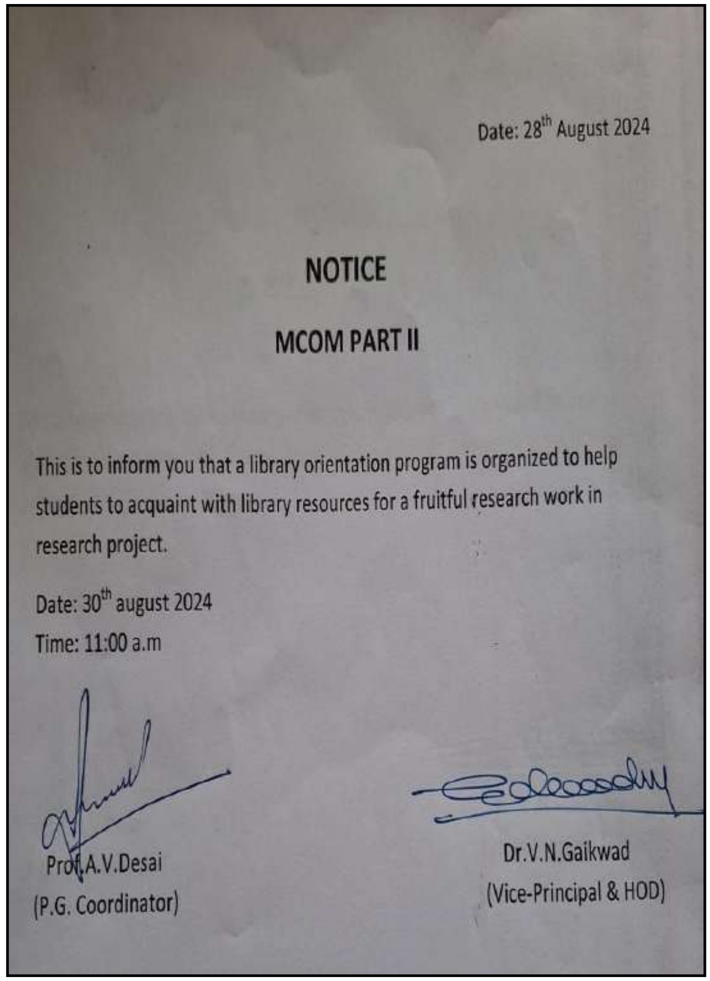

Date: 28th August 2024

NOTICE

MCOM PART II

This is to inform you that a library orientation program is organized to help students to acquaint with library resources for a fruitful research work in research project.

Date: 30th august 2024
Time: 11:00 a.m

Prof.A.V.Desai
(P.G. Coordinator)

Dr.V.N.Gaikwad
(Vice-Principal & HOD)

M.Com Part-1 and Part-2 students visited the library with Dr. A.V.Desai for Library Orientation. The students were introduced to Library OPAC, Library Rules and Regulations, Commerce and Economics books, Reference Books, E-resources and Research Journals in Commerce subscribed by the Library.

Library Orientation Program for M.Com Part I & II Students: 28.8.2024

Library Orientation Program for M.Com Part I & II Students: 28.8.2024

Library Orientation Program for M.Com Part I & II Students: 28.8.2024

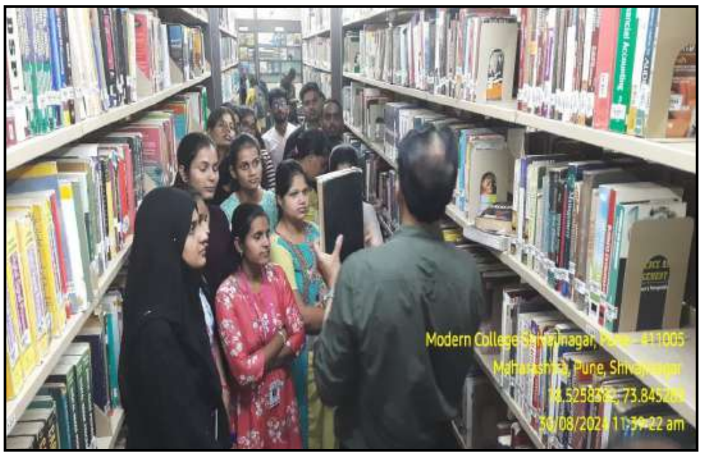

Library Orientation Program for M.Com Part I & II Students: 28.8.2024

Events Conducted in the Library During August 2024

1. Sahityaratna Anna Bhau Sathe Jayanti: 1st August 2024

On 01st August 2024, the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 celebrated the Birth Anniversary of 'Sahityaratna Annabhau Sathe' as per the instructions in Government of Maharashtra's GR under the guidance of Respected Principal Dr. Rajendra S. Zunjarrao Sir.

Principal Sir mentioned that Annabhau Sathe who was born as Tukaram Bhaurao Sathe, was a social reformer, folk poet, and writer from Maharashtra, India. Annabhau Sathe's use of folkloric narrative styles like powada (पोवाडा) and lavani(लावणी) helped popularise and make his work accessible to many communities. He wrote several novels in Marathi language.

Dr-Vilas Kamble , Vice-Principal and Head, Department of Geography also expressed his views on the work and literary contributions of Anna Bhau Sathe.

I am thankful to Vice-Principal Dr. Vilas Kamble, Vice-Principal Dr. Shubhangi Puranik, NSS Coordinator Dr. Prabhakar Varade , Dr. Vaijayanti Jadhav, Department of Marathi, Prof. Pallavi Math, other teaching, non-teaching staff members, students and library staff members who were present during the programme.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

Events Conducted in the Library During August 2024

Events Conducted in the Library During August 2024

Events Conducted in the Library During August 2024

2. Krantisinh Nana Patil Jayanti: 3rd August 2024

On 03rd August 2024, the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 celebrated the Birth Anniversary of Krantisinh Nana Patil (क्रांतिसिंह नाना पाटील) as per the instructions in Government of Maharashtra's GR under the guidance of Respected Principal Dr. Rajendra S. Zunjarrao Sir.

Principal Sir mentioned that Nana Patil, who was popularly known as क्रांतिसिंह (meaning 'Revolutionary Lion'), was an Indian freedom fighter and Member of Parliament representing Beed District of Marathwada region. He was a source of inspiration for the people. In the British Era, Krantisinh Nana Patil established a parallel government in the district of Satara.

Respected Principal Dr. Rajendra S. Zunjarrao Sir; Vice Principal and Head, Department of Computer Science Prof. Shamkant Deshmukh Sir; Librarian Dr. Shantashree Sengupta, Library Staff and students paid their respect to Krantisinh Nana Patil.

I am thankful to all who were present during the programme.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

Events Conducted in the Library During August 2024

Events Conducted in the Library During August 2024

3. Sadbhavna Diwas: 20th August 2024

On 20.08.2024, the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 observed 'Sadbhavna Diwas'(सद्भावना दिवस), the Birth Anniversary of Ex-Prime Minister of India Bharat Ratna Late Rajiv Gandhiji as per the Government of Maharashtra GR.

Under the guidance of Principal Dr. Rajendra Zunjarrao Sir we took the Sadbhavna Diwas Pledge.

Principal Sir gave a brief summary of the notable innovative work initiated by Late Shri. Rajiv Gandhi like Computerisation and ICT Development. Sir also explained that this day is observed as 'Sadbhavana Diwas' or Harmony Day' with an objective to encourage national integration, peace, affection, and communal harmony among the Indian people of all religions.

I am thankful to Dr. Vaijayanti Jadhav , Assistant Professor, Department of Marathi, other teaching and non-teaching staff, Library Staff and students who were present during the program.

From-
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

सद्भावना दिवस प्रतिज्ञा

"मी अशी प्रतिज्ञा करतो / करते की, मी जात, वंश, धर्म, प्रदेश किंवा भाषा विषयक भेद न करता सर्व भारतीय जनतेचे भावनिक ऐक्य आणि सामंजस्य यासाठी काम करीन. मी आणखी अशी प्रतिज्ञा करतो /करते की, आमच्यामधील वैयक्तिक किंवा सामुहिक स्वरूपाचे सर्व प्रकारचे मतभेद मी हिंसाचाराचा अवलंब न करता विचार विनिमय करून व संविधानिक मार्गानी सोडवीन."

Events Conducted in the Library During August 2024

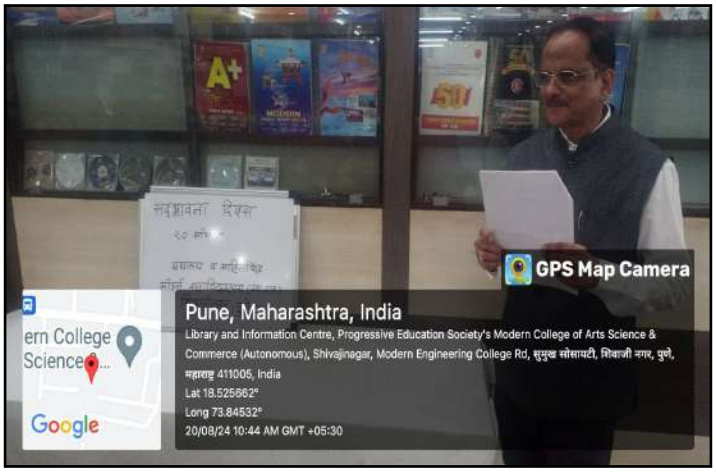

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

The Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Art, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 organised 'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' from 1.8.2024 to 3.8.2024.

The book exhibition was organised successfully under the valuable guidance of Progressive Education Society Pune Chairman Hon'ble Prof. Dr. Gajanan Ekbote Sir, Secretary Prof. Shamkant Deshmukh Sir, Joint Secretary and CDC Chairperson Prof. Dr. Jyotsna Ekbote Madam, Deputy Secretary Prof. Dr. Nivedita Ekbote Madam and Principal Dr. R.S.Zunjarrao Sir.

Several Publishers and Book Distributors displayed their books in a variety of subjects. The exhibition also displayed faculty publications.

'Granthotsav' received an overwhelming response on all the three days from students, teaching and non-teaching staff. It clearly proved that irrespective of daily growth of e-resources, print books will always be a favourite among the readers. The 2nd Law (Every reader his/her book) and the 3rd Law (Every book its reader) of Library Science given by the Father of Library Science Dr.S.R.Ranganathan were clearly evident and fulfilled during the book exhibition.The three days witnessed an ocean of students, staff members who loved the varied books and were even found to sit and read books in the book exhibition hall.

The feedback received from all is motivating and a reward towards the efforts taken for organising 'Granthotsav'.

I am grateful to the honourable Management Authorities and Principal Sir for the guidance and support. I am thankful to all the Heads of the Departments, teachers, non-teaching staff and students for making the event a memorable and successful one.

I appreciate the excellent books displayed by all the Book distributors and Publishers. Last but not the least, I am thankful to my library staff for their support and for actively participating in the book exhibition.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

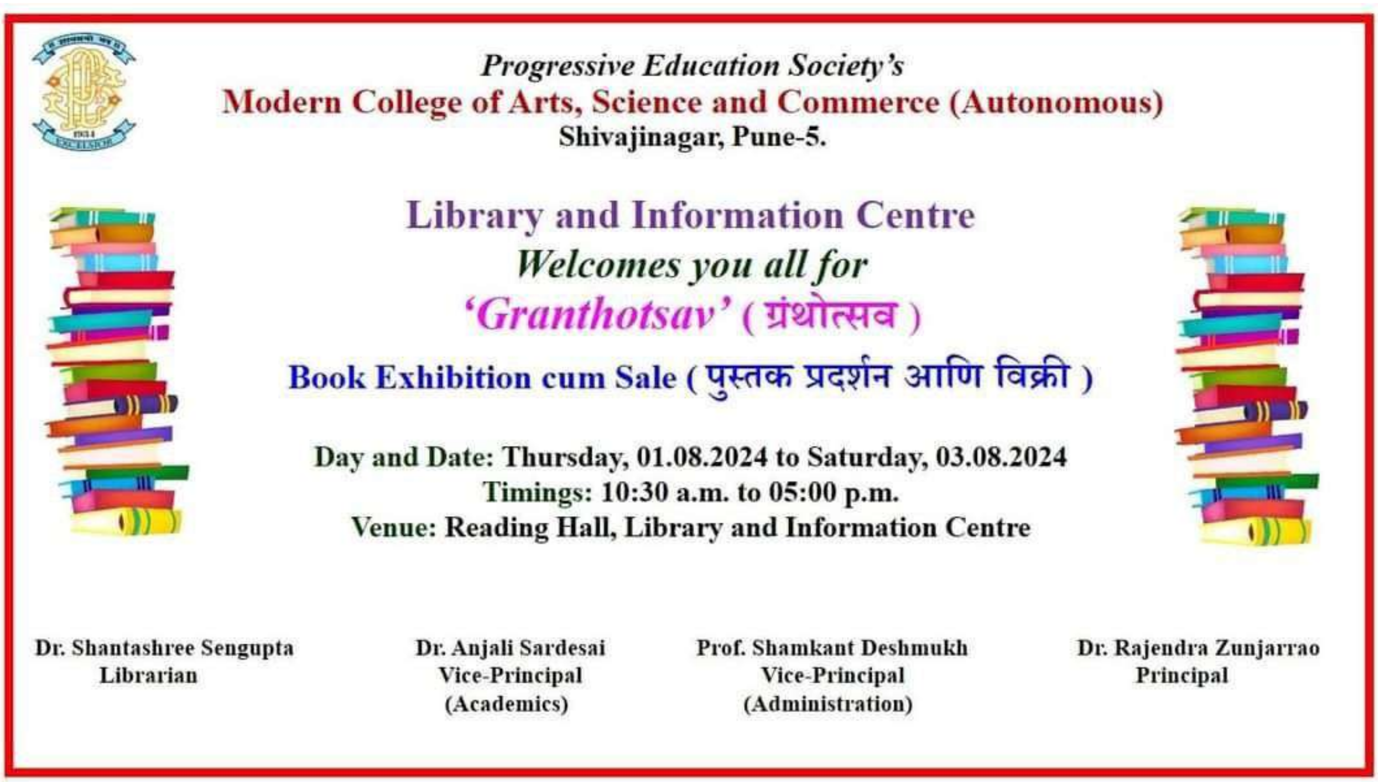

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

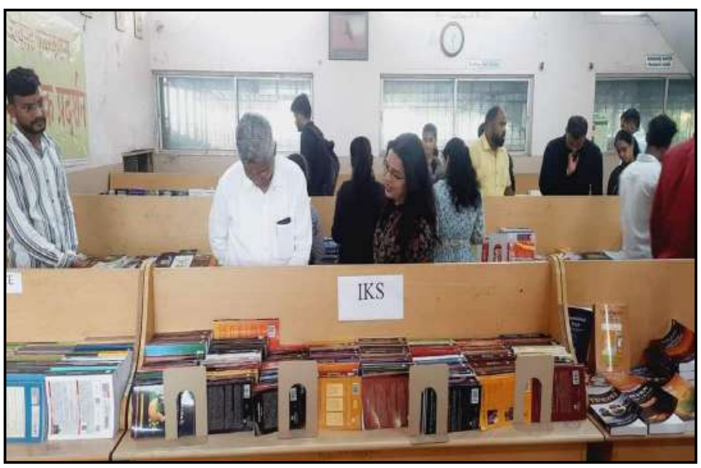

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

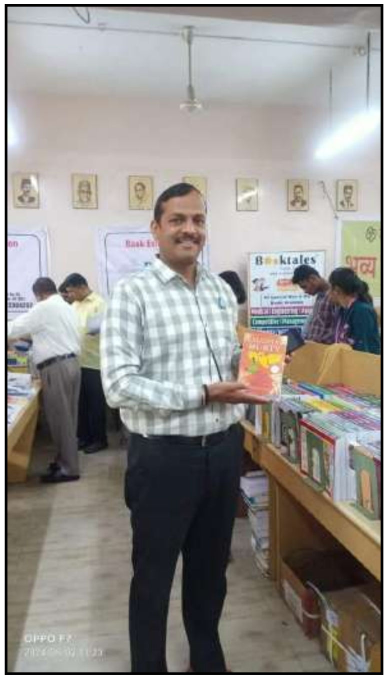

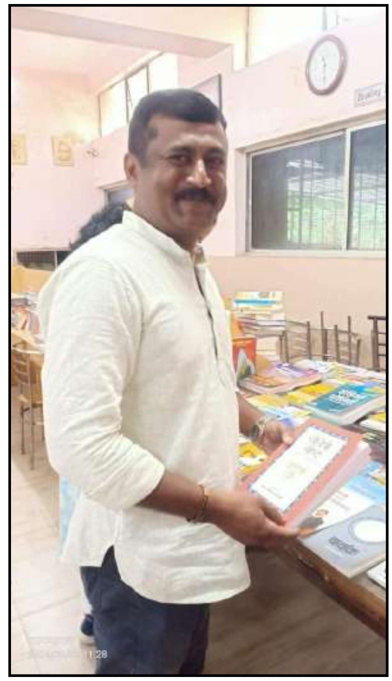

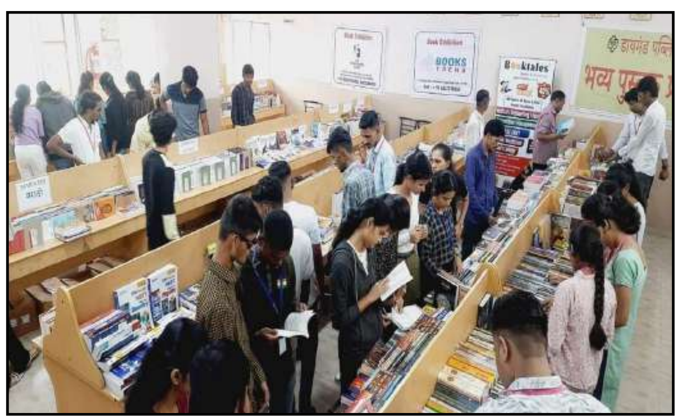

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

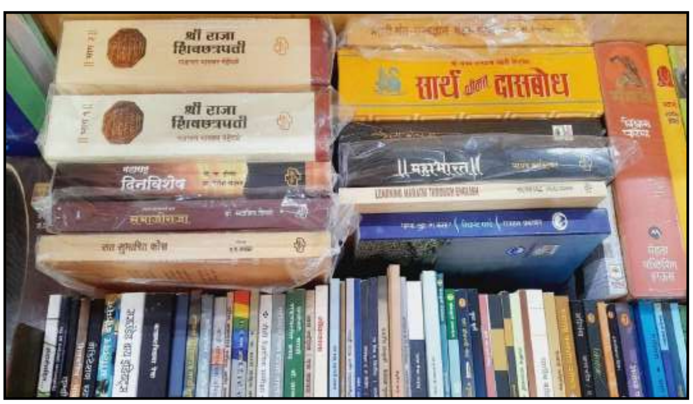

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

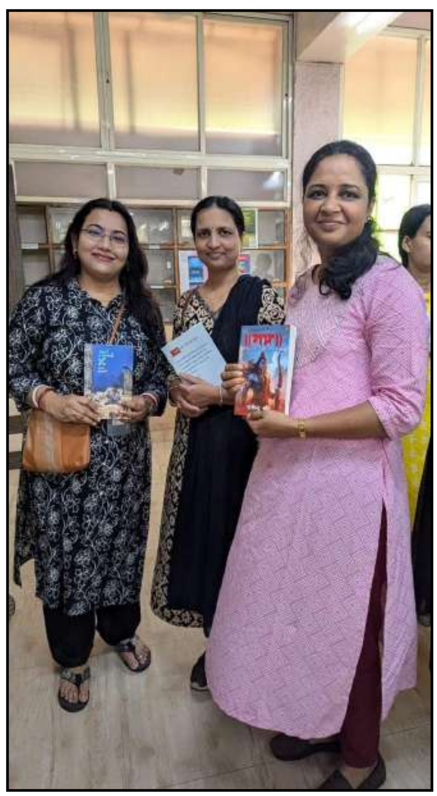

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

'Granthotsav : Book Exhibition cum Sale' 1.8.2024 to 3.8.2024

प्रभात
City_08_August_2024_015
08 Aug 2024
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
www.dainikprabhat.com

मॉडर्न महाविद्यालयात तीन दिवस ग्रंथोत्सव

पुणे, दि. ७ - शिवाजीनगरच्या मॉडर्न कला, विज्ञान वाणिज्य महाविद्यालयाच्या ग्रंथालय आणि माहिती केंद्रातर्फे तीन दिवसाच्या ग्रंथोत्सव कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये वेगवेगळ्या प्रकाशकांनी, वितरकांनी विविध विषयांवर पुस्तके ग्रंथालयामध्ये प्रदर्शित केली होती. महाविद्यालयातील विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि शिक्षकेतर सहकाऱ्यांनी मोठ्या प्रमाणात पुस्तक प्रदर्शनाला हजेरी लावली.

या वेळी महाविद्यालयातील सहकारी प्राध्यापकांनी लिहिलेल्या पुस्तकांचेही प्रदर्शन केले होते. याप्रसंगी प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, संस्थेच्या सहसचिव डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे, उपसचिव डॉ. निवेदिता एकबोटे यांचे मार्गदर्शन लाभले.

आयोजन प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे सचिव प्रा. शामकांत देशमुख आणि महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांच्या मार्गदर्शनाखाली ग्रंथपाल डॉ. शांतश्री सेनगुप्ता यांनी केले.

मॉडर्न महाविद्यालयात ग्रंथोत्सव उत्साहात

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

शिवाजीनगर येथील मॉडर्न कला, विज्ञान वाणिज्य महाविद्यालयच्या ग्रंथालय आणि माहिती केंद्रातर्फे तीन दिवसांच्या ग्रंथोत्सव कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये वेगवेगळ्या प्रकाशकांनी, पुस्तक वितरकांनी ग्रंथालयामध्ये विविध विषयांवर पुस्तके प्रदर्शित केली होती. महाविद्यालयात संस्कृत पाठांतर स्पर्धेला सुरुवात झाली.

महाविद्यालयातील विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि शिक्षकेतर सहकाऱ्यांनी मोठ्या प्रमाणात पुस्तक प्रदर्शनाला हजेरी लावली. या वेळी महाविद्यालयातील सहकारी प्राध्यापकांनी लिहिलेल्या पुस्तकांचेही प्रदर्शन करण्यात आले. या ग्रंथोत्सव सोहळ्याला 'प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी'चे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, संस्थेच्या सहसचिव डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे, उपसचिव डॉ. निवेदिता एकबोटे यांचे मार्गदर्शन लाभले. या ग्रंथोत्सव प्रदर्शनाचे आयोजन 'प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी'चे सचिव प्रा. श्यामकांत देशमुख आणि महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव यांच्या मार्गदर्शनाखाली ग्रंथपाल डॉ. शांतश्री सेनगुप्ता यांनी केले होते.

Maharashtra Times 9.8.2024

Events Conducted by the Departments during August 2024

One day Workshop and an interactive session on 'Research Project' for the Post Graduate students of all faculties of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar in collaboration with IIT Mumbai

The Post graduate students of all the faculties of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar is going to conduct their "Project Work" of PG II Semester II in collaboration with IIT Mumbai. A workshop and an interactive session regarding this was held on Friday, 2nd August 2024 and on Monday,12th August 2024.

Professionals from IIT Mumbai, Mr. Chirag and Mr. Swapnil Ambure, who are currently a part of IIT-Unnat Maharashtra Abhiyan team and works on Apale Prashna Apale Vidyan (APAV) program were present for interacting with the students. Dr. Shubhangi Puranik, Vice-Principal (P.G.Section) and SDO , Dr. Shilpa S. Mujumdar, Vice-Principal (Research) and Head, Department of Microbiology, teaching staffs (PG section) and a total of about 40 students attended the workshop and the interactive session.

All the students enthusiastically participated and were very happy and satisfied with this workshop and the interactive session. The students had an opportunity to interact with them and clear their problems and doubts regarding the research projects. They all gave positive and affirmative feedback.

One day Workshop and an interactive session on 'Research Project' for the Post Graduate students of all faculties of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar in collaboration with IIT Mumbai

News related to the Department of Hindi

रक्षाबंधन के पावन त्यौहार पर भारतीय जवानों को हिंदी विभाग की ओर से 100 राखियाँ भेंट

प्रोग्रेसिव एज्युकेशन सोसायटी के डॉ. नंदकिशोर एकबोटे सर और उनका परिवार पिछले 13 वर्षों से भारतीय जवानों को रक्षाबंधन के त्यौहार पर हजारों की संख्या में राखियाँ भेंट स्वरूप भेजता है। भारतीय नागरिकों की सुरक्षा के लिए सीमाओं पर तैनात जवानों के प्रति कृतज्ञता का भाव रखते हुए वे यह कार्य कर रहे हैं। प्रतिवर्ष हजारों की संख्या में राखियाँ एकत्रित की जाती हैं और भारतीय जवानों के अलग-अलग बटालियनों तक पहुंचाई जाती हैं। इस वर्ष 60,000 से अधिक राखियाँ भेजी जा रही हैं। डॉ. नंदकिशोर एकबोटे सर और उनके परिवार माध्यम से पिछले तेरह वर्षों से सेवा संपन्न हो रही है। उनके इस कार्य में महाराष्ट्रभर से उन्हें अच्छा प्रतिसाद मिल रहा है। अलग-अलग स्थानों से भी उनकी राखियाँ उनके पास लोग भेज रहे हैं।

दिनांक 10 अगस्त 2024 को प्रोग्रेसिव एज्युकेशन सोसायटी के सचिव आदरणीय प्रा. शामकांत देशमुख सर और मॉडर्न महाविद्यालय के प्राचार्य आदरणीय डॉ. राजेंद्र झुंजारराव सर तथा हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय के प्राध्यापकों और छात्रों की ओर से लगातार तीसरे वर्ष 100 राखियाँ इस कार्य के लिए भेंट स्वरूप प्रदान की गई।

डॉ. प्रेरणा उबाळे
अध्यक्ष, हिंदी विभाग

News related to the Department of Hindi

सैनिक मित्र परिवार ने सीमा पर भेजी सवा लाख राखियां

सैनिकों को स्कूल-कॉलेज के विद्यार्थियों ने बनाए चित्र भी भेजे

भास्कर न्यूज़ | पुणे.

देश की रक्षा करने वाले सैनिकों को भाई मानने वाले पुणे की बहिनों ने राखियां भेजी। शनिवार को लक्ष्मीबाई दगडूशेठ हलवाई दत्त मंदिर में राखियों का पूजन किया गया। इसके बाद सवा लाख राखियां भेजी गई। भारत माता की जय के घोष के साथ सैनिकों के लिए प्रार्थना की गई। सैनिक मित्र परिवार की पहल पर सहयोगी संस्थांओं ने यह आयोजन किया। सुनीता राजे पवार, विभावरी बडवे, मीनाक्षी गुरव के हाथों राखियों का पूजन किया गया। इसके बाद राखियों को डाक द्वारा सैनिकों को भेजा गया। सैनिक मित्र परिवार के आनंद सराफ, दत्त मंदिर ट्रस्ट के अध्यक्ष राजेंद्र बलकवडे, एड. प्रताप परदेशी, एड.रजनी उकरंडे, एड.शिवराज कदम जहागीरदार, सारंग सराफ आदि उपस्थित थे। सैनिकों को स्कूल-कॉलेज के विद्यार्थियों ने बनाए चित्र भी भेजे गए।

सैनिक भी भेजते हैं जवाब और उपहार

फरासखाना के सहायक पुलिस आयुक्त नूतन पवार, गीता गोडबोले, भाजपा शहर उपाध्यक्ष स्वरदा बापट, मनसे महिला शहराध्यक्ष वनिता वागस्कर, साहित्य परिषद की सुनिता राजे पवार, पुणे श्रमिक पत्रकार संघ की महासचिव सरचिटणीस मीनाक्षी गुरव, रमणबाग की मुख्याध्यापिका चारुता प्रभुदेसाई, रामराज्य सहकारी बैंक की नंदा लोणकर, पुष्पा कनोजिया का सम्मान किया गया। ललित आगवणे, रोहन कापसे, गिरीश पोटफोडे, नंदा पंडित, कल्याणी सराफ ने आयोजन में सहयोग दिया। आनंद सराफ ने कहा कि भारतीय त्योहार रिश्तों को सुदृढ करता है। देश की सीमा भाग के हर रेजिमेंट को राखियां भेजी जाती हैं। राखी पहुंचने पर कई बार सैनिक जवाब और उपहार भी भेजे जाते है। सीमा के सैनिकों को 1998 से राखियां भेजी जा रही है।

एकबोटे परिवार भी 13 वर्षों से भेज रहा राखियां

प्रोग्रेसिव एजुकेशन सोसायटी के डॉ. नंदकिशोर एकबोटे और उनका परिवार पिछले 13 वर्षों से भारतीय जवानों को रक्षाबंधन के त्योहार पर हजारों की संख्या में राखियां भेजी गई। भारतीय नागरिकों की सुरक्षा के लिए सीमाओं पर तैनात जवानों के प्रति कृतज्ञता का भाव रखते हुए वे यह कार्य कर रहे हैं। प्रतिवर्ष हजारों की संख्या में राखियां एकत्रित की जाती हैं और भारतीय जवानों के अलग-अलग बटालियनों तक पहुंचाई जाती हैं। इस वर्ष 60,000 से अधिक राखियां भेजी जा रही हैं। उनके इस कार्य में महाराष्ट्रभर से उन्हें अच्छा प्रतिसाद मिल रहा है। अलग-अलग स्थानों से भी लोग राखियां उनके पास भेज रहे हैं। शुक्रवार को प्रोग्रेसिव एजुकेशन सोसायटी के सचिव प्रा. शामकांत देशमुख सर और मॉडर्न महाविद्यालय के प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव तथा हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय के प्राध्यापकों और छात्रों की ओर से लगातार तीसरे वर्ष 100 राखियां भेंट दी गई।

एकबोटे परिवार भी 13 वर्षों से भेज रहा राखियां

प्रोग्रेसिव एजुकेशन सोसायटी के डॉ. नंदकिशोर एकबोटे और उनका परिवार पिछले 13 वर्षों से भारतीय जवानों को रक्षाबंधन के त्योहार पर हजारों की संख्या में राखियां भेजी गई। भारतीय नागरिकों की सुरक्षा के लिए सीमाओं पर तैनात जवानों के प्रति कृतज्ञता का भाव रखते हुए वे यह कार्य कर रहे हैं। प्रतिवर्ष हजारों की संख्या में राखियां एकत्रित की जाती हैं और भारतीय जवानों के अलग-अलग बटालियनों तक पहुंचाई जाती हैं। इस वर्ष 60,000 से अधिक राखियां भेजी जा रही हैं। उनके इस कार्य में महाराष्ट्रभर से उन्हें अच्छा प्रतिसाद मिल रहा है। अलग-अलग स्थानों से भी लोग राखियां उनके पास भेज रहे हैं। शुक्रवार को प्रोग्रेसिव एजुकेशन सोसायटी के सचिव प्रा. शामकांत देशमुख सर और मॉडर्न महाविद्यालय के प्राचार्य डॉ. राजेंद्र झुंजारराव तथा हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय के प्राध्यापकों और छात्रों की ओर से लगातार तीसरे वर्ष 100 राखियां भेंट दी गई।

News related to the Department of Hindi

हिंदी विभाग, मॉडर्न महाविद्यालय, पुणे 05 द्वारा संपादित प्रथम पुस्तक, साझा कविता-संग्रह " तब जाकर मुझे छाँव मिली" के प्रकाशक आदरणीय श्री. अमित तिवारी, शैलजा प्रकाशन, कानपुर की हिंदी विभाग में भेंट I मार्च 2022 में इस पुस्तक का विमोचन मॉडर्न महाविद्यालय में हुआ था जिसमें प्रकाशक महोदय उपस्थित नहीं रह पाए थे I परंतु उनके माध्यम से स्थान-स्थान पर पुस्तक का प्रमोशन और बिक्री हो रही है, यह प्रसन्नता की बात है I

प्रस्तुत पुस्तक के लिए जीवन संघर्ष विषय पर हिंदी के विविध कवि, मॉडर्न महाविद्यालय के प्राचार्य, प्राध्यापक छात्रों की कविताएँ शामिल हैं I

डॉ. प्रेरणा उबाळे
अध्यक्ष, हिंदी विभाग

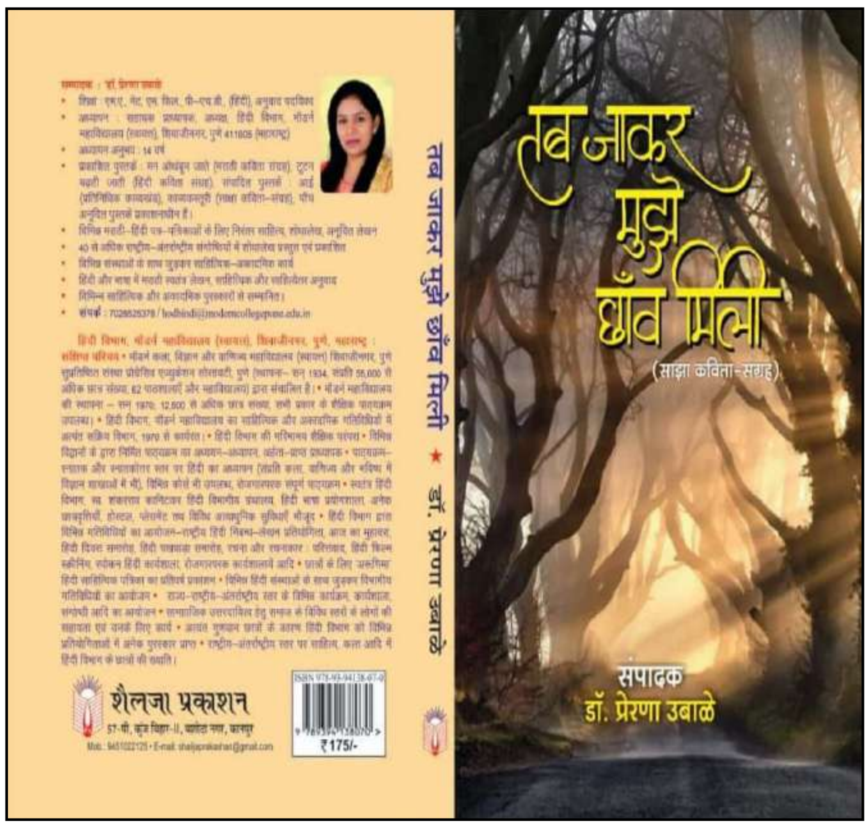

News related to the Department of Hindi

आभा : हिंदी प्रस्तुति फलक : अगस्त 2024

आभा : हिंदी प्रस्तुति फलक पर पढ़िए हिंदी विभाग के छात्रों द्वारा लिखित पुणे शहर और ताजमहल की जानकारी, कुछ कविताएँ तथा विभिन्न हिंदी समाचारपत्रों में प्रकाशित कुछ हिंदी कहानियाँ और अन्य साहित्य I

डॉ. प्रेरणा उबाळे

अध्यक्ष, हिंदी विभाग

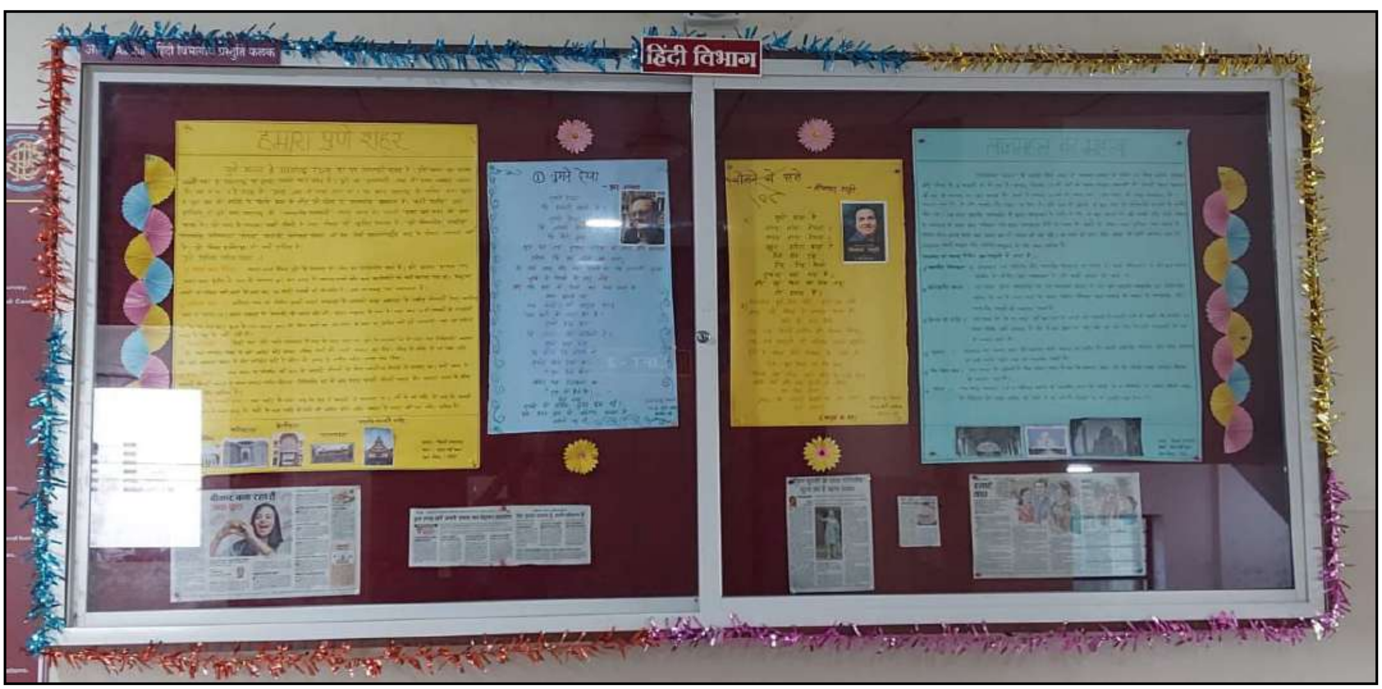

Guest Lecture on "Gynecological Issues": 13th August 2024

Progressive Education Society's
Modern college of Arts, Science and Commerce (Autonomous)
Shivajinagar, Pune-5

Notice For All Ladies Staff

Staff secretaries and Staff Academy have organized the Guest Lecture by **Miss Aarti Shitole,** Unimax India (Health advisor), Pharmacist and Diploma in naturopathy yogic Science on **"Gynaecological Issues"** on Tuesday 13th August 2024 at 12 noon in Swarsamradny Lata Mangeshkar Auditorium, Modern College , New building, Shivajinagar, Pune -5.

We at modern college have always focused on staff welfare as a part of our concern for the same. All the teaching, Non-teaching ladies staff of Modern College of ASC (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 should attend the lecture. We are expecting an audience of **All ladies teaching and nonteaching staff of our college.**

All concerned teaching and non-teaching lady staff members are appealed to adjust their work, if, any, during said time (12 noon to 1.30 pm) and attend the lecture.

09/08/2024	9/8/2024	
Dr. Shubhangi Puranik Vice Principal (PG Section)	Dr. Anjali Sardesai Vice Principal (Academics)	Dr. R. S. Zunjarrao Principal

Scanned with CamScanner

Guest Lecture on "Gynecological Issues": 13th August 2024

On 13.08.2024, the Staff Secretaries and Staff Academy of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 organised 'Guest Lecture on Gynaecological Issues' by Miss Aarti Shitole, Unimax India (Health Advisor), Pharmacist and Diploma in Naturopathy Yogic Science.

As a measure towards female staff welfare and under the guidance of P.E.Society's Chairman Hon'ble Prof Dr. G.R.Ekbote Sir, Secretary Prof. Shamkant Deshmukh Sir, Joint Secretary Prof. Dr. Jyotsna Ekbote Madam, Deputy Secretary Prof. Dr. Nivedita Ekbote Madam and Principal Dr. Rajendra Zunjarrao Sir, Vice-Principal Dr. Shubhangi Puranik and Vice-Principal Dr. Shilpa S. Mujumdar organised the guest lecture. All the teaching and non-teaching female staff members participated in the interactive session. The program started with a welcome speech given by Dr. Rasika Date which was then followed by the felicitation of the guest by Dr. Shubhangi Puranik. It was a very informative, helpful and educational session on different health issues like bone diseases, acidity, hormonal imbalance, PCOS, cholesterol, blood sugar etc that are faced by females of different ages. Miss. Aarti Shitole also suggested different methods of blood purification, curing hormonal imbalance and preventing bone-related issues faced specially by premenopausal and menopausal females by simple consumption of certain ayurvedic medicinal plants. She also elaborated the methods of preparations of different ayurvedic kadhas (काढा) at home which can prevent joint pain, acidity, cough, PCOS, uterine fibroids, hypertension etc.

All the participants enthusiastically participated and were very happy and satisfied with this lecture.

We are very much thankful to the honourable Management Authorities for guiding us for organising the excellent lecture. All the participants gave a positive and affirmative feedback.

With regards,

Report by Dr. Priyanka Dutta Saha, Assistant Professor, Department of Zoology and Dr. Shantashree Sengupta, Librarian.

Guest Lecture on "Gynecological Issues": 13th August 2024

Department of Performing Arts

Department of Performing Arts

The Department of Performing Arts, Modern College of Arts, Science and Commerce, Shivajinagar, Pune – 5 organised a two-day lec-dem series, conceived and curated by Dept. Head Dr. Pushkar Lele on Instrumental Music on the 16th and 17th Aug 2024. The lec-dem on the first day was conducted by Shri. Anupam Joshi who talked about 'String Instruments of the Sarod lineage'. The following day saw Pt. Milind Tulankar speak on 'The Magic of rare musical instruments'.

Anupam ji opened his session by introducing the ancient instrument Rudra Veena. After explaining the anatomy of the instrument briefly, a video of the Rudra Veena was played. He then showed the SurSringrar, demonstrating its unique deep sonorous sound by playing it himself. Moving further, he then displayed the Mohun Veena, an instrument conceptualized by Pt. Radhikamohun Moitra. Some modifications and customizations have been made by Anupan ji that enables the instrument to be of the size of a sarod but produce the sound of a SurSringar. He then introduced the Rabab, an original instrument of Persian-Afgan origin. He explained the modifications it went through, in the form of Nanakshahi Rabab etc. and also played the instrument for the students so that they better understand how it sounded. Anupam ji then explained in detail the types of Sarod, demonstrating the similarities and differences through playing and other video clips. He also demonstrated the Dotara, the folk version of the Sarod by playing a folk melody on this instrument. He was ably supported on the tabla by Prof. Shripad Shirwalkar.

The lec-dem on 17th Aug saw Pt. Milind Tulankar demonstrate many rare instruments like the Morchung (a mouth-reed instrument of folk origin), several 'tarang' instruments of the xylophone family like Kach (glass)-tarang, Kashta-tarang (consisting of wooden resonating bars), Patti-tarang (consisting of bars cut from floor tiles), Nalli-tarang (resonating pieces of cut pipes) and the Jal-tarang. He also showed a demonstration of the Crystal bowl, a resonating bowl made from crystal/quartz. It's unique rounded soothing sound with a long reverberation time makes for effective use in sound therapy. Shri. Yash Soman who accompanied Pt. Tulankar also demonstrated few instruments like a modified Cajon (a percussion instrument of Spanish origin), tongue-drum and pipe-drum. Pt. Tulankar was ably accompanied on the tabla by Shri. Ganesh Tanavade.

The lec-dems were highly informative and interactive with enthusiastic students asking many questions. They also got to handle the instruments in person and appreciate their anatomy and beauty. The programmes were attended by large number of students and staff of Modern College. The artists were felicitated by Dr. Lele and respected Principal Dr. Rajendra Zunjarrao.

Department of Performing Arts

Department of Performing Arts

The Department of Performing Arts of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 was honoured to host Mrs. Savita Sabnis-Suryawanshi Madam (ex-staff at Modern), Mr. Balaji Suryawanshi ji and their daughter Ms. Swarali Suryawanshi yesterday in the department. They graciously donated an old, seasoned gents tanpura and a Violin to the department. They appreciated the work put in by the staff and encouraged the students to remain focused on their music education. Dr. Pushkar Lele (HoD) thanked them for their donation and assured them of making its best use for the department. Secretary Progressive Education Society (PES), respected Prof. Shamkant Deshmukh Sir felicitated the dignitaries.

Department of English

The Department of English organised a Letter Writing Competition for the students of UG and PG on 23 August 2024. Around 80 students from various streams participated in the competition, writing a letter on the topic ' A Letter to Your Smartphone '

Handwritten letters have a charm of their own. This competition aimed to make students explore the sheer fun of writing a letter in their own handwriting and then putting them into the post box.

Also, the topic made them introspect and realise the boundary for the usage of a smartphone. The information of Letter writing and a few selected historic letters like Abraham Lincoln, Jawaharlal Nehru, Pu. La. Deshpande etc were kept for exibition.

Event coordinators for the competition were Ms. Nilam Ingole and Ms. Pallavi Math. Under the guidance of the Head, Department of English, Prof. Alka Kamble, a pre- competition workshop was also conducted for the participants.

Department of English

Seminars / Webinars Attended by Faculty Members during August 2024

Dr. Prabhakar Varade, Department of Electronic Science attended counsellor training at Ness Wadia college on 3rd August 2024

I have attended counsellor training at Ness Wadia college organised by the Indian Red Cross Society, Pune District and Ness Wadia college.

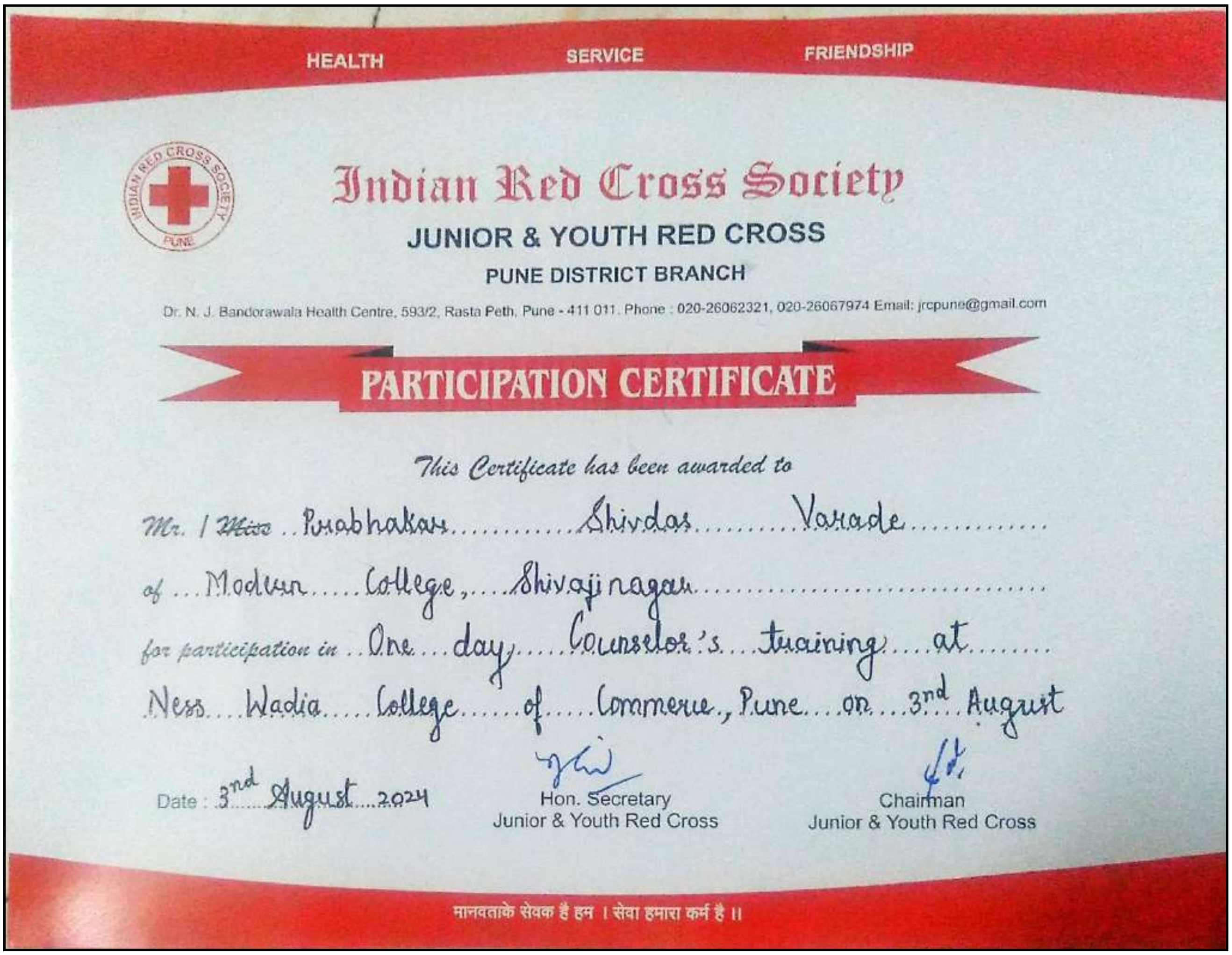
HEALTH SERVICE FRIENDSHIP

Indian Red Cross Society

JUNIOR & YOUTH RED CROSS

PUNE DISTRICT BRANCH

Dr. N. J. Bandorawala Health Centre, 593/2, Rasta Peth, Pune - 411 011. Phone : 020-26062321, 020-26067974 Email: jrcpune@gmail.com

PARTICIPATION CERTIFICATE

This Certificate has been awarded to

Mr. / ~~Miss~~ Prabhakar Shivdas Varade

of Modern College, Shivajinagar

for participation in One day Counselor's training at Ness Wadia College of Commerce, Pune on 3rd August

Date : 3rd August 2024

Hon. Secretary
Junior & Youth Red Cross

Chairman
Junior & Youth Red Cross

मानवताके सेवक है हम । सेवा हमारा कर्म है ।।

Dr. Prabhakar Varade, Department of Electronic Science attended workshop at SPPU, Pune on 6th August 2024

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

राष्ट्रीय सेवा योजना

आयोजित

कार्यक्रम अधिकारी वार्षिक नियोजन सभा व

My Bharat पोर्टलवर नावनोंदणी प्रशिक्षण कार्यशाळा (पुणे शहर व पुणे ग्रामीण)

२०२४-२५

०६ ऑगस्ट, २०२४, स्थळ : पर्यावरणशास्त्र सभागृह, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

उपस्थिती प्रमाणपत्र

प्रा./डॉ. प्रभाकर शिवदास वराडे

महाविद्यालय मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य (स्वायत्त) महाविद्यालय, पुणे-५

यांनी दिनांक ०६ ऑगस्ट, २०२४ रोजी, पर्यावरणशास्त्र सभागृह येथे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाने आयोजित केलेल्या कार्यक्रम अधिकारी वार्षिक नियोजन सभा व My Bharat पोर्टलवर नावनोंदणी प्रशिक्षण कार्यशाळेत उपस्थित राहिल्याबद्दल सदर उपस्थिती प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात येत आहे.

डॉ. सदानंद भोसले

संचालक

राष्ट्रीय सेवा योजना

हार्दिक अभिनंदन

Dr. Rupesh Dhumaji Bansode, Department of Commerce participated in the International Conference at the American University of Phnom Penh(AUPP), Cambodia on 8th-9th August 2024

AMERICAN UNIVERSITY OF PHNOM PENH

IBTSS 2024
International Conference

CERTIFICATE OF APPRECIATION
THIS CERTIFICATE IS PROUDLY PRESENTED TO

DR. RUPESH DHUMAJI BANSODE

FOR YOUR PARTICIPATION AND VALUABLE CONTRIBUTION AS A **PRESENTER** AT THE "INTEGRATION OF BUSINESS, DIGITAL TECHNOLOGIES, AND SOCIAL SCIENCES FOR A SUSTAINABLE ASEAN AND BEYOND 2024 INTERNATIONAL CONFERENCE" ON 8TH - 9TH AUGUST 2024 AT THE AMERICAN UNIVERSITY OF PHNOM PENH (AUPP), CAMBODIA

DR. MALCOLM MCIVER
AUPP PRESIDENT

YAMUNA SITHAMBALAM
AVP & CHAIR, ORGANIZING COMMITTEE

AMERICAN UNIVERSITY OF PHNOM PENH · THE UNIVERSITY OF ARIZONA · FORT HAYS STATE UNIVERSITY · PRIMAX FOUNDATION Bengaluru, Karnataka, India · UNIMAS

Dr. Priyanka Joshi, Department of History attended National Conference at SPPU, Pune on 30th-31st August 2024

Dr. Priyanka Joshi from the Department of History presented her paper on the topic - " ***Chhatrapati Shivaji Maharaj on Screen - Indian Cinema's tribute to a Legend.*** " in the National Conference held on 'Relevance of Chhatrapati Shivaji Maharaj in the 21st Century' organized by the Department of Journalism, Dept. of Philosophy of the Savitribai Phule Pune University and Bharat Itihas Sanshodhak Mandal jointly to mark the occasion of the Inauguration of the Iravati Karve Social Sciences Complex, the launch of the SPPU postal stamps by India Post and the 350 years of Chhatrapati Shivaji Maharaj. In the photos we see her paper presentation and her welcome in a traditional manner. Later she was gifted the Conference memento by Dr. Vishram Dhole sir,

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

Savitribai Phule Pune University

National Conference on

Relevance of Chhatrapati Shivaji Maharaj in the 21st Century

Certificate of Participation

This is to certify that Mr/Ms/Dr/Prof ...Priyanka Joshi... has successfully presented a paper titled "Chhatrapati Shivaji Maharaj on Screen : Indian Cinema's Tribute to a Legend" at the **National Conference on 'Relevance of Chhatrapati Shivaji Maharaj in the 21st Century,'** organized by the Department of Communication and Journalism, Department of Philosophy, and Board of Extra-Mural Studies, SPPU, Bharat Itihas Sanshodhak Mandal Shri Shivaji Raigad Smarak Mandal held on 30th-31st August 2024.

Dr. Harish Navale
Head, Department of Philosophy

Dr. Sanjay Tambat
Head, Dept. of Communication & Journalism

Dr. Pooja Paratane, Department of Mathematics participated in the MS-DEED Level 1 Blended Workshop at MIT World Peace University from 23rd to 27 July 2024

MSFDA Maharashtra State Faculty Development Academy

MIT-WPU

MS DEED Maharashtra State Development of Educators And Enhancement in Delivery

IISER PUNE

INDIAN INSTITUTE OF SCIENCE EDUCATION AND RESEARCH AND MAHARASHTRA STATE FACULTY DEVELOPMENT ACADEMY

Maharashtra State Development of Educators and Enhancement in Delivery (MS-DEED) Programme

CERTIFICATE OF PARTICIPATION

This is to certify that **DR POOJA MADHAV PARATANE** from *Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune* participated in the MS-DEED Level 1 Blended Workshop **Introduction to Innovative Pedagogies for Science and Engineering Teachers from 23rd to 27th July 2024** at MIT World Peace University, Pune conducted by IISER Pune and supported by MSFDA.

The workshop was aimed at orienting participants on various aspects of teaching-learning such as inquiry and problem-based pedagogies, innovative labs and formative assessment methods and at familiarizing them with the key principles of the National Education Policy (NEP) 2020.

Dr Dinesh Seth	Dr Mangesh Bedekar	Dr Pradnya Deshpande	Prof Sourabh Dube	Prof Harinath Chakrapani
Dean,	Dean,	Program Director,	Professor, Principal,	Professor,
SoET	SoCSE	FYB.Tech	Co-investigator	Principal Investigator
MIT WPU	MIT WPU	MIT WPU	IISER Pune	IISER Pune

Faculty Members Invited as Resource Person/ Special Guests during August 2024

Dr. Shantashree Sengupta, Librarian invited as Resource Person for the workshop organised by the Administrative Section of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 on 8th August 2024

On 8.8.2024, I delivered a session on "Effective Use of Computer in Office Work" for the Workshop organised by the Administrative Section of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5. The workshop was conducted for the administrative staff of Junior and Senior College and Accounts Section. The workshop was successfully organised by College Registrar Mr. Ganesh Sathe under the guidance of Respected Principal Dr. Rajendra Zunjarrao Sir.

The workshop was conducted in the college office. Registrar Mr. Ganesh Sathe gave introduction of importance of computer in daily administrative work. After the brief introduction, I guided my office colleagues about how to successfully use Google Services (Google Docs, Google Drive, Google Calendar, Google Sheets, Google Slides) in office work, how to keep the data safe and the importance of Google Drive. The session was followed by question answer round and demonstration session.

I am thankful to the P.E.Society Chairman Hon'ble Prof. Dr. G. R. Ekbote Sir, Secretary Prof. Shamkant Deshmukh Sir, Joint Secretary Prof. Dr. Jyotsna Ekbote Madam, Deputy Secretary Prof.Dr. Nivedita Ekbote Madam and Principal Dr. R. S. Zunjarrao Sir for giving me this opportunity.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

Dr. Shantashree Sengupta, Librarian invited as Resource Person for the workshop organised by the Administrative Section of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 on 8th August 2024

गुरुवार दिनांक ८ ऑगस्ट २०२४ रोजी दुपारी ०४:०० वा महाविद्यालयाच्या कार्यालयात "कार्यालयीन कामकाजामधे संगणकाचा प्रभावी वापर" या विषयावर प्रशासकीय कर्मचार्यांसाठी कार्यशाळा घेण्यात आली. या प्रसंग महाविद्यालयातील ग्रंथपाल डॅा. शांताश्री सेनगुप्ता यांना गुगल ड्राईव्ह च्या माध्यमातुन आपल्या रोजच्या कामकाजात त्याचा यशस्वी वापर कसा करावा तसेच आपला डाटा गुगल ड्राईव्ह मधे कसा सुरक्षित ठेवावा व गुगल ड्राईव्ह चे महत्व याबाबत अतिशय महत्वपूर्ण सविस्तर असे मार्गदर्शन केले. या प्रसंगी महाविद्यालयाच्या कार्यालयातील कनिष्ठ विभाग, लेखा विंभाग व वरिष्ठ विभागातील सहकारी प्रशासकीय कर्मचारी उपस्थित होते.

- श्री. गणेश साठे ,

कार्यालय प्रबंधक

Report on the Guidance Session on "Use of E-Resources for Academic and Research Purposes" organised by the Department of English

The Department of English organized a highly informative guidance session on the "Use of E-Resources for Academic and Research Purposes" on 21st August 2024. The resource person for the session was Dr. Shantashree Sengupta, a distinguished Librarian (Professor Grade) from Modern College of Arts, Science, and Commerce, Shivajinagar, Pune.

The session saw a remarkable turnout, with a total of 90 students from various streams and batches participating alongside faculty members of various departments.The primary aim of the session was to equip students with the knowledge and skills to effectively utilize online tools and strategies for academic and research purposes.

Dr. Sengupta provided detailed guidance on the use of various Databases and Open Access Resources, including N-LIST (National Library and Information Services Infrastructure for Scholarly Content), DELNET (Developing Library Network), and DOAB (Directory of Open Access Books), among others. These resources are essential for academic research and offer vast collections of books, journals, and other scholarly materials that can be accessed online. Dr. Sengupta's insights on these tools and strategies highlighted their relevance, and accessibility and equipped students to use them judiciously.

The session was interactive and engaging, encouraging students to explore these resources for their research projects and academic growth. Following the guidance session, a question and answer round was conducted, where students had the opportunity to get their doubts and queries addressed by Dr. Sengupta. This interactive segment was particularly beneficial, as it allowed students to clarify specific concerns and gain a deeper understanding of the practical application of the discussed e-resources.

The session concluded with a vote of thanks, appreciating Dr. Sengupta's valuable contribution and the department's efforts in organizing such an informative event. Overall, the guidance session was a great success, leaving students better equipped to navigate the vast array of digital resources available for their academic and research needs.

-Prof. Mrs. Alka Kamble,
Head,
Department of English

Dr. Shantashree Sengupta, Librarian invited as Resource Person for a practical and theoretical guidance session on 'Use of E-resources for Academic and Research Purposes' organised by the Department of English on 21st August 2024

On 21.08.2024, I delivered a practical and theoretical guidance session on 'Use of E-resources for Academic and Research Purposes' organised by the Department of English of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5.

The contents of the two hours session covered Definition and Types of E-resources, Databases and Open Access Resources, E-resources especially for English Language & Literature students, Open Access English Journals, Search Strategies, The Copyright Act 1957, Style Manuals, Plagiarism and detection tools, Reference Management Tools and Creative Commons License. Practical examples were shown for each of the databases and open access resources to explain their usage and search techniques. The interactive session was followed by Question and Answer session wherein the queries of the faculty members and students were answered by me regarding e-resources, free plagiarism detection websites and web searching.

The guidance session was attended by the undergraduate, postgraduate students and faculty members of the Department of English, Department of Marathi, Department of Biotechnology and Department of Performing Arts.

I am grateful to the P.E.Society Chairman Hon'ble Prof. Dr. Gajanan Ekbote Sir, Secretary Prof. Shamkant Deshmukh Sir, Joint Secretary Prof. Dr. Mrs. Jyotsna Ekbote Madam, Deputy Secretary Prof. Dr. Nivedita Ekbote Madam and Principal Dr. Rajendra Zunjarrao Sir for motivating and guiding all the departments to organise such guidance sessions which are need of the time to orient the students especially for the varied projects and activities under NEP-2020.

The Guidance Session was very well organised by Prof. Mrs. Alka Kamble, Head, Department of English and her entire team of enthusiastic faculty members (Prof. Dipali Lodh, Prof. Pallavi Math, Prof. Saad Ahmed, Prof. Neelam, Prof. Khyati, Prof. Manasi, Prof. Sunkanya) and students. I appreciate the presence of Dr. Nisha Bhandare, Dr. Vaijayanti Jadhav, Dr. Pushkar Lele and Prof. Shripad Shirwalkar during the session.

I am thankful to my colleague Mrs. Sarika Sable, Clerk-Library for assisting me during the session.

I am also thankful to Raju Shavalkar for the technical support and arrangement needed for the session.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian,
Modern College, Pune-5.

Dr. Shantashree Sengupta, Librarian invited as Resource Person for a practical and theoretical guidance session on 'Use of E-resources for Academic and Research Purposes' organised by the Department of English on 21st August 2024

Progressive Education Society's

MODERN COLLEGE OF ARTS, SCIENCE & COMMERCE

Shivajinagar, Pune 411 005.

- *NAAC Re-accredited 'A' Grade*
- *'College with Potential for Excellence', UGC*
- *'Best College Award', SPPU*
- *'Star College Status', DBT*
- *UGC : BSR & DST : FIST Funded*
- *'Community College Scheme', UGC*

Dr. R. S. Zunjarrao
M.Sc. Ph.D.
PRINCIPAL

- P.U. AFFILIATION No. (Id No. PU/PN/ASC/022(1970))
- U.G.C. RECG.NO. included U/S 2 (F) of the U.G.C. Act 1956, Letter No. F.13-371(CD) dated 1st Sept.71
- Govt. RECG. No. D.E.M.S. Pune Oct. 77, Code No. PA/ASC-13.
- Jr. College Permission No. HSC/1077/31029/XII-HS dt/ 4-5-77, HSC College Code No. J-11.11.005.

Ref. No. : MCASC/

Date : 21/8/2024

To,

Dr. Shantashree Sengupta
Librarian, Library and Information Centre
MCASC, Pune- 411005

Respected Madam,

We sincerely thank you for accepting our invitation to be the Resource Person for the guidance session on the "Use of E-resources for Academic and Research Purposes" on August 21, 2024 at Modern College of Arts Science and Commerce (Autonomous), Pune – 411005. We appreciate the time you have taken to share your expert insights and interact with our students. We look forward to a long and fruitful association with you.

Thank you,

Yours faithfully,

Prof. Alka Kamble
Head, Department of English
(Mob. No: 9423005026)

Dr. R. S. Zunjarrao
Principal

☎ : 020-2553 5927, 020-2553 5102 Fax :020-2553 6075
Website : moderncollegepune.com , moderncollegepune.ac.in e-mail : principal@moderncollegepune.com

Dr. Shantashree Sengupta, Librarian invited as Resource Person for a practical and theoretical guidance session on 'Use of E-resources for Academic and Research Purposes' organised by the Department of English on 21st August 2024

Dr. Shantashree Sengupta, Librarian invited as Resource Person for a practical and theoretical guidance session on 'Use of E-resources for Academic and Research Purposes' organised by the Department of English on 21st August 2024

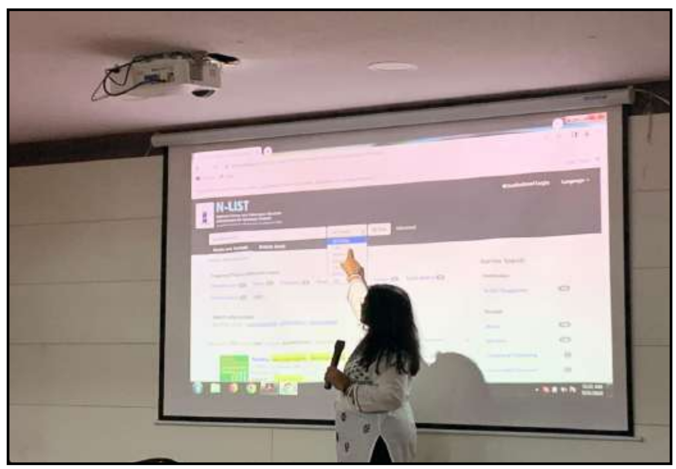

Dr. Shantashree Sengupta, Librarian invited as Resource Person for a practical and theoretical guidance session on 'Use of E-resources for Academic and Research Purposes' organised by the Department of English on 21st August 2024

Dr. Shantashree Sengupta, Librarian invited as Resource Person for a practical and theoretical guidance session on 'Use of E-resources for Academic and Research Purposes' organised by the Department of English on 21st August 2024

Dr. Pooja Paratane, Assistant Professor, Department of Mathematics invited as Special Guest in Prize Distribution Function

उल्हास तुळवे पुणे प्रस्तुत
ऑर्केस्ट्रा
ऱ्हिदम स्टार्स
जुनी - नवी हिंदी, मराठी, गाणी, लावणी, गजल, जयंती स्पेशल
सर्व प्रकारच्या शो साठी संपर्क
Mob : 7666889427 / 9370745211

साप्ताहिक
प्रजेचा विकास
संपादक : विकास दिलीप कडलक

जाहिरात विभाग : विकास ॲडव्हर्टाइझमेंट
Total Media solution & PR services
पी आर मीडिया | पब्लिसिटी | पत्रकार परिषद | ब्रँडींग
All type Company, School, College, Hospital | PRO | Content writing | Social media | Printing
All Type Shops | Business PR | Election Campaning | Firm | Web Portal | Event & Event Mangement
Contact us - +91 9970280443 dhammabhumilbtv@gmail.com
संपर्क : मु.पो. देहूरोड, मिना कॉलनी, विकासनगर, किवळे, ता. हवेली, जि. पुणे-४१२ १०१.

वर्ष 8 वे web:- www.prajechavikas.com Email:-prajechavikas@gmail.com mob.no-9970280443 Digital copy

समता भातृ मंडळाचा गुणगौरव सोहळा उत्साहात

पिंपरी दि.24 ऑगस्ट २०२४
(प्रजेचा विकास न्युज प्रतिनिधी):-

समता भातृ मंडळ पिंपरी चिंचवड हे मंडळ गेल्या 28 वर्षांपासून पिंपरी चिंचवड शहरात लेवा पाटीदार समाजासाठी काम करत असून दरवर्षीप्रमाणे गुणवंत विध्यार्थी गुणगौरव सोहळा आयोजित करत असते. या वर्षी सुद्धा 15 ऑगस्ट या दिवशी हा सोहळा खंडोबा माळ आकुर्डी येथे संपन्न झाला. या सोहळ्यात प्रमुख पाहुणे डॉ. प्रा. निळकंठ चोपडे, श्रीमती. आशाताई पाचपांडे, डॉ. प्रा. पूजा परतणे, डॉ.अक्षता अनिकेत पाटील, संस्थापक अध्यक्ष बी. टी. इंगळे, अध्यक्ष, हेमंत श्रीरंग झोपे, पूर्व अध्यक्ष सीताराम राणे व माननीय नामदेव ढाके, तसेच सर्व कार्यकारणी व कार्यकर्ते उपस्थित होते. या वेळी विद्यार्थ्यांना गौरविण्यात आले या कार्यक्रमात समाज बांधव मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

प्रजेचा विकास साप्ताहिक न्यूज पेपर ला व ऑनलाईन न्यूज चॅनल ला बातम्यासाठी व जाहिरातीसाठी संपर्क साधा :- 9970280443

साप्ताहिक
वृत्तशक्ती

समता भातृ मंडळाचा गुणगौरव सोहळा उत्साहात

पिंपरी | प्रतिनिधी

समता भातृ मंडळ पिंपरी चिंचवड हे मंडळ गेल्या 28 वर्षांपासून पिंपरी चिंचवड शहरात लेवा पाटीदार समाजासाठी काम करत असून दरवर्षीप्रमाणे गुणवंत विध्यार्थी गुणगौरव सोहळा आयोजित करत असते. या वर्षी सुद्धा 15 ऑगस्ट या दिवशी हा सोहळा खंडोबा माळ आकुर्डी येथे संपन्न झाला. या सोहळ्यात प्रमुख पाहुणे डॉ. प्रा. निळकंठ चोपडे, श्रीमती. आशाताई पाचपांडे, डॉ. प्रा. पूजा परतणे, डॉ.अक्षता अनिकेत पाटील, संस्थापक अध्यक्ष बी. टी. इंगळे, अध्यक्ष, हेमंत श्रीरंग झोपे, पूर्व अध्यक्ष सीताराम राणे व माननीय नामदेव ढाके, तसेच सर्व कार्यकारणी व कार्यकर्ते उपस्थित होते. या वेळी विद्यार्थ्यांना गौरविण्यात आले या कार्यक्रमात समाज बांधव मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

Dr. Pooja Paratane, Assistant Professor, Department of Mathematics invited as Special Guest in Prize Distribution Function

लोक मौर्य

समता भातृ मंडळाचा गुणगौरव सोहळा उत्साहात

पिंपरी | प्रतिनिधी

समता भातृ मंडळ पिंपरी चिंचवड हे मंडळ गेल्या 28 वर्षापासून पिंपरी चिंचवड शहरात लेवा पाटीदार समाजासाठी काम करत असून दरवर्षीप्रमाणे गुणवंत विध्यार्थी गुणगौरव सोहळा आयोजित करत असते. या वर्षी सुद्धा 15 ऑगस्ट या दिवशी हा सोहळा खंडोबा माळ आकुर्डी येथे संपन्न झाला. या सोहळ्यात प्रमुख पाहुणे डॉ. प्रा. निळकंठ चोपडे, श्रीमती. आशाताई पाचपांडे, डॉ. प्रा. पूजा परतणे, डॉ.अक्षता अनिकेत पाटील, संस्थापक अध्यक्ष बी. टी. इंगळे, अध्यक्ष, हेमंत श्रीरंग झोपे, पूर्व अध्यक्ष सीताराम राणे व माननीय नामदेव ढाके, तसेच सर्व कार्यकारणी व कार्यकर्ते उपस्थित होते.या वेळी विद्यार्थ्यांना गौरविण्यात आले या कार्यक्रमात समाज बांधव मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

हार्दिक अभिनंदन

Dr. Prabhakar Varade, Assistant Professor, Department of Electronics invited as Special Guest in District Level Cultural Programme

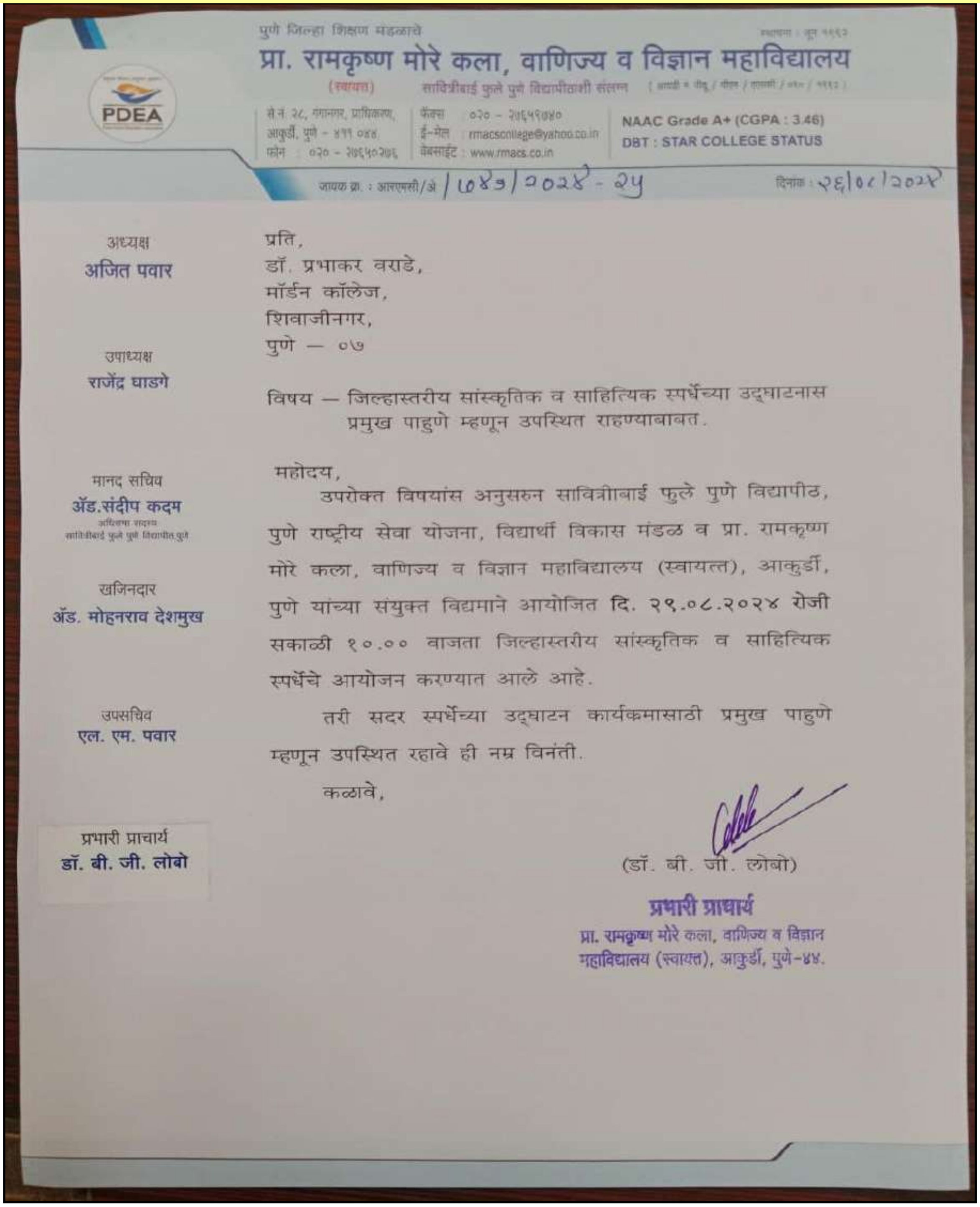

पुणे जिल्हा शिक्षण मंडळाचे

प्रा. रामकृष्ण मोरे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय

(स्वायत्त) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न

PDEA

स.नं. २८, गंगानगर, प्राधिकरण, आकुर्डी, पुणे - ४११ ०४४. फोन : ०२० - २७६५०२७६

फॅक्स : ०२० - २७६५९७४० ई-मेल : rmacscollege@yahoo.co.in वेबसाईट : www.rmacs.co.in

NAAC Grade A+ (CGPA : 3.46)
DBT : STAR COLLEGE STATUS

जावक क्र. : आरएमसी/अे / ६४३/२०२४-२५ दिनांक : २६/०८/२०२४

अध्यक्ष
अजित पवार

उपाध्यक्ष
राजेंद्र घाडगे

मानद सचिव
ॲड.संदीप कदम
अधिसभा सदस्य
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ,पुणे

खजिनदार
ॲड. मोहनराव देशमुख

उपसचिव
एल. एम. पवार

प्रभारी प्राचार्य
डॉ. बी. जी. लोबो

प्रति,
डॉ. प्रभाकर वराडे,
मॉर्डन कॉलेज,
शिवाजीनगर,
पुणे — ०७

विषय — जिल्हास्तरीय सांस्कृतिक व साहित्यिक स्पर्धेच्या उद्घाटनास प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित राहण्याबाबत.

महोदय,

उपरोक्त विषयांस अनुसरुन सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे राष्ट्रीय सेवा योजना, विद्यार्थी विकास मंडळ व प्रा. रामकृष्ण मोरे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय (स्वायत्त), आकुर्डी, पुणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित **दि. २९.०८.२०२४** रोजी सकाळी १०.०० वाजता जिल्हास्तरीय सांस्कृतिक व साहित्यिक स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले आहे.

तरी सदर स्पर्धेच्या उद्घाटन कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित रहावे ही नम्र विनंती.

कळावे,

(डॉ. बी. जी. लोबो)

प्रभारी प्राचार्य
प्रा. रामकृष्ण मोरे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय (स्वायत्त), आकुर्डी, पुणे-४४.

Retirement Program of Prof. Mrs. Sandhya Anil Vartak, Assistant Professor, Department of Economics on 29.8.2024

Modern Achievements

Congratulations Dr. Priyanka Joshi,
Assistant Professor, Department of History

Dr. Priyanka Joshi received the Copyright Certificate from the Government of India for her academic book - '***Heritage Studies - A Compendium***'. The book which had been compiled using the syllabi of Modern college as well as many other national and international institutions, is designed for the UGC NEP course - *Heritage Studies* offered as OE (Open Elective). It is a must read for anyone interested in Heritage Studies and its various fields.

INTELLECTUAL PROPERTY INDIA

Extracts from the Register of Copyrights

प्रतिलिप्यधिकार कार्यालय, भारत सरकार | Copyright Office, Government Of India

दिनांक/Dated:09/08/2024

1.	Registration Number	L-152460/2024
2.	Name, address and nationality of the applicant	DR. PRIYANKA JOSHI , INDIAN
3.	Nature of the applicant's interest in the copyright of the work	AUTHOR
4.	Class and description of the work	LITERARY/ DRAMATIC WORK
5.	Title of the work	HERITAGE STUDIES - A COMPENDIUM
6.	Language of the work	ENGLISH
7.	Name, address and nationality of the author and if the author is deceased, date of his decease	DR. PRIYANKA JOSHI , INDIAN
8.	Whether the work is published or unpublished	PUBLISHED
9.	Year and country of first publication and name, address and nationality of the publisher	2024 INDIA NYRA PUBLISHERS LLP , INDIAN
10.	Years and countries of subsequent publications, if any, and names, addresses and nationalities of the publishers	N.A.
11.	Names, addresses and nationalities of the owners of various rights comprising the copyright in the work and the extent of rights held by each, together with particulars of assignments and licences, if any	DR. PRIYANKA JOSHI , INDIAN
12.	Names, addresses and nationalities of other persons, if any, authorised to assign or licence of rights comprising the copyright	N.A.
13.	If the work is an 'Artistic work', the location of the original work, including name, address and nationality of the person in possession of the work. (In the case of an architectural work, the year of completion of the work should also be shown).	N.A.
14.	If the work is an 'Artistic work' which is used or capable of being used in relation to any goods or services, the application should include a certification from the Registrar of Trade Marks in terms of the provision to Sub-Section (i) of Section 45 of the Copyright Act, 1957.	N.A.
15.	If the work is an 'Artistic work', whether it is registered under the Designs Act 2000, if yes give details.	N.A.
16.	If the work is an 'Artistic work', capable of being registered as a design under the Designs Act 2000 whether it has been applied to an article though an industrial process and ,if yes ,the number of times it is reproduced.	N.A.
17.	Remarks, if any	ISBN 9788197376924

Diary Number: 21134/2024-CO/L

Date of Application: 02/07/2024

Date of Receipt: 02/07/2024

Registrar of Copyrights

Congratulations Dr. Nisha Bhandare, Head, Department of Marathi

टिकाराम जगन्नाथ कॉलेज, खडकी चा माणिक महोत्सव सांगता समारंभ संपन्न

महाविद्यालयातील आजपर्यंत विविध क्षेत्रात उत्तुंग भरारी घेणाऱ्या माजी विद्यार्थ्यांचा पाहुण्यांच्या हस्ते सन्मान करण्यात आला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष स्थानी अध्यक्ष कृष्णकुमार गोयल, प्रमुख पाहुणे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ माजी कुलगुरू डॉ. अरुण अडसूळ, माजी प्राचार्य तापकीर सर, संस्थेचे सचिव आनंद छाजेड, संचालक ज्ञानेश्वर मुरकुटे, राजेंद्र भुतडा, आदी मान्यवर उपस्थित होते.

Being an Alumni of T.J. College, Khadki, Dr. Nisha Bhandare received the Best Student Trophy during the programme.

हार्दिक अभिनंदन

Congratulations Dr. Milind Bodke, on being appointed as Head, Department of Electronic Science

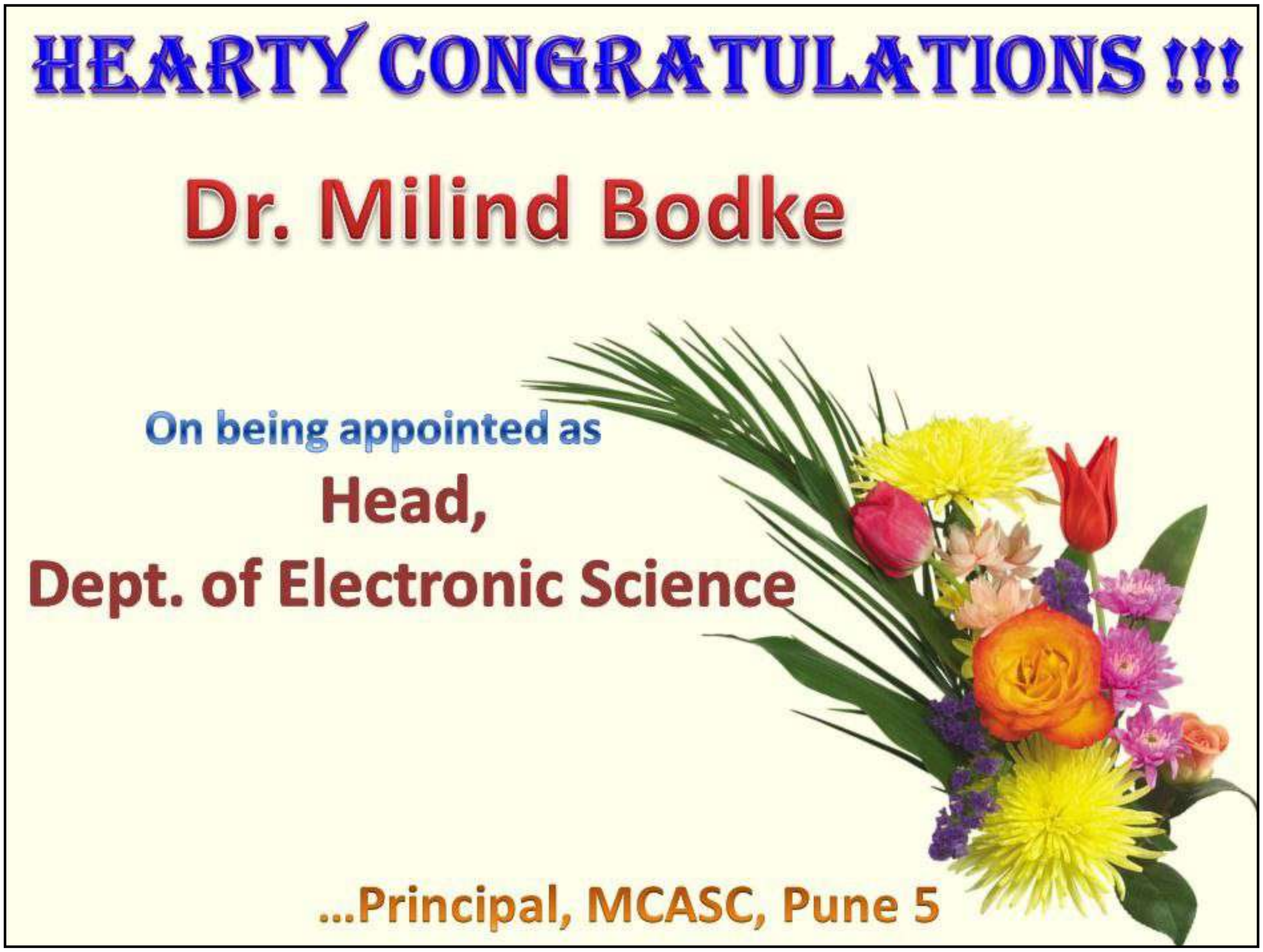

SPPU sanction received for Post Graduate Research Centre

Congratulations Dr. Prerna Ubale ,Head, Department of Hindi

Congratulations Shrikrushna Sampat Sutar (BA Student)

Modern Alumni Achievement

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या मॉडर्न महाविद्यालय शिवाजीनगरचा माजीविद्यार्थी व राष्ट्रीय खेळाडू ***स्वरूप भरत भुजबळ*** याने महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा आयोगातर्फे घेण्यात आलेल्या 2022 पी.एस.आय. परीक्षेत पहिल्या प्रयत्नात खेळाडू कोट्यातून सर्वाधिक गुण मिळवून प्रथम क्रमांक संपादन केला आहे त्याबद्दल त्याचे हार्दिक अभिनंदन व पुढील वाटचालीसाठी शुभेच्छा...!!!

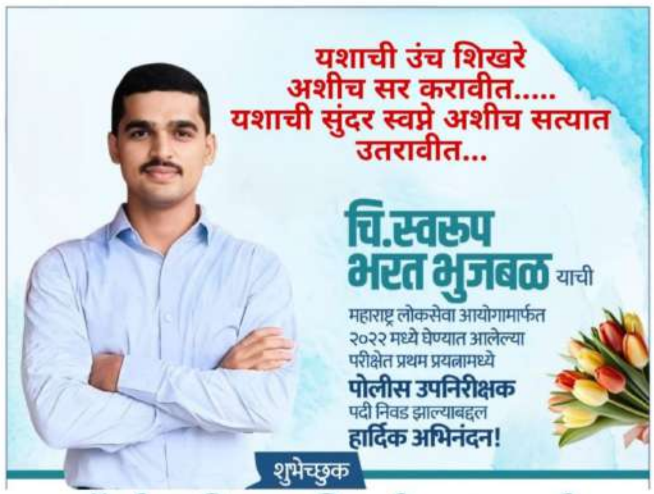

मॉडर्न महाविद्यालय शिवाजीनगर चा माजी विद्यार्थी व राष्ट्रीय खेळाडू स्वरूप भुजबळ याची पी.एस.आय. पदी निवड झाल्याबद्दल जिमखाना विभागातर्फे हार्दिक अभिनंदन

Modern Alumni Achievement

मॉडर्न महाविद्यालयाचा माजी विद्यार्थी व राष्ट्रीय खेळाडू ***अजिंक्य महाले*** याने महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगातर्फे घेण्यात आलेल्या 2022 पी.एस.आय. परीक्षेत खेळाडू कोट्यातून उत्तम गुण मिळवून राज्यात तृतीय क्रमांक मिळाल्या बद्दल त्याचे खूप खूप अभिनंदन.

Modern Alumni Achievement

Many many congratulations to our past students (Modern College, Shivajinagar, Pune) selected as statistical officer through MPSC :

1. Tejas Parpolkar (3rd rank in Maharashtra)

2. Ankita Gawande

3. Sujata jadhav

-Dr. P.G.Dixit,
Deputy Secretary,

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING AUGUST 2024

Author	Title
DANDEKAR, ANIL	N.M.V GOURAV GRANTH 2023
DANDEKAR, ANIL/ INAMDAR, SHAKERA	AAPATTI AANI SHAMAN KOUSHALYA (DISASTERS AND MITIGATION SKILLS)
DOW, COLIN	INTERNET OF THINGS PROGRAMMING PROJECTS
SCOPATZ, ANTHONY/HUFF, KATHRYN D.	EFFECTIVE COMPUTATION IN PHYSICS
REDDY, K. VEERA	SYMMETRY AND SPECTROSCOPY OF MOLECULES
KAR GUPTA, ABHIJIT	SCIENTIFIC COMPUTING IN PYTHON
RAMASWAMY, V.S./ NAMAKUMARI, S.	MARKETING MANAGEMENT: INDIAN CONTEXT, GLOBAL PERSPECTIVE
SAXENA, RAJAN	MARKETING MANAGEMENT
PATHAKJI, NEHA	TAXMANN'S PRINCIPLES OF TAXATION LAWS
Sander, Ilse/ Farmache, Andreea	DaF im Unternehmen A1 Kurs- und Ubungsbuch
Sander, Ilse/ Grosser, Regine	DaF im Unternehmen A2 Kurs- und Ubungsbuch
NULKAR, SANDEEP	MIND IT ! A TONGUE-IN-CHEEK LOOK AT HOW INDIAN ENGLISH CAN AMUSE AND EVEN CONFUSE
PARANJAPE, SHARACCHANDRA	BHARATIYA SANGEET KA ITIHAS (VAIDIK KAAL SE GUPT KAAL TAK)
VASANT	SANGEET VISHARAD
SHRIVASTAV, HARISHCHANDRA	RAAG PARICHAY BHAG-4
SHRIVASTAV, HARISHCHANDRA	RAAG PARICHAY BHAG-3
SHRIVASTAV, HARISHCHANDRA	RAAG PARICHAY BHAG-2
SHRIVASTAV, HARISHCHANDRA	RAAG PARICHAY BHAG-1
SAVARKAR SUNEETA	SMRUTIGRANTH : SHRIMATI GUNABAI RA. GADEKAR YANCHE AATMACHARITRA स्मृतीग्रंथ : श्रीमती गुणाबाई रा. गाडेकर यांच आत्मचरित्र
DIXIT P. G. / PRAYAG V. R.	UNIVARIATE AND BIVARIATE DATA ANALYSIS FYBSC. SEM 1 NEP

News Paper Clippings : August 2024

Online newspapers and online services based on newspapers are becoming increasingly popular and useful in current digital age. These services helped libraries in reaching out users wherever they are and also save time of the users. The newspaper clippings are also known as press clippings in some libraries .

[*Ref: Gaur, Ramesh C., Chand, Mahesh, Gaur, Kavita & Yadav, Amar Singh. (2013). Online Newspaper Clippings and News Services for Libraries: Experiences in Indian Libraries. Accessed from http://library.ifla.org/240/1/153-gaur-en.pdf*]

Clipping is the cutting-out of articles from a paper publication. Newspaper clippings are often used when people have to write a report or make a presentation or for future reference.

The Modern College, Shivajinagar Library subscribes to Ten (10) English Newspapers and Eleven (11) Marathi Newspapers which are referred by the students and staff. The Library has a practice of posting notifications of important news related to Education, UGC, NAAC, Savitribai Phule Pune University on the WhatsApp Groups of Staff.

Father of Library Science, Dr. S.R.Ranganathan's Fifth Law of Library Science states that *'Library is a Growing Organism'*. It means that a library should be a continually changing institution, never static in its outlook. Books, methods, and the physical library should be updated over time. As an implication of the Fifth Law of Library Science, the Modern College Library has also updated the ways of keeping and maintaining the Newspaper Clippings. E-newspaper Clippings Service gives a global viewership/user base, no maintenance required, storage space issues will be solved and any user, anytime, at any place can have an access to the Newspaper Clippings Service. The E-Newspaper Clippings Section is divided into ***News regarding MCASC, Pune-5, Education, Work of Appreciation, Health, Research, Sports, Miscellaneous*** .

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

संस्कृत पाठांतर स्पर्धेचे उद्‌घाटन

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

'प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी'तर्फे आयोजित पूजनीय दादासाहेब एकबोटे जिल्हास्तरीय आंतरशालेय संस्कृत पाठांतर स्पर्धेचे उद्‌घाटन सोमवारी उत्साहात झाले. या स्पर्धेत पुणे जिल्ह्यातील शाळांमधील विद्यार्थ्यांनी आपला सहभाग नोंदवला आहे.

या वेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून 'महाराष्ट्र टाइम्स'च्या पुणे आवृत्तीचे निवासी संपादक श्रीधर लोणी उपस्थित होते. संस्कृत भाषा ही सर्व भाषांची जननी असल्याचा उल्लेख करून लोणी यांनी संस्कृत भाषेचे महत्त्व विशद केले. 'वाचन करताना आपण स्वतः कल्पना करू शकतो. वाचनच आपल्याला समृद्ध करण्याचे काम करते,' असे विचार लोणी यांनी मांडले.

या वेळी संस्थेचे कार्यवाह शामकांत देशमुख, सहकार्यवाह डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे, 'समस्त हिंदू आघाडी'चे अध्यक्ष मिलिंद एकबोटे, नंदकिशोर एकबोटे, उपकार्यवाह निवेदिता एकबोटे, शाळा समितीचे अध्यक्ष चित्तरंजन कांबळे, प्रशालेचे उद्धव खरे, प्रकाश पाबळे, वंदना सोनोने, निवृत्ती गोपाळे, प्रमोद शिंदे, दादाभाऊ शिनलकर, गणेश नांगरे आदी उपस्थित होते. संस्थेचे आजीव सदस्य सतीश लिंबेकर यांनी सूत्रसंचालन केले.

Maharashtra Times 6.8.2024

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

सकाळ

विद्यार्थी क्लासवाल्यांच्या दावणीला

नामांकित वाणिज्य महाविद्यालयांकडूनही 'टायअप'; पालकांना भुर्दंड

पुणे, ता. ७ : शैक्षणिक संस्थांत प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना खासगी क्लासची वाट दाखविण्याचा धंदा अनेक नामांकित व प्रमुख महाविद्यालयांनी सुरू केला आहे. त्यासाठी पॅकेजेसही तयार केली असून त्यातून या शैक्षणिक संस्थांना 'कट' रूपातून उत्पन्नाचा नवा स्रोतही मिळाला आहे. यापूर्वी शास्त्र शाखेसाठी सर्रास होणारा हा प्रकार आता वाणिज्य शाखेसाठीही वाढला आहे. त्यामुळे पालकांवर महाविद्यालयाचे शुल्क आणि खासगी क्लासचे शुल्क, असा दुहेरी भुर्दंड पडू लागला आहे.

अशाप्रकारांत या पूर्वी महाविद्यालयांतील काही शिक्षकच विद्यार्थ्यांना खासगी क्लासची वाट दाखवत. आता या क्लासचालकांनी महाविद्यालयांच्या संस्थांशीच 'टायअप' केले आहे. त्यामुळे दोन्ही घटक मालामाल होत असून विद्यार्थी आणि पालकांना मात्र आर्थिक भुर्दंड पडत आहे. अनेक महाविद्यालयांमध्ये खासगी क्लास चालकांशी 'टायअप' झाल्याचे फलक दर्शनी भागात लावण्यात आले आहेत. त्याबद्दल काही पालकांनी नाराजी व्यक्त केली असून छायाचित्रासह काही महाविद्यालयांचे पुरावे, 'सकाळ'शी संपर्क साधून दिले आहेत.

बारावीचे वर्ष म्हणून अनेक पालक खबरदारीचा उपाय म्हणून

विद्यार्थ्यांना क्लास लावतातच. त्याचा गैरफायदा घेऊन आता संस्थात्मक 'सहकार्य' करण्यावर भर दिला जाऊ लागला आहे. काही महाविद्यालयांतील शिक्षकांनीही या प्रकाराबाबत नाराजी व्यक्त केली आहे. उपनगरांतील काही महाविद्यालयेही यात सहभागी झाली आहेत.

काय आहे फंडा?

१. बारावीचे वर्ग सुरू होवून महिना लोटला आहे. अकरावीचे वर्गही सुरू होत आहेत. महाविद्यालयांत चार्टर्ड अकाउंटंट अभ्यासक्रमाची माहिती देण्यासाठी विद्यार्थ्यांना बोलविले जाते. तेथे महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांचे प्रास्ताविक झाल्यावर खासगी क्लासचे प्रतिनिधी चार्टर्ड अकाउंटंट या क्षेत्रात करिअर कसे आहे, याची माहिती देतात

२. सखोल तपशील देण्यासाठी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला जातो. त्यात इच्छुक विद्यार्थ्यांना अकरावी, बारावी आणि सीए फाउंडेशन कोर्ससाठी किमान एक लाख रुपयांचे पॅकेज सांगितले जाते

३. बारावीचा विद्यार्थी असेल तर बारावीचा क्लास आणि सीए फाउंडेशनचा सहा महिन्यांचा अभ्यासक्रम, असे किमान ७५ हजार रुपयांचे पॅकेज सांगितले जाते

४. या प्रकारात अनेक विद्यार्थी दोन्हीकडे प्रवेश घेतात. त्यात महाविद्यालयाचे सहकार्य असल्याने महाविद्यालयाच्या वर्गातील उपस्थितीसाठी 'सहकार्य' केले जाते

"आमच्या मुलाला अकरावीच्या वर्षांत सुमारे ८० टक्के गुण मिळाले. त्याला सीए करायचे आहे. महाविद्यालयातून त्याचे मार्गदर्शन मिळेल, असे सांगण्यात आले होते. त्यामुळे त्या कार्यक्रमाला मुलगा गेल्यावर त्याला बारावी आणि सीए फाउंडेशन कोर्ससाठी ७५ हजार रुपये सांगितले. त्याशिवाय महाविद्यालयाची शुल्क आहेच. मुलाला सीए करायचे या भावनेतून इच्छा नसताना हे पॅकेज घ्यावे लागले.
- एक पालक

"खासगी क्लासबरोबर टायअप करावे म्हणून आमच्या संस्थेकडेही प्रस्ताव आले आहेत. परंतु, आम्ही ते नाकारले आहेत. हा प्रकार चुकीचा आहे. दुर्दैवाने अनेक महाविद्यालये त्याचा अवलंब करीत आहेत. आमच्या दृष्टीने 'क्लासरूम टीचिंग महत्त्वाचे आहे. शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांना वर्गातच चांगले शिक्षण द्यावे, या वर आमचा भर आहे.
- डॉ. गजानन एकबोटे,
कार्याध्यक्ष, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी

"अकरावी, बारावीचे वर्ग महाविद्यालयातच चालले पाहिजेत. तेथे ग्रंथालय असते, तज्ज्ञ शिक्षक असतात. तरीही खासगी क्लासेसशी टायअप करणे चुकीचे आहे. सरकारने भरारी पथकांद्वारे कारवाई केली पाहिजे. ही चुकीची प्रथा रूढ होऊ पाहत आहे. तिचा वेळीच बीमोड केला पाहिजे.
- डॉ. ए. पी. कुलकर्णी,
अखिल भारतीय शिक्षक महासंघ, माजी प्रदेशाध्यक्ष

Pune, Pune-Today
08/08/2024 Page No. 1

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

प्रभात
City_10 August 2024_015
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
10 Aug 2024
www.dainikprabhat.com

शिक्षणामुळेच खरी ओळख प्राप्त होते

कुलगुरू गोसावी; क्रांतिवीर लहुजी वस्ताद प्रतिष्ठानतर्फे विद्यार्थ्यांचा सन्मान

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ९ - क्रांतिवीर लहुजी वस्ताद प्रतिष्ठानतर्फे हिंदू मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा कौतुक समारंभ बालगंधर्व रंगमंदिर येथे पार पडला. या वेळी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी, वास्तूरचनाकार योगेश देशपांडे, प्रतिष्ठानचे संस्थापक मिलिंद एकबोटे, डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे, डॉ. निवेदिता एकबोटे आदी उपस्थित होते. या वेळी सेवाभावी कार्यकर्ते सुखदेव अडागळे यांना कुलगुरूंच्या हस्ते क्रांतीवीर लहुजी वस्ताद पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

डॉ. गोसावी म्हणाले, शिक्षण हे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. शिक्षणामुळेच

आपल्याला ओळख प्राप्त होते. त्यामुळे तुम्ही भरपूर कष्ट केले पाहिजेत. डॉ. निवेदिता एकबोटे म्हणाल्या, मोबाइलमध्ये गुंतून वेळ वाया घालवण्यापेक्षा शिक्षणाकडे लक्ष दिले पाहिजे. फक्त ४ वर्षे मेहनत घेतली तर आयुष्यभराची स्थिरता प्राप्त होते.

सिद्धेश महेश अडसूळ या विद्यार्थ्याला गोळवलकर गुरुजी पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. पल्लवी सुनील सोदाणे, देवयानी गराडे, श्रद्धा राजेश टोंबरे, रिद्धीका अशोक सावळे, रिया गोरख अंकुशे हिला पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. सूत्रसंचालन दीपक पाटील यांनी केले. राजू जाधव, प्रकाश शेलार, शांताराम पिंगळे, मंगेश नलावडे, सुहास पासलकर, अभिजीत पतंगे, संदीप मोहोळ, हरिश्चंद्र कोंढरे, राजू पाटील, संजय भोसले, रोहित आढाव, रेवजी घुले, अमोल टोळी, ऋषिकेश कोंढाळकर यांनी हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी विशेष परिश्रम घेतले.

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

क्रांतीवीर लहूजी वस्ताद प्रतिष्ठानतर्फे गुणवंत विद्यार्थ्यांचा गौरव

पुणे : बालगंधर्व रंगमंदिर येथे विद्यार्थ्यांचा कौतुक समारंभ पार पडला. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी उपस्थित होते. पुण्यातील १० वी उत्तीर्ण झालेले आणि महाविद्यालयीन शिक्षणाला प्रारंभ करणारे १ हजाराहून अधिक विद्यार्थी - विद्यार्थिनी या कार्यक्रमासाठी उपस्थित होते.

प्रास्ताविक भाषणात क्रांतिवीर लहूजी वस्ताद प्रतिष्ठानचे संस्थापक अध्यक्ष मिलिंद एकबोटे यांनी कार्यक्रमाची माहिती दिली. या सोहळ्याचे हे ३४ वे वर्ष असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

सत्कार्थींना करिअर मार्गदर्शन करताना प्रा. डॉ. निवेदिता गजानन एकबोटे म्हणाल्या, मला १० वीच्या परीक्षेमध्ये फक्त ७२ टक्के गुण होते. त्यामुळे मी डिप्रेशनमध्ये गेले होते. या डिप्रेशनमुळेच उंच झेप घेण्याची प्रेरणा मिळते. त्यामुळे १२ वीच्या परीक्षेत मला ९४ टक्के गुण मिळाले. मेहनतीला कधीही पर्याय नसतो!

१२ वीच्या परीक्षेचे महत्त्व त्यांनी अधोरेखित केले. १२ वीची परीक्षा ही सर्वांसाठी महत्वाची असते. त्यादृष्टीने आपण तयारी केली पाहिजे. शिक्षण हीच आपली कवच-कुंडले आहेत. शिक्षण असेल तर माणूस आयुष्यात कोणत्याही परिस्थितीत ठामपणे उभा राहू शकतो.

Kesari 10.8.2024

सकाळ

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशनतर्फे संस्कृत पाठांतर स्पर्धा

पुणे : शिवाजीनगर येथील प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीतर्फे आयोजित केलेल्या दादासाहेब एकबोटे जिल्हास्तरीय आंतरशालेय संस्कृत पाठांतर स्पर्धांचे उद्घाटन नुकतेच झाले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी संस्थेचे कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे होते. याप्रसंगी महाराष्ट्र टाइम्स पुणेचे निवासी संपादक श्रीधर लोणी, संस्थेचे कार्यवाह श्यामकांत देशमुख, सहकार्यवाह ज्योत्स्ना एकबोटे, समस्त हिंदू आघाडीचे अध्यक्ष मिलिंद एकबोटे, नंदकिशोर एकबोटे, उपकार्यवाह प्रा. डॉ. निवेदिता एकबोटे, शाला समिती अध्यक्ष चित्तरंजन कांबळे, मुख्याध्यापक उद्धव खरे, उपमुख्याध्यापिका वंदना सोनोने, पर्यवेक्षक निवृत्ती गोपाळे, संस्था पर्यवेक्षक प्रमोद शिंदे, सिनेट सदस्य दादा शिनलकर, गणेश नांगरे उपस्थित होते. या स्पर्धेत शिशू गट ते उच्च माध्यमिक गटातून विद्यार्थी सहभागी झाले आहेत. प्रास्ताविक मुख्याध्यापक प्रकाश पाबळे यांनी केले. सूत्रसंचालन नियामक मंडळ सदस्य सतीश लिंबेकर यांनी केले. शुभांगी घेवडे यांनी मानले.

Pune, Pune-Today
12/08/2024 Page No. 4

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

सकाळ

बालगंधर्व रंगमंदिर : क्रांतिवीर लहूजी वस्ताद प्रतिष्ठानतर्फे आयोजित कार्यक्रमात हिंदू मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना विविध पुरस्काराने सन्मानित करताना मान्यवर.

लहूजी वस्ताद प्रतिष्ठानतर्फे विद्यार्थी कौतुक सोहळा

पुणे, ता. १३ : क्रांतिवीर लहूजी वस्ताद प्रतिष्ठानतर्फे बालगंधर्व रंगमंदिर येथे हिंदू मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा कौतुक सोहळा आयोजित केला होता. स्वातंत्र्यसेनानी झाशीची राणी लक्ष्मीबाई यांच्या पुतळ्याला वास्तुरचनाकार योगेश देशपांडे यांच्या हस्ते पुष्प अर्पण करून कार्यक्रमाची सुरुवात झाली. या सोहळ्याचे हे ३४ वे वर्ष आहे.

प्रतिष्ठानचे संस्थापक अध्यक्ष मिलिंद एकबोटे यांनी कार्यक्रमाची माहिती दिली. 'करिअर मार्गदर्शना'बाबत प्रा. डॉ. निवेदिता एकबोटे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. या वेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी उपस्थित होते. क्रांतिवीर लहूजी वस्ताद यांच्या समाधीची देखरेख करणारे सुखदेव अडागळे यांना डॉ. गोसावी यांच्या हस्ते 'क्रांतिवीर लहूजी वस्ताद पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला. सिद्धेश अडसूळ या विद्यार्थ्याला डॉ. एकबोटे यांच्या हस्ते 'गोळवलकर गुरुजी पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला. आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांपैकी पल्लवी सौंदाणे या विद्यार्थिनीला 'लाल बहादूर शास्त्री पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला. देवयानी गराडे हिला 'डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुरस्कार', तर श्रद्धा ठोंबरे हिला 'आद्यक्रांतिकारक उमाजी नाईक पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला. 'संत रोहिदास पुरस्कार' रिद्धिका सावळे हिला आणि 'स्वातंत्र्यवीर सावरकर पुरस्कार' रिया अंकुशे हिला प्रदान करण्यात आला.

Pune, Pune-Today1
14/08/2024 Page No. 3

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

सकाळ

विद्यार्थी सुरक्षिततेबाबत शिक्षण संस्थाची उद्या बैठक

पुणे, ता. २७ : बदलापूर येथे घडलेल्या घटनेच्या पार्श्वभूमीवर विद्यार्थी तसेच महिला सुरक्षिततेच्या विषयावर दूरगामी उपाययोजना करण्याच्या हेतूने पुण्यातील नामवंत शिक्षणसंस्थांनी पुढाकार घेतला आहे. या संदर्भात विचारविनिमय करण्यासाठी शिक्षण संस्थाचालकांची एक महत्त्वपूर्ण बैठक गुरुवारी (ता. २९) सर परशुरामभाऊ महाविद्यालयातील लेडी रमाबाई सभागृहामध्ये सकाळी साडे दहा वाजता आयोजित केली आहे.

या बैठकीला पुण्यातील अधिकाधिक शिक्षणसंस्थांचे चालक, विश्वस्त, नियामक मंडळाचे सदस्य यांनी आवर्जून उपस्थित राहावे, असे आवाहन संयोजकांच्या वतीने करण्यात आले आहे. शिक्षण प्रसारक मंडळी, डेक्कन एज्युकेशन सोसायटी, महाराष्ट्र एज्युकेशन सोसायटी, महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी, भारतीय विद्या भवन, पुणे सेवा सदन सोसायटी, जोग एज्युकेशनल ट्रस्ट आणि सिंबायोसिस अशा संस्थांनी पुढाकार घेऊन ही बैठक आयोजित केली आहे.

Pune, Pune-Today
28/08/2024 Page No. 3

लोकमत

विद्यार्थिनींच्या सुरक्षेसाठी शिक्षण संस्थांची बैठक

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : विद्यार्थी आणि महिला सुरक्षिततेच्या विषयावर पुण्यातील शिक्षण संस्थाचालकांच्या बैठकीचे गुरुवार, दि. २९ रोजी आयोजन करण्यात आले आहे. बदलापूर येथील दुर्दैवी घटनेच्या पार्श्वभूमीवर स.प. महाविद्यालय येथील लेडी रमाबाई सभागृहात सकाळी साडेदहा वाजता ही बैठक पार पडणार आहे.

पूर्वतयारीसाठी शिक्षण प्रसारक मंडळी, डेक्कन एज्युकेशन सोसायटी, महाराष्ट्र एज्युकेशन सोसायटी, महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्था, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी, भारतीय विद्या भवन, पुणे सेवा सदन सोसायटी, जोग एज्युकेशनल ट्रस्ट आणि सिम्बायोसिस अशा ९ संस्थांचे एकूण १७ प्रतिनिधी उपस्थित होते. महिला सुरक्षिततेवरील उपाययोजना यावर बैठकीत चर्चा केली जाणार आहे.

Hello Pune
Page No. 3 Aug 28, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

लोकमत

शाळा सुरक्षा परिषदेदरम्यान पोलिस आयुक्तांचे शिक्षक, पालकांना आवाहन; सुरक्षित वातावरण ही आमची जबाबदारी

आता तुम्हीच बना आमचे डोळे आणि कान!

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : विद्येचे माहेरघर असलेल्या पुणे शहरात सध्या तब्बल ११ लाख विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत. शहराची लोकसंख्या सत्तर लाखांपेक्षा अधिक आहे. बलात्कार, खून, दरोडा, दंगल आदी घटना घडल्यानंतर त्यावर नियंत्रण आणण्यासाठी प्रयत्न होतो; पण अशा घटना घडूच नयेत, यासाठी विशेष प्रयत्न झाले पाहिजेत. त्यासाठी आम्हाला तुमची मदत हवी आहे. नागरिकांनी जागरूक राहून आमचे कान आणि डोळे बनावे, असे आवाहन पोलीस आयुक्त अमितेश कुमार यांनी केले आहे.

अनेकांना वाटते की, आमच्याकडे जादूची कांडी आहे. ती फिरवली की पोलीस घटनास्थळी लगेचच पोहोचतात, मात्र असे नाही. याचा अर्थ आम्ही आमची जबाबदारी झटकतो असेही नाही. शहरातील कायदा व सुव्यवस्था अबाधित ठेवण्यासाठी, महिला विषयक अत्याचारांसंदर्भात आम्ही आमचे कार्य चोखपणे बजावत आहोत, असेही आयुक्त म्हणाले.

पुणे पोलीस दलाच्या वतीने शालेय विद्यार्थी-विद्यार्थिनी आणि महिलांची सुरक्षितता या विषयावर स्वारगेट येथील गणेश कला, क्रीडा मंच येथे आयोजित 'शाळा सुरक्षा परिषदे'त ते बोलत होते. यात शहरातील सर्व शाळांचे मुख्याध्यापक, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना मार्गदर्शन केले. पोलीस आयुक्त म्हणाले की, तुमच्या आजूबाजूला अपप्रवृत्ती दिसत असेल, समाजकंटक किंवा वाईट घटना घडत असेल तर तात्काळ पोलिसांशी संपर्क साधा. आम्ही तुम्हाला आश्वासन देतो की, 'येथे रावण राज नाही, तुमच्या केसालाही धक्का लागणार नाही.'

बदलापूर येथे शाळेत चार वर्षीय मुलींवर झालेल्या अत्याचाराच्या प्रकरणानंतर, पुणे पोलीसही ॲक्शन मोडवर आले आहेत. आयुक्तांनी शाळांमध्ये जनजागृतीबरोबरच शाळा प्रशासनाला अनेक मुद्यांवर महत्वपूर्ण मार्गदर्शन केले. शिक्षणाबरोबरच विद्यार्थ्यांची सुरक्षा शाळेत जेवढी महत्त्वाची आहे तेवढीच शाळेतून घरी जाईपर्यंत दक्षता बाळगली पाहिजे. या उपाययोजनांशी तडजोड केली जाणार नाही, असेही आयुक्तांनी स्पष्ट केले.

याप्रसंगी पोलीस सहआयुक्त रंजनकुमार शर्मा, अप्पर आयुक्त मनोज पाटील, प्रवीणकुमार पाटील, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण विभागाचे संचालक संपत सूर्यवंशी, प्रादेशिक परिवहन अधिकारी अर्चना गायकवाड, गुन्हे शाखेचे पोलीस उपायुक्त निखिल पिंगळे, उपायुक्त संदीपसिंग गिल, स्मार्तना पाटील, संभाजी कदम, आर. राजा, जी. श्रीधर, हिंमत जाधव, विवेक मासाळ यांच्यासह पोलिस अधिकारी-कर्मचारी आणि १२०० शाळांमधील २४०० सचिव, मुख्याध्यापक सहभागी झाले होते.

पुणे पोलीस दलाच्या वतीने स्वारगेट येथील गणेश कला, क्रीडा मंच येथे आयोजित 'शाळा सुरक्षा परिषदे'त बोलताना पोलिस आयुक्त अमितेश कुमार आणि उपस्थित.

शाळा परिसरात हवेत हायटेक सीसीटीव्ही कॅमेरे

शाळा व परिसरात विद्यार्थी, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांची सुरक्षितता सुनिश्चित करण्यासाठी हायटेक सीसीटीव्ही कॅमेरे बसवावेत. शाळा व परिसर कॅमेऱ्यांच्या निगराणीत राहील, अशा ठिकाणी ते बसवावेत. रेकॉर्डिंग कमीत कमी पंधरा दिवस संग्रहित राहील याची दक्षता घ्यावी. फुटेज ठराविक अंतराने तपासणे आवश्यक असून, त्यात आक्षेपार्ह आढळून आल्यास त्यावर योग्य कार्यवाही करण्याची जबाबदारी विशेषत्वाने मुख्याध्यापक आणि शाळा व्यवस्थापन समितीची असेल.

कायदा काय सांगतो?

गुन्हे शाखेचे उपायुक्त निखिल पिंगळे यांनी पीपीटी प्रेझेंटेशनद्वारे पॉक्सो कायद्यांतर्गत तरतुदी, महिला व मुलींविषयी तत्कालीन भारतीय दंड विधान आणि नवीन भारतीय न्याय संहितेतील तुलनात्मक तक्ता, महिलासंबधी लैंगिक अपराध व त्याला असणारी शिक्षा, महिला, मुली व बालकांच्या सुरक्षिततेसाठी राबवण्यात येणारे उपक्रम (भरोसा सेल, विशेष बाल पथक, दामिनी पथक, बडी कॉप, पोलीस काका, पोलिस दीदी) याबाबत माहिती दिली.

महिला व मुलींच्या सुरक्षेसाठी कार्यरत हेल्पलाईन नंबर

१०९१
महिलांच्या सुरक्षेसाठी

११२
आपत्कालीन पोलीस हेल्पलाईन नंबर

८९७५९५३१००
नियंत्रण कक्ष (कंट्रोल रुम), (व्हॉट्सॲप नंबर)

कर्मचारी नेमताय, ही खबरदारी घ्याच

नियमित कर्मचाऱ्यांबरोबरच बाह्य स्रोतांद्वारे अथवा कंत्राटी पद्धतीने केल्या जाणाऱ्या नेमणुकांबाबत शाळा व्यवस्थापनामार्फत काटेकोर तपासणी होणे आवश्यक आहे. यासाठी नेमणुकीपूर्वी चारित्र्य पडताळणी अहवाल स्थानिक पोलीस यंत्रणेमार्फत प्राप्त करून घेणे आवश्यक राहणार आहे. यासाठी ऑनलाइन चारित्र्य पडताळणीसाठी अर्ज देखील पुणे पोलिसांना केला जाऊ शकतो.

तुम्ही तक्रार करा, पुढे आम्ही बघू

शाळा परिसराच्या १०० यार्ड अंतरावर कोणत्याही प्रकारची तंबाखू, गुटखा विक्री करणाऱ्या टपऱ्या असता कामा नये. यासाठी तुम्ही स्वतः शाळेपासूनचे अंतर सुनिश्चित करून घ्या. शाळेने सांगूनही संबंधित विक्रेता ऐकत नसेल तर आम्हाला सांगा. आमच्याकडे तक्रार आली की, तुमचे काम संपले. आम्ही महापालिकेला हाताशी घेत अशा विक्रेत्यांचा समूळ नाश करू. महिला व मुलींची सुरक्षितता ही पुणे पोलिसांचे प्राधान्य आहे, असे पोलीस आयुक्त म्हणाले.

महाविद्यालयांनी मुलींना द्यावे स्वसंरक्षणाचे धडे

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : शाळेतील विद्यार्थ्यांना, विशेषत: मुलींना सक्षम करणे गरजेचे आहे. मुलींना स्वसंरक्षणाचे तंत्र शिकविण्यासाठी महाविद्यालयात प्रशिक्षण वर्ग भरविणे गरजेचे आहे, असे मत परिमंडळ १चे पोलिस उपायुक्त संदीपसिंग गिल यांनी व्यक्त केले. यात पुण्यातील ३२ संस्थांमधील ८९ प्रतिनिधी सहभागी झाले होते.

बदलापूर येथील घटनेच्या पार्श्वभूमीवर विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेसाठी उपाययोजना करण्याच्या दृष्टीने पुण्यातील शिक्षण संस्थाचालकांनी एस. पी. कॉलेजमधील लेडी रमाबाई हॉल येथे बोलावलेल्या विशेष बैठकीत गिल बोलत होते. याप्रसंगी शिक्षण प्रसारक मंडळीच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष ॲड एस. के. जैन, डेक्कन एज्युकेशन सोसायटीच्या परिषद व नियामक मंडळाचे अध्यक्ष प्रमोद रावत, महाराष्ट्र एज्युकेशन सोसायटीच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष बाबासाहेब शिंदे, उपाध्यक्ष आनंदी पाटील, महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष रवींद्र देव, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे अध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, महाराष्ट्र गर्ल्स एज्युकेशन सोसायटीच्या सचिव रेखा पळशीकर, भारतीय विद्या भवनचे मानद सचिव प्रा. नंदकुमार काकिर्डे उपस्थित होते.

गिल म्हणाले की, शाळा, महाविद्यालयांतील ब्लॅकस्पॉट शोधून तेथे उत्तम दर्जाचे सीसीटीव्ही कॅमेरे बसवावेत. तसेच प्रशिक्षण द्यावे.

> शाळेत गैरप्रकार घडू नयेत, यासाठी संस्थाचालकांनी प्रथम स्वत: शिस्त पाळली पाहिजे. शाळा, कॉलेजला एकच प्रवेशद्वार ठेवत तेथे सुरक्षारक्षक नेमावेत. अगदी पालकांनाही आतमध्ये मुक्त प्रवेश देऊ नये. शिक्षकेतर कर्मचारी, कंत्राटी कर्मचारी यांची भरती चारित्र्य पडताळणी करूनच घ्यावी.
>
> - डॉ. गजानन एकबोटे

> उत्तम शिक्षणासोबतच सुरक्षिततेलाही प्राधान्य दिले पाहिजे. इंटरनेटवर सहजपणे मोबाइलवर अश्लील चित्रफिती उपलब्ध आहेत. त्या पाहून विकृत मानसिकतेची मुले अल्पवयीन मुलींवर अत्याचार करीत आहेत. त्यामुळे सरकारने याबाबत कठोर कायदे करणे महत्त्वाचे आहे.
>
> - आनंदी पाटील

> अल्पवयीन मुलींवर लैंगिक अत्याचार प्रकरणांचा निश्चित वेळेत तपास होणे, न्यायालयात सुनावणी पूर्ण करीत गुन्हेगारांना शिक्षा होणे गरजेचे आहे. पोलिसांनी ठरविले तर आठ दिवसांत प्रकरणांचा तपास पूर्ण करून न्यायालयात आरोपपत्र दाखल करु शकतात. त्यावरील सुनावणी तीन दिवसांत पूर्ण होऊ शकते. राज्यातील काही पोक्सो प्रकरणात याप्रकारे तत्काळ एका महिन्याच्या आत केसचा निकाल लावून आरोपींना शिक्षा झाली पाहिजे. लहान मुलांमधील ऊर्जा मैदानी खेळ, वाचनात गुंतविले तर गुन्हे कमी होतील.
>
> - ॲड. एस. के. जैन

Hello Pune
Page No. 1 Aug 30, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

अनुचित प्रकार रोखण्यासाठी स्वतंत्र समिती आवश्यक

विद्यार्थी, महिला सुरक्षेसाठी शिक्षण संस्थांची सूचना

लोकसत्ता प्रतिनिधी

विविध उपाययोजना

सीसीटीव्ही, सुरक्षारक्षक नेमणे, डिजिटल सुरक्षा, आपत्कालीन संपर्काबाबत सजगता, विद्यार्थ्यांच्या हितासाठी जाणीव-जागृती व प्रशिक्षण, विद्यार्थी, पालक, शिक्षकांसाठी सुसंवाद उपक्रम, शाळेतील सुविधांचे व्यवस्थापन, विद्यार्थ्यांबरोबरच पालकांचे समुपदेशन. शाळा, महाविद्यालयाच्या आवारातील प्रवेशाबाबत नियमन, विद्यार्थ्यांना अभिव्यक्तीची संधी उपलब्ध करून देणे, पालक-शिक्षक संघ, माता-पालक संघाचा सहभाग अशा उपाययोजनांबाबत या बैठकीत चर्चा करण्यात आली.

पुणे : शैक्षणिक संकुलांमध्ये बदलापूरसारख्या घटना रोखण्यासाठी जिल्हाधिकारी किंवा पोलीस आयुक्तांच्या अध्यक्षतेखाली समितीची स्थापना करावी. या समितीत संस्थाचालक, प्राचार्य यांच्यासोबत महिला व बालविकास, शालेय शिक्षण, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचे अधिकारी सदस्य म्हणून असावेत. अनुचित प्रकाराबाबत कारवाईचा अधिकार या समितीला असावा, अशी सूचना शिक्षण संस्थांच्या प्रतिनिधींकडून सरकारला करण्यात येणार आहे.

महिला, विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेसंदर्भातील उपाययोजनांसाठी पुण्यातील शिक्षण संस्थाचालकांची बैठक गुरुवारी झाली. ३२ संस्थांच्या एकूण ८१ प्रतिनिधींनी त्यात सहभाग घेतला. शि. प्र. मंडळीच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष अॅड. एस. के. जैन, डेक्कन एज्युकेशन सोसायटीच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष प्रमोद रावत, महाराष्ट्र एज्युकेशन सोसायटीच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष बाबासाहेब शिंदे, उपाध्यक्ष आनंदी पाटील, महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष रवींद्र देव, प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, महाराष्ट्र गर्ल्स एज्युकेशन सोसायटीच्या सचिव रेखा पळशीकर, भारतीय विद्या भवनचे मानद सचिव प्रा. नंदकुमार काकिर्डे, पोलीस उपायुक्त संदीपसिंग गिल या वेळी उपस्थित होते.

अॅड. जैन म्हणाले, की शैक्षणिक संकुलात अनुचित प्रकार घडल्यास मुख्याध्यापक किंवा प्राचार्यांनी आपल्या स्तरावर कोणताही निर्णय न घेता त्याची माहिती लगेचच समितीच्या सदस्यांना दिली पाहिजे. शाळा, महाविद्यालयांची किंवा शिक्षण संस्थेची बदनामी होईल, याची भीती न बाळगता निष्पक्ष चौकशी करून, दोषींवर कारवाई होण्यासाठी ही समिती काम करेल. शाळा, महाविद्यालयांची संख्या लक्षात घेता, जिल्हा स्तरावरील समितीच्या अखत्यारित उपसमित्या काम करू शकतील. राज्यातील इतर जिल्ह्यांतही अशा समित्या काम करू शकतील.

संस्थांतील शैक्षणिक उपक्रम, कार्यक्रमांवर लक्ष ठेवले पाहिजे. पालकांचा संवाद वाढवण्यासाठी अधिक प्रयत्न करण्यात येईल, असे डॉ. गजानन एकबोटे यांनी सांगितले. आनंदी पाटील यांनी लैंगिक शिक्षण, लैंगिकता शिक्षणाचे महत्त्व अधोरेखित केले, तर आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यासह शाळा, महाविद्यालयातील ब्लॅक स्पॉट शोधून सीसीटीव्ही कॅमेरा बसवण्याची सूचना गिल यांनी केली.

राजकीय दबाव सहन करणार नाही

शैक्षणिक संकुलात विद्यार्थी, विद्यार्थिनी, महिलांबाबत कोणताही अनुचित प्रकार घडल्यास त्याची माहिती पोलीस प्रशासनाला तातडीने देण्यात येईल. कोणत्याही लोकप्रतिनिधीने तसा प्रयत्न केल्यास दबावाला बळी पडणार नाही. विद्यार्थिनींना कोणत्याही प्रकारचा त्रास न होण्यासाठी वसतिगृह, खानावळ अशा सर्वच ठिकाणी काळजी घेण्याची गरज देव यांनी व्यक्त केली.

30/08/2024 | Pune | Page : 03
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

Educational institutes discuss digital security, tech use in safety overhaul

Ardhra.Nair@timesofindia.com

Pune: A series of security measures were outlined in a meeting on Thursday to improve safety of students and women across educational institutions in the city. As many as 81 stakeholders from 32 educational institutions in the city were present at the event at SP College.

Representatives of educational trusts met at SP College on Thursday

Measures discussed ranged from CCTV installation to background checks on all staff, more involvement of parents, gender and sex education, and if an independent body needs to be created in schools to address problems children's problems to ensure transparent investigations.

Digital security was another critical topic, with recommendations for schools to organise workshops on cybercrime awareness and digital screen time management for students and teachers. Creating a security app, using child locks, and more were suggested to enhance students' online safety.

Pune's deputy commissioner of police (DCP) Sandeep Singh Gill highlighted the need for modern technology to ensure campus security. He stressed importance of identifying blackspots in schools and colleges by installing high-quality CCTV cameras.

SK Jain, chairman of SP Mandali Trust, said, "We will propose formation of a committee for children's safety issues, headed by a representative of the district collector and from the education and police departments, besides school management members, to ensure that all cases are probed without bias or pressure. It will be mandatory for schools to inform police about any cases under the Protection of Children from Sexual Offences (Pocso) Act."

Dr Gajanan Ekbote, chairman, Progressive Education Society, said, "It is the responsibility of the educational institution's management to do all it can to ensure the safety of students in both schools and colleges under them, so that parents can send their children without any fear."

The Times of India 30.8.2024

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

महिला सुरक्षिततेसाठी स्वतंत्र समिती स्थापना करा

शिक्षण संस्थांच्या प्रतिनिधींची मागणी

पुणे : बदलापूरसारखे प्रकार कोणत्याही शैक्षणिक संकुलात होऊ नये, याची खबरदारी म्हणून जिल्हाधिकारी किंवा पोलिस आयुक्तांच्या अध्यक्षतेखाली समितीची स्थापना करण्यात यावी. या समितीत संस्था-चालक, प्राचार्य, पोलिस यांच्यासोबत महिला व बालविकास, शालेय शिक्षण, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचे अधिकारी सदस्य म्हणून असावेत. कोणताही अनुचित प्रकार घडल्यास, या समितीला कारवाई करण्याचा अधिकार राहील. अशा पद्धतीच्या सूचना शिक्षणसंस्थांचे प्रतिनिधी सरकारला करणार आहे, अशी माहिती शिक्षणसंस्थांच्या प्रतिनिधींनी गुरुवारी पत्रकार परिषदेत दिली.

देशभरात घडलेल्या महिला अत्याचारांच्या दुर्दैवी घटनांच्या पार्श्वभूमीवर विद्यार्थी; तसेच महिला सुरक्षिततेच्या विषयावर दूरगामी उपाययोजना करण्यासाठी पुण्यातील शिक्षण संस्थाचालकांची बैठक पार पडली. त्यामध्ये ३२ संस्थांचे एकूण ८१ प्रतिनिधी सहभागी झाले होते. यामध्ये शि.प्र. मंडळीच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष व ज्येष्ठ विधिज्ञ एस. के. जैन, डीईएसच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष प्रमोद रावत, मएसोच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष बाबासाहेब शिंदे, महर्षी कर्वे स्त्री शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष रवींद्र देव, पीईएसचे कार्याध्यक्ष डॉ.गजानन एकबोटे, मएसोच्या नियामक मंडळाच्या उपाध्यक्ष आनंदी पाटील, महाराष्ट्र गर्ल्स एज्युकेशन सोसायटीच्या सचिव रेखा पळशीकर, भारतीय विद्या भवनचे मानद सचिव प्रा. नंदकुमार काकिर्डे आदी उप-स्थित होते. त्यांनी विद्यार्थी; तसेच महिला सुरक्षिततेच्या दृष्टीने विविध पैलू अधोरेखित केले. या बैठकीत विविध शिक्षणसंस्थाचालक, विश्वस्त, नियामक मंडळ सदस्यांनी विद्यार्थी; तसेच महिला सुरक्षिततेच्या संदर्भातील उपाययोजनांबद्दल विचार मांडले. पोलिस उपायुक्त संदीपसिंग गिल सहभागी झाले होते. त्यांनी सुरक्षिततेसाठीच्या उपाययोजना करताना आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यावर भर दिला. शाळा, महाविद्यालयातील ब्लॅकस्पॉट शोधून तेथे उत्तम दर्जाचे सीसीटीव्ही कॅमेरा बसवावेत, अशी सूचना त्यांनी केली.

जैन म्हणाले, शैक्षणिक संकुलात एखादा अनुचित प्रकार घडल्यास, या प्रकाराची माहिती तातडीने समितीच्या सदस्यांना मिळायला हवी. त्यासाठी मुख्याध्यापक किंवा प्राचार्यांनी आपल्या स्तरावर कोणताही निर्णय न घेता, त्याबाबत समितीच्या सदस्यांना माहिती द्यायला पाहीजे. शाळा, कॉलेज किंवा शिक्षणसंस्थेची बदनामी होईल, याची भीती न बाळगता संबंधित प्रकारची निष्पक्ष चौकशी करून, दोषींवर कारवाई होण्यासाठी ही समीती काम करेल. शाळा, कॉलेजांची संख्या लक्षात घेता, जिल्हास्तरावरील समितीच्या अखत्यारित झोननिहाय उपसमित्या काम करू शकतील. त्यामुळे कार्यवाही लवकर होईल. राज्यातील इतर जिल्ह्यातही अशा पद्धतीने समित्या काम करू शकतील, असे जैन यांनी सांगितले.

शिक्षणसंस्थांनी व्यावसायिक दृष्टिकोन बाळगला पाहिजे. मात्र, आपल्या संस्थांच्या शैक्षणिक संकुलात घडणाऱ्या शैक्षणिक, उपक्रम, कार्यक्रमांवरही लक्ष ठेवायला हवे. त्यासाठी महिन्यातून एकदा पालकांनी शैक्षणिक संकुलाला भेट देऊन, शिक्षकांशी संवाद साधायला हवा. शैक्षणिक संकुलातील कार्यक्रमात पालकांचा संवाद वाढविण्यासाठी अधिक चांगला प्रयत्न करण्यात येईल, असे डॉ. गजानन एकबोटे यांनी सांगितले.

Kesari 31.8.2024

News Paper Clippings Related to MCASC(Autonomous) Pune 5

सकाळ

अकरावीच्या ६७ टक्के जागा रिक्त

१७ नंबरचा अर्ज भरून बारावीची परीक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या संख्येत वाढ

■ **मीनाक्षी गुरव** : सकाळ वृत्तसेवा

पुणे, ता. १ : आयटीआय व तंत्रनिकेतन पदविका अभ्यासक्रमाची निवड करणाऱ्या, तसेच उच्च शिक्षणातील क्षेत्र निश्चित करून प्रवेश परीक्षांची तयारी करण्यासाठी अकरावी बाहेरून करत १७ नंबरचा अर्ज भरून बारावी देणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या वाढत आहे. म्हणूनच, इयत्ता अकरावीच्या प्रवेशप्रक्रियेत ऑगस्ट सुरू झाला तरीही तब्बल ६६.६८ टक्के जागा रिक्त असल्याचे समोर आले आहे.

पुणे आणि पिंपरी-चिंचवड महापालिका क्षेत्रातील कनिष्ठ महाविद्यालयांत अकरावीच्या प्रवेशासाठी केंद्रीय पद्धतीने प्रवेश प्रक्रिया राबविली जात आहे. या अंतर्गत ३४२ महाविद्यालयांमधील एक लाख २० हजार १६५ जागांसाठी एक लाख एक हजार ४८९ विद्यार्थ्यांनी ऑनलाइन नोंदणी केली आहे. केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेंतर्गत (कॅप) एक लाख एक हजार ४६८ जागा उपलब्ध असून त्यातील केवळ ३२ हजार ९२६ जागांवर प्रवेश निश्चित झाले आहेत. तर, तब्बल ६८ हजार ५४२ जागा रिक्त आहेत.

अकरावी प्रवेशाच्या पहिल्या तीन नियमित फेऱ्या पूर्ण झाल्या आहेत. सध्या प्रवेशाची पहिली विशेष फेरी सुरू आहे. परंतु, तिसऱ्या फेरीनंतर व्यवस्थापन, इनहाऊस आणि अल्पसंख्याक कोट्यांमधील जागा विशेष फेरीसाठी प्रत्यार्पित होतात. त्यामुळे 'कॅप'अंतर्गत प्रवेशाच्या रिक्त जागांची संख्या वाढण्याची शक्यता आहे.

अकरावीच्या प्रवेशाची आकडेवारी...

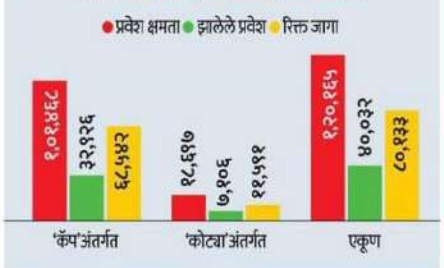

> "अनेक विद्यार्थी घराजवळील महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यास प्राधान्य देतात. तर, काही विद्यार्थी नामांकित महाविद्यालयांमध्ये प्रवेश मिळेल, या अपेक्षेने प्रतीक्षेत आहेत. याशिवाय दहावीनंतर तंत्रनिकेतन पदविका अभ्यासक्रम केल्यास अभियांत्रिकी शिक्षणाची दालने सहज खुली होतात, त्यामुळे विद्यार्थ्यांचा तंत्रनिकेतन पदविका अभ्यासक्रमाकडे वाढता कल आहे. याशिवाय अनेक विद्यार्थी जेईई, नीट, सीईटी परीक्षांवर लक्ष केंद्रित करत असल्याने ते अकरावीला प्रत्यक्ष प्रवेश घेण्यापेक्षा १७ नंबरचा फॉर्म भरून बारावीची परीक्षा देतात.
>
> **- डॉ. राजेंद्र झुंजारराव,** प्राचार्य, मॉडर्न कॉलेज

जागा रिक्त राहण्याची कारणे...

१. आयटीआय, तंत्रनिकेतन पदविका अशा व्यावसायिक अभ्यासक्रमाला वाढती पसंती
२. प्रवेशासाठी नोंदणी केलेल्या विद्यार्थ्यांच्या तुलनेत प्रवेशाच्या जागांची संख्या अधिक
३. नामांकित महाविद्यालयातच प्रवेशाबाबत आग्रह
४. पसंतीचे महाविद्यालय मिळत नसल्याने असंख्य विद्यार्थी प्रवेश प्रक्रियेबाबत नाराज
५. शहराबाहेरील महाविद्यालयांना मिळतीये पसंती
६. 'टाय-अप'वाल्या महाविद्यालयांमध्ये प्रवेश घेण्याकडे कल
७. दहावीनंतर अकरावी बाहेरून करून, बारावीला १७ नंबरचा अर्ज भरून बसण्याला पसंती

क्लासेसशी 'टाय-अप'

तुलनेने लहान आणि गुणवत्ता नसलेल्या काही महाविद्यालयांचा कट ऑफ अचानकपणे वाढलेला दिसत आहे. अशा महाविद्यालयांनी खासगी शिकवणी वर्गांसमवेत (कोचिंग क्लास) करार केलेले आहेत. चांगले गुण मिळविणारे अनेक विद्यार्थी जेईई, नीट या प्रवेश परीक्षांची तयारी करत असतात. ही मुले नियमित महाविद्यालयात जाण्यापेक्षा लहान महाविद्यालयांत मिळणाऱ्या सवलतींचा फायदा घेण्यासाठी नामांकित महाविद्यालयांमध्ये प्रवेशास नकार देतात.

अनेक ठिकाणी जागा रिक्त

नामांकित महाविद्यालयांमध्ये विद्यार्थ्यांची उपस्थिती अनिवार्य असल्याने विद्यार्थी-पालक 'टाय-अप' महाविद्यालयांमध्ये प्रवेश घेत आहेत. त्यामुळे अनेक चांगल्या महाविद्यालयांच्या ५० ते ६० टक्के जागा अद्यापही रिक्त आहेत. याशिवाय खासगी शिकवणी वर्गांची संस्कृती फोफावत असल्यामुळे विद्यार्थी-पालक क्लासेसच्या वेळेनुसार सोयीच्या महाविद्यालयांमध्ये प्रवेश घेत आहेत. याशिवाय विनाअनुदानित महाविद्यालयांमध्ये शिक्षकांची पुरेशी संख्या उपलब्ध नसल्याने विद्यार्थी विनाअनुदानित महाविद्यालयात प्रवेशास नकार देत आहेत. म्हणून अकरावी प्रवेशाच्या जागा रिक्त राहत असल्याचे शिक्षणतज्ज्ञ डॉ. अ. ल. देशमुख यांनी सांगितले.

Pune, District-Today
02/08/2024 Page No. 2

News Paper Clippings Related to MCASC(Autonomous) Pune 5

सकाळ

विद्यार्थ्यांनो, बना कुशल

महाविद्यालयांत कौशल्य विकास कार्यक्रमांचे आयोजन

पुणे, ता. १९ : विद्यार्थ्यांनो, तुम्ही पदवी अभ्यासक्रम करत आहात का? उत्तर हो असेल, तर तुम्ही तुमच्या क्षेत्राशी निगडित आणि आवडीचे विविध कौशल्य आत्मसात केल्यास भविष्यात नोकरीच्या किंवा व्यावसायाच्या चांगल्या संधी उपलब्ध होऊ शकतात. चांगली नोकरी किंवा यशस्वी व्यवसाय सुरू करणे हे दिवसेंदिवस अवघड होत आहे; परंतु शिक्षणाबरोबरच कौशल्य आत्मसात केल्यास, हे अवघड गणित सोडविणे सोपे होणार आहे.

सध्या बहुतांश महाविद्यालयांमध्ये कौशल्य विकास कार्यक्रम राबविले जात आहेत. या अंतर्गत अनेक महाविद्यालयांमध्ये २० ते ४० प्रकारचे विविध कौशल्यप्रधान अभ्यासक्रम त्या-त्या विद्याशाखेनिहाय पदवी अभ्यासक्रमाच्या वेळापत्रकाला लागून आहेत. त्यामुळे हे अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांच्यादृष्टीने सोईस्कर ठरत आहेत. बारावीनंतर व्यावसायिक, पारंपरिक पदवी अभ्यासक्रम करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी विद्याशाखेनिहाय कौशल्य आत्मसात करण्यासाठी प्रयत्न करावेत, असा सल्ला महाविद्यालयांचे प्राचार्य, समुपदेशक देत आहेत. शिक्षणाबरोबरच विविध कौशल्यांमध्ये पारंगत असणे विद्यार्थ्यांना अधिक फायदेशीर ठरणार असल्याचेही तज्ज्ञांचे मत आहे.

आवश्यक कौशल्ये

- आपापल्या क्षेत्रातील अत्याधुनिक तंत्रज्ञान अवगत करणे
- नेतृत्वगुण, संवाद कौशल्य विकसित करणे
- डेटा ॲनॅलिसिस, आर्थिक साक्षरता
- त्या-त्या क्षेत्रातील कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा वापर करणे

महाविद्यालयांमध्येही कौशल्य विकास केंद्र

अनेक कंपन्यांच्या 'औद्योगिक क्षेत्राची सामाजिक जबाबदारी' (सीएसआर)अंतर्गत संस्थांच्या सहकार्यातून महाविद्यालयांमध्ये अशा प्रकारची 'कौशल्य विकास केंद्र' स्थापन केली जात आहेत. याशिवाय राज्य सरकारतर्फे 'आचार्य चाणक्य कौशल्य विकास केंद्रही अनेक महाविद्यालयांमध्ये उभारले जात आहे. या दोन्ही प्रकारे महाविद्यालयांमध्ये मोफत कौशल्य विकास प्रशिक्षण दिले जात आहे. विद्यार्थ्यांनी आपापल्या महाविद्यालयांत याप्रकारे कौशल्य विकास केंद्र आहे का, याची चौकशी प्राचार्य किंवा विभागप्रमुखांकडे करावी आणि अशा अभ्यासक्रमांचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन महाविद्यालयांचे प्राचार्य करत आहेत.

> पदवी अभ्यासक्रम करताना विद्यार्थ्यांनी आपल्या करिअरच्या दृष्टीने आवश्यक ते कौशल्य आत्मसात करणे आवश्यक आहे. परंतु विद्यार्थी-पालक अजूनही कौशल्य विकासाकडे दुर्लक्ष करत असल्याचे वास्तव आहे. पदवी अभ्यासक्रमानंतर चांगल्या पगाराची नोकरी मिळविण्यासाठी, किंबहुना स्वत:चा व्यवसाय सुरू करण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी काही कौशल्ये आत्मसात करणे गरजेचे आहे. शिक्षणाबरोबरच विविध कौशल्यांमध्ये पारंगत असणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे पारडे हे कायमच जड असणार आहे.
>
> **- डॉ. श्रीराम गीत,** करिअर समुपदेशक

> महाविद्यालयांमध्ये राज्य सरकारमार्फत 'आचार्य चाणक्य कौशल्य विकास केंद्र' स्थापन केली आहेत. तसेच कंपन्यांच्या 'सीएसआर'अंतर्गतही महाविद्यालयांमध्ये मोफत कौशल्य प्रशिक्षण दिले जाते. विद्यार्थी-पालकांनी याबाबत चौकशी संबंधित महाविद्यालयात करावी, जेणेकरून अधिकाधिक विद्यार्थ्यांना अशा केंद्रामार्फत कौशल्य आत्मसात करणे शक्य होईल. याबरोबरच पदवी शिक्षण घेताना विद्यार्थ्यांनी त्या-त्या क्षेत्रातील कौशल्ये आत्मसात करायला हवी. तसेच आपले व्यक्तिमत्त्व खुलविणारी, आपल्यातील क्षमता वाढविणारी कौशल्ये शिकणे गरजेचे आहे.
>
> **- डॉ. राजेंद्र झुंजारराव,** प्राचार्य, मॉडर्न महाविद्यालय (शिवाजीनगर)

Pune, Pune-Today
20/08/2024 Page No. 3

News Paper Clippings Related to MCASC(Autonomous) Pune 5

शहर | Civic मिरर मंगळवार, २० ऑगस्ट २०२४ | ७

प्रभारी कुलसचिवपदाच्या पात्रतेचा खेळखंडोबा

निवृत्त न्यायाधीश श्रीकृष्ण पानसे समितीचा अहवाल प्रसिद्ध करण्याची मॅनेजमेंट कौन्सिल, आजी-माजी सिनेट सदस्यांसह विद्यार्थी संघटनांची कुलगुरूंकडे मागणी

▸ यशपाल सोनकांबळे
feedback@civicmirror.in

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या पूर्ण वेळ कुलसचिवपदासाठी मुलाखती, निवड प्रक्रिया राबविण्यात आली. परंतु एका संभाव्य इच्छुक उमेदवाराच्या नावावर आक्षेप घेत विविध संघटनांकडून आंदोलन करण्यात आले. प्रचंड गदारोळ झाल्यानंतर चौकशीसाठी कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी यांनी लोकपाल निवृत्त न्यायाधीश श्रीकृष्ण पानसे यांची समिती स्थापन केली. त्या समितीकडून सुनावणी प्रक्रिया पार पडून काही आठवडे उलटून गेले आहेत. तरी अद्याप समितीचा अहवाल प्रसिद्ध करण्यात आलेला नाही. हा अहवाल विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करा, अशी मागणी मॅनेजमेंट कौन्सिल, आजी-माजी सिनेट सदस्यांसह विद्यार्थी संघटनांकडून करण्यात आली आहे.

विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून निवृत्त न्यायाधीश श्रीकृष्ण पानसे यांची सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या लोकपालपदावर जानेवारी २०२४ मध्ये नियुक्ती करण्यात आली आहे. त्यांच्याकडे संस्थात्मक तक्रार निवारण कक्ष आणि विद्यापीठाच्या निर्णयाविरुद्धच्या अपिलांवर सुनावणी घेऊन निर्णय देण्याचे अधिकार आहेत. दरम्यान, पूर्ण वेळ कुलसचिवपद भरण्यासाठी कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी यांच्याकडून इच्छुकांचे अर्ज मागविण्यात आले. त्यानुसार सुमारे ३० अर्ज आले, त्यापैकी १५ जणांच्या मुलाखती घेण्यात आल्या. त्यानंतर राज्यपाल तथा कुलपती यांना विद्यापीठाकडून नाव कळविण्यात आले. परंतु अचानक मॉडर्न एज्युकेशन सोसायटीच्या एन. एम. वाडिया कॉलेजचे प्राध्यापक डॉ. मनोहर सानप यांचे नाव पाठविण्यात आल्याची माहिती

सोशल मीडियावर व्हायरल झाली.

डॉ. सानप यांच्या विरोधात शारीरिक व मानसिक छळाचे आरोप आहेत. चौकशी सुरू असतानादेखील त्यांची नियुक्ती का केली जात आहे, असा आरोप करत विविध विद्यार्थी संघटनांच्या प्रतिनिधींनी आक्षेप घेतला. कुलसचिवपदावर नियुक्ती केल्यास आंदोलनाचा इशारा दिल्यानंतर कुलगुरू डॉ. गोसावी यांनी लोकपाल निवृत्त न्यायाधीश पानसे यांची समिती नेमली. आरोप करणाऱ्यांची सुनावणी गेस्ट हाऊस येथे पार पडली. परंतु त्या समितीचा अहवाल मात्र अद्याप सार्वजनिक करण्यात आलेला नाही. दरम्यान, प्रभारी कुलसचिवपदावर ज्योती भाकरे यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. पानसे समितीचा अहवाल प्रसिद्ध न करता प्रभारी पदावर नियुक्ती कशी काय केली यावर आक्षेप घेण्यात आला आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे सिनेट सदस्य डॉ. हर्ष गायकवाड म्हणाले, "विद्यापीठ प्रशासनाने पारदर्शकता यावी म्हणून निवृत्त न्यायाधीश पानसे समितीचा अहवाल विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करणे गरजेचे आहे. अन्यथा विद्यापीठ प्रशासन कोणाच्या दबावाखाली अहवाल प्रसिद्ध करत नाही याचा शोध घेणे गरजेचे आहे."

पीएचडी संशोधक आणि विद्यापीठ विद्यार्थी संघर्ष कृती समितीचे अध्यक्ष राहुल ससाणे म्हणाले, "एका वादग्रस्त व्यक्तीची कुलसचिवपदी निवड होणार अशा चर्चांनंतर जो विरोध झाला त्यावर जी चौकशी समिती गठित करण्यात आली होती. त्या चौकशी समितीचा अहवाल प्रसिद्ध करण्यात यावा. एकूण किती सदस्यांनी कुलसचिव पदासाठी घेण्यात आलेल्या मुलाखत प्रक्रियेमध्ये सहभाग घेतला? त्यापैकी किती जण पात्र ठरले, याचीही माहिती प्रसिद्ध करण्यात यावी. प्रभारी कुलसचिव पदावर डॉ. विजय खरे कार्यरत असताना पुन्हा एकदा याच पदावर प्रा. ज्योती भाकरे यांची नियुक्ती कशी काय करण्यात आली? ज्यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे, त्या मुलाखत प्रक्रियेत अपात्र ठरल्यानंतरदेखील त्यांना पदभार कसा काय देण्यात आला? या सर्व गोष्टींचा खुलासा माननीय कुलसचिव महोदय यांनी करावा. तत्काळ कायमस्वरूपी कुलसचिवांची नियुक्ती करण्यात यावी."

स्टुडंट हेल्पिंग हँडचे संस्थापक कुलदीप आंबेकर म्हणाले, "कुलगुरू डॉ. गोसावी यांनी विद्यापीठाच्या कोणत्या नियमानुसार लोकपाल पानसे समितीची स्थापना केली होती. त्या सुनावणीला मीदेखील हजर होतो. त्यामध्ये माझे आक्षेप नोंदविले आहेत. परंतु या समितीचा अहवाल सार्वजनिक का केला जात नाही, याचे आश्चर्य वाटते. समितीकडून कोणत्या शिफारशी आल्या आहेत. नेमके सत्य जाहीर झाले पाहिजे. तटस्थता आणि पारदर्शकतेसाठी हा अहवाल विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करावा, ही आमची मागणी आहे."

"पूर्ण वेळ कुलसचिवपद न भरता केवळ प्रभारी पदावर नियुक्ती करणे हा पर्याय नाही. उच्चपदस्थ नियुक्ती वादग्रस्त बनविणे ही राजकीय खेळी आहे. येत्या काही महिन्यांमध्ये विधानसभा निवडणुकीची आचारसंहिता लागू होणार आहे. त्यामध्ये कुलसचिव निवड प्रक्रिया रखडण्याची शक्यता आहे. या संदर्भात राज्यपाल आणि कुलगुरू कार्यालयाकडे पत्रव्यवहार केला आहे. त्यावर कोणतेही उत्तर आलेले नाही. दरम्यान, लोकपाल पानसे समितीचा अहवाल विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात यावा, अशी मागणी आहे माजी सिनेट सदस्य धनंजय कुलकर्णी यांनी केली.

> प्रभारी राज संपवण्यासाठीचे पहिले पाऊल म्हणून पूर्णवेळ कुलसचिव नियुक्ती प्रक्रिया सुरळीत होणे अत्यावश्यक होते. पण ती संधी विद्यापीठाने घालवली. 'नॅक'ला सामोरे जाण्यासाठी पूर्णवेळ कुलसचिव नियुक्त होणे आवश्यक आहे. पण पूर्णवेळ कुलसचिव नेमण्यासाठी काही जण अनिच्छुक आहेत, हे मी सुरुवातीपासून सांगत आलो आहे. तेच खरं होताना दिसते आहे. याच प्रवृत्ती समज, गैरसमज पसरवून या निवड प्रक्रियेत अडथळे आणत आहे. या नियुक्तीदरम्यान वेगवेगळे प्रघात विद्यापीठात पाडले गेले, हे दुर्दैवी आहे.
>
> **- सागर वैद्य**, मॅनेजमेंट कौन्सिल मेंबर

कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी नॉट रिचेबल

या संदर्भात कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी यांची प्रतिक्रिया जाणून घेण्यासाठी 'सीविक मिरर'ने त्यांच्याशी संपर्क साधण्याचा अनेकदा प्रयत्न केला. मात्र, त्यांचा संपर्क होऊ शकला नाही.

Civic Mirror 21.8.2024

News Paper Clippings Related to MCASC(Autonomous) Pune 5

City | PuneTimesMirror Tuesday, August 20, 2024 | 3

'Make Lokpal panel report on registrar appointment public'

Publish it on SPPU site for all to know why prof facing inquiry over misconduct being selected: Organisations

Yashpal Sonkamble yashpal@punemirror.com

TWEET @YashPune_Mirror

There is a demand from several quarters at the Savitribai Phule Pune University for the publication of the Lokpal committee report that probed into the allegation of foul play in the selection of the institute's registrar.

It has been a few weeks since the committee, formed by vice-chancellor Dr. Suresh Gosavi, completed the hearing process on the interview for the registrar's post as the interviewee faced allegations of misconduct in the institute he worked for. The committee was headed by Lokpal (Ombudsman) retired Judge Shri Krishna Panse.

Applications were invited by Gosavi to fill the post of registrar. Accordingly, around 30 candidates applied, of whom 15 were interviewed. Following this, a name was forwarded to the SPPU Chancellor, the Governor of Maharashtra. However, social media went agog when the recommended name was believed to be of professor Dr. Manohar Sanap from Modern Education Society's NM Wadia College. has been sent for the post of Registrar of SPPU. Sanap is facing allegations of physical and mental torture against a female colleague. Representatives of various student organisations objected to Sanap being appointed even as an inquiry was on in the case.

Following a warning of an agitation, Gosavi appointed a committee for a hearing on the issue. The Lokpal has the authority to hear and decide appeals against decisions of the university and the Grievance Redressal Cell. The hearing of the organisations opposed to Sanap's name was held at the university guest house but the report of that committee has not been made public yet.

Meanwhile, Jyoti Bhakre has been appointed as the in-charge registrar. Objections have also been raised as to how the appointment of the in-charge post was made without publishing the report of the Panse committee.

Dr. Harsh Gaikwad, senate member, SPPU, said, "For the university administration to be transparent, it is necessary to publish the committee report on the university's website. Otherwise, it is necessary to find out under whose pressure the university administration is not publishing the report."

Sagar Vaidya, SPPU Management Council member, said, "As the first step to end the incumbency rule, it becomes imperative to streamline the appointment process of full-time registrar. But the university wasted that opportunity. A full-time registrar must be appointed to face NACC. But I have been saying from the beginning that some people are reluctant to appoint a full-time registrar. That seems to be true. This same tendency is creating obstacles in this selection process by spreading misconceptions. It is unfortunate that during this appointment various processes were demolished in the university."

Rahul Sasane, PhD researcher and president of the University Student Struggle Action Committee, said, "The inquiry committee was formed after the discussion about the appointment of a controversial person to the post of registrar. The report of the inquiry committee should be published. The information about how many were qualified and disqualified should be released. How were the in-charge registrars appointed again when they were ineligible? All this should be disclosed by Dr. Gosavi."

Kuldeep Ambekar, Founder Student Helping Hand, said, "Dr. Gosavi constituted the Lokpal Panse Committee according to which university rules. I was also present in that hearing. I have registered my objections to it. But I wonder why the report has not been made public on the website. The truth should be published. This is our demand."

Dhananjaya Kulkarni, a former Senate member, said, "Appointing an in-charge without filling the post of full-time registrar is not an option. Making high-ranking appointments controversial is a political ploy. The code of conduct for assembly elections will come into effect in the coming months. It is likely to stall the selection process for registrars. Correspondence has been sent to the Governor and Vice-Chancellor's office in this regard. Meanwhile, we demand that the Lokpal Panse Committee's report be published on the university's website."

Pune Times Mirror tried to contact vice-chancellor Dr. Suresh Gosavi in this regard, but he could not be reached.

Pune Mirror 21.8.2024

News Paper Clippings Related to MCASC(Autonomous) Pune 5

लोकमत

काही टिप्स

प्रा. डॉ. भारत काळबागे
अभ्यासक

प्राणिशास्त्राच्या विविध शाखांमध्ये शिक्षण घेतल्यानंतर करिअरच्या असंख्य संधी आहेत. प्राणिशास्त्राच्या विविध शाखांमध्ये शिक्षण घेतल्यानंतर करिअरच्या असंख्य संधी आहेत. प्राणिशास्त्राच्या विविध शाखांमध्ये शिक्षण घेतल्यानंतर करिअरच्या असंख्य संधी आहेत. प्राणिशास्त्राच्या विविध शाखांमध्ये शिक्षण घेतल्यानंतर करिअरच्या असंख्य संधी आहेत.

प्राणिशास्त्र पदवीधरांना नोकरी, संशोधनासह उद्योगांतही संधी

प्राणिशास्त्र हे केवळ प्राण्यांशी मर्यादित शास्त्र नसून त्याची व्यापकता मोठी आहे. प्राणिशास्त्र अंतर्गत सिस्टेमॅटिक्स, वर्गीकरण, मानव आणि प्राणी शरीरविज्ञान, वैद्यकीय प्राणिशास्त्र, परजीवीशास्त्र, कीटकशास्त्र, हिस्टोलॉजी, उत्क्रांती, सेल-बायोलॉजी, अनुवंशशास्त्र, आण्विक जीवशास्त्र, टॉक्सिकोलॉजी, इकोलॉजी, पर्यावरण विज्ञान, इम्युनोलॉजी, भ्रूणशास्त्र, जैवतंत्रज्ञान असे हे अफाट क्षेत्र आहे. प्राणिशास्त्राच्या विविध शाखांमध्ये शिक्षण घेतल्यानंतर करिअरच्या असंख्य संधी आहेत. पदवी अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर उमेदवार एकतर उच्च शिक्षण घेऊ शकतात किंवा ते नोकरी शोधू शकतात. बी.एस्सी.मध्ये पदवीधरांसाठी पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांचे अनेक पर्याय आहेत. या विद्यार्थ्यांना भारतासह परदेशात अनेक संस्थांमध्ये मागणी वाढत आहे.

नोकरीच्या विविध संधी

पर्यावरणशास्त्रज्ञ, पर्यावरण सल्लागार, निसर्ग संवर्धन अधिकारी, पर्यावरण शिक्षण अधिकारी, पर्यावरण व्यवस्थापक, संशोधन शास्त्रज्ञ (जीवन विज्ञान), जैववैद्यकीय शास्त्रज्ञ, प्राणिसंग्रहालय क्युरेटर, सागरी जीवशास्त्रज्ञ, प्राणी आणि वन्यजीव शिक्षक, प्राणिसंग्रहालय किपर, डॉक्युमेंटरी मेकर, पशू पोषणतज्ज्ञ, फॉरेन्सिक तज्ज्ञ, एम्ब्रियोलॉजिस्ट (IVF-Test tube baby technologist), प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ, तांत्रिक सहायक, क्लिनिकल डॉक्युमेंटेशन सेवा, वैज्ञानिक लेखक, विज्ञान पत्रकार होता येते.

प्राणिशास्त्रातून या विषयांत पदव्युत्तर-पदवी

प्राणिशास्त्र या विषयात पदवी उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना प्राणिशास्त्र, मानवशास्त्र, जैवविविधता, बायोइन्फॉरमॅटिक्स, सागरी जीवशास्त्र, आहारशास्त्र आणि पोषण विज्ञान, सार्वजनिक आरोग्य, पर्यावरणशास्त्र, बायोटेक्नॉलॉजी, अप्लाइड प्राणिशास्त्र, बायोकेमिस्ट्री, फॉरेन्सिक सायन्स, रेशीम शास्त्र, मत्स्यव्यवसाय, होम सायन्स, विषाणूशास्त्र, मानसशास्त्र, मास्टर ऑफ सायन्स, पॅरामेडिकल, व्यवसाय प्रशासन, क्लिनिकल सायकोलॉजी, भ्रूणशास्त्र या विषयांत मास्टर ऑफ सायन्स ही पदव्युत्तर पदवी घेता येते.

इंडियन फॉरेस्ट सर्व्हिसेससाठी उपयुक्त

बी.एस्सी. प्राणिशास्त्र विज्ञान विद्यार्थ्यांना इंडियन फॉरेस्ट सर्व्हिसेस परीक्षेत उत्तीर्ण होऊन फॉरेस्ट ऑफिसरपदी नोकरी मिळविता येते. त्यासह 'एमपीएससी' आणि 'यूपीएससी' या स्पर्धा परीक्षेसाठी हा विषय उपयुक्त ठरतो.

शिक्षक, प्राध्यापक होऊन करा अध्यापन

पदव्युत्तर पदवी घेतल्यानंतर 'नेट', 'सेट' आणि पीएच.डी. करता येते. शाळा किंवा विज्ञान शाखेची कनिष्ठ, वरिष्ठ महाविद्यालयात शिक्षक आणि प्राध्यापक म्हणून काम करता येते. यासह संशोधन आणि विकास संस्थांसाठी प्राणिशास्त्रज्ञ / फ्री-लान्स सल्लागार म्हणूनही काम करता येते.

पदवी घेतल्यानंतर व्हा उद्योजक

पदवीधरांना रेशीम उद्योग, मत्स्यपालन, मधमाशी पालन, डेअरी उद्योग, गांडूळ खत उद्योग, पॅथॉलॉजी लॅब, टिश्युकल्चर लॅब, पाणी व माती परीक्षण प्रयोगशाळा यामध्ये स्वतःचा उद्योग सुरू करता येऊ शकतो.

वन्यजीव, जीवशास्त्र, पर्यावरणीय शास्त्रांत करा संशोधन

- पर्यावरण शिक्षण केंद्र
- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ फॉरेस्ट मॅनेजमेंट
- वन्यजीव संरक्षण संस्था, बंगलोर
- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स, बंगलोर
- भारतीय वन्यजीव संस्था, डेहराडून
- जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ
- भारतीय पर्यावरण आणि पर्यावरण संस्था
- जवाहरलाल नेहरू प्रगत वैज्ञानिक संशोधन केंद्र, बंगलोर.

शासकीय विभाग, संस्थांसोबत करा काम

- पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाची प्रादेशिक संसाधन केंद्रे
- वाइल्डलाइफ प्रोटेक्शन सोसायटी ऑफ इंडिया
- डॉ. सलीम अली स्कूल ऑफ इकोलॉजी
- इंडियन टायगर वेलफेअर सोसायटी
- वाइल्डलाइफ ट्रस्ट ऑफ इंडिया
- केंद्रीय प्राणिसंग्रहालय प्राधिकरण (सीझेडए)
- झू आउटरीच संस्था
- वन्यजीव माहिती संपर्क विकास
- बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी (बीएनएचएस)
- विज्ञान आणि पर्यावरण केंद्र (सीएसई)
- अशोका ट्रस्ट फॉर रिसर्च इन इकोलॉजी अँड पर्यावरण (एटीआरईई)

Hello Pune
Page No. 7 Aug 22, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

विद्यापीठात ब्लॉकचेन तंत्रज्ञानावरील पदवी अभ्यासक्रम

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या तंत्रज्ञान विभागात बी. एस्सी. ब्लॉकचेन टेक्नोलॉजी हा पदवी अभ्यासक्रम सुरू करण्यात आला आहे. ब्लॉकचेन तंत्रज्ञानावर पदवी अभ्यासक्रम राबवणारे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ हे देशातील पहिले राज्य विद्यापीठ आहे. या अभ्यासक्रमाचे उद्घाटन नुकतेच झाले. जगभरातील विदा सुरक्षेसाठी ब्लॉकचेन तंत्रज्ञान महत्त्वाचे मानले जाते. त्यामुळे खासगी आणि

सरकारी क्षेत्रात ब्लॉकचेन डेव्हलपर आणि ब्लॉकचेन आर्किटेक्चर्सची मागणी वाढत आहे. या पार्श्वभूमीवर विद्यापीठाने बी. एस्सी. ब्लॉकचेन टेक्नॉलॉजी हा पदवी अभ्यासक्रम सुरू करण्यास मान्यता दिली. कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी म्हणाले, की विद्यार्थ्यांसाठी नावीन्यपूर्ण, रोजगाराभिमुख अभ्यासक्रम उपलब्ध करून देण्यासाठी विद्यापीठ सातत्याने प्रयत्नशील आहे. ब्लॉकचेन तंत्रज्ञानाची मागणी वाढत असल्याने विद्यार्थ्यांनी त्याचा करिअरच्या दृष्टीने विचार केला पाहिजे.

01/08/2024 | Pune | Page : 25
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकमत

पीएच.डी.साठी सहा हजार अर्ज

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या पीएच.डी. प्रवेशासाठी गुरुवार दि. १ ऑगस्टपर्यंत ६ हजारपेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली आहे. त्यातील ४ हजार ८५७ विद्यार्थ्यांनी पीएच.डी. प्रवेश पूर्व परीक्षेचे शुल्क भरले आहे. पीएच.डी. प्रवेशासाठी अर्ज करण्यासाठी येत्या १० ऑगस्टपर्यंत अंतिम मुदत देण्यात आली असून, पीएच.डी. प्रवेश पूर्व परीक्षेचे २४ ऑगस्ट रोजी आयोजन करण्यात आले आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या विविध विभागांमध्ये व संलग्न महाविद्यालयातील संशोधन केंद्रातील सुमारे बाराशे जागांसाठी पीएच.डी. प्रवेश प्रक्रिया राबवली जात आहे. विद्यापीठातर्फे दि.१० जुलैपासून पीएच.डी. प्रवेशासाठी अर्ज स्वीकारण्यास सुरुवात झाली. दि.१ ऑगस्टपर्यंत विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्या शाखेसाठी २२०४ अर्ज प्राप्त झाले असून, वाणिज्य व व्यवस्थापनशास्त्र विद्या शाखेसाठी ९२६ अर्ज प्राप्त झाले आहेत, तर मानव्य विज्ञान विद्या शाखेसाठी अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या १३४८ आहे. तसेच आंतर विद्या शाखीय अभ्यासक्रमाच्या ३७९ विद्यार्थ्यांनी पीएच.डी. प्रवेशासाठी अर्ज केले आहेत.

Pune Main
Page No. 2 Aug 02, 2024
Powered by: erelego.com

लोकमत

विद्यापीठ कुलसचिव निवडीचा पेच तीन आठवड्यांनंतरही कायम

प्रशासनाच्या हट्टाला कर्मचारी-विद्यार्थी संघटनांचा विरोध

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या कुलसचिव निवडीचा पेच तीन आठवड्यांनंतरही कायम आहे. विद्यापीठ प्रशासनाकडून विशिष्ट उमेदवाराच्या नियुक्तीचा हट्ट आणि त्याला कर्मचारी आणि विद्यार्थी संघटनांचा विरोध यांमुळे कुलसचिवपदी कोणाची नियुक्ती होणार? याकडे सर्वांचे लक्ष आहे.

पुणे विद्यापीठाच्या कुलसचिव पदासाठी गत महिन्यांत दि. १० आणि ११ जुलै रोजी पात्र उमेदवारांच्या मुलाखती पार पडल्या. एक किंवा दोन दिवसांनी कुलसचिवांचे नाव जाहीर करणे अपेक्षित होते. मात्र, कुलसचिवपदी नियुक्तीची चर्चा होत असलेल्या उमेदवारावर मागासवर्गीय, महिलेचा छळ केल्याचा आरोप असल्याने वाद निर्माण झाला आहे.

दरम्यान, या वादावर तोडगा काढण्यासाठी प्रशासनाने माजी जिल्हा न्यायाधीश, विद्यापीठाचे लोकपाल श्रीकृष्ण पानसे यांची एकसदस्यीय समिती स्थापन केली.

... अन्यथा संघर्ष अटळ

कुलगुरूंनी या संदर्भात भूमिका घेणेही टाळले असून, मौन धारण केले आहे. कुलसचिव पदावर निष्कलंक आणि चारित्र्यसंपन्न व्यक्तीची निवड व्हावी, या मागणीवर विविध संघटनांच्या पदाधिकाऱ्यांची भूमिका कायम आहे. आरोप असलेल्या व्यक्तीची निवड झाली तर विद्यापीठ प्रशासनाशी संघर्ष अटळ असल्याचा इशाराही तक्रार करणाऱ्या संघटनांच्या प्रतिनिधींनी दिला आहे.

तक्रारदारांनी एकसदस्यीय समितीकडे पुरावे आणि कागदपत्रे सादर केली आहेत. त्यामुळे आता तरी विद्यापीठ योग्य निर्णय घेईल, अशी अपेक्षा तक्रारदारांकडून व्यक्त केली जात आहे.

मर्जीतील व्यक्तीसाठी धडपड

- मागील काही वर्षांपासून अनेक वादग्रस्त निर्णयांमुळे विद्यापीठ चर्चेत राहिले.
- विद्यापीठातील महत्त्वाच्या पदांवरील नियुक्ती राजकीय दबावातून होत असल्याची चर्चा शैक्षणिक वर्तुळातून होत आहे.
- त्यामुळे कुलसचिव पदावरही मर्जीतील माणसाची वर्णी लागावी, यासाठी कुलगुरूंवर दबाव टाकण्याचा प्रयत्न केला जात असल्याचे बोलले जात आहे.

Pune Main
Page No. 2 Aug 03, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

UGC permits central varsities to conduct their entrance exams

Vrinda Tulsian

letters@hindustantimes.com

NEW DELHI: The University Grants Commission (UGC) has allowed central universities to conduct their own entrance exams or admit students on the "basis of marks in the qualifying examination" if seats remain vacant in undergraduate and postgraduate courses after admissions through Common University Entrance Test (CUET).

The UGC on Thursday released a Standard Operating Procedure (SOP) for central universities to fill vacant seats and said, "Keeping the seats vacant for an entire academic year is not only a waste of resources but also results in denial of quality higher education to many students who aspire to pursue higher studies in central universities."

UGC chairman M Jagadesh Kumar said, "We should not leave any seats vacant. Every seat is valuable in our universities. The universities must make all efforts to ensure that students are offered admission in your university so that no seat is left unfilled."

UGC also said the CUET scores will remain the "primary criteria" for admitting students and that UGC has already written to all central universities to admit students on the basis of this test.

UGC has released guidelines for central varsities to fill vacant seats.

If vacancies persist, universities may conduct their own entrance exams or "the concerned department of the University may conduct a screening test," the SOP said. The university can also admit students based on qualifying exam marks.

Additionally, "students who appeared in CUET, but may or may not have applied to the respective university for the courses/programmes earlier may also be considered," it added. UGC said the "entire admission process has to be based on merit and transparency" and that "the reservation roster shall apply for admission to courses/programmes in all cases."

Universities are required to ensure the "timely completion of the entire admission process so that no student faces any kind of academic loss."

Hindustan Times 2.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता

अभ्यासक्रमांचे 'क्रेडिट मॅपिंग' मंदगतीने

काम तातडीने पूर्ण करणे आवश्यक; 'यूजीसी'ने उच्च शिक्षण संस्थांचे कान टोचले

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे श्रेयांक साठवण्यासाठी ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटची निर्मिती करण्यात आली आहे. आतापर्यंत त्यावर ३०.२७ कोटी विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली आहे. मात्र ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिट खात्यांशी श्रेयांकांचे 'मॅपिंग' मंदगतीने होत असून, विद्यार्थ्यांनी घेतलेल्या अभ्यासक्रमाच्या श्रेयांकीकरणाचे (क्रेडिट मॅपिंग) काम तातडीने पूर्ण करणे आवश्यक असल्याचे सांगत विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (यूजीसी) उच्च शिक्षण संस्थांचे कान टोचले आहेत.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०नुसार केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयाने ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटची निर्मिती केली.

> मिळवलेले श्रेयांक कोणत्या स्तरावर वापरायचे हे विद्यार्थ्यांना ठरवता येणार आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी त्यांचे अभ्यासक्रम, श्रेयांक याबाबतची माहिती ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटच्या खात्यावर भरली पाहिजे. त्यासाठी शिक्षण संस्थांना विद्यार्थ्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात जागृती करावी लागणार आहे.
> – डॉ. पराग काळकर, प्र-कुलगुरू, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटमध्ये विद्यार्थ्यांचे श्रेयांक साठवले जात असल्याने मल्टिपल एंट्री, मल्टिपल एक्झिटची अंमलबजावणी करणे शक्य होणार आहे. तसेच ऑनलाइन श्रेयांक जमा करण्यासाठी त्यांचे हस्तांतरण, पूर्तता होण्यासह एकूण प्रवेश गुणोत्तरात वाढ होणे अपेक्षित आहे. २०२१-२२पासून ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटच्या संकेतस्थळावर उच्च शिक्षण संस्थांकडून नोंदणी सुरू झाली आहे. त्यात विद्यार्थ्यांची नोंदणी, विद्यार्थ्यांनी मिळवलेले श्रेयांक अशी माहिती दिली जात आहे. मात्र, नवी खाती सुरू होत असतानाच श्रेयांक खात्यांशी श्रेयांकांचे मॅपिंग मंदगतीने होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. या पार्श्वभूमीवर यूजीसीचे सचिव मनीष जोशी यांनी उच्च शिक्षण संस्थांना अभ्यासक्रमांच्या श्रेयांकीकरणाचे काम तातडीने पूर्ण करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिट संकेतस्थळावरील आकडेवारीनुसार, देशभरातील ४४८ राज्य विद्यापीठे, ५५ केंद्रीय

विद्यापीठे, १२२ अभिमत विद्यापीठे, ४३४ खासगी विद्यापीठे, ४२३ स्वायत्त महाविद्यालये, ३६१ एकल संस्था, ४२ कौशल्य संस्था, १२९ केंद्रीय उच्च शिक्षण संस्थांनी नोंदणी केली आहे. त्यात महाराष्ट्र देशात अग्रस्थानी असून, त्या खालोखाल आंध्र प्रदेश, तमिळनाडू, कर्नाटक, मध्य प्रदेश, गुजरात, उत्तर प्रदेश, राजस्थान या अभ्यासक्रमांचा समावेश होतो.

03/08/2024 | Pune | Page : 02
Source : https://epaper.loksatta.com

लोकमत

यूजीसी नेट परीक्षेचे सुधारित वेळापत्रक

आता दि. २१ ऑगस्ट ते ४ सप्टेंबरदरम्यान होणार परीक्षा

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : द नॅशनल टेस्टिंग एजन्सी (एनटीए)मार्फत घेण्यात येणाऱ्या यूजीसी नेट - जून २०२४ परीक्षेचे सुधारित वेळापत्रक एनटीएच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आले आहे. त्यानुसार दि. २१ ऑगस्ट ते ४ सप्टेंबर या कालावधीत ८३ विषयांच्या परीक्षा संगणकावर आधारित (सीबीटी) ऑनलाईन पद्धतीने घेण्यात येणार आहेत.

एनटीएच्या वतीने यापूर्वी मंगळवारी, दि. १८ जून रोजी यूजीसी नेट जून-२०२४ परीक्षेचे दोन सत्रांत आयोजन केले होते. ओएमआर शीट (पेपर आणि पेन) माध्यमातून परीक्षा घेण्यात आली होती. त्यानंतर परीक्षेच्या दुसऱ्याच दिवशी यूजीसी नेट जून-२०२४ परीक्षा रद्द करण्याचा निर्णय केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयाने घेतला होता. गत दीड महिन्यापासून विद्यार्थी रद्द केलेली नेट परीक्षा केव्हा घेतली जाणार? याबाबत वाट पाहत होते. साहाय्यक प्राध्यापक पदाच्या पात्रतेसह यंदा प्रथमच पीएच.डी. प्रवेशासाठीसुद्धा या नेटमधील गुण ग्राह्य धरले जाणार आहेत.

दि. २ ऑगस्ट रोजी यूजीसीतर्फे संकेतस्थळावर प्रसिद्ध केलेल्या पत्रकानुसार नेट जून २०२४ परीक्षेपूर्वी १० दिवस अगोदर परीक्षा केंद्राचे नाव व शहराचे नाव विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून दिले जाईल. परीक्षेचे वेळापत्रक अधिक माहितीसाठी विद्यार्थ्यांनी यूजीसीच्या www.nta.ac.in या संकेतस्थळाला भेट द्यावी, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

Pune Main
Page No. 2 Aug 03, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव निःपक्ष व निर्भीड दैनिक
पुढारी
स्थापना १९३९
www.pudhari.com

कॅप राउंडनंतर स्वतःच्या प्रवेश परीक्षा घ्या

'यूजीसी'चे विद्यापीठांना निर्देश

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

विद्यापीठ अनुदान आयोग अर्थात यूजीसीने विद्यापीठांना पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी त्यांच्या स्वत:च्या प्रवेश परीक्षा घेण्यास परवानगी दिली आहे. प्रवेशाच्या नियमित फेरीनंतर जागा रिक्त राहिल्यास, विद्यापीठांनी त्यांच्या स्वत:च्या प्रवेश परीक्षा घेऊन प्रवेश द्यावेत, असे यूजीसीने स्पष्ट केले आहे.

यूजीसीचे अध्यक्ष एम. जगदीश कुमार यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, विद्यापीठांना सीयूईटी स्कोअर वापरण्यासाठी स्टँडर्ड ऑपरेटिंग प्रोसिजर अर्थात एसओपी देण्यात आली आहे. ज्यामध्ये अनेक प्रवेश फेऱ्यांचा समावेश आहे. समुपदेशनाच्या अनेक फेऱ्या आणि पात्रता निकषांमध्ये शिथिलता दिल्यानंतरही जागा रिक्त राहिल्यास, विद्यापीठांना संबंधित एसओपीनुसार त्या भरण्यासाठी त्यांच्या स्तरावर स्वतंत्र प्रवेश परीक्षा घेण्याची परवानगी देण्यात आली आहे. कोरोनापूर्वी, जेव्हा प्रवेश परीक्षा सुरू झाल्या नव्हत्या आणि विद्यार्थ्यांना त्यांच्या बारावीच्या गुणांच्या आधारे प्रवेश दिले जात होते, तेव्हा शैक्षणिक सत्र जुलै महिन्यात सुरू व्हायचे. यंदा ऑगस्टमध्ये प्रवेशाला सुरुवात होत असल्याने हा निर्णय महाविद्यालयीन प्रवेशांना मोठा धक्का देणारा ठरू शकतो. तीन वर्षांपासून, देशभरातील विद्यापीठे २०२२ मध्ये सुरू झालेल्या कॉमन युनिव्हर्सिटी प्रवेश परीक्षेद्वारे विद्यार्थ्यांना त्यांच्या यूजी आणि पीजी प्रोग्राममध्ये प्रवेश देत आहेत.

अलाहाबाद विद्यापीठ आणि इतर काही विद्यापीठांच्या तक्रारीनंतर हे पाऊल उचलण्यात आले आहे. विद्यापीठांनी केलेल्या तक्रारीत म्हटले आहे की, त्यांना सीयूईटीमध्ये सहभागी होण्यासाठी बळजबरी केली जात आहे आणि प्रवेशासाठी वर्षानुवर्षे विलंब होत आहे. तसेच जागा रिक्त राहिल्या तरीही त्यांना स्वतंत्र परीक्षा घेण्याची परवानगी दिली जात नाही.

दरम्यान, नॅशनल टेस्टिंग एजन्सी अर्थात एनटीएने अलीकडेच सीयूईटी यूजीचा निकाल जाहीर केला आहे. त्यानुसार काही केंद्रीय, राज्य आणि खासगी विद्यापीठांनी प्रवेश प्रक्रिया राबविण्यास सुरुवात केली आहे.

Pune Edition Edition
Aug 03, 2024 Page No. 03
Powered by: erelego.com

कुलसचिव पदाचे स्वप्न भंगले

इच्छुकाचे संस्थेकडून निलंबन; विद्यापीठाला नव्याने निवड प्रक्रिया राबवावी लागणार

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने कुलसचिवपदासाठी ज्या ठरावीक व्यक्तीच्या निवडीचा चंग बांधला होता, त्या प्राध्यापक व्यक्तीला ते काम करीत असलेल्या शिक्षणसंस्थेनेच शुक्रवारी रात्री निलंबित केले. या निलंबनाचे पत्र समाजमाध्यमावर व्हायरल झाले आहे. त्यामुळे पुणे विद्यापीठाच्या प्रशासनाला नव्याने कुलसचिवपदासाठी जाहिरात काढून, योग्य आणि पात्र व्यक्तीची निवड करावी लागणार आहे. ही प्रक्रिया तातडीने राबवून केवळ शैक्षणिक गुणवत्ता आणि प्रशासनात काम करण्याचा अनुभव असणाऱ्या व्यक्तीलाच कुलसचिव म्हणून निवडण्याची मागणी पुढे आली आहे.

पुणे विद्यापीठाच्या निवड समितीने कुलसचिवपदासाठी निवड प्रक्रिया राबवून, नामांकित कॉलेजातील ठरावीक व्यक्तीची निवड करण्याचा निर्णय घेतला. मात्र, संबंधित व्यक्तीची निवड जाहीर होण्यापूर्वीच, त्याचे नाव बाहेर आले. संबंधित व्यक्तीच्या विरोधात महिलांनी तक्रारी केल्या होत्या; तसेच या तक्रारींच्या आधारे अनुसूचित जाती आयोगाने संबंधित सूचनांच्या आधारे कारवाई करण्याचे शिक्षणसंस्थेला सुचविले होते. या पार्श्वभूमीवर विविध संघटनांनी संबंधित व्यक्तीच्या कुलसचिव निवडीला विरोध केला होता. हा संपूर्ण प्रकार बघता 'नामांकित' शिक्षणसंस्थेने संबंधित व्यक्तीला निलंबित केले असून, त्यांची चौकशी करण्याचे ठरवले आहे. चौकशी पूर्ण होईपर्यंत संबंधित व्यक्ती निलंबित राहणार आहे. या परिस्थितीत संबंधित व्यक्ती कुलसचिव होऊ शकत नाही. मात्र, या कारवाईमुळे पुणे विद्यापीठाच्या प्रशासनाला नव्याने कुलसचिव निवड प्रक्रिया राबवावी लागणार आहे. पुणे विद्यापीठाचा एकूण कामाचा व्याप पाहता ही प्रक्रिया तातडीने राबवून पूर्ण करण्याची मागणी पुढे आली आहे.

'विद्यापीठाच्या कुलसचिवाची निवड पारदर्शक पद्धतीने झालेली असावी, ही प्रत्येकाची भावना होती. त्यामुळे कोणाच्याही विरोधात जाणीवपूर्वक आकस बाळगला नाही. निलंबन झालेल्या व्यक्तीची नियमाने कुलसचिवपदावर नियुक्ती होऊ शकत नाही. त्यामुळे आता पारदर्शक निवड पद्धतीने आलेल्या नव्या कुलसचिवांचे स्वागत करू,' असे स्टुडंट हेल्पिंग हँड्सचे अध्यक्ष ॲड. कुलदीप आंबेकर यांनी सांगितले.

'सध्याच्या प्रभारी कुलसचिवांकडे इतर विभागांचाही कार्यभार असल्याने, त्यांना प्रशासकीय कामकाजासाठी पूर्ण वेळ देता येत नाही. अशा वेळी विद्यापीठाने तत्काळ कुलसचिवपदासाठी निवड प्रक्रिया राबवून पात्र व्यक्तीची कुलसचिवपदी निवड करावी. या प्रक्रियेसाठी वेळ वाया न घालवता तातडीने पावले उचवून, विद्यापीठाला पूर्ण वेळ कुलसचिव द्यावा,' असे माजी सिनेट सदस्य धनंजय कुलकर्णी यांनी सांगितले.

नव्या प्रक्रियेबाबत सोमवारी निर्णय

'शिक्षणसंस्थेने संबंधित व्यक्तीला शुक्रवारी रात्री निलंबित केले. त्याबाबतचे पत्र शुक्रवारी रात्री 'व्हायरल' झाले. दुसऱ्या दिवशी शनिवारी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाला प्रशासकीय सुट्टी असल्याने, या पत्राच्या अनुषंगाने कोणतीही कारवाई करता आली नाही. मात्र, उद्या, सोमवारी कुलसचिवपदाची निवड प्रक्रिया नव्याने राबविण्याबाबत निर्णय होईल. त्यानंतर नव्याने जाहिरात प्रसिद्ध करण्यापासून कार्यवाही करण्यात येईल,' अशी माहिती विद्यापीठाच्या प्रशासनाने दिली आहे.

मटा इम्पॅक्ट

'विद्यापीठ प्रशासनाने शहाणे व्हावे'

'कुलसचिवपदी योग्य आणि कोणताही आरोप नसलेल्या व्यक्तीची निवड होणे अपेक्षित आहे. विद्यापीठाने माजी न्यायाधीशांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करून तक्रारदारांची सुनावणी घेतली. वादग्रस्त व्यक्तीसाठी समिती स्थापन करून विद्यापीठाने केलेला खटाटोप शंकास्पद होता. मात्र, तक्रारींसाठी समिती स्थापन करून विद्यापीठाला खर्च करावा लागला आहे. हा खर्च देण्याची आमची तयारी आहे. मात्र, विद्यापीठाच्या प्रशासनाने आता तरी शहाणे होऊन निवड प्रक्रिया पारदर्शक पद्धतीने राबवून योग्य उमेदवाराची कुलसचिवपदी निवड करावी,' अशी मागणी युवासेनेचे सहसचिव कल्पेश यादव यांनी विद्यापीठाकडे केली.

Maharashtra Times 4.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

संशोधनातील 'खोटे'पणा

■ शुभदा नगरकर

अल्झायमर या मेंदूच्या आजाराबाबतच्या संशोधनात कसा गैरप्रकार झाला, ते अलीकडेच प्रसिद्ध झाले आहे. 'अमायलोइड ऑलिगोमर्स' हे अल्झायमर या आजारास कारणीभूत असतात, हे दर्शविणारा सिल्वेन लेस्ने आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांनी लिहिलेला शोधनिबंध 'नेचर' या ख्यातनाम जर्नलने सन २००६मध्ये प्रसिद्ध केला. बऱ्याच वर्षांनंतरदेखील या आजारावर झालेल्या संशोधनाने नेमका उपाय मिळत नसल्याने काही संशोधकांनी याचा जवळजवळ दोन वर्षे सखोल अभ्यास केला आणि या शोधनिबंधात मुख्य प्रतिमा बनावट होत्या, असे सिद्ध केले. तो निबंध 'सायन्स' या दुसऱ्या प्रमुख जर्नलने प्रसिद्ध केला. त्यानंतर हा शोधनिबंध रद्द झाला. मूळ नोंदी तपासता येणे शक्य नसल्यामुळे शोधनिबंधाच्या सहलेखकांनी आपला निबंध मागे घेण्यास सहमती दर्शविली आहे. अशा प्रकारच्या गैरप्रकारामुळे पुढील संशोधनासाठीचे कोट्यवधी डॉलरचे नुकसान तर झालेच; परंतु त्यावर आधारित संशोधन हे देखील चुकीच्या निष्कर्षांवर केले गेले, हे आणखी एक नुकसान.

इतर विद्याशाखांमध्ये होणारे संशोधन आणि वैद्यकीय संशोधन यात बराच फरक आहे, हे लक्षात घ्यायला हवे. मानव आणि इतर प्राणी यांवर औषधांच्या अनेक चाचण्या वैद्यकीय संशोधनाचा भाग म्हणून केल्या जातात. त्या चाचण्यांसाठी अनेक प्रकारच्या नियमबद्ध चाचण्या पार पाडाव्या लागतात. इतर विषयांत मानवाचा सहभाग असेल, तर माहितीपूर्ण संमती घ्यावी लागते. मात्र, गेल्या काही वर्षांमध्ये जाचक अटी असूनही संशोधनात अनैतिक प्रकार होताना दिसत आहेत. 'नेचर'ने प्रसिद्ध केलेल्या बातमीनुसार, सन २०२३मध्ये जगभरातून दहा हजार शोधनिबंध हे संशोधनातील गैरप्रकारांमुळे मागे घेण्यात आल्याची विक्रमी (?) नोंद झाली. यामध्ये भारतीय संशोधकांचे निबंधही आहेत. हे घोटाळे होण्यामागचे महत्त्वाचे कारण म्हणजे संशोधनाचे श्रेय मिळवण्याकरिता केलेला आटापिटा व याकरिता वापरलेले गैरमार्ग!

करोनाचा काळ याचे उत्तम उदाहरण आहे. लस शोधून त्याचे जास्तीत जास्त उत्पादन करून नावाबरोबरच पैसा कमावणे यासाठी जगभरातील औषध कंपन्यांमध्ये त्या काळात मोठी चढाओढ लागली होती. त्यातील अनेक गैरप्रकार आता उघडकीस येत आहेत. बनावट संशोधन आणि त्यातील घोटाळे याची काही उदाहरणे याला पुष्टी देणारी आहेत. करोनाच्या काळात हायड्रोक्लोरोक्वीन गोळ्यांच्या वापरावरील संशोधन संशयास्पद पद्धतीने गोळा केलेल्या डेटामुळे वादात सापडले आणि 'लॅन्सेट' या जगप्रसिद्ध जर्नलने त्यावर प्रसिद्ध केलेला शोधनिबंध मागे घेतला. संशोधनातील खोटेपणा उघडकीस आल्यामुळे, जगभरातून वेगवेगळ्या जर्नल्समध्ये प्रसिद्ध झालेल्या व नंतर रद्द केलेल्या हजारो शोधनिबंधांची यादी 'रिटरॅक्शन वॉच' या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. त्यामध्ये करोनावर प्रसिद्ध झालेले व नंतर रद्द करण्यात आलेले चारशेहून अधिक पेपर्सही आहेत.

(चित्र : एआय)

विविध क्षेत्रांतील भ्रष्टाचाराच्या बातम्या रोज आपल्यावर धडकत असतात. संशोधनाचे क्षेत्रही त्यास अपवाद नाही. संशोधन हे मानवाच्या प्रगतीसाठी असते; परंतु त्यातही गैरप्रकार होतात. हे गैरप्रकार कसे होतात, ते कोण करतात व त्यामुळे काय परिणाम होतात यांचा हा ऊहापोह...

'यूएस ऑफिस ऑफ रिसर्च इंटिग्रिटी'च्या संकेतस्थळावर नमूद केल्याप्रमाणे संशोधनातील खोटेपणा म्हणजे, संशोधन सामग्री, उपकरणे किंवा प्रक्रियांमध्ये फेरफार करणे, डेटा आणि त्याचे परिणाम बदलणे किंवा वगळणे. काही संशोधक प्रत्यक्ष डेटा गोळा न करता खोटा डेटा स्वतःच तयार करतात. म्हणजेच संशोधनासाठी लागणारा डेटा संशयास्पद पद्धतीने जमविला जातो. हे इतके बेमालूमपणे केले जाते, की ते समजण्यास जर्नलच्या संपादक मंडळाला बराच काळ लागतो. त्यामुळेच संपादक मंडळ आणि पेपरचे पियर रिव्ह्यू (पुनरावलोकन) करणारे तज्ज्ञ यांची जबाबदारी मोठीच असते. हा असा संशोधनातील खोटेपणा वेगवेगळ्या स्तरांवर केलेला आढळतो.

'हार्वर्ड मेडिकल स्कूल' आणि 'मॅसेच्युसेट्स जनरल हॉस्पिटल'मधील माजी संशोधकाचा हंटिंग्टन आजारावरील पेपर हा डेटामध्ये अयोग्य प्रकारे फेरफार केल्यामुळे रद्द करण्यात आला. गोवर, गालगुंड आणि रुबेला (एमएमआर) लशीमुळे मुलांमध्ये ऑटिझमचा धोका वाढतो, असा दावा करणारा निबंध अँड्र्यू वेकफिल्ड आणि सहकारी यांनी सन १९९८मध्ये 'लॅन्सेट' जर्नलमध्ये प्रसिद्ध केला. मात्र हा दावा हा फसव्या डेटावर आधारित असल्याचे सिद्ध झाल्यामुळे सन २००४मध्ये संबंधित पेपर रद्द करण्यात आला. अशा बेजबाबदारपणाचा फटका मात्र त्यांच्या वादग्रस्त संशोधनात सहभागी झालेल्या मुलांना सोसावा लागला. संशोधन करताना संशोधकांनी प्रत्येक टप्प्यांवर केलेले गैरप्रकार प्रसिद्ध झाले आहेत. संशोधनात मानवी सहभाग असेल तर सहभागी होणाऱ्या समूहास संशोधनाचा उद्देश न सांगताच त्यांच्याकडून माहिती जमा केली जाते. हे उघडकीस आले तर असे पेपर्स प्रकाशित झाल्यानंतर प्रकाशक रद्द करतात.

संशोधनासाठी आणि त्यावर आधारित रिसर्च पेपर लिहिण्यासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा, चॅटजीपीटीचा वापर मोठ्या प्रमाणात होताना दिसतो. इंग्रजी ज्यांची मातृभाषा नाही अशांसाठी, चॅटजीपीटीचा उपयोग लिहिलेल्या मजकुराचे संपादन किंवा त्यातील भाषा सुधारण्यासाठी झाला, तर ते काही अंशी योग्य राहील; परंतु संशोधनातील डेटा हा चॅटजीपीटीच गोळा करून त्याचे विश्लेषण करून संपूर्ण पेपर लिहीत असेल, तर असे संशोधन मानवास घातक ठरेल. अशा पेपरमध्ये वाङ्मयचौर्य आढळते; तसेच संदर्भसूचीदेखील बोगस असू शकते. चॅटजीपीटीने दिलेल्या सुचनांसह प्रसिद्ध झालेले पेपर्स आढळून येत आहेत. तंत्रज्ञानाचा वापर कुठे व किती असावा, त्याच्या मर्यादा निदान संशोधनाच्या क्षेत्रात तरी वेळीच ओळखता आल्या पाहिजेत. केवळ मागील एक वर्षात चॅटजीपीटीच्या मदतीने तयार केलेले अनेक पेपर्स रद्द करण्यात आले आहेत.

उत्तम प्रकाशक एखाद्या शोधनिबंधातील गैरप्रकार उघडकीस आल्यानंतर त्याची शहानिशा करून पेपर मागे घेतात. मात्र, जर्नल किंवा प्रकाशकच जर बनावट असतील, तर त्यात प्रकाशित झालेले निबंध नवसंशोधकांची दिशाभूल करतात. अशा निबंधांमुळे डेटाबेसेस आणि ग्रंथालये सुद्धा प्रदूषित होतात. संशोधनाव्यतिरिक्त संशोधनासाठी लागणाऱ्या अनुदानाच्या अर्जांमध्येसुद्धा गैरप्रकार केले जातात. अनुदानासाठी संशोधकाने काही रिसर्च पेपर्स प्रकाशित करणे बंधनकारक असते. संशोधक अर्जांमध्ये प्रकाशित न केलेल्या पेपर्सची यादी जोडतात. काही वेळा संशोधकाने अर्जासोबत जोडलेल्या कागदपत्रांची शहानिशा करूनही नजरचुकीने त्यातील गैरप्रकार न समजल्यामुळे अनुदान दिले जाते. अनुदान दिल्यानंतर गैरप्रकार उघडकीस आले तर अनुदान रद्द केले जाते. तसेच त्या संशोधकाच्या संशोधनावरसुद्धा बंदी घातली जाते. अशा गैरप्रकारांमुळे धोरणात्मक निर्णय भ्रामक आणि फसव्या संशोधनाच्या आधारावर घेतले जाऊ शकतात. संशोधकांचा वेळ व पैसा खोट्या निष्कर्षांची पुष्टी किंवा खंडन करण्यात वाया जातो. लोकांचा संशोधनावरील विश्वास उडू शकतो.

सर्वसामान्य वाचक, सुजाण आणि जागरूक वाचकदेखील आपले मत प्रदर्शित करून प्रकाशनातील खोटेपणा निदर्शनास आणू शकतात. प्रथितयश जर्नल्स याची दखल घेतात. एकूणच संशोधनातील गैरप्रकार हे बरेच वेळा जाणीवपूर्वक केलेले असतात. ही एक मानसिक विकृती असून संशोधनात नैतिकता आणि सचोटी याला पर्याय नसतो, हे लक्षात घ्यायला हवे.

(लेखिका सावित्रीबाई फुले, पुणे विद्यापीठाच्या ग्रंथालयशास्त्र विभाग आणि 'सेंटर फॉर पब्लिकेशन एथिक्स'मध्ये कार्यरत आहेत.)

Maharashtra Times 5.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

SPPU registrar candidate Sanap suspended by MES

Dheeraj Bengrut

dheeraj.bengrut@htlive.com

PUNE: Modern Education Society's Wadia College Professor Manohar Sanap, who was in the running to be the new SPPU registrar, has been suspended on Friday, August 2, 2024. The institute confirmed his suspension till an internal inquiry was conducted. This news, however, has given a different dimension to the appointment of the registrar of Savitribai Phule Pune University (SPPU).

Ashok S. Chandak, authorised trustee of Modern Education Society, Pune addressing to Dr Vrishali Randhir principal, Ness Wadia College of Commerce, Pune stated, "This is to bring to your kind notice that Prof Dr Manohar Sanap working as a professor in the commerce department at MES's Ness Wadia College of Commerce, Pune has been suspended from service wef today ie August 2, 2024. The Management has initiated a departmental inquiry against him and is kept under suspension till the time the inquiry is pending. You are therefore requested to make the necessary entry in the attendance muster and all other necessary records and do the needful and take all the necessary steps in this respect."

For the past few days, there has been a buzz around the post of registrar of SPPU as student organisations said that a controversial person should not be selected for the post of registrar. Two days ago, the SPPU administration constituted a committee under the chairmanship of a retired judge to investigate the complaints received regarding the post of registrar.

"Manohar Sanap, whose name was in the running to be SPPU registrar has been suspended by the Modern Education Society. SPPU administration should disclose whether such a suspended person will be appointed as the university registrar," said Kalpesh Yadav, joint secretary, Yuva Sena organisation.

SPPU gets NAAC assessment extension

With the National Assessment and Accreditation Council (NAAC) extending the assessment period of the Savitribai Phule Pune University (SPPU) till January 2025, the university has got a breather for now. However, the SPPU will have to now face the graded level (maturity-based graded level/ MBGL) system, and compete for global assessment.

As SPPU's NAAC assessment period had ended, it had started preparing to face the NAAC committee. Till now, three cycles have been completed and the NAAC has extended the university's assessment period till January 2025.

Hindustan Times 5.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता

विद्यापीठ कुलसचिव पदाच्या निवडीचा नवा पेच

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या कुलसचिव पदासाठी निवडलेल्या व्यक्तीला ते काम करत असलेल्या शिक्षण संस्थेकडून निलंबित करण्यात आले. त्यामुळे आता कुलसचिव पदाच्या निवडीचा नवा पेच निर्माण झाला आहे. आता निलंबित केलेल्या व्यक्तीला नियुक्त करता येते का, की पुन्हा जाहिरात प्रसिद्ध करून नव्याने प्रक्रिया राबवायची, अशा प्रश्नांची उत्तरे विद्यापीठ प्रशासनाला शोधावी लागणार आहेत.

विद्यापीठाच्या निवड समितीने कुलसचिव पदासाठी निवड प्रक्रिया राबवून एका उमेदवाराची निवड केली होती. मात्र निवड जाहीर होण्यापूर्वी संबंधित व्यक्तीचे नाव बाहेर आल्यावर विविध संघटनांकडून आक्षेप नोंदवण्यात आले. त्यांच्याबाबतच्या तक्रारी समोर आल्या. तसेच त्यांनाच कुलसचिव म्हणून निवडल्यास आंदोलन करण्याचा इशारा देण्यात आला होता. त्यानंतर विद्यापीठाकडून आक्षेप, हरकती ऐकून घेण्यासाठी समिती नियुक्त करण्यात आली. या समितीने सर्व आक्षेप ऐकून घेतले. मात्र त्या व्यक्तीची निवड जाहीर होण्यापूर्वी त्यांना ते काम करत असलेल्या शिक्षण संस्थेने निलंबित केल्याचे पत्र समाज माध्यमांतून समोर आले. तसेच संबंधित संस्थेकडून त्यांची चौकशी पूर्ण होईपर्यंत निलंबन कायम राहणार असल्याचे त्या पत्रात नमूद करण्यात आले आहे. या पार्श्वभूमीवर निवड होण्यापूर्वीच कुलसचिव पदाचा वाद निर्माण झाल्यानंतर आता नवा पेच विद्यापीठ प्रशासनासमोर निर्माण झाला आहे.

दरम्यान, निलंबित केलेल्या व्यक्तीला कुलसचिवपदी नियुक्त करता येते का, की पुन्हा जाहिरात प्रसिद्ध करून प्रक्रिया राबवावी लागेल, याबाबत कायदेशीर माहिती घेऊन पुढील प्रक्रिया राबवली जाणार असल्याची माहिती विद्यापीठ प्रशासनाने दिली. विद्यापीठाच्या प्रशासनाने कुलसचिव पदासाठी निवड प्रक्रिया पारदर्शक पद्धतीने राबवून योग्य आणि पात्र उमेदवाराची कुलसचिवपदी निवड करावी, अशी मागणी युवासेनेचे सहसचिव कल्पेश यादव यांनी विद्यापीठाकडे केली. तर विद्यापीठाने आता वेळ न घालवता तातडीने कुलसचिव पदासाठी निवड प्रक्रिया राबवून विद्यापीठाला पूर्णवेळ कुलसचिव द्यावा, असे माजी अधिसभा सदस्य प्रा. धनंजय कुलकर्णी यांनी सांगितले.

जेएम फाय

(पूर्वी

05/08/2024 | Pune | Page : 11
Source : https://epaper.loksatta.com

सकाळ

पंचवीस हजार विद्यार्थ्यांना पहिल्या पसंतीचे कॉलेज

पुणे, ता. ५ : इयत्ता अकरावीच्या केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेच्या पहिल्या विशेष फेरीत अंतिम गुणवत्ता यादीत ३३ हजार ७४ पैकी ३० हजार ५९४ विद्यार्थ्यांना पसंतीनुसार महाविद्यालय मिळाले. २४ हजार ८१७ विद्यार्थ्यांना पहिल्या पसंतीक्रमाचे महाविद्यालय मिळाले.

अकरावी प्रवेश

या विद्यार्थ्यांना येत्या गुरुवारी (ता. ८) सायंकाळी सहा वाजेपर्यंत प्रवेश निश्चित करता येईल. पहिल्या पसंतीक्रमाचे महाविद्यालय मिळूनही प्रवेश न घेतल्यास, नाकारल्यास किंवा रद्द केल्यास पुढील कोणत्याही फेरीत प्रवेश दिला जाणार नाही, अशी स्पष्ट सूचना केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेच्या सदस्य सचिव डॉ. ज्योती परिहार यांनी दिली.

या फेरीसाठी एकूण प्रवेश क्षमता ६८ हजार ५४२ इतकी होती. यात कला शाखेत दोन हजार २५४, वाणिज्य शाखेत ११ हजार ३१७, विज्ञान शाखेत १६ हजार ९९ तर व्यावसायिक शिक्षण शाखेत ६२४ विद्यार्थ्यांना पसंतीनुसार महाविद्यालय मिळाले. आता विद्यार्थ्यांनी 'प्रोसिड फॉर ॲडमिशन'वर क्लिक करून कागदपत्रे अपलोड करावीत. त्यानंतर त्यांना महाविद्यालयात जाऊन प्रवेश निश्चित करावा लागेल.

अशी असेल प्रवेश प्रक्रिया

कार्यवाहीचा तपशील	कालावधी
मिळालेल्या महाविद्यालयात प्रवेश निश्चित करणे	८ ऑगस्ट (सायंकाळी सहा वाजेपर्यंत)
प्रवेशित विद्यार्थ्यांची स्थिती पोर्टलवर ऑनलाइन नोंदविण्यासाठी कनिष्ठ महाविद्यालयांना वेळ, कनिष्ठ महाविद्यालयांनी कोट्यातील रिक्त जागा कॅपकडे प्रत्यार्पित करण्याची वेळ	८ ऑगस्ट (रात्री आठ वाजेपर्यंत)

पहिल्या विशेष फेरीची आकडेवारी

तपशील	विद्यार्थी संख्या
उपलब्ध जागा	६८,८४६
पात्र विद्यार्थी	३३,०७४
महाविद्यालय मिळालेले	३०,५९४

आतापर्यंतचे प्रवेश

शाखा	विद्यार्थी संख्या
कला	४,६२२
वाणिज्य	१७,७३३
विज्ञान	२३,१७८
व्यावसायिक शिक्षण	१,१३६

Pune, Main
06/08/2024 Page No. 3

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

मुलींच्या मोफत शिक्षण योजनेच्या वाटेत काटे

प्रदीप नणंदकर, लोकसत्ता

लातूर : शैक्षणिक शुल्क आणि परीक्षा शुल्क संपूर्ण माफ करण्याचा शासन निर्णय होऊनही त्याचा लाभ मुलींना होत नसल्याचे चित्र राज्यभर दिसून येत आहे. आठ लाखांपेक्षा कमी उत्पन्न असणाऱ्यांसाठी मोफत उच्च शिक्षण देण्याच्या घोषणेच्या अंमलबजावणीमध्ये काही महाविद्यालये अडथळा आणत असल्याच्या तक्रारी राज्य सरकारला प्राप्त झाल्या असून, त्यांच्यावर कारवाईसाठी प्रत्येक महाविद्यालयात प्रवेशप्रक्रियेच्या काळात सरकारचा एक अधिकारी पूर्णवेळ बसविण्याचा विचार सुरू आहे. अडवणूक करणाऱ्या महाविद्यालयांवर कारवाई केली जाईल. असे उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी 'लोकसत्ता'शी बोलताना सांगितले.

मुलींच्या शिक्षणावर होणारा सर्व खर्च राज्य सरकार करेल, अशी माहिती भाजपचे नेते गावोगावी देत आहेत. प्रत्यक्षात सरकारी आदेश अजून आलेला नाही, तेव्हा आता पैसे भरा, त्यांचा निधी आल्यानंतर ती रक्कम परत करू, असे सांगून काही महाविद्यालये शुल्क आकारत आहेत. अनेक महाविद्यालयांत 'विकास निधी' शैक्षणिक शुल्कांपेक्षा जास्त असतो. त्यामुळे प्रवेशाच्या वेळी पालकांवर बोजा पडतच आहे. विशेषतः अभियांत्रिकी महाविद्यालयांमधून ही बाब प्रामुख्याने पुढे येत आहे.

पाहणी करून कारवाई केली जाईल

राज्यातील काही अभियांत्रिकी व तंत्रनिकेतनमध्ये शैक्षणिक शुल्कावरून विद्यार्थिनींना अडचण येत असल्याच्या तक्रारी आपल्याकडे प्राप्त झालेल्या आहेत. अशा महाविद्यालयांवर शासनाचा अधिकारी दिवसभर बसेल, सर्व प्रकारची माहिती घेऊन शासनाला अहवाल देईल व त्यानंतर अशा महाविद्यालयांवर सक्त कारवाई केली जाईल. शासनाची सवलत विद्यार्थिनींसाठी आहे. त्याचा लाभ विद्यार्थिनींना मिळालाच पाहिजे, अडवणूक होत असेल, तर संबंधित महाविद्यालयावर कारवाई केली जाईल. -चंद्रकांत पाटील,

उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री, महाराष्ट्र राज्य

लाभ कमी गैरसमज अधिक

शासनाच्या वतीने काढण्यात आलेल्या आदेशाची प्रत मिळाली नाही. त्यात फक्त शैक्षणिक शुल्काचा उल्लेख आहे. त्यामुळे अन्य शुल्क भरावे लागेल, असे सांगण्यात येत आहे. प्रत्यक्षात शिकवणी शुल्क अतिशय कमी असते व अन्य शुल्क अधिक अशी रचना आहे. आमच्याकडे अध्यादेश आला नाही, शासनाचे पैसे आल्यानंतर तुम्हाला परत केले जातील, असे तोंडी सांगितले जात आहे. त्यामुळे मुलींच्या शिक्षणात काटेच काटे असल्याचे चित्र आहे. काही महाविद्यालयांत शुल्क आकारण्याचे अधिकार स्वतंत्र समितीला देण्यात आले असून, त्यांनी हे शुल्क ठरवून दिलेले आहे, त्यामुळे त्यात बदल करण्याचे अधिकार त्या समितीलाच असतात. त्यामुळेही विद्यार्थ्यांची कोंडी होते आहे.

'अडचणींसंदर्भात मुलींसाठी लवकरच टोल फ्री क्रमांक'

जळगाव : राज्यात मोफत शिक्षणाचा लाभ घेण्यात मुलींना अडचणी येत असल्याने त्या अडचणी मुलींना मांडता याव्यात, यासाठी लवकरच टोल फ्री क्रमांक जाहीर करण्यात येईल, अशी माहिती उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी सोमवारी दिली. अमळनेर येथे यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या उपकेंद्राचे भूमिपूजन सोहळ्यासाठी मंत्री चंद्रकांत पाटील आले असता जळगाव शहरातील विद्यार्थिनींशी चर्चा करुन मोफत शिक्षण धोरणात येत असलेल्या अडचणी जाणून घेतल्या. त्यानंतर पाटील यांनी प्रसारमाध्यमांशी संवाद साधला.

शासननिर्णयाकडे काणाडोळा कसा?

मुलींचे शिक्षणशुल्क व परीक्षा शुल्काचा सर्व खर्च राज्य सरकार करेल असा अध्यादेशाचा सोईचा अर्थ काढला जात आहे. सर्वसाधारणपणे अभियांत्रिकी महाविद्यालयात खुल्या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी ८५ हजार १३० रुपये वार्षिक शुल्क असेल, तर शैक्षणिक शुल्कापोटी १५ हजार, विकासावर ३९ हजार ८५०, अन्य शुल्क २६ हजार, महाविद्यालयीन शुल्क ३६८६ व विद्यापीठाचे शुल्क ५९४ असे वर्गीकरण होते. यात शैक्षणिक शुल्क शासनाकडून म्हणजे केवळ पंधरा हजार रुपये माफ केले जाते व उर्वरित पैसे भरण्याची सक्ती केली जाते.

06/08/2024 | Pune | Page : 02
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

सेट परीक्षेत ७ हजार २७३ उमेदवार पात्र

पुणे: सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाद्वारे घेण्यात आलेल्या सहाय्यक प्राध्यापक पदासाठीच्या पात्रता परीक्षेचा (सेट) निकाल जाहीर करण्यात आला. या परीक्षेत ७,२७३ उमेदवार पात्र ठरले असून, पात्र ठरलेल्यांची टक्केवारी ६.६६ आहे.

विद्यापीठाने प्रसिद्धिपत्रकाद्वारे ही माहिती दिली. विद्यापीठाच्या सेट विभागातर्फे महाराष्ट्र आणि गोवा या राज्यांसाठी सेट परीक्षा घेतली जाते. त्यानुसार ३९वी सेट परीक्षा ७ एप्रिल रोजी १७ शहरांमधील केंद्रांवर घेण्यात आली. एकूण एक लाख ९ हजार २५० उमेदवारांनी ही परीक्षा दिली. मात्र, या परीक्षेला एसईबीसी आरक्षण लागू करण्याची मागणी करण्यात आल्याने त्याबाबतची तांत्रिक प्रक्रिया पूर्ण करण्यात निकाल जाहीर करण्यास विलंब झाला. विद्यापीठाच्या https://setexam.unipune.ac.in या संकेतस्थळावर निकाल जाहीर करण्यात आला.

06/08/2024 | Pune | Page : 02
Source : https://epaper.loksatta.com

प्रचंड खपाचे एकमेव निःपक्ष व निर्भीड दैनिक
स्थापना १९३९
पुढारी
www.pudhari.com

मुलींना फी मागणाऱ्या महाविद्यालयांची संलग्नता रद्द होणार : चंद्रकांत पाटील

जळगाव : पुढारी वृत्तसेवा

आर्थिक अडचणीमुळे मुलींचे शिक्षण थांबू नये, यासाठी राज्यात ६४२ कोर्ससाठी आठ लाखांपेक्षा कमी उत्पन्न असलेल्या पाल्यांच्या मुलींना यापूर्वी अर्धी फी होती. ती आता संपूर्ण माफ करण्यात आली असून तसा शासन आदेशही काढण्यात आलेला आहे. त्यामुळे कोणत्याही महाविद्यालयाकडून मुलींना प्रवेश घेतल्यावर आधी फी भरण्याची सक्ती केल्यास संबंधित महाविद्यालयाची संलग्नता रद्द करण्याचा इशारा उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी अंमळनेर येथे दिला.

ते म्हणाले की, या निर्णयामुळे राज्यातील प्रत्येक भागात मुलींमध्ये आनंदाचे वातावरण आहे. पूर्वी राज्य शासन ९०० कोटी खर्च करत होते. त्यात आता पुन्हा ९०० कोटींची तरतूद करून शंभर टक्के फी माफी करण्यात आली आहे. घरात मुलगा व मुलगी शिक्षण घेत असल्यास आर्थिक परिस्थितीमुळे मुलींच्या शिक्षणावर गदा येत होती. मात्र आता तसे होणार नाही.

Pune Edition Edition
Aug 06, 2024 Page No. 04
Powered by:

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव नि:पक्ष व निर्भिड दैनिक
स्थापना १९३९
पुढारी
www.pudhari.com

कन्व्हेन्शन सेंटरला अनाठायी विरोध

विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि उद्योजकांना एकत्र आणणारे सेंटर विद्यापीठाच्या हातातून जाण्याची शक्यता

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने शिक्षण संस्था आणि उद्योगांमधील दरी दूर करण्यासाठी नामांकित उद्योग समूहाच्या सहकार्याने इंटरनॅशनल कन्व्हेन्शन सेंटर उभारण्यासाठी पावले उचलली आहेत. परंतु, त्याला विद्यापीठातील काही प्राध्यापक तसेच काही व्यवस्थापन परिषद सदस्य अनाठायी विरोध करीत असल्याचे दिसून येत आहे. परंतु, या अनाठायी विरोधामुळे विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि उद्योजकांना एकत्र आणणारे सेंटर विद्यापीठाच्या हातातून जाण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणामध्ये 'इंडस्ट्री-अॅकॅडेमिया'ला महत्त्व देण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे विद्यार्थ्यांना अधिकाधिक कौशल्याभिमुख शिक्षण उपलब्ध करून देत, त्यांना रोजगारासाठी आवश्यक शिक्षण द्यायचे आहे. हे करण्यासाठी विद्यापीठे, शैक्षणिक संस्था, महाविद्यालयांना खासगी उद्योग, आयटी कंपन्या, उत्पादक कंपन्या, लघु-मध्यम उद्योग, व्यवस्थापने आदींसोबतच काम करायचे आहे. त्याचप्रमाणे पायाभूत आणि शैक्षणिक सोयीसुविधांचा विकास करण्यासाठी उद्योगांची मदत करण्याच्या सुचविले आहे. या पार्श्वभूमीवर विद्यापीठाने एका

नामवंत उद्योग समुहाच्या मदतीने आंतरराष्ट्रीय स्तराचे इंटरनॅशनल कन्व्हेन्शन सेंटर उभारण्यासाठी प्राथमिक स्तरावर चाचपणी केली आहे. या संपूर्ण सेंटरवर मालकी हक्क हा विद्यापीठाचा राहणार आहे. या सेंटरच्या निर्मितीसाठी संबंधित उद्योगसमुहाच्या प्रतिनिधींशी बोलणी करून, प्राथमिक आराखडा तयार करून, त्याचे मॉडेल तयार करण्यात आले आहे. या सेंटरच्या निर्मितीचा प्रस्ताव पुढे नेण्यासाठी विद्यापीठाच्या शिष्टमंडळाने नुकतीच संबंधित उद्योगसमुहाच्या कार्यालयाला भेट दिली आहे. आता केवळ करार करण्याचे बाकी असतांना. संबंधित सेंटरला विरोध सुरू झाला आहे. त्यामुळे एवढा मोठा प्रकल्प विद्यापीठापासून दूर जाण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. विरोध करणाऱ्यांनी एकदा संपूर्ण प्रकल्पाची माहिती घेऊन विरोध करावा, अशी अपेक्षा पुणे विद्यापीठाच्या तज्ज्ञ आणि अभ्यासकांनी व्यक्त केली आहे. दरम्यान, करार न झाल्याने याबाबत विद्यापीठाच्या वतीने प्रतिक्रिया देण्यास नकार देण्यात आला आहे.

इंटरनॅशनल कन्व्हेन्शन सेंटरमध्ये काय असणार?

- साधारण ३ एकर परिसरात हे सेंटर प्रस्तावित आहे.
- १२०० आसनक्षमतेचे वातनुकुलित सभागृह, तेथे पदवी प्रदान समारंभ, नामवंत व्यक्तींची व्याख्याने होतील.
- संशोधनासाठी आधुनिक प्रयोगशाळा राहणार.
- दोन लहान सभागृह तेथे विद्यार्थी, पालक, प्राध्यापक, उद्योजक यांच्यासाठी कार्यशाळा, प्रशिक्षण कार्यक्रम होतील.
- एक आर्ट गॅलरी, तेथे शैक्षणिक कार्यशाळा, चित्र प्रदर्शन, शोधनिंबंधांचे सादरीकरण आदी उपक्रम होऊ शकतील.
- आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या शैक्षणिक, औद्योगिक परिषदा, रोजगार मेळावे होण्याची क्षमता.
- वैज्ञानिक, पाहुणे, संशोधक, उद्योजक यांना राहण्यासाठी वातानुकुलित कक्ष, कॉन्फरन्स हॉल, रेस्टॉरंटची निर्मिती.
- सेंटर होताना झाडे तोडली जाणार नाहीत, तर हिरवाई जपण्याचा प्रयत्न होईल.

सेंटरच्या निर्मितीचा खर्च कोण करणार?

- सेंटरच्या निर्मितीसाठी २०० कोटी रुपयांचा खर्च उद्योग समूहाकडून होणार.
- उद्योग समूहाकडून बांधकामासोबतच इतर सोयीसुविधांची निर्मिती.
- या सेंटरच्या देखभाल दुरुस्तीचा खर्चही उद्योग समूह करणार आहे.
- सेंटरवर पूर्ण नियंत्रण पुणे विद्यापीठाचे राहणार आहे.
- सेंटरद्वारे मिळणाऱ्या उत्पन्नावर विद्यापीठाचा अधिकार राहणार असल्याने, विद्यापीठ सेल्फ सस्टेनेबल होऊ शकेल.

My Pune Edition Edition
Aug 06, 2024 Page No. 04
Powered by:

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

विद्यापीठात कन्व्हेन्शन सेंटर

शैक्षणिक कार्यक्रम, कार्यशाळांना हक्काची जागा; काही जणांचा विरोध

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने शिक्षणसंस्था आणि उद्योगांमधील दरी दूर करण्यासाठी प्रतिष्ठित उद्योगसमूहाच्या सहकार्याने इंटरनॅशनल कन्व्हेन्शन सेंटर उभारण्यासाठी पावले उचलली आहेत. मात्र, त्याला विद्यापीठातूनच अनावश्यक विरोध होताना दिसत आहे. या सेंटरच्या माध्यमातून विद्यापीठाला पदवी प्रदान समारंभ, आधुनिक प्रयोगशाळा, आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या परिषदा, शैक्षणिक कार्यशाळा आणि प्रदर्शन, उद्योगांमधील बदलत्या ट्रेंडवर चर्चासत्रांना हक्काची जागा उपलब्ध होणार आहे. या हक्काची जागेची प्रतिष्ठित उद्योग समूहाकडून २०० कोटी रुपये खर्च करून निर्मिती होणार आहे. मात्र, अनाठायी विरोधामुळे विद्यार्थी, प्राध्यापक, नागरिक आणि उद्योजकांना एकत्र आणणारे सेंटर विद्यापीठाच्या हातातून जाण्याची शक्यता आहे.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणामध्ये 'इंडस्ट्री-अॅकॅडेमिया'ला महत्त्व देण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे विद्यार्थ्यांना अधिकाधिक कौशल्याभिमुख शिक्षण उपलब्ध करून देत, त्यांना रोजगारासाठी आवश्यक शिक्षण द्यायचे आहे. हे करण्यासाठी विद्यापीठे, शैक्षणिक संस्था, महाविद्यालयांना खासगी उद्योग, आयटी कंपन्या, उत्पादक कंपन्या, लघु-मध्यम उद्योग, व्यवस्थापने आदींसोबतच काम करायचे आहे. त्याचप्रमाणे पायाभूत आणि शैक्षणिक सोयीसुविधांचा विकास करण्यासाठी उद्योगांची मदत करण्याच्या सुचविले आहे. या पार्श्वभूमीवर पुणे विद्यापीठाने एका नामवंत उद्योग समूहाच्या मदतीने आंतरराष्ट्रीय स्तराचे इंटरनॅशनल कन्व्हेन्शन सेंटर उभारण्यासाठी प्राथमिक स्तरावर चाचपणी केली आहे. या संपूर्ण सेंटरवर मालकी हक्क हा पुणे विद्यापीठाचा राहणार आहे. या सेंटरच्या निर्मितीसाठी संबंधित उद्योगसमूहाच्या प्रतिनिधींशी बोलणी करून, प्राथमिक आराखडा तयार करून, त्याचे मॉडेल तयार करण्यात आले आहे. या सेंटरच्या निर्मितीचा प्रस्ताव पुढे नेण्यासाठी पुणे विद्यापीठाचे शिष्टमंडळाने नुकतीच संबंधित उद्योगसमूहाच्या कार्यालयाला भेट दिली आहे. आता केवळ करार करण्याचे बाकी असताना संबंधित सेंटरला विरोध सुरू झाला आहे. त्यामुळे एवढा मोठा प्रकल्प पुणे विद्यापीठापासून दूर जाण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. विरोध करणाऱ्यांनी एकदा संपूर्ण प्रकल्पाची माहिती घेऊन विरोध करावा, अशी अपेक्षा पुणे विद्यापीठाच्या तज्ज्ञ आणि अभ्यासकांनी व्यक्त केली आहे.

सावित्रीबाई पुणे विद्यापीठाच्या शिष्टमंडळाने नुकतीच संबंधित उद्योगसमूहाच्या कार्यालयाला भेट देऊन प्रकल्पाबाबत माहिती घेतली.

'कन्व्हेन्शन सेंटर'मध्ये काय असणार ?

- अंदाजे तीन एकर परिसरात हे सेंटर प्रस्तावित आहे.
- १२०० आसनक्षमतेचे वातानुकूलित सभागृह तेथे पदवीप्रदान समारंभ, नामवंत व्यक्तींची व्याख्याने होतील.
- दोन लहान सभागृह तेथे विद्यार्थी, पालक, प्राध्यापक, उद्योजक यांच्यासाठी कार्यशाळा, प्रशिक्षम कार्यक्रम होतील.
- एक आर्ट गॅलरी तयार होणार असून, तेथे शैक्षणिक कार्यशाळा, चित्रप्रदर्शन, शोधनिबंधांचे सादरीकरण आदी उपक्रम होऊ शकतील.

निर्मितीचा खर्च कोण करणार?

- सेंटरच्या निर्मितीसाठी २०० कोटी रुपयांचा खर्च उद्योगसमूहाकडून होणार.
- उद्योगसमूहाकडून बांधकामासोबतच इतर सोयीसुविधांची निर्मिती.
- या सेंटरच्या देखभाल दुरुस्तीचा खर्चही उद्योगसमूह करणार आहे.
- सेंटरवर पूर्ण नियंत्रण पुणे विद्यापीठाचे राहणार आहे.

Maharashtra Times 6.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

Accreditation system to change based on region

Hemali.Chhapia
@timesofindia.com

Mumbai: No inspector will visit college campuses to grade them. No third-party agency will validate data submitted by a college undergoing assessment. Institutes which had to meet the same uniform standards, be it in Mumbai or Meerut, Delhi or Dibrugarh, may now have different thresholds for evaluation based on location, accessibility and infrastructure in the region.

These are some of the changes proposed in the new binary system of accreditation, in which universities and colleges will have no grades but be declared either as accredited or not accredited. The new system, to be launched in Sept, is taking final shape and could be made mandatory, according to policymakers in education ministry.

National Assessment and Accreditation Council has already stopped accepting applications under the old method. Instead of official visits or data verification by third-party consultants, scores may be henceforth given as per peer reviews. A few neighbouring colleges will be picked to verify the data submitted by a college, as per the new system.

Getty Images/iStockphoto

GRADES NO MORE: Under new system, to be launched in Sept, institutions will be marked only as accredited or not accredited

"It has been difficult to meet the inherent challenges of the system we were following thus far. Institutions want change. We want to be sensitive to the requirements of rural colleges. It is important to mainstream our rural colleges and in doing so, we are mainstreaming the youth who study there," said NAAC director Ganesan Kannabiran.

Currently, 12,000 institutes in India have been accredited, of which 6,000 have a valid grade, which means the remaining 6,000 never applied to NAAC again after their grades expired. "Close to 60% of institutes in India are in rural and remote areas that have their own challenges; such as access to top-notch faculty, road connectivity, and industry network. We cannot look at them with the same standard framework that we have for institutes in urban areas," added Kannabiran.

NAAC also plans to launch a programme to mentor institutes. A 24/7 helpline will be initiated to hand-hold institutes applying under the new system. Consultations have already taken place across five different parts of the country. On Monday, NAAC held the sixth one with colleges from rural and remote areas. Each consultation has had over 1,000 participants and officials of various states have spoken at the meetings about initiatives taken to encourage accreditation.

The Times of India 6.8.2024

लोकसत्ता

रखडलेल्या प्राध्यापक भरतीचे गंभीर परिणाम

गेल्या सहा महिन्यांपासून प्राध्यापक भरती रखडली आहे. विद्यापीठात पूर्णवेळ अधिष्ठाते, नवोपक्रम संचालकही नाहीत. या सगळ्याचे विपरित परिणाम शैक्षणिक, प्रशासकीय कामकाजावर होत आहेत. त्यातच आता नॅक मूल्यांकन प्रक्रियाही येऊ घातली आहे.

शहरबात

चिन्मय पाटणकर

ऑक्सफर्ड ऑफ द ईस्ट असा नावलौकिक मिरवणाऱ्या सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचा कारभार अल्प प्राध्यापक, कर्मचाऱ्यांवर करावा लागत आहे. गेल्या सहा महिन्यांत विविध अडचणींमुळे विद्यापीठाच्या विविध विभागांमधील प्राध्यापकांच्या १११ रिक्त जागांसाठी सुरू करण्यात आलेली भरती रखडली आहे. आता पुन्हा विधानसभा निवडणुकीची आचारसंहिता लागणार असल्याने भरती प्रक्रियेला कधी मुहूर्त लागणार असा प्रश्न आहे. रखडलेल्या प्राध्यापक भरतीचा फटका अध्ययन अध्यापनाच्या कामकाजासह विविध स्तरांवर बसत आहे.

राज्य सरकारने रिकाम्या तिजोरीचे कारण पुढे करत आजवर अनेक वर्षे टोलवाटोलवी केल्याने गेल्या अनेक वर्षांत विद्यापीठात प्राध्यापक भरती झालेली नाही. अनेक प्राध्यापक निवृत्त झाले आहेत. त्यामुळे विद्यापीठातील जबाबदाऱ्यांचा विचार करता एका प्राध्यापकाकडे चार-पाचपेक्षा जास्तच अतिरिक्त कार्यभार देण्यात आले आहेत. हे अतिरिक्त कार्यभार इतके अतिरिक्त झाले आहेत, की कोणत्याच जबाबदारीला नीट न्याय देणे शक्य नाही. त्यामुळेच मराठीच्या प्राध्यापकाकडे इंग्रजी विभागाचे प्रमुखपद देण्याची वेळ विद्यापीठावर आली. प्राध्यापक नसल्याने शिकण्यासाठी आलेल्या विद्यार्थ्यांना व्यवस्थित शिकायला मिळत नाही. त्याशिवाय नवीन संशोधनाला मर्यादा येतात. त्याचा परिणाम आंतरराष्ट्रीय क्रमवारीतील संशोधनाच्या निकषावर होतो. गेली काही वर्षे या प्राध्यापक टंचाईला तोंड देत विद्यापीठाने मार्गक्रमण सुरू ठेवले आहे. त्यामुळे कंत्राटी प्राध्यापक, मनुष्यबळाच्या जोरावर विद्यापीठाचा कारभार हाकावा लागत आहे. कंत्राटी भरती ही तात्पुरती मलमपट्टी आहे. दीर्घकालीन उपाय नाही. विद्यापीठात प्राध्यापकांच्या रिक्त जागांसह चार विद्याशाखांचे अधिष्ठाते, नवोपक्रम मंडळाचे संचालक पद अशा महत्त्वाच्या पदांवर पूर्णवेळ प्राध्यापक नाहीत. विद्यापीठ आता नॅक मूल्यांकन प्रक्रियेला सामोरे जाणार असताना पुरेशा संख्येने प्राध्यापक नसणे, महत्त्वाच्या पदांवर नियुक्ती नसणे याचा फटका बसू शकतो.

राज्य सरकारने मान्यता दिल्यानंतर विविध शैक्षणिक विभागांमध्ये रिक्त असलेल्या जागांपैकी १११ जागांसाठीची भरती प्रक्रिया डिसेंबर २०२३ मध्ये सुरू करण्यात आली. त्यासाठी पाच हजारांहून अधिक पात्रताधारकांनी अर्ज केले आहेत. बऱ्याच वर्षांत विद्यापीठात भरती झालेली नसल्याने अनेक उमेदवार या प्रक्रियेकडे डोळे लावून प्रतीक्षा करत आहेत. मात्र, लोकसभा निवडणुकीच्या आचारसंहितेमुळे सुमारे तीन महिने ही प्रक्रिया ठप्प होती. त्याशिवाय राज्य सरकारने सामाजिक व आर्थिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) घटकांना आरक्षण लागू केल्याने त्या प्रवर्गातील उमेदवारांना संधी देणे आवश्यक आहे. त्यासाठीची बिंदुनामावली तयार करणे, ती शासनाकडून तपासून घेणे अशी तांत्रिक प्रक्रिया विद्यापीठाकडून पूर्ण करण्यात आली. आता त्या उमेदवारांना ऑनलाइन अर्ज भरण्यासाठीची संधी दिली जाणार आहे. त्यासाठी काही दिवसांची मुदत देण्यात येणार आहे. त्यानंतर त्या अर्जांची छाननी करावी लागणार आहे. तसेच प्रत्येक विषयाची निवड समिती स्थापन करणे आवश्यक आहे. ही सर्व तांत्रिक प्रक्रिया पूर्ण झाल्यावर मुलाखतीचा टप्पा आहे. मात्र, आता विधानसभा निवडणूक होणार असल्याने आचारसंहिता लागू होईल. त्यामुळे विधानसभा निवडणुकीची आचारसंहिता लागू होण्यापूर्वी तरी भरती प्रक्रिया होणार का, असा प्रश्न पात्रताधारक उमेदवारांकडून उपस्थित करण्यात येत आहे.

भरती विलंबाचे परिणाम दीर्घकालीन आहेत हेही लक्षात घेतले पाहिजेत. मुळात विद्यापीठात रिक्त असलेल्या जागा जास्त आहेत. त्यातील केवळ १११ जागांवरच भरती करण्यास राज्य सरकारने मंजुरी दिली आहे. एकीकडे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी राज्य सरकार आग्रही आहे. मात्र या धोरणाच्या अंमलबजावणीसाठी लागणारे मनुष्यबळ देण्यात हात आखडता घेतला जात आहे. धोरणात विद्यार्थ्यांना शिक्षणात लवचिकता, मनासारखे विषय शिकण्याची संधी, पारंपरिक शाखांपलीकडे शिक्षण, संशोधनाला चालना देण्यात आली आहे. तर दुसरीकडे विद्यापीठात अध्यापनासाठी पुरेशा संख्येने पूर्णवेळ प्राध्यापक नसणे असा टोकाचा विरोधाभास आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची अंमलबजावणी सुरू झालेली असताना ही प्राध्यापक टंचाई आता विद्यापीठाला शैक्षणिक आणि प्रशासकीयदृष्ट्याही परवडणारी नाही. या सर्व बाबी विचारात घेऊन विद्यापीठाने आता युद्ध पातळीवर रखडलेली प्राध्यापक भरती मार्गी लावण्याची गरज आहे. अर्थात ते काम करायलाही मनुष्यबळच लागते...

chinmay.patankar@expressindia.com

07/08/2024 | Pune | Page : 14
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

शिक्षकांना जुन्या निवृत्तिवेतनासाठी समिती

मुख्यमंत्र्यांची घोषणा; २६,९०० जणांना लाभ होण्याची शक्यता

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : राज्यातील २००५ पूर्वी टप्पा अनुदानावर कार्यरत असलेल्या २६ हजार ९०० शिक्षकांना जुनी निवृत्तिवेतन योजना लागू केल्यास येणाऱ्या आर्थिक भारासंदर्भात फेरपडताळणी करण्यासाठी शिक्षण आयुक्तांच्या अध्यक्षतेखाली आणि शिक्षक आमदारांचा समावेश असलेल्या समिती स्थापन करण्याचा निर्णय मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी एका बैठकीत घेतला.

विशेष शिक्षक पदनिर्मिती व जुन्या निवृत्तिवेतन योजनेसंदर्भात सह्याद्री अतिथीगृह येथे बैठक झाली. राज्यात २००५ पूर्वी टप्पा अनुदानावर कार्यरत असलेल्या आणि २०१० पूर्वी १०० टक्के अनुदानावर असलेल्या २६ हजार ९०० शिक्षकांना जुनी निवृत्तिवेतन योजना लागू करण्याबाबत या बैठकीत चर्चा झाल्यानंतर समिती स्थापनेबाबत मुख्यमंत्र्यांनी घोषणा केली. राज्यातील जिल्हा परिषदेच्या शाळेत सध्या सुमारे २ लाख ४१ हजार अपंग विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत. या विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी राज्यात समग्र शिक्षा योजनेंतर्गत २००६ पासून कंत्राटी तत्त्वावर १०२ जिल्हा समन्वयक, गट स्तरावर ८१६ विषयतज्ज्ञ, केंद्र शाळास्तरावर १७७५ असे एकूण २६९३ विशेष शिक्षक तर दिव्यांग एकात्मिक शिक्षण योजनेंतर्गत प्राथमिक स्तरावरील ५४ व माध्यमिक स्तरावरील ३५८ मिळून ४१२ असे एकूण ३१०५ विशेष शिक्षक कार्यरत आहेत. बैठकीला शिक्षणमंत्री दीपक केसरकर, मंत्री संजय राठोड, संजय बनसोडे, आमदार अभिमन्यू पवार, आशीष जयस्वाल, प्रकाश आबिटकर, किशोर दराडे, ज्ञानेश्वर म्हात्रे, मुख्यमंत्र्यांचे अतिरिक्त मुख्य सचिव आय. एस. चहल, शिक्षण विभागाच्या प्रधान सचिव आय. ए. कुंदन, आयुक्त सूरज मांढरे आदी उपस्थित होते.

गरजेनुसार नवी भरती

१५ मार्चच्या निर्णयाप्रमाणे तालुक्याच्या ठिकाणी दोन विशेष शिक्षक मंजूर असून त्याची व्याप्ती वाढविताना केंद्र शाळेला एक विशेष शिक्षक नेमण्याचा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुसार सध्या कार्यरत असणाऱ्या ३१०५ विशेष शिक्षकांना सामावून घेतले जाणार असून गरजेनुसार नवीन भरतीही करण्यात येणार आहे.

07/08/2024 | Pune | Page : 01
Source : https://epaper.loksatta.com

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

शिष्यवृत्तीचे पाच हजार अर्ज महाविद्यालय स्तरावर प्रलंबित

महाडीबीटी पोर्टल अहवालातून माहिती उघड

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : महाडीबीटी संकेतस्थळाच्या माध्यमातून विविध शिष्यवृत्ती योजनांसाठी विद्यार्थ्यांनी भरलेल्या ऑनलाइन अर्जांची पडताळणी महाविद्यालय स्तरावरून करण्यात येते. मात्र, शिक्षण विभागाने वारंवार सूचना देऊनही पुणे विभागातील महाविद्यालय, विद्यापीठे आणि संस्था स्तरावर ५ हजार ६४१ अर्ज प्रलंबित असल्याचे उघडकीस आले आहे.

पुणे विभागाचे उच्च शिक्षण सहसंचालक डॉ. केशव तुपे यांनी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठासह डेक्कन कॉलेज, टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, गोखले अर्थशास्त्र व राज्यशास्त्र संस्था, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, कवी कुलगुरू कालिदास संस्कृत विद्यापीठ या विद्यापीठांचे कुलसचिव, पुणे उच्च शिक्षण विभागाच्या अखत्यारितील महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना प्रलंबित असलेल्या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्ती अर्जांची तत्काळ पडताळणी करण्याबाबत निर्देश दिले आहेत. अर्ज पडताळणी प्रलंबित राहिल्याने विद्यार्थ्यांना त्याचा फटका बसतो. शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ ते २०२३-२४ या तीन वर्षांत पाच हजारांपेक्षा जास्त अर्ज प्रलंबित आहेत. त्यात महाविद्यालय स्तरावर पहिल्या हप्त्यासाठी २०२०-२१ मध्ये ९२, २०२१-२२ मध्ये ११८, २०२२-२३ मध्ये २१२, २०२३-२४ मध्ये ११२५ अर्ज प्रलंबित राहिले. तर दुसऱ्या हप्त्यासाठी महाविद्यालय स्तरावर २०२०-२१ मध्ये ५७५, २०२१-२२ मध्ये ५२३, २०२२-२३ मध्ये ८३१, २०२३-२४ मध्ये २ हजार १७५ अर्ज प्रलंबित राहिल्याचे समोर आले आहे.

कुलसचिव, प्राचार्य जबाबदार

पडताळणी प्रलंबित राहिलेल्या अर्जांबाबत भविष्यामध्ये उद्भवणाऱ्या प्रश्नासंबंधी विद्यापीठाचे कुलसचिव आणि महाविद्यालयाचे प्राचार्य सर्वस्वी जबाबदार राहतील, असेही डॉ. तुपे यांनी नमूद केले.

07/08/2024 | Pune | Page : 14
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव निःपक्ष व निर्भीड दैनिक
पुढारी
स्थापना १९३९
www.pudhari.com

अभ्यासक्रमांचे 'क्रेडिट मॅपिंग' कासवगतीने

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे श्रेयांक साठवण्यासाठी ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटची निर्मिती केली आहे. आत्तापर्यंत त्यावर ३० कोटी २७ लाख विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली आहे. परंतु, ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिट खात्यांशी श्रेयांकांचे 'मॅपिंग' मंदगतीने होत असून, विद्यार्थ्यांनी घेतलेल्या अभ्यासक्रमाच्या श्रेयांकीकरणाचे (क्रेडिट मॅपिंग) काम तातडीने पूर्ण करणे आवश्यक असल्याचे सांगत विद्यापीठ अनुदान आयोग अर्थात यूजीसीने उच्च शिक्षण संस्थांचे कान टोचले आहेत.

यूजीसीने टोचले उच्च शिक्षण संस्थांचे कान

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयाने ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटची निर्मिती केली. ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटमध्ये विद्यार्थ्यांचे श्रेयांक साठवले जात असल्याने मल्टिपल एंट्री, मल्टिपल एक्झिटची अंमलबजावणी करणे शक्य होणार आहे. २०२१-२२ पासून ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटच्या संकेतस्थळावर उच्च शिक्षण संस्थांकडून नोंदणी सुरू झाली आहे. नवी खाती सुरू होत असतानाच श्रेयांक खात्यांशी श्रेयांकांचे मॅपिंग मंदगतीने होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. या पार्श्वभूमीवर यूजीसीचे सचिव मनीष जोशी यांनी उच्च शिक्षण संस्थांना अभ्यासक्रमांच्या श्रेयांकीकरणाचे काम तातडीने पूर्ण करण्याचे निर्देश दिले आहेत. ॲकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिट संकेतस्थळावरील आकडेवारीनुसार, देशभरातील ४४८ राज्य शासनाची विद्यापीठे, ५५ केंद्रीय विद्यापीठे, १२२ अभिमत विद्यापीठे, ४३४ खासगी विद्यापीठे, ४२३ स्वायत्त महाविद्यालये, ३६१ एकल संस्था, ४२ कौशल्य संस्था, १२९ केंद्रीय उच्च शिक्षण संस्थांनी नोंदणी केली आहे. त्यात महाराष्ट्र देशात अग्रस्थानी असून, त्याखालोखाल आंध्र प्रदेश, तामिळनाडू, कर्नाटक, मध्य प्रदेश, गुजरात, उत्तर प्रदेश, राजस्थान या अभ्यासक्रमांचा समावेश होत असल्याचे यूजीसीने स्पष्ट केले आहे.

Pune Edition Edition
Aug 07, 2024 Page No. 07
Powered by:

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

विद्यापीठ शिकविणार मंदिरांचे व्यवस्थापन

आगामी सिंहस्थाच्या पार्श्वभूमीवर सहा महिन्यांची पदविका

गायत्री कुलकर्णी, नाशिक
gayatree.kulkarni@timesofindia.com

नाशिक : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या नाशिक उपकेंद्रात 'फाउंडेशन कोर्स इन टेम्पल मॅनेजमेंट' हा सहा महिन्यांचा पदव्युत्तर प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी विद्यापीठामार्फत तयारी सुरू झाली आहे. आगामी सिंहस्थाच्या पार्श्वभूमीवर हा अभ्यासक्रम नाशिक उपकेंद्रात सुरू केला जाणार असून, लवकरच त्याचा आराखडा विद्यापीठामार्फत जाहीर केला जाणार आहे. येत्या दोन दिवसांत विद्यापीठ मुख्यालयात याबाबत एक बैठकही घेतली जाणार असल्याची माहिती सूत्रांनी दिली.

पुणे विद्यापीठाच्या नाशिक उपकेंद्राच्या मौजे शिवनई येथील इमारतीचे बांधकाम अखेरच्या टप्प्यात आहे. सध्या शरणपूर रोडवरच्या रेल्वे आरक्षणगृहाजवळील इमारतीत असलेल्या या उपकेंद्राचे लवकरच नवीन इमारतीत स्थलांतर होणार आहे. गेल्या काही वर्षांपासून नाशिक उपकेंद्रात एमबीए एग्झिक्युटिव्ह हा अभ्यासक्रम राबविला जात असून, या उपकेंद्रात अजूनही काही अभ्यास सुरू करण्याबाबत विद्यापीठाने यापूर्वीच घोषणा केली आहे. नाशिकमधील क्षमता, येथील उत्पादन, पर्यटन तसेच अन्य महत्त्वाच्या गोष्टी लक्षात घेत, त्यानुसार काही अभ्यासक्रम विकसित करणार असल्याचे विद्यापीठामार्फत सांगण्यात आले होते. नाशिकचे धार्मिक महत्त्व, येथे असलेली मंदिरे व आगामी सिंहस्थाच्या पार्श्वभूमीवर हा अभ्यासक्रम सुरू केला जाणार असल्याचे विद्यापीठातील सूत्रांनी सांगितले. नाशिक व परिसरातील मंदिरांचे धार्मिक तसेच पौराणिक महत्त्व, या मंदिरांना वर्षभर भेट देणारे भाविक, त्यामुळे वाढणारे धार्मिक पर्यटन या बाबी लक्षात घेऊन हा अभ्यासक्रम विकसित केला जाणार आहे. सिंहस्थात नाशिकसह परिसरात येणाऱ्या भाविकांच्या संख्येत मोठ्या प्रमाणावर वाढ होते. २०२७ मध्ये होणाऱ्या सिंहस्थ मेळ्यात भाविकांचे नाशिककडे वाढणारा ओघ लक्षात घेता लवकरात लवकर हा अभ्यासक्रम सुरू करण्याचा प्रयत्न असल्याची माहिती विद्यापीठातील सूत्रांनी दिली. सहा महिन्यांच्या या अभ्यासक्रमासाठी बारावी उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेता येणार आहे. यासाठी एकूण ६० विद्यार्थ्यांची प्रवेश मर्यादा असून, क्षेत्रभेटींसह अन्य प्रायोगिक उपक्रमांचे आंतर्भावही या अभ्यासक्रमात केला जाणार आहे. यावर चर्चा करण्यासाठी येत्या दोन दिवसांत विद्यापीठ मुख्यालयात संबंधितांची बैठक होणार आहे. त्यानंतर या अभ्यासक्रमासाठी ऑनलाइन अर्ज उपलब्ध करून दिले जाणार आहेत.

अद्याप लेखी सूचना नाही!

पुणे विद्यापीठाने नाशिक उपकेंद्रात टेम्पल मॅनेजमेंट हा अभ्यासक्रम सुरू करण्याचा निर्णय घेतल्याची माहिती विद्यापीठ मुख्यालयातील सूत्रांनी दिलेली असली, तरी विद्यापीठ उपकेंद्राकडे याबाबत मात्र अद्याप कोणतीही लेखी सूचना आलेली नसल्याचे सांगण्यात आले. याबाबत प्राथमिक चर्चा सुरू असून, विद्यापीठाच्या लेखी सूचनेनंतरच नियोजन केले जाणार असल्याचे उपकेंद्र प्रशासनामार्फत सांगण्यात आले.

- विद्यार्थ्यांची प्रवेश मर्यादा ६०; अभ्यासाचा कालावधी सहा महिने
- बारावी उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना मिळणार प्रवेश
- क्षेत्रभेटींसह अन्य प्रायोगिक उपक्रमांचा अभ्यासक्रमात आंतर्भाव

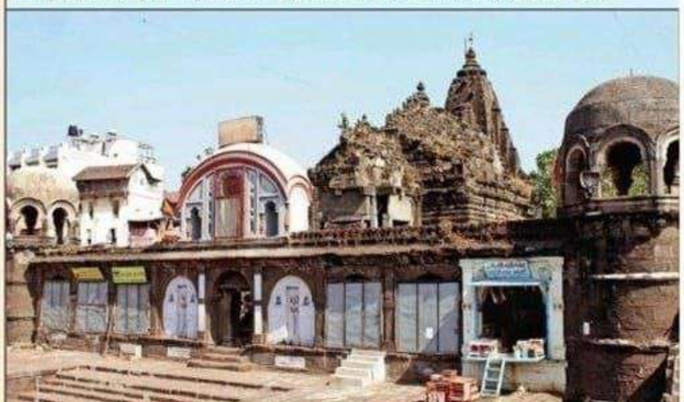

Maharashtra Times 7.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

शिक्षक, अधिकाऱ्यांना लेखक होण्याची संधी

ग्रंथालय उपक्रमात नावीन्यपूर्ण पुस्तकांची निर्मिती करण्याचे नियोजन

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : राज्यभरातील शाळांतील विद्यार्थ्यांना पूरक वाचनासाठी समग्र शिक्षणच्या ग्रंथालय उपक्रमात पहिली ते बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी नावीन्यपूर्ण पुस्तकांची निर्मिती करण्यात येणार आहे. विविध संकल्पनांवर, शालेय स्तरानुसार मराठी, हिंदी, ऊर्दू, इंग्रजी भाषांतील पुस्तके तयार केली जाणार असून, त्यासाठी राज्यभरातील शिक्षक, शिक्षण विभागातील अधिकारी, कर्मचाऱ्यांना मुलांसाठी लेखन करण्याची संधी मिळणार आहे.

राज्य शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषदेने २०२३-२४मध्ये ग्रंथालय उपक्रमाअंतर्गत मराठी आणि ऊर्दू भाषांमध्ये पुस्तकांची निर्मिती करून जिल्हा परिषद शाळांच्या ग्रंथालयांना उपलब्ध करून दिली होती. यंदा हा उपक्रम अधिक व्यापक पद्धतीने राबवला जाणार आहे. शाळेच्या ग्रंथालयांसाठी मराठी, ऊर्दूसह हिंदी आणि इंग्रजी भाषांमध्ये पहिली ते बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी पूरक वाचनासाठी पुस्तकांची निर्मिती करण्याचे नियोजन आहे. पहिली ते तिसरी, चौथी-पाचवी, सहावी-आठवी, नववी-दहावी, अकरावी-बारावी अशा स्तरांसाठी कथा, कविता, सामान्य ज्ञान, आधुनिक तंत्रज्ञान, चरित्रे, प्रवास वर्णन, आरोग्य आणि सुरक्षितता, स्पर्धा परीक्षा, कला-क्रीडा अशा विद्यार्थ्यांसाठी उपयुक्त असलेल्या विविध विषयांवरील पुस्तकांची निर्मिती करण्यात येणार आहे.

पुस्तकांच्या निर्मिती प्रक्रियेत जिल्हा आणि राज्यस्तरावर पुस्तकांची निवड करण्यात येणार आहे. जिल्हास्तरावर जास्तीत जास्त पुस्तकांची निर्मिती करून त्यातून दर्जेदार पुस्तके राज्यस्तरासाठी पाठवली जातील. राज्यभरातून आलेल्या पुस्तकांची स्वतंत्र समितीद्वारे निवड करण्यात येणार आहे. राज्यस्तरीय समितीने निवडलेल्या पुस्तकांच्या लेखकांना त्यांच्या पुस्तकांचा दर्जा, पृष्ठसंख्या, नावीन्यपूर्णता असे निकष विचारात घेऊन मानधनही दिले जाणार आहे. त्यामुळे पुस्तक मुलांना आवडीचे, आनंददायी वाटावे, त्यात चित्रे असावीत, असे स्पष्ट करण्यात आले आहे. उपक्रमाच्या माध्यमातून राज्यभरातील प्रतिभावंत शिक्षक, शिक्षण विभागातील अधिकारी-कर्मचाऱ्यांना लेखनाची संधी दिली जाणार आहे. उपक्रमात तयार होणारी पुस्तके राज्यभरातील सुमारे ६५ हजार शाळांमध्ये वितरित केली जाणार आहेत.

08/08/2024 | Pune | Page : 02
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीलाच विद्यापीठाच्या सत्र परीक्षांचे वेळापत्रक जाहीर

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ नुकतेच सुरू झाले असताना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने ऑक्टोबर २०२४ आणि मार्च २०२५मध्ये होणाऱ्या सत्र परीक्षांचे संभाव्य वेळापत्रक जाहीर केले आहे. दोन्ही सत्र परीक्षांचे संभाव्य वेळापत्रक जाहीर करणारे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ राज्यातील एकमेव असल्याचा दावाही करण्यात आला आहे.

विद्यापीठाच्या परीक्षा व मूल्यमापन मंडळाचे संचालक डॉ. महेश काकडे यांनी याबाबतची माहिती दिली. करोना काळात कोलमडलेले विद्यापीठाचे शैक्षणिक वेळापत्रक आता पूर्वपदावर आले आहे. त्यामुळे हिवाळी सत्र परीक्षा

ऑक्टोबरमध्ये, तर उन्हाळी सत्र परीक्षा मार्चमध्ये सुरू केल्या जाणार आहेत.

विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि पालकांना हे वेळापत्रक विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर पाहता येणार आहे. विद्यार्थ्यांना परीक्षांची सहजपणे तयारी करता येण्यासाठी वेळापत्रक जाहीर करण्यात आले आहे.

विद्यापीठाचा शैक्षणिक विभाग आणि संलग्न महाविद्यालयांमध्ये विविध अभ्यासक्रमांचे प्रथम वर्षवगळता इतर वर्षांचे शैक्षणिक वर्ग नुकतेच जुलैमध्ये सुरू झाले आहेत. त्यानंतर लगेचच पुढील दोन्ही सत्र परीक्षांचे वेळापत्रक जाहीर झाल्याने आता विद्यार्थ्यांना परीक्षांचा अंदाज घेऊन अभ्यास करणे शक्य होणार आहे.

परीक्षा विभागाने गेल्या वर्षीच्या परीक्षांचा निकालही अत्यंत कमी वेळात जाहीर केला. ऑनलाइन पद्धत स्वीकारून विद्यार्थ्यांच्या हिताला प्राधान्य देत समस्या सोडवण्यावर भर देण्यात आला. शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीलाच परीक्षांचे वेळापत्रक जाहीर करणारे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ राज्यातील पहिले आणि एकमेव विद्यापीठ ठरले आहे. वेळापत्रक जाहीर झाल्यामुळे अभ्यासक्रम वेळेत पूर्ण करणे, परीक्षांचे नियोजन करणे सुलभ होणार असल्याचे डॉ. महेश काकडे सांगितले.

08/08/2024 | Pune | Page : 15
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

विद्यार्थी शिष्यवृत्तीला मुकल्यास महाविद्यालय जबाबदार!

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

> समाज कल्याण विभागाने वारंवार सूचना देऊनही महाविद्यालयांनी अर्ज जमा करण्याकडे कानाडोळा केला. अशा महाविद्यालयांवर आता समाजकल्याण विभाग कारवाई करणार आहे. - डॉ. सिद्धार्थ गायकवाड, प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग.

नागपूर : भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत अनुसूचित जाती, प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी 'महाडीबीटी' संकेतस्थळावर शिष्यवृत्तीच्या २०२४-२४ या सत्रासाठी नव्याने अर्ज भरण्याची ऑनलाइन सुविधा बंद करण्यात आली आहे. असे असतानाही तीन हजारांवर विद्यार्थ्यांचे अर्ज महाविद्यालयांकडे प्रलंबित आहेत. ही अत्यंत धक्कादायक बाब असून विद्यार्थी शिष्यवृत्तीला मुकल्यास महाविद्यालयाला जबाबदार धरले जाणार आहे. तसेच अशा महाविद्यालयांवर कारवाईही केली जाणार आहे. समाज कल्याण विभागाने तसे संकेत दिले आहेत.

अनुसूचित जाती व नवबौद्ध प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी केंद्र व राज्य शासनाकडून संयुक्तपणे भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृती प्रदान केली जाते. 'महाडीबीटी' संकेतस्थळावर शिष्यवृत्तीचे नवीन अर्ज भरण्यासाठी वेळोवेळी मुदतवाढ देण्यात आली. आता २०२३-२४ मधील प्रलंबित अर्ज निकाली काढण्याकरिता अंतिम मुदतवाढ निश्चित करण्यात आली आहे. त्यानुसार, ३३८० अर्ज महाविद्यालयास सादर करण्यासाठी २० ऑगस्ट ही मुदत आहे. महाविद्यालयांकडे प्रलंबित असलेले ३३२६ अर्ज समाज कल्याण विभागाकडे सादर करण्यासाठी २५ ऑगस्टची मुदत देण्यात आली आहे.

08/08/2024 | Pune | Page : 02
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव निःपक्ष व निर्भीड दैनिक
पुढारी
स्थापना १९३९
www.pudhari.com

इंटरनॅशनल कन्व्हेन्शन सेंटरची माहिती विद्यापीठानेच द्यावी!

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात होणाऱ्या इंटरनॅशनल कन्व्हेन्शन सेंटरची माहिती विद्यार्थी, प्राध्यापक, संशोधक आणि सर्वसामान्य घटकांसाठी प्रसिद्ध करण्यात यावी. त्यामुळे या सेंटरला होणारा अनावश्यक विरोध कमी होऊन विद्यापीठात विद्यार्थी, प्राध्यापक, संशोधक आणि उद्योजकांसाठी शैक्षणिक सोयीसुविधांनी युक्त प्रशस्त वास्तूची निर्मिती होईल, अशी मागणीही पुढे आली आहे.

विद्यापीठात साधारण तीन एकर जागेवर एका नामवंत उद्योग समूहाकडून इंटरनॅशनल कन्व्हेन्शन सेंटरची निर्मिती करण्याचा प्रस्ताव आहे. या प्रस्तावानुसार विद्यापीठात भव्य वास्तू उभी राहणार आहे. या सेंटरच्या माध्यमातून विद्यापीठाला पदवीप्रदान समारंभ, आधुनिक प्रयोगशाळा, आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या परिषदा, शैक्षणिक कार्यशाळा आणि प्रदर्शन, उद्योगांमधील बदलत्या ट्रेंडवर चर्चासत्रांना हक्काची जागा उपलब्ध होणार आहे. ही हक्काची जागेची नामांकित उद्योग समूहाकडून २०० कोटी रुपये खर्च करून निर्मिती होणार असून, त्यासाठी विद्यापीठाला कोणताही खर्च करावा लागणार नाही.

या प्रस्तावित वास्तूची पूर्णपणे माहिती न घेता, त्याला केवळ विरोध करण्याचे काम विद्यापीठातील काही व्यक्तींकडून होत आहे. अशा अनाठायी विरोधामुळे, विद्यापीठाच्या जागेतून हा प्रकल्प जाण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे.

या प्रस्तावित सेंटरच्या निर्मितीसाठी बहुतांश मॅनेजमेंट कौन्सिलचे सदस्यही सकारात्मक असून, त्यांनी या प्रस्तावित सेंटरच्या निर्मितीसाठी उद्योग समूहांच्या प्रतिनिधींसोबत नुकतीच एक बैठक केली आहे. प्रस्तावित सेंटर कसे असेल याचा प्रारूप आराखडा आणि मॉडेलची पाहणी ही मॅनेजमेंट कौन्सिलच्या सदस्यांकडून करण्यात आली आहे. मात्र, अचानक विद्यापीठातील काही जणांकडून या सेंटरला काही ठोस कारण नसताना विरोध सुरू झाला आहे, असे काही व्यवस्थापन परिषदेचे सदस्य आणि अधिकाऱ्यांचे म्हणणे आहे.

- **प्रस्तावित प्रकल्पाची माहिती झाल्यास विरोध मावळेल**

हा विरोध पाहता युवासेनेचे सहसचिव कल्पेश यादव यांनी कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी यांची भेट घेत या सेंटरची संपूर्ण माहिती विद्यार्थी, प्राध्यापक संशोधक, अशा शैक्षणिक घटकांसाठी प्रसिद्ध करण्यात यावी. त्याचप्रमाणे प्रस्तावित सेंटरचे सादरीकरण विद्यापीठाच्या वेबसाइटवर प्रसिद्ध करण्यात यावे, अशी मागणी निवेदनाद्वारे केली आहे.

सेंटरमुळे विद्यापीठाच्या तसेच संलग्न महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी व प्राध्यापकांना काय फायदा होणार आहे, विद्यापीठातील झाडांचे नुकसान होणार नाही, याची खबरदारी घेऊन हे सेंटर उभारले जाणार का, विद्यापीठाला सेंटरसाठी स्वत:चा काही निधी खर्च करावा लागणार का, अशा प्रश्नांची उत्तरे देत विरोध करणाऱ्यांची समजूत काढावी, असे यादव यांनी निवेदनात म्हटले आहे.

My Pune Edition Edition
Aug 08, 2024 Page No. 02
Powered by:

Disproportionate student admissions on pretext of NEP, no action by UGC: Panel

EXPRESS NEWS SERVICE
NEW DELHI, AUGUST 7

ON THE pretext of pursuing New Education Policy (NEP) 2020, many educational institutions are "disproportionately admitting students, even beyond the prescribed limit," and no action has been taken by the University Grants Commission (UGC), observed M Thambidurai, Chairman of the Committee on Government Assurances, Rajya Sabha.

The 78th report of the committee — presented to Rajya Sabha Wednesday — observed that this has given rise to a monopoly in the education ecosystem by some big educational institutions while smaller institutions struggle to find students to fill vacant seats, and their infrastructure and resources remain idle.

This could discourage opening up of new educational institutions and defeat the purpose of revamping the educational system as envisaged in the New Education Policy 2020, it noted, adding that the UGC should take stern action "against big educational institutions indulging in such monopolistic practices".

This matter of disproportionate admission was raised when Education Ministry officials appeared before the committee for a presentation on a pending assurance pertaining to changes to the system of higher education and vocational education.

The Department of Higher Education secretary had requested the committee to consider dropping the assurance but the Committee did not accede to it.

The assurance pertained to a question in the Rajya Sabha on whether the government proposes to bring in changes to the present system of higher education and vocational education by introducing more practical learning to make it more employment-oriented, and the details of the steps taken.

The response to the question in 2020 had said that the government is in the process of formulating and finalising a new NEP.

The Department of Higher Education secretary stated before the committee that the NEP 2020 lays out clear guidelines and a road map for adoption of vocational education and practical training in the regular academic curriculum.

On this, Thambidurai observed that "students are not so eager to join vocational courses being offered as they find such courses inferior and probably do not foresee getting dignified and lucrative employment after completion of such courses".

"This is evident as a large number of seats for various vocational and professional courses remain vacant because of various reasons, such as high fee structure for such courses, relatively longer career path, lack of lucrative employment opportunities after completing such courses etc."

The committee noted the country needs to develop a "well-coordinated and robust system of imparting vocational training".

The Indian Express 8.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव नि:पक्ष व निर्भीड दैनिक
स्थापना १९३९
पुढारी
www.pudhari.com

शिक्षकेतर कर्मचारी भरतीला संचमान्यतेचा खोडा

संस्थाचालक, अधिकाऱ्यांचे दुर्लक्ष : १५ हजारांहून अधिक कर्मचाऱ्यांची भरती रखडली

पुढारी वॉच

गणेश खळदकर
पुढारी प्रतिनिधी

पुणे : राज्यात शिक्षकेतर कर्मचारी भरतीवर असलेली स्थगिती मुंबई उच्च न्यायालयाने फेब्रुवारी महिन्यात उठवली. त्यामुळे तब्बल १७ वर्षांनंतर शिक्षकेतर कर्मचारी भरतीचा मार्ग मोकळा झाला आहे. परंतु, संस्थाचालक आणि शिक्षण विभागातील अधिकाऱ्यांनी गेल्या सहा महिन्यांमध्ये शिक्षकेतर पदांची संचमान्यताच केली नाही. त्यामुळे भरती प्रक्रियेला मुहूर्तच लागला नाही. शिक्षण विभागातील अधिकारी आणि संस्थाचालक जाणीवपूर्वक संचमान्यता करत नसल्याचा आरोप भरती प्रक्रियेसाठी इच्छुक उमेदवारांनी केला आहे.

नव्या आकृतिबंधानुसार ४० हजार पदांची भरती शक्य

राज्यात आता शिक्षकेतर कर्मचारी भरतीप्रक्रिया नवीन आकृतिबंधानुसार होणार आहे. नव्या आकृतिबंधानुसार राज्यातील शाळांमध्ये कनिष्ठ लिपिकांची १७ हजार ६९५ पदे, वरिष्ठ लिपिकांची चार हजार ९१२ पदे, मुख्य लिपिकांची ९२३ पदे असतील. तर ग्रंथपालांची दोन हजार ११८ पदे तसेच प्रयोगशाळा सहायक नववी ते दहावीची चार हजार ६८५ पदे निर्माण होणार आहेत. सोबतच प्रयोगशाळा सहायक उच्च माध्यमिक दोन हजार ४० पदे यासह अन्य कर्मचारी धरून जवळपास ४० हजार पदांची भरती करता येणे शक्य आहे. त्यामुळे सरकारने ठरवले तर तब्बल ४० हजार कर्मचाऱ्यांची भरती होण्याची शक्यता वर्तविण्यात आली आहे.

संचमान्यता म्हणजे काय?

संचमान्यता म्हणजे तुकडी व विद्यार्थिसंख्या यांच्या प्रमाणात शिक्षक तसेच शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा कार्यभार विचारात घेऊन संबंधित कर्मचाऱ्यांची किती पदे असावीत, याची निश्चिती केली जाते. ३१ जुलैच्या विद्यार्थिसंख्येवरून दरवर्षी ऑगस्टमध्ये संचमान्यता देण्याचा प्रघात आहे.

" शिक्षकेतर कर्मचारी भरती प्रक्रियेसंदर्भात शिक्षणमंत्री दीपक केसरकर यांच्या अध्यक्षतेखाली बुधवारी मुंबईत बैठक झाली. या बैठकीदरम्यान शिक्षणमंत्र्यांनी शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संचमान्यता आठ दिवसांमध्ये करण्याचे निर्देश दिले आहेत. त्यानुसार येत्या आठ दिवसांमध्ये संचमान्यता शाळांना मिळण्याची व्यवस्था प्रशासनामार्फत व्हावी आणि अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असलेला शिक्षकेतर कर्मचारी भरतीचा प्रश्न विधानसभेच्या आचारसंहितेपूर्वी निकाली निघावा, अशी अपेक्षा आहे.

- **शिवाजी खांडेकर**, राज्य सरकार्यवाह, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शाळा शिक्षकेतर महामंडळ

राज्यात कनिष्ठ महाविद्यालयात २३ हजार ५३३ लिपिकांची तर दोन हजार ११८ ग्रंथपालांची पदे मंजूर आहेत. सहा हजार ७३२ प्रयोगशाळा सहायकाची पदे अशी एकूण ३२ हजार ३८३ पदे मंजूर आहेत. यातील लिपिकांची ११ हजार ७०० च्या आसपास पदे रिक्त आहेत. ग्रंथपालांची एक हजारच्या आसपास पदे रिक्त आहेत. परंतु, अर्धवेळ ग्रंथपालांना आता पूर्णवेळ पदभार देणार असल्यामुळे ग्रंथपालांची नव्याने पदभरती होण्याची शक्यता कमी आहे. परंतु, प्रयोगशाळा सहायकांच्या सहा हजार ७३२ पदांपैकी तीन हजार ३०० आणि लिपिकांची ११ हजार ७०० अशी १५ हजार पदांची भरती करणे गरजेचे आहे.

गेल्या अनेक वर्षांपासून राज्यातील माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची भरती होत नव्हती. शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या आकृतीबंधाला मुंबई उच्च न्यायालयामध्ये एका जिल्हा संघटनेने आवाहन दिल्यामुळे न्यायालयाच्या आदेशानुसार शिक्षण विभागाने शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भरतीवर तात्पुरती स्थगिती दिली होती. त्यानुसार माध्यमिक शाळांच्या दरवर्षीच्या संच मान्यतेमध्ये शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या मंजूर पदांचा उल्लेख केला जात नव्हता. परिणामी, संपूर्ण राज्यभर शिक्षकेतर कर्मचारी पदभरती व पदोन्नतीची प्रक्रिया थांबवली होती. याविरोधात महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शाळा शिक्षकेतर महामंडळासह अन्य संघटनांनी अनेकवेळा आवाज उठवत आंदोलने केली. मुंबई उच्च न्यायालयाने फेब्रुवारी महिन्यात पदभरतीवर घातलेली बंदी उठवली. त्याला सहा महिनेदेखील झाले, तरीदेखील भरती प्रक्रियेसंदर्भात कोणतीही कार्यवाही शिक्षण विभागाने केलेली नाही. त्यामुळे संचमान्यता करून शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची भरती करावी. अन्यथा, रस्त्यावर उतरणार असल्याचा इशारा इच्छुक उमेदवार तसेच संघटनांनी दिला आहे.

Pune Edition Edition
Aug 08, 2024 Page No. 03
Powered by:

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

City_09_August_2024_015
09 Aug 2024

प्रभात
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
www.dainikprabhat.com

महाराष्ट्र साहित्य पत्रिकेच्या अंकांचे 'डिजिटायझेशन'

राज्य मराठी विकास संस्थेचा पुढाकार; वाचक, अभ्यासक, संशोधकांना पर्वणी

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ८ - महाराष्ट्रातील आद्य साहित्यसंस्था असा नावलौकिक असलेल्या महाराष्ट्र साहित्य परिषदेच्या महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका या वाययीन नियतकालिकाच्या सर्व अंकांचे डिजिटायझेशन करण्यात येणार असून, हा अनमोल ठेवा आता साहित्य रसिकांसाठी महाजालावर उपलब्ध होणार आहे यासाठी राज्य मराठी विकास संस्थेने पुढाकार घेतला आहे, अशी माहिती महाराष्ट्र साहित्य परिषदेचे कार्याध्यक्ष प्रा. मिलिंद जोशी यांनी दिली आहे.

१महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका हे परिषदेचे वायय नियतकालिक संस्थेच्या उदार आणि सर्वसमावेशक विचारसरणीचा वारसा जपणारे आहे. सन १९१३ मध्ये पत्रिकेचा पहिला अंक १विविधज्ञानविस्तार ची पुरवणी म्हणून प्रकाशित झाला. १९२८ पासून पत्रिका १त्रैमासिक या स्वरूपात स्वतंत्रपणे सुरू झाली. सुरुवातीला पत्रिकेचे स्वरूप मुख्यतः साहित्यिक तत्त्वचर्चा, भाषा आणि संशोधन यांना स्थान देणारे होते. त्यात कालानुरूप बदल होत गेले. यातील लेखन वाययीन संस्कृतीसाठी भरीव योगदान देणारे आहे. परिषदेने गेल्या १०० वर्षांतील निवडक लेखांचे संकलन असलेला आणि डॉ. नीलिमा गुंडी यांनी संपादित केलेला अक्षरधन हा एक हजार पृष्ठांचा ग्रंथ नुकताच प्रकाशित केला आहे. आता महाराष्ट्र साहित्य पत्रिकेच्या सर्व अंकांचे डिजिटायझेशन होणार असल्यामुळे सर्व अंक वाचक, अभ्यासक आणि संशोधक यांच्यासाठी उपलब्ध होणार आहेत, असे प्रा. जोशी म्हणाले.

राज्य मराठी विकास संस्था ही महाराष्ट्र शासनाद्वारे मराठीच्या विविधांगी विकासासाठी स्थापन करण्यात आलेली संस्था असून, महाराष्ट्र राज्याचे सांस्कृतिक धोरण २०१० अनुसार संस्थेद्वारे दुर्मिळ ग्रंथांचे आणि नियतकालिकांचे संगणकीकरण करून ते महाजालावरून उपलब्ध करून देण्याचा प्रकल्प राबवण्यात येत असतो. आजवर अनेक ग्रंथांच्या, तसेच नियतकालिकांच्या उपलब्ध झालेल्या अंकांचे संगणकीकरण करण्यात आले असून, ते संस्थेच्या संकेतस्थळावरून सर्वांना नि:शुल्क उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. महाराष्ट्र साहित्य पत्रिकेचे वाययीन महत्त्व लक्षात घेऊन महाराष्ट्र साहित्य परिषदेला यासंदर्भात राज्य मराठी विकास संस्थेकडून प्रस्ताव देण्यात आला होता. परिषदेने त्यास मान्यता दिली असून, हा प्रकल्प लवकरच पूर्ण करण्यात येईल, असे राज्य मराठी विकास संस्थेचे संचालक डॉ. शामकांत देवरे म्हणाले.

सकाळ

महाविद्यालयांच्या 'उद्योगा'बद्दल नाराजी

विद्यार्थी पाठविले जातात क्लासचालकांच्या दारात; कारवाईची मागणी

पुणे, ता. ८ : खासगी क्लासेसचे महाविद्यालयांबरोबर 'टायअप' करण्याचे लोण केवळ अकरावी, बारावीपुरतेच मर्यादित नसून वरिष्ठ महाविद्यालयांमध्येही पसरले आहे. त्यामुळे आगामी काळात महाविद्यालये ओस पडण्याची भीती व्यक्त होत आहे. महाविद्यालयांतील विद्यार्थी क्लासच्या दारात पोहोचविण्याच्या या उद्योगाबद्दल शैक्षणिक वर्तुळातून नाराजी व्यक्त होत आहे. राज्य सरकारने याबाबत ठोस पावले उचलावी, अशी मागणीही तज्ज्ञांनी केली आहे.

विद्यार्थ्यांचे होणारे नुकसान

- ग्रंथालय, अभ्यासिका, कला-क्रीडा मंडळाचा अभाव
- केवळ गुणकेंद्रीत अभ्यासक्रमावर भर
- परिणामी विद्यार्थ्यांचा सर्वांगिण विकास होत नाही
- नोकरी- व्यवसायाच्या ठिकाणी आता केवळ गुण बघितले जात नाही तर, विद्यार्थ्यांचा अवांतर उपक्रमांतील सहभागही बघितला जातो

शहर आणि परिसरातील काही महाविद्यालयांत अकरावी-बारावीच्या वाणिज्य शाखेच्या विद्यार्थ्यांना सीए फाउंडेशन कोर्स अथवा सीएस फाउंडेशन कोर्सला प्रवेश देण्याच्या माध्यमातून खासगी क्लासेसद्वारे पोहोचविले जात असल्याचा प्रकार उघडकीस आला आहे. काही क्लासचालकांनी त्यासाठी शैक्षणिक संस्थांशी 'टायअप'ही केले आहे. त्यामुळे महाविद्यालयाच्या फलकावरही आता खासगी क्लासचालक झळकू लागले आहेत. त्यातून पालकांना खासगी क्लासची फी आणि महाविद्यालयाचे शैक्षणिक शुल्क, असा दुहेरी भुर्दंड पडत आहे. तसेच क्लासमध्ये प्रवेश घेऊन महाविद्यालयात नाममात्र उपस्थिती लावण्याच्या घटना घडत आहे.

क्लासचालक आणि शैक्षणिक संस्था, यांच्यात 'सामंजस्य' असल्यामुळे ८० टक्के उपस्थितीचा नियम कागदावरच राहत आहे. शास्त्र शाखेपाठोपाठ वाणिज्य शाखेच्या अकरावी-बारावीच्या विद्यार्थ्यांच्या बाबतीतही हा प्रकार आता वाढू लागला आहे. तसेच वरिष्ठ महाविद्यालयांतही असे प्रकार घडू लागले आहेत. त्याबद्दलही तज्ज्ञांनी चिंता व्यक्त केली आहे.

> ❝ खासगी क्लासचालकांचे आमच्या कॉलेजबरोबर टायअप व्हावे, यासाठी गेल्या दोन वर्षांपासून प्रस्ताव येत आहेत. परंतु, आम्ही ते नाकारले आहेत. स्पर्धा परीक्षा आणि इतर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांची तयारी आम्ही कॉलेजमधूनच करून घेतो. वर्गातील शिक्षण पद्धतीवर आमचा भर आहे. खासगी क्लासेससाठी राज्य सरकारने नियंत्रण आणले पाहिजे, अन्यथा डमी कॉलेजचा सुळसुळाट होईल.
> **- ॲड. एस. के. जैन,** नियामक मंडळ अध्यक्ष, शि. प्र. मंडळी

> ❝ महाविद्यालयांत सुविधा अधिक असतात. त्यातून विद्यार्थ्यांचा सर्वांगिण विकास होतो. केवळ गुणकेंद्रीत व्हायला नको. महाविद्यालयांना कमी लेखून खासगी क्लासेसवर भर दिला तर, दीर्घकाळासाठी समाजावर विपरीत परिणाम होईल. त्यामुळे खासगी क्लास आणि महाविद्यालये, याच्या 'टायअप'ला विरोध केला पाहिजे. या बाबत विद्यार्थी आणि पालकांतही जागरूकता होण्याची गरज आहे.
> **- डॉ. चंद्रकांत रावळ,**
> माजी अधिसभा सदस्य, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

> ❝ महाविद्यालयांतील तज्ज्ञ आणि अनुभवी शिक्षकांवर अविश्वास दाखवून खासगी क्लासचालकांबरोबर 'टायअप' करणे ही चुकीची गोष्ट आहे. थोड्याशा फायद्याकडे लक्ष देण्याच्या प्रवृत्तीमुळे पुढच्या काळात महाविद्यालये ओस पडतील. महाविद्यालयाच्या वर्गातील शिक्षण आणि वातावरण, यातून विद्यार्थी घडतो. मात्र, त्याला क्लासच्या दारात बसविले तर, गैर आहे. ही वस्तुस्थिती बदलणे गरजेचे आहे.
> **- प्रा. अनिरुद्ध देशपांडे,**
> निवृत्त प्राचार्य, बीएमसीसी महाविद्यालय

> ❝ क्लासेस आवश्यक असले तरी, त्यांचे अवडंबर माजविणे चुकीचे आहे. शैक्षणिक संस्था आणि क्लास, यांनी परस्पर सहकार्य करणे चुकीचे आहे. क्लासला ॲडमिशन घेऊन कॉलेजला नाममात्र, उपस्थिती लावणे, हा चुकीचा प्रकार आहे. सीए होण्याचे स्वप्न विद्यार्थ्यांना दाखविले जाते परंतु, ४-५ टक्केच विद्यार्थी यशस्वी होतात, याचाही पालकांनी विचार केला पाहिजे. अशा प्रकारचा ट्रेंड आला तर, कॉमर्स कॉलेजेस बंद लवकरच बंद पडतील.
> **- कॅप्टन चंद्रशेखर चितळे,**
> माजी विभागप्रमुख, पुंबा

Pune, Pune-Today
09/08/2024 Page No. 3

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रभात

City_11 August 2024_013
11 Aug 2024

कुलसचिवपदाच्या नियुक्तीची प्र-कुलगुरूंकडे मागणी

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १० - सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या कुलसचिव पदाची नियुक्ती वादाच्या भोवऱ्यात सापडली आहे. पात्र उमेदवाराच्या नियुक्तीबाबत विद्यापीठाला गोपनीयता राखण्यास अपयश आले आहे. त्यामुळे विद्यापीठाची प्रतिमा मलिन होत आहे. त्या पार्श्वभूमीवर कुलसचिव पदाची नियुक्ती तातडीने जाहीर करावी पात्र उमेदवाराची कुलसचिव पदी नियुक्ती होऊ नये, यासाठी प्रयत्न करणाऱ्या सूत्रधाराचे नाव कुलगुरूंनी जाहीर करावे, अशी मागणी विविध राजकीय पक्ष आणि विद्यार्थी संघटना यांच्या पदाधिकाऱ्यांनी प्र-कुलगुरू डॉ. पराग काळकर यांच्याकडे केली आहे.

या शिष्टमंडळामध्ये विद्यार्थी विकास मंचचे अध्यक्ष अ‍ॅड.सुरेश खुरपे, अनिल शेवरे, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस लीगल सीलचे सचिव अ‍ॅड. फैयाज शेख, राष्ट्रवादी विद्यार्थी काँग्रेसचे अमरजीत पवमे, मनसेचे श्रीनिवास दिसले आदी उपस्थित होते. याप्रसंगी कुलगुरूंशी चर्चा करून योग्य ते निर्णय घेतला जाईल, असे आश्वासन डॉ. काळकर यांनी दिले.

प्रभात

City_11 August 2024_013
11 Aug 2024

बीबीए, बीसीए प्रवेश लांबणीवर

१५ सप्टेंबरनंतर होणार प्रवेश फेरीला सुरुवात

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १० - बीबीए, बीसीए अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी दुसऱ्या टप्प्यात घेण्यात आलेल्या सीईटीचा निकाल २८ ऑगस्टला जाहीर केला जाणार आहे. त्याचप्रमाणे प्रत्यक्ष प्रवेशासाठी अर्ज केलेल्या विद्यार्थ्यांची अंतिम गुणवत्ता यादी १३ सप्टेंबरला जाहीर होणार आहे. त्यानंतर तीन प्रवेश फेरीतून प्रत्यक्ष प्रवेशप्रक्रिया सुरू होणार आहे. त्यामुळे यवर्षी बीबीए, बीसीए प्रवेशासाठी आणखी महिनाभराची प्रतीक्षा करावी लागणार आहे.

व्यवस्थापनशास्त्र पदवी (बीबीए, बीएमएस, बीबीए), संगणक उपयोजन पदवी (बीसीए) अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी घेण्यात आलेली सामाईक प्रवेश परीक्षा (सीईटी) घेण्यात आली होती. मात्र बऱ्याच उमेदवारांना ही परीक्षा देता न आल्याने पुरवणी परीक्षा घेण्यास राज्य शासनाने मान्यता दिली. त्यानंतर पुन्हा अर्ज मागवून ही परीक्षा दि. ४ ऑगस्टला घेण्यात आली. याद्वारे विद्यार्थ्यांना सीईटीची संधी मिळाली, पण प्रत्यक्ष प्रवेश कधी सुरु केले जाणार आहे, अशी विचारणा पालकांकडून होत आहे. राज्य सीईटी सेलने बीबीए, बीसीए प्रवेशाचे तात्पुरती कार्यसूची प्रसिद्ध केली आहे. त्यानुसार दि. ४ ऑगस्टला झालेल्या सीईटीचा निकाल २८ ऑगस्टला जाहीर केला जाणार आहे. दि. २९ ऑगस्ट ते ६ सप्टेंबर या कालावधीत प्रवेशासाठी अर्ज मागवून घेतले जातील. दि. ९ सप्टेंबरला तात्पुरती गुणवत्ता यादी जाहीर होईल आणि दि. १३ सप्टेंबरला अंतिम गुणवत्ता प्रसिद्ध केली जाणार आहे.

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रभात
City_11 August 2024_013
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
11 Aug 2024
www.dainikprabhat.com

महाविद्यालयांचा दर्जा समजणार क्लिकवर

'नॅक'कडून मूल्यांकनास दिरंगाईवर सॉफ्टवेअरचा पर्याय

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १० - देशातील ७० टक्के महाविद्यालये १नॅककडून मूल्यांकन करण्यास दिरंगाई करतात. त्याचे एकमेव कारण की ही प्रक्रिया अतिशय अवघड व वेळ खर्च करणारी आहे, असे महाविद्यालयांना वाटते. त्याकरिता पुण्यातील शुभम पुरंदरे या युवकाने १स्टुडियम टेक नावाचे सॉफ्टवेअर साकारले असून महाविद्यालयांमधील उपलब्ध सोयी-सुविधा व माहितीवरुन त्या महाविद्यालयाला कोणता दर्जा मिळू शकेल, हे एका क्लिकवर समजणार आहे.

याविषयी शुभम पुरंदरे यांनी आज पत्रकार परिषदेत त्याची सविस्तर माहिती दिली. आपण आपल्या मुलांच्या शिक्षणासाठी लाखोंचे शुल्क भरत असतो, पण एवढे शुल्क भरून, नामांकित महाविद्यालयामध्ये प्रवेश घेऊन सुद्धा चांगल्या दर्जाचे शिक्षण मिळेल, याची खात्री कोण देणार? हा खूप मोठा प्रश्न आहे.

सरकार नॅक आणि एनबीए नावाने दर्जा प्रदान करण्याची प्रक्रिया राबवित आहे. त्यातून सामान्यांना समजते की नक्की कोणते महाविद्यालय चांगल्या दर्जाचे शिक्षण देऊ शकेल. परंतु, नॅकसारखा दर्जा मिळविण्याची प्रक्रिया अवघड असल्याचा समज महाविद्यालयांमध्ये असल्याने शुभम पुरंदरे यांनी स्टुडियम टेक कंपनीच्या माध्यमातून हे नाविन्यपूर्ण सॉफ्टवेअर साकारले आहे. त्यामध्ये महाविद्यालयांना त्यांच्याकडील उपलब्ध माहिती वापरून काहीच वेळात कोणती ग्रेड किंवा दर्जा शासनाकडून मिळेल, याची माहिती मिळते.

सध्या जवळपास ५०-६० महाविद्यालये हे सॉफ्टवेअर वापरत असून त्यांना महाविद्यालयाची संपूर्ण व्यवस्था बसविण्यात आणि चांगली ग्रेड मिळण्यास मदत झालेली आहे, असेही पुरंदरे यांनी सांगितले.

Poonawalla Group pulls out of controversial SPPU project after protests

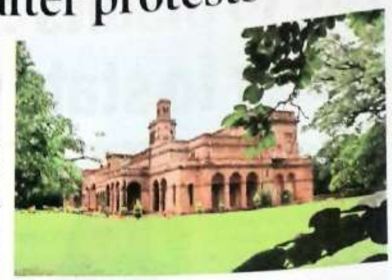

Many believe that the project would result in a loss of green space at SPPU. *File*

TANAYA NEVE
PUNE, AUGUST 10

FOLLOWING A protest from student groups against a proposal to allot a 9 to 10 acre plot on the Savitribai Phule Pune University (SPPU) campus to businessman Adar Poonawalla for building a convention centre, the Cyrus Poonawalla Group, has decided to pull out of the controversial project by stating they were no longer moving ahead.

A controversy had sparked in the sleepy university campus with a section of students opposing the move for the project. The location of the plot, right next to the Dr Babasaheb Ambedkar statue and areas with high plantations, for the proposed vintage car showroom, a restaurant, and a convention centre has added fuel to the fire.

Officials said that a couple of months ago, a Poonawalla Group representative visited the site with his team as well as vice-chancellor Suresh Gosavi and former V-C Nitin Karmalkar. They explored various spots on the campus. Subsequently, a group of university officials, including management council members and exam department officers, visited the Serum Institute to meet with Poonawalla, to discuss this project.

"We strongly oppose this project for several reasons. The land in question is densely forested, home to thousands of trees, and is a vital green space for the university. Additionally, its close proximity to the Dr Ambedkar statue raises concerns among students that the statue might be shifted or even demolished in future to accommodate this project," said Rahul Sasane, a member of Vidyapeeth Viyarthi Sangharsh Kruti Samiti, a students group.

Sasane also highlighted the troubling aspects of the proposed plan. "The proposed plan to build the vintage car museum and convention centre on this site is troubling. While we understand the need for research facilities, will it even be accessible to ordinary students? There is a fear that once constructed, the area will be privatised, restricting student access, similar to the situation with the IUCAA lab, which has private security and limited entry." Many believe the university should focus on more pressing needs such as building more hostels and renovating existing buildings. The campus is known for its lush greenery, which provides a serene environment to students and faculty. The potential loss of this green space has raised an alarm among environmental advocates and students alike.

Sagar Vaidya, a management council member who opposes the project, said, "The opposition to the convention centre began due to the questionable actions of the V-C. While the university had the option to utilise CSR funds from Poonawalla for essential needs like hostels, labs and equipment, the focus suddenly shifted to a convention centre. From the start, the V-C's approach and urgency he showed did not align with the best interests of the university."

"What began as a Rs 100-crore project escalated to Rs 200 crore as we continued to protest. Many conditions tied to this project were not favourable to the university, and we pushed for changes. However, the V-C later refused to provide the original draft of the agreement, and when we intensified our protests, he gave evasive responses, sidestepping critical questions."

An official spokesperson from Cyrus Poonawalla Group said, "We initially considered this project with the intention of contributing positively to the community. However, after carefully evaluating ecological impact and concerns, we have reassessed our position and are no longer interested in moving forward with it."

When contacted, V-C of SPPU, Suresh Gosavi, refused to comment on the issue.

The Indian Express 11.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता

विद्यापीठातील 'कन्व्हेन्शन सेंटर'चा प्रकल्प रद्द

सायरस पूनावाला समूहाचे स्पष्टीकरण

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : ज्येष्ठ उद्योगपती सायरस पूनावाला यांच्याकडून दिल्या जाणाऱ्या निधीतून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात कन्व्हेन्शन सेंटर उभारण्यात येणार होते. मात्र पर्यावरणीय परिणाम आणि अन्य आक्षेपांचा विचार करून आता या प्रकल्पात पुढे जाण्यास इच्छुक नसल्याचे सायरस पूनावाला समूहाकडून स्पष्ट करण्यात आले आहे. त्यामुळे हा प्रकल्प रद्द झाल्याचे दिसून येत आहे.

पूनावाला यांच्याकडून विद्यापीठाला दोनशे कोटी रुपयांचा निधी देण्याची तयारी दर्शवण्यात आली होती. या निधीतून विद्यापीठात तारांकित कन्व्हेन्शन सेंटर, अतिथिगृह उभारण्याची कल्पना होती. त्याबाबत चर्चाही करण्यात आली होती. मात्र या प्रकल्पाबाबत विद्यापीठाच्या व्यवस्थापन परिषदेतच मतमतांतरे होती. काहींचे हा प्रकल्प करण्यास समर्थन होते, तर काहींनी विरोध दर्शवला होता. या प्रकल्पासाठी विद्यापीठाकडून जागा दिली जाणार होती. मात्र विद्यार्थ्यांच्या मूलभूत समस्या सुटलेल्या नसताना या तारांकित कन्व्हेन्शन सेंटरची गरज काय, त्यासाठी मोठ्या प्रमाणात झाडे तोडावी लागणार आहेत, असे आक्षेप काही व्यवस्थापन परिषद सदस्यांनी नोंदवला होता.

या पार्श्वभूमीवर सायरस पूनावाला समूहाकडून अधिकृत प्रसिद्धिपत्रकाद्वारे स्पष्टीकरण देण्यात आले. 'समाजासाठी सकारात्मक योगदान देण्याच्या उद्देशाने या प्रकल्पाचा विचार करण्यात आला होता. मात्र, पर्यावरणीय परिणाम आणि आक्षेप काळजीपूर्वक तपासून आम्ही आमची भूमिका बदलत आहोत. या प्रकल्पाबाबत आम्ही पुढे जाण्यास इच्छुक नाही.' असे स्पष्ट करण्यात आले.

दरम्यान, डॉ. सायरस पूनावाला समूहाकडून विद्यापीठाला अद्याप पत्रव्यवहार करण्यात आलेला नाही. त्यामुळे या बाबत अधिक भाष्य करणे उचित होणार नाही, असे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी यांनी सांगितले.

11/08/2024 | LS_SUN_City | Page : 05
Source : https://epaper.loksatta.com

लोकमत

नवे शैक्षणिक धोरण विद्यार्थ्यांच्या आयुष्याला दिशा देणारे

चंद्रकांत पाटील : जवाहरलाल दर्डा अभियांत्रिकी महाविद्यालयात साधला प्राध्यापकांशी संवाद

लोकमत न्यूज नेटवर्क

यवतमाळ : व्यवसायाभिमुख शिक्षण हा नव्या राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाचा गाभा आहे. त्यामुळे या धोरणाची सर्वस्तरावर अंमलबजावणी झाल्यास बेरोजगारांचे लोंढे थांबतील. या शिक्षणातून स्वयंरोजगारक्षम युवा पिढी घडेल, नवनिर्मितीला चालना मिळेल, असा विश्वास व्यक्त करत नवे शैक्षणिक धोरण विद्यार्थ्यांच्या आयुष्याला दिशा देणारे असल्याचे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी सांगितले.

यवतमाळ येथे जवाहरलाल दर्डा अभियांत्रिकी महाविद्यालयात उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी प्राध्यापकांशी संवाद साधला.

यवतमाळ येथील जवाहरलाल दर्डा अभियांत्रिकी महाविद्यालयात शुक्रवारी त्यांनी प्राध्यापक व कर्मचाऱ्यांना मार्गदर्शन केले. अध्यक्षस्थानी जवाहरलाल दर्डा एज्युकेशन सोसायटीचे संस्थापक अध्यक्ष तथा 'लोकमत' एडिटोरियल बोर्डाचे चेअरमन डॉ. विजय दर्डा होते. प्रमुख अतिथी म्हणून राज्याचे माजी उद्योग व शालेय शिक्षणमंत्री तथा 'लोकमत'चे एडिटर-इन-चीफ राजेंद्र दर्डा, संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. मिलिंद बारहाते, संस्थेचे सचिव किशोर दर्डा, प्राचार्य डॉ. रामचंद्र तत्त्ववादी यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

राज्यात युतीचे सरकार आल्यानंतर विद्यार्थ्यांचे हित लक्षात घेऊन हे शैक्षणिक धोरण पूर्ण क्षमतेने राबविले जात आहे. नवे शैक्षणिक धोरण रोजगार निर्माण करणाऱ्या शिक्षणाचा आग्रह धरते. अगदी कला शाखेच्या विद्यार्थ्यांनीही प्रॅक्टिकल नॉलेज घ्यावे, व्यवसायाभिमुख व्हावे, विद्यार्थ्यांना त्यांच्या मातृभाषेतून शिक्षण मिळावे, असा आग्रह आहे, असा विश्वासही पाटील यांनी व्यक्त केला. कुलगुरू डॉ. मिलिंद बारहाते यांनी नव्या शैक्षणिक धोरणाच्या अंमलबजावणीत देशात महाराष्ट्र पहिले असल्याचे सांगितले. प्रास्ताविक प्राचार्य रामचंद्र तत्त्ववादी यांनी तर किशोर दर्डा यांनी आभार मानले.

मागास, आदिवासीबहुल जिल्ह्यात शिक्षण सर्वसामान्यांपर्यंत पोहोचविण्याचा ध्यास : डॉ. दर्डा

- डॉ. विजय दर्डा यांनी आपल्या भाषणात संस्थेच्या स्थापनेमागील भूमिका विशद केली. यवतमाळमध्ये ज्या शैक्षणिक संस्थांची उभारणी झाली, त्या संस्था नागपूर, पुण्या-मुंबईतही आम्हाला उभारता आल्या असत्या. मात्र, श्रद्धेय जवाहरलालजी दर्डा यांनी मागास असलेल्या यवतमाळमध्ये दर्जेदार शिक्षण देणाऱ्या संस्था उभारल्या.
- समाजातील शेवटच्या घटकापर्यंत शिक्षण पोहोचले पाहिजे, हीच या मागची भूमिका असल्याचे सांगत प्रत्येक गोष्टीत पैसा नव्हे तर आम्ही गुणवत्ता पाहतो, यवतमाळमधील या संस्था आज गुणवत्तेतही अग्रेसर असून, या महाविद्यालयांतून शिकलेले विद्यार्थी विविध देशांत उच्च पदांवर कार्यरत असल्याचे डॉ. दर्डा यांनी सांगितले.

राजेंद्र दर्डा यांच्या कार्यपद्धतीचे केले कौतुक

- मधुकरराव चौधरी यांनी शिक्षणमंत्री म्हणून कारकीर्द गाजविली होती. त्यांनी या विभागाला खऱ्या अर्थाने शिस्त लावली. त्यानंतर राजेंद्र दर्डा यांनी राज्यातील शिक्षण विभागात आमूलाग्र बदल केले.
- कायम विनाअनुदानितचा मुद्दा राज्यात जटील झाला होता, गाजत होता. यातील 'कायम' हा शब्द काढण्याचा ऐतिहासिक निर्णय त्यांनी घेतला. या निर्णयामुळे राज्यातील ४,२०० शाळांतील हजारो शिक्षक तसेच कर्मचाऱ्यांना मोठा दिलासा मिळाल्याचे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी आपल्या भाषणात सांगत राजेंद्र दर्डा यांच्या कार्याचे कौतुक केले.

Pune Main
Page No. 4 Aug 11, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

सकाळ

'पेट'चे शुल्क भरण्यासाठी आज दुपारपर्यंतची मुदत

पुणे, ता. ११ : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या पीएच. डी. प्रवेश परीक्षेस (पेट) नोंदणी केलेले काही उमेदवार परीक्षेच्या अर्जाचे शुल्क भरू शकलेले नाहीत. अशा उमेदवारांना सोमवारी (ता. १२) दुपारी तीन वाजेपर्यंत शुल्क भरण्याची संधी उपलब्ध करून दिली आहे. पेट परीक्षेसाठी नोंदणी केलेल्या आणि शुल्क न भरलेल्या उमेदवारांनाच अर्जाचे शुल्क भरता येणार आहे.

पेट परीक्षेतून सूट मिळण्यासाठी अर्ज भरलेल्या आणि कागदपत्रांच्या पडताळणीनंतर अर्ज विद्यापीठाकडून नामंजूर केला असेल, तर अशा उमेदवारांनाही उर्वरित शुल्क भरून पेट परीक्षेला बसण्याची संधी देण्यात आली आहे. या उमेदवारांनाही सोमवारपर्यंत उर्वरित शुल्क भरून परीक्षा केंद्राचे शहर (पुणे/ नगर/ नाशिक) निवडल्यास त्यांनाही पेट परीक्षा देता येणार आहे. पेट परीक्षेसाठी अर्ज केलेल्या सर्व उमेदवारांची यादी विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आली आहे. ही यादी सर्व संबंधित उमेदवारांनी पाहावी, असे आवाहन विद्यापीठ प्रशासनाने केले आहे. विद्यापीठाच्या पीएच.डी. प्रवेश परीक्षेची (पेट) अर्ज प्रक्रिया १० जुलैपासून सुरू झाली. तर अर्ज करण्यासाठी १० ऑगस्टपर्यंत अंतिम मुदत देण्यात आली होती. ही परीक्षा केंद्रनिहाय संगणक प्रणालीवर येत्या २४ ऑगस्ट रोजी पुणे, नगर आणि नाशिक शहरांतील केंद्रांमध्ये आयोजित करण्यात येणार आहे.

अधिक माहितीसाठी संकेतस्थळ

- **सविस्तर माहिती आणि रिक्त जागांचा प्रवर्गनिहाय तपशील :** https://bcud.unipune.ac.in/phd_entrance/Applicant/SearchGuideVacancies.aspx
- **पीएच.डी. प्रवेशाविषयी संपूर्ण माहिती** https://bcud.unipune.ac.in/phd/Ph.D_Addmission/index.html

Pune, Main
12/08/2024 Page No. 5

प्रचंड खपाचे एकमेव नि:पक्ष व निर्भीड दैनिक
स्थापना १९३९
पुढारी
www.pudhari.com

भारतीय ज्ञान प्रणालीच्या अध्यापनासाठी दहा हजार प्राध्यापक घडविणार

१९३ प्राध्यापकांचा मास्टर ट्रेनर अभ्यासक्रम पूर्ण

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

विद्यापीठ अनुदान आयोग अर्थात यूजीसीने भारतीय ज्ञान प्रणालीसाठी देशभरातील १९३ प्राध्यापकांनी पदव्युत्तर प्रशिक्षण पूर्ण करून आता ते मास्टर ट्रेनर झाले आहेत. संबंधित प्राध्यापक आता अन्य प्राध्यापकांना प्रशिक्षण देण्याचे काम करणार असून, भारतीय ज्ञान प्रणालीअंतर्गत दहा हजार प्रशिक्षित प्राध्यापक घडविण्याचे उद्दिष्ट निश्चित केले आहे. याबाबतची माहिती आणि मास्टर ट्रेनरची यादी प्रसिद्ध केली आहे.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत भारतीय ज्ञान प्रणाली ही नवी संकल्पना राबविण्यात येत आहे. त्यात भारतीय संस्कृतीतील परंपरा, ज्ञान नव्या पिढीपर्यंत पोहचविण्याचे उद्दिष्ट आहे. त्या माध्यमातून संशोधनाला चालना दिली जाणार आहे. भारतीय ज्ञान प्रणालीचा अभ्यासक्रमात समावेश केला आहे. त्यासाठी श्रेयांक दिले जाणार आहेत. त्यानुषंगाने भारतीय ज्ञान प्रणाली हा विषय शिकविण्यासाठी तज्ज्ञ शिक्षक घडविण्याचे उद्दिष्ट यूजीसीने समोर ठेवून अध्यापक प्रशिक्षणाचा कार्यक्रम हाती घेतला आहे.

राज्यातील प्राध्यापकांचा समावेश

यूजीसीने प्रसिद्ध केलेल्या मास्टर ट्रेनर्सच्या यादीमध्ये राज्यातील प्राध्यापकांचा समावेश आहे. सावित्राबाई फुले पुणे विद्यापीठ, मुंबई विद्यापीठ, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ, एसएनडीटी महिला विद्यापीठ, अशा विविध विद्यापीठातील, संलग्नित महाविद्यालयांतील प्राध्यापकांनी प्रशिक्षण पूर्ण केले आहे.

यूजीसीने भारतीय ज्ञान प्रणालीबाबत प्राध्यापकांना प्रशिक्षण देण्यासाठी अनेक उपक्रम राबविले आहेत. त्यात मार्गदर्शक तत्त्वे प्रकाशित करणे, प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन, परिचयात्मक अभ्यासक्रम, रिफ्रेशर अभ्यासक्रमांचा समावेश आहे. येत्या काही वर्षांत देशभरात १० हजार प्राध्यापकांचे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी निवडक १९३ प्राध्यापकांना दुसऱ्या टप्प्यातील आणि तिसऱ्या टप्प्यातील पदव्युत्तर प्रशिक्षण देण्यात आले. त्यामुळे आता ते इतर प्राध्यापकांना प्रशिक्षण देऊ शकणार आहेत.

Pune Edition Edition
Aug 12, 2024 Page No. 05
Powered by:

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

सकाळ

शिक्षक भरतीबाबत खोडसाळपणापासून सावध राहा : सूरज मांढरे

पुणे, ता. ११ : राज्यात सध्या सुरू असलेल्या मुलाखतीसह शिक्षक भरतीसंदर्भात संभ्रमावस्था निर्माण करून काही मंडळी अभियोग्यताधारकांची दिशाभूल करत असल्याचे दिसून येत आहे. कोणत्याही आरक्षित प्रवर्गातील उमेदवार असेल आणि तो खुल्या जागेच्या निकषांची पूर्तता करत असेल, तर त्याचा समावेश खुल्या प्रवर्गात होणार आहे, असे राज्याचे शिक्षण आयुक्त सूरज मांढरे यांनी स्पष्ट केले आहे. तसेच काही व्यक्ती अर्धवट तरतूद नमूद करून अभियोग्यताधारकांमध्ये संभ्रम निर्माण करण्याचा प्रयत्न करत आहेत, अशा खोडसाळपणापासून सावध राहावे, असा इशाराही त्यांनी दिला आहे.

मुलाखतीसह शिक्षक भरती संदर्भात सविस्तर सूचना व्यवस्थापनांना तसेच अभियोग्यता धारकांना दिल्याची माहिती शिक्षण विभागाने दिली आहे. मांढरे म्हणाले, "शिक्षक भरती प्रक्रियेत गुणवत्तेनुसार खुल्या जागांसाठी पात्र असल्यास खुल्या जागेवर आणि तसे पात्र नसल्यास आरक्षित प्रवर्गातील जागेवर नियुक्ती होणार आहे. त्यामुळे आरक्षित प्रवर्गातील उमेदवारांना खुल्या जागा आणि आरक्षित प्रवर्गातील जागा या दोन्ही प्रकारांतील जागा उपलब्ध होणार आहेत. २०१९मधील पवित्र पोर्टलमार्फत मुलाखतीसह पदभरतीच्यावेळीही याप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आलेली आहे. त्यानुसारच त्यावेळी भरती झाली आहे."

शिक्षक आणि अभियोग्यता बुद्धीमत्ता चाचणीमध्ये मिळालेल्या गुणांच्या आधारावर १:१० या प्रमाणात उमेदवारांना मुलाखत आणि अध्यापन कौशल्यासाठी पाठविण्यात येत आहे. याचबरोबर प्रत्येक अभियोग्यताधारकासही कमाल दहा संस्था निवडण्याचा पर्याय उपलब्ध आहे. उमेदवारांना १० प्राधान्यक्रम आणि संस्थांनाही प्रत्येकी १० उमेदवार उपलब्ध करून द्यायचे असल्यास शिफारस पात्र ठरलेल्या उमेदवारांची संख्या ही जागांच्या दहापट येणे अपेक्षितच नाही. असे झाल्यास एकूण उमेदवारांपैकी केवळ १० टक्के उमेदवार निवडले जातील. ९० टक्के उमेदवारांना या प्रक्रियेतून काहीही लाभ होणार नाही. पूर्वीच्या भरतीमध्येही अशाच प्रकारची कार्यपद्धती वापरली आहे, असे मांढरे यांनी नमूद केले.

एखाद्या उमेदवाराची एकापेक्षा अनेक पदांवर 'मुलाखतीसह' या निवड प्रक्रियेत निवड झाल्यास संबंधित व्यवस्थापनास गुणवत्तेनुसार प्रतीक्षा यादीतील पुढील उमेदवारास नियुक्ती देता येईल. त्यामुळे कोणाचाही अधिकार डावलला जाणार नाही आणि पदेही रिक्त राहणार नाहीत. व्यवस्थापनामार्फत होणाऱ्या ३० गुणदानाबाबतची कार्यप्रणाली (स्टॅण्डर्ड ऑपरेटिंग प्रोसिजर) प्रथमच केली असून, त्यातील तरतुदी विचारात घेता भरतीमध्ये एकसूत्रीपणा आणि पारदर्शकता राहून गुणवत्तापूर्ण भरती होईल, याची खात्री असल्याचे मांढरे यांनी स्पष्ट केले.

Pune, Main
12/08/2024 Page No. 5

कन्व्हेन्शन सेंटरची माहिती द्यावी

अनावश्यक विरोध कमी होऊन प्रशस्त वास्तू तयार होण्याची अपेक्षा

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात होणाऱ्या इंटरनॅशनल कन्व्हेन्शन सेंटरची माहिती विद्यार्थी, प्राध्यापक, संशोधक आणि सर्वसामान्य घटकांसाठी प्रसिद्ध करण्यात यावी. त्यामुळे या सेंटरला होणारा अनावश्यक विरोध कमी होऊन विद्यापीठात विद्यार्थी, प्राध्यापक, संशोधक आणि उद्योजकांसाठी शैक्षणिक सोयीसुविधांनी युक्त प्रशस्त वास्तूची निर्मिती होईल, अशी मागणीही पुढे आली आहे.

"विद्यापीठाच्या विकासात हा प्रकल्प भर घालणार असेल, तर तो झालाच पाहिजे. मात्र, या प्रकल्पाबाबत निर्माण झालेल्या शंकांचे निरसन करणे गरजेचे आहे. त्यामुळे हा प्रकल्प होऊ नये, यासाठी विरोध करणाऱ्या व्यक्तींसोबतच विद्यापीठाशी निगडित असणाऱ्या शैक्षणिक घटकांसह समाजातील प्रत्येक व्यक्तीला या प्रकल्पाची माहिती व्हावी. त्यासाठी यासाठी प्रकल्पाचे सादरीकरण विद्यापीठाच्या वेबसाइटवर प्रसिद्ध करावे.

\- कल्पेश यादव,
सहसचिव, युवासेना

"या सेंटरच्या माध्यमातून पुणे विद्यापीठाच्या संकुलात नामवंत उद्योग समूह येत आहे. यानिमित्ताने 'इंडस्ट्री-अॅकॅडेमिया' वाढण्यासाठी निश्चितच मदत होणार आहे. हे पाहून इतर उद्योगही विद्यापीठाशी जोडले जातील. त्याचा फायदा विद्यार्थ्यांना रोजगारासाठी, प्राध्यापक आणि संशोधकांना नावीन्यपूर्ण संशोधनासाठी होईल. सेंटर उभारताना पुढील काही वर्षांचा विचार करून विद्यापीठाने पावले टाकायला हवीत.

\- रवींद्र शिंगणापूरकर,
सदस्य, व्यवस्थापन परिषद

तीन एकरवर प्रस्ताव

विद्यापीठात साधारण तीन एकर जागेवर एका नामवंत उद्योग समूहाकडून इंटरनॅशनल कन्व्हेन्शन सेंटरची निर्मिती करण्याचा प्रस्ताव आहे. या प्रस्तावानुसार विद्यापीठात भव्य वास्तू उभी राहणार आहे. या सेंटरच्या माध्यमातून विद्यापीठाला पदवी प्रदान समारंभ, आधुनिक प्रयोगशाळा, आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या परिषदा, शैक्षणिक कार्यशाळा आणि प्रदर्शन, उद्योगांमधील बदलत्या ट्रेंडवर चर्चासत्रांना हक्काची जागा उपलब्ध होणार आहे. ही हक्काची जागेची नामांकित उद्योग समूहाकडून २०० कोटी रुपये खर्च करून निर्मिती होणार असून, त्यासाठी विद्यापीठाला कोणताही खर्च करावा लागणार नाही.

'ठोस कारणाशिवाय विरोध'

'या पार्श्वभूमीवर प्रस्तावित वास्तूची पूर्णपणे माहिती न घेता त्याला केवळ विरोध करण्याचे काम विद्यापीठातील काही व्यक्तींकडून होत आहे. अशा अनाठायी विरोधामुळे विद्यापीठाच्या जागेतून हा प्रकल्प जाण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. या प्रस्तावित सेंटरच्या निर्मितीसाठी बहुतांश मॅनेजमेंट कौन्सिलचे सदस्यही सकारात्मक असून, त्यांनी या प्रस्तावित सेंटरच्या निर्मितीसाठी उद्योग समूहांच्या प्रतिनिधींसोबत नुकतीच एक बैठक केली आहे. प्रस्तावित सेंटर कसे असेल याचा प्रारूप आराखडा आणि मॉडेलची पाहणी मॅनेजमेंट कौन्सिलच्या सदस्यांकडून करण्यात आली आहे. मात्र, अचानक विद्यापीठातील काही जणांकडून या सेंटरला काही ठोस कारण नसताना विरोध सुरू झाला आहे,' असे काही मॅनेजमेंट कौन्सिलचे सदस्य आणि अधिकाऱ्यांचे म्हणणे आहे.

समजूत काढण्याची मागणी

'हा विरोध पाहता प्रस्तावित सेंटरचे सादरीकरण विद्यापीठाच्या वेबसाइटवर प्रसिद्ध करण्यात यावे,' अशी मागणी युवासेनेचे सहसचिव कल्पेश यादव यांनी कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी यांना निवेदनाद्वारे केली आहे. 'सेंटरमुळे विद्यापीठाच्या; तसेच संलग्न महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी व प्राध्यापकांना काय फायदा होणार आहे, विद्यापीठातील झाडांचे नुकसान होणार नाही, याची खबरदारी घेऊन हा सेंटर उभारले जाणार का, विद्यापीठाला सेंटरसाठी स्वतःचा काही निधी खर्च करावा लागणार का अशा प्रश्नांची उत्तरे देत विरोध करणाऱ्यांची समजूत काढावी,' असे निवेदनात म्हटले आहे.

Maharashtra Times 12.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

City | Pune Times Mirror | Monday, August 12, 2024 | 7

Students forced to pay full fee!

Fee collected from over 2.5L SEBC, EBC students in open classes; activist demands reimbursement, action against guilty colleges

Yashpal Sonkamble
yashpal@punemirror.com
TWEET @YashPune_Mirror

FILE PHOTO

As many as 2.5 lakh students in the state secured admissions to different undergraduate and post-graduate courses in arts, commerce, science, physical science, education and law in open category. But shockingly, despite belonging to Socially and Economically Backward Classes (SEBC) and Economically Weaker Sections (EBC), these students are being charged the full fee even though Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj Scholarship Scheme is in effect. In total, Rs 500 crore in fees has been collected from the students.

Student fraternity and education activists have raised objection to this and demanded to return collected fees back to pupils. Out of total 3,918 aided and unaided colleges across the state, strict action should be taken against the guilty college administration, they said.

The state government decided to consider open category students especially Maratha students under SEBC and EBC. Earlier, the government decision dated June 27, 2005 giving exemption from 15 types of fees to backward class students has come into effect. On that line SEBC and EBC students should also be given fee concessions. At present lakhs of students of technical education colleges with all branches have been given the benefit of scholarship. But still, it has come to light that the college administration insists on paying the entire fee while taking admission.

Although numerous complaints in this regard have been received by the Directorate of Higher Education and Directorate of Technical Education, no strict action has been taken against the guilty college administration.

Amar Ekad, the founder of Dipu organisation, has given a written letter in this regard. He also demanded that all aided and unaided colleges publish the details of admission fees charged on the website.

Akad has warned of self-immolation on August 15 if this demand is not met.

Meanwhile, a circular has been released by the Director of Higher Education on August 7. Following this, the Joint Director of Education Dr Prakash Bachhao directed all non-agricultural, private, recognised universities in the state and colleges affiliated to the public university to provide fee concessions to SEBC and EBC students.

It has also been ordered to publish the fee details on the websites of the colleges. The additional fee collected should be remitted to the students concerned. Also, students should be admitted by charging fees as per the recommendations of the university and the Fee Determination Committee. It has also been ordered to send the information in tabular form to the Directorate immediately.

Pune Mirror 12.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

120 books written by teachers in 65,000 govt school libraries

Swati Shinde
@timesofindia.com

Pune: At least 120 books written by govt school teachers in Maharashtra will become part of 65,000 school libraries in the state.

The state education department has set up a panel to pick the best literature written by school teachers on various topics including sports, poems, environment, and science, and written in English, Marathi, Hindi, and Urdu.

The panel set up by the State Council of Education Research and Training (SCERT) will play a deciding factor.

The students studying from Std I to XII could take advantage of this initiative. The initiative started on a small scale in Marathi and Urdu received a good response.

Commissioner of education Suraj Mandhare said, "It is part of the many measures we are taking for quality enhancement in our schools. So far, the focus has been on infrastructure, but now, we are slowly shifting to the quality of education. It begins with the enhancement for teachers. Creative engagement of teachers in activities beyond their normal work will fetch better results."

From this year, the initiative has been expanded and additions with Hindi and English language literature have been made.

Suhas Kendale, a zilla parishad teacher from the Pune district, said teachers have been adding to literature in short stories, small booklets, or a journal.

"Some poems written by teachers are circulated in schools and read out in classrooms. The state govt is giving these talented teachers a bigger platform to showcase their work and give them the due appreciation," he added.

WORKSHOPS TO LEARN FROM

- The chosen books would be distributed in five groups
- 35 for Std I to III, 30 for Std IV and V, 32 for Std VI to VIII, 15 for Std IX and X, and 8 books for Std XI and XII
- District Institute of Education and Training has conducted workshops on how to write a book, the process of publication, and other details among teachers
- The books will be shortlisted by SCERT at the district level first, and the best books will be sent to the state level for the final 120 selections

> The books would be judged based on a few parameters which include the standard of writing, language, how much preference is given to children in the book, creativity, feel-good factor, graphics, illustrations, and art incorporated
> — **Suraj Mandhare** | COMMISSIONER OF EDUCATION

The Times of India 12.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

सीईटी सेलची प्रवेश प्रक्रिया उशिराने का?

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

राज्य मंडळाच्या बारावीच्या परीक्षेचा निकाल मे महिन्यात जाहीर झाल्यानंतरही, राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा कक्षाकडून (सीईटी सेल) इंजिनीअरिंग, मॅनेजमेंट, फार्मसी, ॲग्रीकल्चर, लॉ, बीएड, हॉटेल मॅनेजमेंट अशा अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेला उशिर झाला आहे. त्याच वेळी खासगी आणि अभिमत विद्यापीठांनी प्रवेश प्रक्रिया राबवून, ऑगस्टच्या पहिल्या आठवड्यात शैक्षणिक वर्षालाही सुरुवात केली आहे. सीईटी सेलची प्रवेश प्रक्रिया उशिराने सुरू होत असल्याने, विद्यार्थ्यांना जादा शुल्क भरून खासगी आणि अभिमत विद्यापीठांमध्ये प्रवेश घ्यावा लागला आहे.

अद्याप प्रवेशाची पहिली फेरी सुरू

पदवी अभ्यासक्रमांची प्रवेश प्रक्रिया ही बारावीच्या निकालावर अवलंबून असते. ही बाब लक्षात घेऊन राज्य मंडळाने यंदा बारावीचा निकाल २१ मे रोजी जाहीर केला. याच कालावधीत सीईटी सेलकडून विविध अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी सीईटी परीक्षा घेण्यात आल्या. मात्र, या परीक्षांचा निकाल उशिराने जाहीर झाला. निकाल जाहीर झाल्यानंतरही, प्रवेश प्रक्रियेची नोंदणी सुरु करण्याला पुरेसा कालावधी उपलब्ध होता. मात्र, सीईटी सेलकडून ही प्रवेश प्रक्रिया उशिराने सुरू केली. त्यामुळे ऑगस्टचा दुसरा आठवडा संपत आल्यावरही, प्रवेशाची पहिली फेरी सुरू आहे.

शैक्षणिक वर्ष वाया जाण्याची भीती

त्याच वेळी राज्यातील खासगी आणि अभिमत विद्यापीठांनी नेहमीप्रमाणे वेळेत प्रवेश प्रक्रिया राबविली आहे. आपल्या पाल्यांना प्रवेश मिळेल की नाही, अशी काळजी प्रत्येक पालकाला असते. अशा परिस्थितीत सीईटी सेलकडून प्रवेश प्रक्रियांची माहिती वेळेत दिली जात नाही. प्रवेश फेऱ्यांच्या तारखा, वेळापत्रक, कॉलेजांची प्रवेशक्षमता आदींची माहिती वेळेत प्रसिद्ध होत नाही. त्यामुळे सीईटी सेलकडून राबविण्यात येणाऱ्या प्रवेश प्रक्रियेतून प्रवेश न झाल्यास, विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक वर्ष वाया जाण्याची शक्यता असते.

नाइलाजाने खासगी विद्यापीठांत प्रवेश

या पार्श्वभूमीवर विद्यार्थ्यांना नाइलाजाने खासगी किंवा अभिमत विद्यापीठांत भरमसाठ शुल्क भरून प्रवेश घ्यावा लागतो. सीईटी सेलने ही प्रवेश प्रक्रिया वेळेत राबविल्यास, अनेक विद्यार्थ्यांचा सरकारी, अनुदानित, विनाअनुदानित कॉलेजांमध्ये वेळेत प्रवेश होऊन, त्यांना शिष्यवृत्तीचा लाभ घेता येईल, असे अभ्यासकांचे म्हणणे आहे. यामुळे आगामी काळात सीईटी सेलने सर्व परीक्षा वेळेवर घेण्याची मागणी होत आहे.

(चित्र : एआय)

सीईटी सेलकडून जाणीवपूर्वक उशीर?

सीईटी सेलकडे सीईटी परीक्षा घेऊन, त्यांचा निकाल वेळेत जाहीर करणे; तसेच निकालाच्या आधारावर प्रवेश प्रक्रिया राबविणे, अशी मुख्य जबाबदारी असते. त्यातही हे काम करण्यासाठी सीईटी सेल निविदा प्रक्रिया राबवून, त्याचे कंत्राट खासगी आयटी कंपनीला देते. प्रत्यक्ष प्रवेश प्रक्रियेत सीईटी सेलला तंत्रशिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण संचालनालय, वैद्यकीय शिक्षण संशोधन आणि प्रशिक्षण संचालनलाय अशा विभागांकडून मदत होत असते. सीईटी सेलकडेही स्वत:ची यंत्रणा आहे. या पार्श्वभूमीवर सीईटी सेलकडून प्रवेश प्रक्रिया उशिराने सुरू करून, ती संथपणे का राबविण्यात येते, असा प्रश्न जाणकारांकडून उपस्थित करण्यात येत आहे.

Maharashtra Times 13.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

दहावी, बारावीची परीक्षा यंदा लवकर

पुणे : महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळातर्फे (राज्य मंडळ) घेण्यात येणाऱ्या दहावी आणि बारावीच्या परीक्षा दर वर्षीच्या तुलनेत यंदा आठ ते दहा दिवस लवकर घेण्यात येणार आहेत. त्यासाठीच्या संभाव्य तारखा जाहीर करण्यात आल्या असून, बारावीची लेखी परीक्षा ११ फेब्रुवारी ते १८ मार्च, तर दहावीची लेखी परीक्षा २१ फेब्रुवारी ते १७ मार्च या कालावधीत घेण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. परीक्षांच्या तारखांबाबत हरकती, सूचना मांडण्यासाठी २३ ऑगस्टपर्यंतची मुदत देण्यात आली आहे. पुढील शैक्षणिक वर्षाची प्रक्रिया वेळेत पूर्ण होणे, व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश परीक्षांच्या अभ्यासासाठी विद्यार्थ्यांना पुरेसा वेळ मिळणे, पुरवणी परीक्षा लवकर घेऊन निकाल जाहीर करणे या दृष्टीने आता वर्षानुवर्षे प्रचलित वेळापत्रकात बदल करून परीक्षा लवकर घेण्याचे नियोजन राज्य मंडळाने केले आहे.

13/08/2024 | Pune | Page : 02
Source : https://epaper.loksatta.com

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

'एनआयआरएफ'च्या सर्वसाधारण यादीत राज्यातील अकरा शिक्षण संस्थांना स्थान

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : राष्ट्रीय संस्थात्मक क्रमवारी आराखड्यातील (एनआयआरएफ) सर्वसाधारण यादीतील पहिल्या शंभर उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये राज्यातील अकरा संस्थांनी स्थान मिळवले. क्रमवारीमध्ये आयआयटी मुंबईसह राज्यातील खासगी विद्यापीठांनी स्थान उंचावले असून, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची घसरण झाली आहे. तर मुंबई विद्यापीठ पहिल्या शंभरात स्थान मिळवू शकले नाही.

केंद्रीय शिक्षणमंत्री धर्मेंद्र प्रधान यांच्या उपस्थितीत एनआयआरएफ क्रमवारी जाहीर करण्यात आली. अध्ययन अध्यापन, संशोधन आणि व्यावसायिक कार्यपद्धती, पदवी निष्पत्ती, लोकसंपर्क आणि सर्वसमावेशकता, दृष्टिकोन या निकषांवर देशभरातील शिक्षण संस्थांचे मूल्यमापन करण्यात आले. देशभरातील १० हजार ८४५ शिक्षण संस्थांनी यात सहभाग घेतला. क्रमवारीत सर्वसाधारण श्रेणीसह वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र, विधी, वास्तुकला, कृषी अशा विद्याशाखांसह यंदा पहिल्यांदाच कौशल्य आणि मुक्त विद्यापीठांची नवी श्रेणी समाविष्ट करण्यात आली आहे. देशातील पहिल्या दहा शिक्षण संस्थांमध्ये आयआयटी मद्रासने देशात पहिले स्थान मिळवले. त्यानंतर अनुक्रमे इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स, आयआयटी मुंबई, आयआयटी दिल्ली, आयआयटी कानपूर, आयआयटी खरगपूर, एम्स दिल्ली, आयआयटी रुरकी, आयआयटी गुवाहाटी, जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ यांचा क्रमांक लागतो.

यंदाच्या सर्वसाधारण श्रेणीतील पहिल्या शंभर शिक्षण संस्थांमध्ये राज्यातील आयआयटी मुंबई तिसऱ्या स्थानी मजल मारली. गेल्या वर्षी संस्था चौथ्या स्थानी होती. संस्थेने इनोव्हेशन गटातही पहिले स्थान मिळवले. गेल्यावर्षी ३०व्या स्थानी असलेल्या होमी भाभा नॅशनल इन्स्टिट्यूटने स्थान उंचावत यंदा २७वे स्थान मिळवले. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ गेल्यावर्षीच्या ३५व्या स्थानावरून घसरून यंदा ३७व्या स्थानी गेले. भारतीय विज्ञान शिक्षण आणि संशोधन संस्थेचे (आयसर पुणे) गेल्या वर्षीच्या ३४व्या स्थानारून ४२व्या स्थानी घसरण झाली. सिम्बायोसिस विद्यापीठाने गेल्यावर्षीच्या ५९व्या स्थानावरून यंदा ५२व्या स्थानापर्यंत कामगिरी उंचावली. मुंबईतील इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी ही संस्था गेल्यावर्षी ४१व्या स्थानी होती. यंदा त्यात घसरण होऊन ती ५६व्या स्थानी गेली आहे. गेल्यावर्षी ८१व्या स्थानी असलेले पुण्यातील डॉ. डी. वाय. पाटील विद्यापीठाने यंदा ६३व्या स्थानी झेप घेतली. दत्ता मेघे इन्स्टिट्यूट ऑफ हायर एज्युकेशन अँड रीसर्चने गेल्यावर्षीच्या ७५व्या स्थानावरून यंदा ७१व्या स्थानी मजल मारली. नागपूरच्या विश्वेश्वरय्या इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजीनेही गेल्यावर्षीच्या ८२व्या स्थानावरून यंदा ७७वे स्थान मिळवले. नरसी मोनजी इन्स्टियूट ऑफ मॅनेजमेंट स्टडीजने यंदा ८४वे स्थान मिळवले. गेल्यावर्षी संस्था ८८व्या स्थानी होती. तर टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्स (टीस) ९८व्या स्थानी आहे. गेल्या वर्षी ९६व्या स्थानी असलेले मुंबई विद्यापीठ यंदा पहिल्या शंभर संस्थांमध्ये स्थान मिळवू शकले नाही.

दहा विद्यापीठांना स्थान

देशातील विद्यापीठांच्या क्रमवारीत राज्यातील दहा विद्यापीठांनी स्थान मिळवले. त्यात होमी भाभा नॅशनल इन्स्टिट्यूट १६व्या, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ २३व्या, सिम्बायोसिस विद्यापीठ ३१व्या, इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी ३५व्या, दत्ता मेघे इन्स्टिट्यूट ऑफ हायर एज्युकेशन अँड रीसर्च ४२व्या, डॉ. डी. वाय. पाटील विद्यापीठ ४४व्या, नरसी मोनजी इन्स्टियूट ऑफ मॅनेजमेंट स्टडीज ४९व्या, टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्स ५८व्या, मुंबई विद्यापीठ ६१व्या, तर भारती विद्यापीठ ७८व्या स्थानी आहे.

चार महाविद्यालये

महाविद्यालयांच्या क्रमवारीमध्ये राज्यातील चार महाविद्यालयांनी स्थान प्राप्त केले. त्यात फर्ग्युसन कॉलेज ४२व्या, नागपूरचे गव्हर्नमेंट इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स ६४व्या, मुंबईचे सेंट झेवियर्स ८९व्या, अमरावतीचे श्री शिवाजी सायन्स कॉलेज ९९व्या स्थानी आहे.

संशोधन संस्था

संशोधन संस्थांच्या यादीत राज्यातील पाच शिक्षण संस्थांचा समावेश आहे. त्यात आयआयटी मुंबई चौथ्या, होमी भाभा इन्स्टिट्यूट सहाव्या, टाटा मुलभूत संशोधन संस्था १२व्या, आयसर पुणे २९व्या आणि इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजीने ४०वे स्थान प्राप्त केले.

13/08/2024 | Pune | Page : 05
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव निःपक्ष व निर्भीड दैनिक
स्थापना १९३९
पुढारी
www.pudhari.com

एनआयआरएफ रँकिंगमध्ये विद्यापीठ देशात तिसरे

स्टेट युनिव्हर्सिटी कॅटेगरीत संशोधनात कामगिरी

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

नॅशनल इन्स्टिट्यूशनल रँकिंग फ्रेमवर्क अर्थात एनआयआरएफ रँकिंग २०२४ जाहीर झाले असून त्यात देशातील स्टेट युनिव्हर्सिटी कॅटेगरीत शैक्षणिक गुणवत्ता आणि संशोधनात केलेल्या कामगिरीमुळे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाला तिसरा क्रमांक प्राप्त झाला आहे. यात पहिल्या क्रमांकावर चेन्नईतील अण्णा युनिव्हर्सिटी आणि दुसऱ्या क्रमांकावर कोलकात्तामधील जादवपूर युनिव्हर्सिटी असल्याचे स्पष्ट झाले आहे.

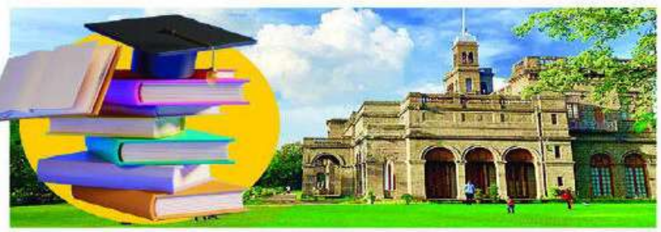

केंद्रीय शिक्षणमंत्री धर्मेंद्र प्रधान यांच्या उपस्थितीत एनआयआरएफ क्रमवारी जाहीर करण्यात आली. अध्ययन अध्यापन, संशोधन आणि व्यावसायिक कार्यपद्धती, पदवी निष्पती, लोकसंपर्क आणि सर्वसमावेशकता, दृष्टिकोन या निकषांवर देशभरातील शिक्षण संस्थांचे मूल्यमापन करण्यात आले. देशभरातील १० हजार ८४५ शिक्षण संस्थांनी यात सहभाग घेतला. क्रमवारीत सर्वसाधारण श्रेणीसह वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र, विधी, वास्तुकला, कृषी अशा विद्याशाखांसह यंदा पहिल्यांदाच कौशल्य आणि मुक्त विद्यापीठांची नवी श्रेणी समाविष्ट केली आहे. देशातील पहिल्या दहा शिक्षण संस्थांमध्ये आयआयटी मद्रासने देशात पहिले स्थान मिळवले. त्यानंतर अनुक्रमे इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स, आयआयटी मुंबई, आयआयटी दिल्ली, आयआयटी कानपूर, आयआयटी खरगपूर, एम्स दिल्ली, आयआयटी रुरकी, आयआयटी गुवाहाटी, जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ यांचा क्रमांक लागतो.

यंदाच्या सर्वसाधारण श्रेणीतील पहिल्या शंभर शिक्षण संस्थांमध्ये राज्यातील आयआयटी मुंबईने तिसऱ्या स्थानी मजल मारली. गेल्या वर्षी संस्था चौथ्या स्थानी होती. संस्थेने इनोव्हेशन गटातही पहिले स्थान मिळवले. गेल्यावर्षी ३० व्या स्थानी असलेल्या होमी भाभा नॅशनल इन्स्टिट्यूटने स्थान उंचावत यंदा २७वे स्थान मिळवले. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ गेल्यावर्षीच्या ३५ व्या स्थानावरून घसरून यंदा ३७व्या स्थानी गेले. भारतीय विज्ञान शिक्षण आणि संशोधन संस्थेचे (आयसर पुणे) गेल्यावर्षीच्या ३४ व्या स्थानारून ४२व्या स्थानी घसरण झाली. सिंबायोसिस विद्यापीठाने गेल्यावर्षीच्या ५९व्या स्थानावरून यंदा ५२व्या स्थानापर्यंत कामगिरी उंचावली. मुंबईतील इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी ही संस्था गेल्यावर्षी ४१व्या स्थानी होती. यंदा त्यात घसरण होऊन ती ५६व्या स्थानी गेली आहे.

गेल्यावर्षी ८१व्या स्थानी असलेले पुण्यातील डॉ. डी. वाय. पाटील विद्यापीठाने यंदा ६३व्या स्थानी झेप घेतली. दत्ता मेघे इन्स्टिट्यूट ऑफ हायर एज्युकेशन अँड रिसर्चने गेल्यावर्षीच्या ७५व्या स्थानावरून यंदा ७१व्या स्थानी मजल मारली. नागपूरच्या विश्वेश्वरय्या इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजीनेही गेल्यावर्षीच्या ८२व्या स्थानावरून यंदा ७७वे स्थान मिळवले. नरसी मोनजी इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट स्टडीजने यंदा ८४वे स्थान मिळवले. गेल्यावर्षी संस्था ८८व्या स्थानी होती. तर टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्स (टीस) ९८व्या स्थानी आहे. गेल्या वर्षी ९६व्या स्थानी असलेले मुंबई विद्यापीठ यंदा पहिल्या शंभर संस्थांमध्ये स्थान मिळवू शकले नाही.

दहा विद्यापीठांना स्थान

देशातील विद्यापीठांच्या क्रमवारीत राज्यातील दहा विद्यापीठांनी स्थान मिळवले. त्यात होमी भाभा नॅशनल इन्स्टिट्यूट १६व्या, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ २३व्या, सिंबायोसिस विद्यापीठ ३१व्या, इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी ३५व्या, दत्ता मेघे इन्स्टिट्यूट ऑफ हायर एज्युकेशन अँड रिसर्च ४२व्या, डॉ. डी. वाय. पाटील विद्यापीठ ४४व्या, नरसी मोनजी इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट स्टडीज ४९व्या, टाटा इन्स्टिट्यूट ऑफ सोशल सायन्स ५८व्या, मुंबई विद्यापीठ ६१व्या, तर भारती विद्यापीठ ७८व्या स्थानी आहे.

विधी, वास्तुकला, कृषी

विधी अभ्यासक्रमांच्या पहिल्या पन्नास संस्थांमध्ये सिम्बासोसिस लॉ स्कूलने ५व्या, महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ नागपूर ३१व्या, महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ मुंबई ३४व्या स्थानी आहे. वास्तुकला अभ्यासक्रमांच्या यादीत नागपूरच्या व्हीएनआयटीने १०वे स्थान मिळवले, तर कृषी आणि संबंधित क्षेत्रातील संस्थांमध्ये सेंट्रल इन्स्टिट्यूट ऑफ फिशरिज एज्युकेशन ९व्या स्थानी आहे.

चार महाविद्यालये

महाविद्यालयांच्या क्रमवारीमध्ये राज्यातील चार महाविद्यालयांनी स्थान प्राप्त केले. त्यात फर्ग्युसन कॉलेज ४२व्या, नागपूरचे गव्हर्नमेंट इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स ६४व्या, मुंबईचे सेंट झेवियर्स ८९व्या, अमरावतीचे श्री शिवाजी सायन्स कॉलेज ९९व्या स्थानी आहे.

संशोधन संस्था

संशोधन संस्थांच्या यादीत राज्यातील पाच शिक्षण संस्थांचा समावेश आहे. त्यात आयआयटी मुंबई चौथ्या, होमी भाभा इन्स्टिट्यूट सहाव्या, टाटा मूलभूत संशोधन संस्था १२व्या, आयसर पुणे २९व्या आणि इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजीने ४०वे स्थान प्राप्त केले.

राज्य, कौशल्य विद्यापीठ

राज्य सार्वजनिक विद्यापीठांच्या यादीत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ तिसऱ्या, मुंबई विद्यापीठ १८व्या, सीओईपी तंत्रशास्त्र विद्यापीठ ३३व्या, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाने ४६व्या स्थान मिळवले. कौशल्य विद्यापीठांच्या यादीत पुण्यातील सिम्बायोसिस व्यावसायिक आणि कौशल्य विद्यापीठ पहिल्या स्थानी आहे.

वैद्यकीय, दंतवैद्यकीय, औषधनिर्माणशास्त्र

वैद्यकीय विभागात देशातील पहिल्या पन्नास संस्थांमध्ये डॉ. डी. वाय. पाटील विद्यापीठ ११व्या, दत्ता मेघे इन्स्टिट्यूट ऑफ हायर एज्युकेशन अँड रिसर्च २३व्या, आर्म्ड फोर्सेस मेडिकल कॉलेज ३०व्या स्थानी आहे. तर, दंतवैद्यकीय संस्थांच्या यादीतील पहिल्या पन्नास संस्थांमध्ये डॉ. डी. वाय. पाटील विद्यापीठ पाचव्या, शासकीय दंतवैद्यकीय महाविद्यालय नागपूर १५व्या, दत्ता मेघे इन्स्टिट्यूट ऑफ हायर एज्युकेशन अँड रिसर्च २४व्या, शासकीय दंतवैद्यकीय महाविद्यालय मुंबई २५व्या, नायर दंतवैद्यकीय महाविद्यालय मुंबई २८व्या, भारती विद्यापीठ दंतवैद्यकीय महाविद्यालयाने ३६वा क्रमांक मिळवला. औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालयांच्या पहिल्या पन्नास संस्थांमध्ये इन्स्टिट्यूट ऑफ केमिकल टेक्नॉलॉजी पाचव्या, नरसी मोनजी इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट स्टडीज १०व्या, पूना कॉलेज ऑफ फार्मसी ३५व्या, डॉ. डी. वाय. पाटील इन्स्टिट्यूट ऑफ फार्मास्युटिकल सायन्स अँड रिसर्स ३६व्या, डॉ. भानूबेन नानावटी कॉलेज ऑफ फार्मसी ३९व्या स्थानी आहे.

Pune Edition Edition
Aug 13, 2024 Page No. 05
Powered by:

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रभात
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
www.dainikprabhat.com
City_13 August 2024_003
13 Aug 2024

पुणे विद्यापीठ देशात तिसऱ्या क्रमांकावर

नॅशनल इन्स्टिट्यूशनल रँकिंग फ्रेमवर्क जाहीर : चेन्नई येथील अण्णा युनिव्हर्सिटी अव्वल

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १२ - नॅशनल इन्स्टिट्यूशनल रँकिंग फ्रेमवर्क जाहीर झाले आहे. त्यात देशातील राज्य सार्वजनिक विद्यापीठ गटात सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने तिसरा क्रमांक मिळविला आहे.

या क्रमवारीत पहिल्या क्रमांकावर चेन्नई येथील अण्णा युनिव्हर्सिटी व दुसऱ्या क्रमांकावर कलकत्ता येथील जादवपूर विद्यापीठाचा क्रमांक आहे. दरम्यान, देशातील विद्यापीठ गटात पुणे विद्यापीठाचे मानांकन घसरले आहे.

सर्वसाधारण गटात पुणे विद्यापीठाने ३७ वे स्थान, तर विद्यापीठ गटातून २३ वा क्रमांक मिळवला आहे. केंद्रीय शिक्षामंत्री धर्मेंद्र प्रधान, केंद्रीय राज्य शिक्षण मंत्री सुकांता मुजुमदार, उच्च शिक्षण विभागाचे प्रधान सचिव के. संजय मूर्ती, यूजीसीचे अध्यक्ष एम. जगदीश कुमार, एआयसीटीईचे अध्यक्ष टी.जी. सीतारामन, 'एनबीए' अध्यक्ष अनिल सहस्रबुद्धे यांच्या उपस्थितीत सोमवारी नॅशनल इन्स्टिट्यूशनल रँकिंग फ्रेमवर्कची घोषणा करण्यात आली, तसेच याप्रसंगी पुणे विद्यापीठाचे प्र-कुलगुरु डॉ. पराग काळकर यांनी विद्यापीठाचे रँकिंग स्वीकारले.

> देश पातळीवरील स्टेट युनिव्हर्सिटी कॅटॅगिरीत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाला शैक्षणिक गुणवत्ता आणि संशोधनात केलेल्या कामगिरीमुळे देशात तिसरा क्रमांक मिळाला आहे. विद्यापीठाच्या विकासात्मक वाटचालीत महत्त्वाचे योगदान आहे.
>
> **– प्रा. डॉ. सुरेश गोसावी,** कुलगुरू, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

सकाळ

डॉ. ज्योती भाकरे प्रभारी कुलसचिवपदी

पुणे, ता. १२ : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या प्रभारी कुलसचिवपदाची सूत्रे डॉ. ज्योती भाकरे यांनी सोमवारी (ता. १२) स्वीकारली. विद्यापीठाच्या आतापर्यंतच्या कुलसचिवपदाच्या परंपरेत महिला कुलसचिव म्हणून विराजमान होण्याचा मान डॉ. भाकरे यांना मिळाला आहे.

विद्यापीठाचे प्रभारी कुलसचिव डॉ. विजय खरे यांच्याकडून विधी विभागाच्या प्राध्यापिका डॉ. भाकरे यांनी सूत्रे हाती घेतली. विद्यापीठाचे माजी कुलसचिव डॉ. प्रफुल्ल पवार यांचा कार्यकाल मागील वर्षी संपल्यानंतर डॉ. खरे यांच्याकडे प्रभारी कुलसचिवपदाची जबाबदारी दिली होती. त्यानंतर पूर्णवेळ कुलसचिवपदाच्या नियुक्तीसाठी जाहिरात प्रसिद्ध करण्यात आली. परंतु, पूर्णवेळ कुलसचिव पदावर नियुक्ती होण्यापूर्वीच संभाव्य उमेदवाराचे नाव चर्चेत आले, त्यावरून वाद सुरू झाला.

दरम्यान, पूर्णवेळ कुलसचिव म्हणून नियुक्त न होऊ शकल्याने अखेर विद्यापीठाच्या प्रभारी कुलसचिवपदाची जबाबदारी डॉ. भाकरे यांच्यावर सोपविण्यात आली.

Pune, Main
13/08/2024 Page No. 5

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

City_13 August 2024_001
13 Aug 2024

प्रभात

प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे

www.dainikprabhat.com

पुणे (शुभारंभ लॉन्स) : आदर्श सरपंच पुरस्कार वितरण सोहळ्याची सुरुवात दीपप्रज्वलनाने करण्यात आली. यावेळी डावीकडून जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी संतोष पाटील, हिंदुस्थान फिड्सचे मार्केटिंग हेड मुरलीधर जगताप, जनरल मॅनेजर अजय पिसाळ, दैनिक प्रभातचे चेअरमन डॉ. हर्षद गांधी, उच्च व तंत्र शिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील आणि सरपंच मनोहर पोखरकर.

...तर शैक्षणिक संस्थांची मान्यता रद्द

'मुलींचे मोफत शिक्षण'बाबत टाळाटाळ केल्यास कारवाई

तक्रारींसाठी आजपासून हेल्पलाइनची सुविधा

शिक्षण संस्थांना मिळणार विनातारण कर्ज

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १२ - मुलींना मोफत शिक्षण देण्याचा निर्णय राज्य सरकारने घेतला आहे. त्यामुळे एखाद्या मुलीस मोफत शिक्षण देण्यास महाविद्यालय टाळाटाळ करीत असल्यास त्यासाठी हेल्पलाइन क्रमांक आजपासून उपलब्ध करून दिला जाणार आहे. त्यावर विद्यार्थिनींनी तक्रार केल्यास २४ तासांत संबंधित महाविद्यालयांना नोटीस पाठवून कारवाई करण्यात येणार आहे, अशी माहिती उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी सोमवारी दिली.

हेल्पलाइन क्रमांक
०७९६९१३४४४०
०७९६९१३४४४१
वेबसाइट लिंक
https://helpdesk.maharashtracet.org

दै. प्रभातच्या आदर्श सरपंच पुरस्कार सोहळ्यात चंद्रकांत पाटील यांनी व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये आर्थिकदृष्ट्या मागास, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास, इतर मागासवर्ग या प्रवर्गातील मुलींना मोफत शिक्षण देण्याच्या तरतुदीची सविस्तर माहिती विषद केली. त्याबाबत शासन निर्णय जारी करण्यात आला आहे, तरीही महाविद्यालयाकडून या निर्णयाच्या पालनाबाबत टाळाटाळ केली जात आहे. त्या पार्श्वभूमीवर उच्च व तंत्रशिक्षणमंत्री मंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी मुलींना मोफत शिक्षणाच्या निर्णयाचे पालन न करणाऱ्या महाविद्यालयांच्या शैक्षणिक संस्थांची मान्यता रद्द केली जाणार असल्याचे सांगितले. मोफत शिक्षणासंबंधी मुलींच्या अडचणी कळाव्यात म्हणून हेल्पलाइन क्रमांक क्रमांक जाहीर करण्यात आला आहे. या क्रमांकावर एकाच वेळी हजारो विद्यार्थिनी तक्रार नोंदवू शकतील. तक्रार आल्यानंतर उच्च शिक्षण विभागातील अधिकारी संबंधित महाविद्यालयात जाऊन खातरजमा करतील. त्यानंतर मुलींना मोफत प्रवेश देण्याचे निर्देश दिले जातील. एवढे करूनही प्रवेश दिला जात नसेल, अशा महाविद्यालयांवर तत्काळ कारवाई करण्यात येणार असल्याचे पाटील म्हणाले.

महिला सरपंचांनी पुढाकार घ्यावा

राज्य शासनाने मुलींना व्यावसायिक शिक्षण मोफत देण्याचा निर्णय घेतला आहे. मात्र, त्याची अंमलबजावणी करण्यासाठी गावपातळीवर विशेषत: महिला सरपंचांनी पुढाकार घेण्याची गरज आहे. गावातील एखाद्या मुलीस संबंधित महाविद्यालयाचे प्राचार्य मोफत शिक्षणातून प्रवेश देत नसतील, (पान २ पहा) ▸▸

...तर शैक्षणिक संस्थांची मान्यता रद्द

त्या महाविद्यालयातील प्राचार्यांना भेटा. हेल्पलाइन क्रमांकाची सुविधा घ्या आणि गावातील मुलींच्या मोफत शिक्षणासाठी आग्रही राहा, असा सल्ला चंद्रकांत पाटील यांनी दिला.

शिक्षण संस्थांना मिळणार विनातारण कर्ज

मुलींना मोफत शिक्षण देण्याची कार्यवाही शिक्षण संस्थांकडून सुरू आहे. शिक्षण संस्थांना या शुल्काची प्रतिपूर्ती सप्टेंबर - ऑक्टोबर महिन्यात केली जाणार आहे. त्या कालावधीत मुलींच्या मोफत प्रवेशावरून महाविद्यालय अथवा संस्थांना आर्थिक अडचणी येत असतील, त्यांच्यासाठी राज्य शासनाने नवी योजना सुरू केली आहे. अशा महाविद्यालयांना कोणत्याही बँकेतून तीन- चार महिन्यांसाठी विनातारण कर्ज उपलब्ध करून दिले जाणार आहे. त्यामुळे संस्थांनी कोणत्याही मुलीची मोफत शिक्षणासाठी अडवणूक करू नये, असे सक्त आदेशही पाटील यांनी दिले आहेत.

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

सकाळ

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची घसरण कायम

एनआयआरएफ रँकिंग : संस्थांमध्ये ३७व्या, तर विद्यापीठांमध्ये २३व्या स्थानी

पुणे, ता. १२ : जगप्रसिद्ध आणि पूर्वेचे ऑक्सफर्ड अशी ओळख असणाऱ्या सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाला आता उतरती कळा लागली आहे का, असा प्रश्न कदाचित तुम्हालाही पडेल. होय, कारण केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयाने जाहीर केलेल्या 'नॅशनल इनिस्टट्यूशनल रँकिंग फ्रेमवर्क' (एनआयआरएफ)मध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची सलग पाचव्या वर्षीही घसरण झाल्याचे दिसून येते. देशातील सर्वोत्कृष्ट शिक्षण संस्था, विद्यापीठे यांचे 'एनआयआरएफ' रँकिंग सोमवारी जाहीर करण्यात आले. यामध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ यंदा देशातील एकूण १०० सर्वोत्कृष्ट संस्थांच्या

पान ८ वर ›

(संबंधित बातमी पान ११ वर)

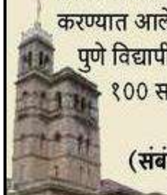

कामगिरी दृष्टिक्षेपात

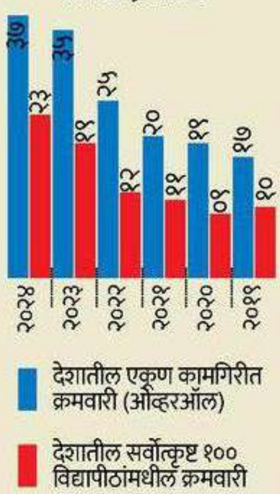

" विद्यापीठाचे रँकिंग घसरण्याला शासनाची धोरणे, विद्यापीठाचे प्रत्यक्ष कामकाज आणि दृष्टिकोन असे प्रत्येक घटक जबाबदार आहेत. या व्यवस्थेतील प्रत्येक घटकाने आपली भूमिका व्यवस्थित पार पाडल्यास विद्यापीठाला राष्ट्रीय पातळीवरील क्रमवारीत आपले स्थान पुनर्प्रस्थापित करणे शक्य होईल. विद्यापीठाने शिक्षकांकडून होणारे अध्यापन, शिक्षक-विद्यार्थ्यांचा संशोधनातील सहभाग वाढविणे, पायाभूत सुविधा यावर भर देणे गरजेचे आहे.

- डॉ. अरुण अडसूळ, माजी कुलगुरू

" देशातील सर्वोत्कृष्ट शिक्षण संस्था आणि सर्वोत्कृष्ट विद्यापीठे या क्रमवारीत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने आपले स्थान कायम ठेवले आहे. विद्यापीठातील शिक्षक भरती होण्यासाठी आम्ही प्रयत्न करत असून, त्याने निश्चितच विद्यापीठाचे क्रमवारीतील स्थान उंचावणार आहे, तसेच उद्योग आणि आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठांसमवेत केलेल्या सामंजस्य करारामुळे सल्लामसलत, पेटंट, संशोधन आदींमध्ये विद्यापीठाचे क्रमवारीतील स्थान अधिक बळकट करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण ठरतील.

- डॉ. सुरेश गोसावी, कुलगुरू, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

Pune, Main
13/08/2024 Page No. 1

सकाळ

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची घसरण कायम

› पान १ वरून

क्रमवारीत ३७व्या क्रमांकावर, तर देशातील सर्वोत्कृष्ट १०० विद्यापीठांच्या क्रमवारीत २३व्या क्रमांकापर्यंत खाली आहे. गेल्यावर्षी (२०२३) सर्वोत्कृष्ट शिक्षण संस्थांच्या क्रमवारीत विद्यापीठ ३५व्या, तर विद्यापीठांच्या क्रमवारीत १९व्या क्रमांकावर होते. 'एनआयआरएफ'मधील क्रमवारीत २०२०पासून विद्यापीठाची घसरण होत असल्याचे दिसून येते. यंदा (२०२४) 'एनआयआरएफ'मध्ये नव्याने देशातील सर्वोत्कृष्ट सार्वजनिक राज्य विद्यापीठे जाहीर केली असून, त्यात सर्वोत्कृष्ट ५० सार्वजनिक राज्य विद्यापीठांमध्ये सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.

देशातील सर्वोत्कृष्ट १०० शिक्षण संस्थांच्या क्रमवारीत राज्यातील ११ संस्थांचा समावेश असून, त्यात पुण्यातील चार आणि मुंबईतील पाच, नागपूरमधील एक, वर्ध्यातील एक, अशा संस्थांचा समावेश आहे. या क्रमवारीत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ ३७व्या स्थानावर असून, गेल्या पाच वर्षीही घसरल्याचे निदर्शनास येते. यंदा 'एनआयआरएफ'मध्ये सर्वोत्कृष्ट शिक्षण संस्था, विद्यापीठे, महाविद्यालये, संशोधन संस्था, अभियांत्रिकी, व्यवस्थापन, औषधनिर्माणशास्त्र, वैद्यकीय, दंतवैद्यकीय, विधी, कृषी आणि प्लॅनिंग, कृषी आणि अलाइड सेक्टर, इनोव्हेशन, मुक्त विद्यापीठे, कौशल्य विद्यापीठे आणि सार्वजनिक राज्य विद्यापीठे, अशा १६ गटांत क्रमवारी जाहीर केली आहे. रँकिंगमधील क्रमवारी ठरविताना संशोधन, सर्वसमावेशकता, पदवीधारकांचे निकाल, शिक्षण असे काही निकष पाहिले जातात.

Pune, Main
13/08/2024 Page No. 8

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

SPPU ranks third in state public university category

HT Correspondents
letters@hindustantimes.com

NEW DELHI/PUNE: City's Savitribai Phule Pune University has been ranked third in the state public university category, according to the National Institutional Ranking Framework (NIRF) rankings released on Monday. The varsity ranked 19th in 2023 in the same category.

Hindu College of Delhi University has displaced Miranda House as the best college in India, according to the rankings, ending the latter's seven-year reign at the top.

The Indian Institute of Technology Madras (IIT-M), meanwhile, retained its position as the top educational institution in India for the sixth consecutive year.

Union education minister Dharmendra Pradhan unveiled the ninth edition of the NIRF rankings in the national capital, highlighting the continued dominance of IIT-M in the overall category.

"Rankings, ratings and accreditation is a vital recommendation of NEP 2020," Pradhan said, congratulating institutions that demonstrated "excellence in teaching, innovation, research, graduation outcomes and other parameters."

Hindu, Miranda House top colleges

The Ministry of Education announced the National Institutional Ranking Framework (NIRF) rankings for 2024 on Monday

TOP COLLEGES

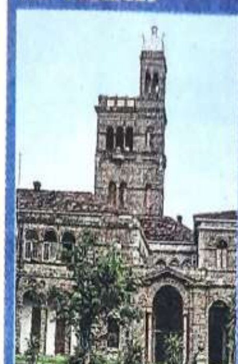

Savitribai Phule Pune University ranked third in the state public university category.

1. Hindu College, Delhi
2. Miranda House, Delhi
3. St Stephen's, Delhi
4. Rama Krishna Mission Vivekananda Centenary College, Kolkata
5. ARSD College, Delhi
6. St Xavier's College, Kolkata
7. PSGR Krishnammal College for Women, Coimbatore
8. Loyola College, Chennai
9. Kirori Mal College, Delhi
10. LSR College for Women, Delhi

The Indian Institute of Science (IISc), Bengaluru, and IIT Bombay secured the second and third positions respectively in the overall category. IIT Delhi, previously ranked third, dropped to fourth place.

This year's NIRF introduced three new categories: State Public Universities, Skill Universities, and Open Universities. Anna University, Chennai, topped the State Public Universities category, while Indira Gandhi National Open University (IGNOU) led the Open Universities ranking.

Anil Sahasrabuddhe, chairman of the National Board of Accreditation (which prepares the rankings), announced plans to launch a Sustainability Ranking next year, reflecting the growing emphasis on carbon neutrality and sustainability in education.

The NIRF 2024 saw participation from 6,517 unique institutions, a significant increase from 2,426 in 2016, the first year when the rankings were released.

The total number of applications across various categories reached 10,845, marking a

continued on →9

NIRF ratings: SPPU ranks 3rd in univ category

Dheeraj Bengrut
puneletters@hindustantimes.com

PUNE : The Savitribai Phule Pune University (SPPU) ranked third in the state public university category, according to the National Institutional Ranking Framework (NIRF) announced on Monday. The varsity ranked 19th in 2023 in the same category.

In the state university category, Anna University ranked first, Jadavpur University second, Calcutta University ranked fourth and Punjab University fifth.

The Ministry of Education's National Institutional Ranking Framework (NIRF) 2024 was announced by Union Minister of Education Dharmendra Pradhan on Monday.

"This is a humongous achievement; resulting from the continuous pursuit of excellence and consistent effort taken by all staff, administration and the entire team.

We all will continue to work together to be unparalleled and contribute towards the development of all the stakeholders," said Prof Suresh Gosavi, SPPU vice-chancellor.

> This is a humongous achievement; resulting from the continuous pursuit of excellence and consistent effort taken by all staff, administration and the entire team.
>
> **PROF SURESH GOSAVI,** SPPU vice-chancellor

COEPTU ranks 77th

As per the results of NIRF 2024 ranking College of Engineering Pune Technological University (CoEPTU) stood 77th amongst the top engineering institutions in the country with a total score of 47.89 on the scale of 100.

Last year, it was ranked 73rd with a total score of 46.89.

The COEPTU had submitted the Institutional Information for NIRF 2024 for the engineering category.

Since the number of participating institutes is increasing every following year, in spite of the rise in marks in almost all the parameters (as compared to the previous year's marks) COEP's ranking has descended this year.

"Out of the five institutions, we are one of the 'state-funded' institutions to make it in the list of Top 100, competing with all other institutions which are either centrally funded IITs, NITs, universities or institutes of eminence and are ranked higher than COEP Tech in the current list," read a statement released by the College of Engineering Pune Technological University.

Hindustan Times 13.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

कुलसचिवपदाची जबाबदारी डॉ. भाकरेंकडे

डॉ. ज्योती भाकरे

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या प्रभारी कुलसचिव म्हणून डॉ. ज्योती भाकरे यांच्याकडे जबाबदारी सोपविण्यात आली आहे. या निमित्ताने पहिल्यांदाच कुलसचिवपदी महिलेला संधी मिळाली आहे. डॉ. प्रफुल्ल पवार यांचा कार्यकाळ संपल्यानंतर डॉ. विजय खरे यांच्याकडे कुलसचिवपदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपवण्यात आला होता.

डॉ. खरे यांनी आठ ते नऊ महिने ही जबाबदारी पार पाडली. विद्यापीठाच्या प्रशासनाने पूर्णवेळ कुलसचिवपदासाठी प्रक्रिया राबवली. मात्र, या निवडीबाबत वाद निर्माण झाल्यानंतर नियुक्ती झाली नाही. नवे कुलसचिव मिळेपर्यंत विद्यापीठाच्या विधी विभागातील डॉ. ज्योती भाकरे यांच्याकडे या पदाची जबाबदारी देण्यात आली आहे.

Maharashtra Times 14.8.2024

लोकसत्ता

दहावी, बारावीच्या वेळापत्रकावर आक्षेप!

दहा दिवस आधी परीक्षा होणार असल्याने नियोजन बिघडणार, शिक्षकांचा विरोध

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

नागपूर : महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने (राज्य मंडळ) दहावी आणि बारावीच्या परीक्षांचे संभाव्य वेळापत्रक जाहीर केले आहे. यंदा दरवर्षीपेक्षा दहा दिवस अगोदर परीक्षा होणार असल्याने शिक्षकांनी आक्षेप घेतला आहे. यामुळे विद्यार्थ्यांचे अभ्यासाचे नियोजन बिघडणार असून सराव परीक्षा आणि अभ्यासक्रमावरही याचा परिणाम पडणार असल्याचा आक्षेप घेण्यात आला आहे.

संभाव्य वेळापत्रकानुसार बारावीची लेखी परीक्षा ११ फेब्रुवारी ते १८ मार्च, तर दहावीची लेखी परीक्षा २१ फेब्रुवारी ते १७ मार्च या कालावधीत घेण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. शाळा-कनिष्ठ महाविद्यालये, विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रमाचे नियोजन करण्याच्या दृष्टीने, विद्यार्थ्यांच्या मनावरील ताण कमी होण्यासाठी संभाव्य तारखा जाहीर करण्यात आल्याचे शिक्षण मंडळाचे म्हणणे आहे.

मात्र, दहा दिवसांआधी परीक्षा होणार असल्याने शिक्षक संघटनांनी यावर आक्षेप घेतला आहे. विद्यार्थ्यांवर यामुळे प्रचंड तणाव येणार असल्याने परीक्षा दरवर्षीच्या तारखांनुसारच घ्याव्या, अशी मागणी केली जात आहे.

आक्षेप काय?

शिक्षक संघटनांच्या आक्षेपानुसार, दहा दिवस अगोदर परीक्षा होत असल्याने विद्यार्थ्यांना अभ्यासासाठी दहा दिवस कमी मिळणार आहे. निश्चितच यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये मानसिक तणाव निर्माण होणार आहे. त्याचप्रमाणे सर्वच विषय शिकवणाऱ्या शिक्षकांना दहा दिवस कमी मिळत असल्याने अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यावर त्याचा परिणाम होणार आहे. तसेच, ज्या शाळांमध्ये सराव परीक्षा घेतल्या जातात त्यांचे नियोजन बिघडणार आहे.

निवडणुकांच्या परिणामाचीही शक्यता

ऑक्टोबर ते नोव्हेंबर महिन्यादरम्यान विधानसभेच्या निवडणुका होणार आहे. या कामात अनेक शिक्षक गुंतलेले असतात. यामुळे याचा फटकाही अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यावर होणार आहे. विधानसभेच्या निवडणुकानंतर महापालिकांच्या निवडणुका होण्याचे संकेत आहेत. त्यामुळे शिक्षक यात गुंतणार असल्याने शिक्षण मंडळाने या सर्व बाबींचा विचार करावा, अशी मागणी केली जात आहे.

राज्य शिक्षण मंडळाने परीक्षा घेण्यात यंदा घाई केली आहे. यामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे या सर्व बाबींचा विचार करता संभाव्य वेळापत्रकात बदल करावा. यामुळे सर्वांनाच न्याय मिळेल.

- प्रा. सपन नेहरोत्रा, विभागीय कार्यवाह, शिक्षक भारती.

राज्य मंडळाने संभाव्य वेळापत्रक जाहीर केले असून त्यावर हरकती मागवण्यात आल्या आहे. कुठल्या संघटनांना आक्षेप असल्यास त्यांनी सूचना पाठवाव्या. त्यांचा सकारात्मक विचार केला जाईल.

- शरद गोसावी, अध्यक्ष, राज्य मंडळ.

14/08/2024 | Pune | Page : 02
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

पुरेशा सुविधांअभावी राज्य विद्यापीठे क्रमवारीत मागे

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : राज्यातील खासगी विद्यापीठांच्या तुलनेत शासकीय विद्यापीठांची राष्ट्रीय संस्थात्मक क्रमवारी आराखड्यात (एनआयआरएफ) घसरण झाली आहे. प्राध्यापकांची अपुरी संख्या, सोयीसुविधांचा अभाव, निधीच्या अभावाचा फटका क्रमवारीतील महत्त्वाचे घटक असलेल्या संशोधनापासून दृष्टिकोनापर्यंत विविध स्तरांवर बसत असून, राज्यातील शासकीय विद्यापीठांकडे राज्य सरकारचे होत असलेले दुर्लक्ष विद्यापीठांसाठी मारक ठरत असल्याचे दिसून येत आहे.

राज्यात खासगी विद्यापीठांची संख्या वाढण्यासह या संस्था क्रमवारीतील स्थान उंचावत असताना राज्यातील शासकीय विद्यापीठे, संस्था मागे पडत असल्याचे अधोरेखित होत आहे. राज्यात मोठ्या ***(पान ८ वर)***

'सरकारी विद्यापीठे, महाविद्यालयांना सबळ करण्याची गरज'

'गुणवत्तापूर्ण शिक्षण हा मूलभूत अधिकार आहे. सरकार त्याची जबाबदारी नाकारू शकत नाही. सरकारकडून शिक्षणावर होणाऱ्या खर्चात वाढ होण्याऐवजी घट होताना दिसत आहे. ही बाब चिंताजनक आहे. सरकारी विद्यापीठे, महाविद्यालयांना सबळ करणे ही तातडीची गरज आहे. त्यामुळे सर्वसामान्यांना परवडेल असे गुणवत्तापूर्ण शिक्षण मिळणे शक्य होईल. तसेच कल्याणकारी राज्याकडून हीच अपेक्षा आहे,' असे डॉ. भूषण पटवर्धन यांनी स्पष्ट केले.

महाविद्यालये, विद्यापीठांना नॅक, एनआयआरएफ कक्षाची स्थापना करण्याचे निर्देश देण्यात आले. राज्य गुणवत्ता सिद्धता कक्षाची पुनर्स्थापना करण्यात आली. राज्यातील महाविद्यालयांमध्ये प्राध्यापकांच्या २ हजार ८८ जागांवर भरती करण्यात आली, विद्यापीठांमध्ये ६४९ जागांवरील भरतीची प्रक्रिया सुरू आहे. महाविद्यालये, विद्यापीठांनी संशोधनाला चालना देणे, माहितीचे संकलन करून योग्य रीतीने भरणे आवश्यक आहे.

– डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर, उच्च शिक्षण संचालक

14/08/2024 | Pune | Page : 01
Source : https://epaper.loksatta.com

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

पुरेशा सुविधांअभावी राज्य विद्यापीठे क्रमवारीत मागे

(पान १ वरून) प्रमाणात प्राध्यापकांच्या जागा रिक्त आहेत. त्याचा परिणाम संशोधनापासून अध्ययन अध्यापन प्रक्रिया, प्रशासकीय कामकाजासह सर्वच स्तरावर होतो. त्याशिवाय निधी देण्यातही सरकारकडून हात आखडता घेतला जात असल्याने नव्या सुविधा निर्माण करण्यात मर्यादा येतात. अशा विविध कारणांमुळे शासकीय विद्यापीठे, उच्च शिक्षण संस्थांना अनेक अडचणींना तोंड द्यावे लागत आहे.

यूजीसीचे माजी उपाध्यक्ष व नॅकचे माजी कार्यकारी समितीचे अध्यक्ष डॉ. भूषण पटवर्धन म्हणाले, की अनेक अडचणी, आव्हाने असताना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने राज्य विद्यापीठांच्या गटात तिसरे स्थान मिळवला हे प्रशंसनीय आहे. मात्र, प्राध्यापकांची अपुरी संख्या, विद्यार्थिसंख्येच्या प्रमाणात प्राध्यापकांची अपुरी संख्या, पायाभूत सुविधा आणि उपयुक्त संशोधनाचा अभाव या निकषांवर राज्यातील विद्यापीठे मागे पडत आहेत, ही वस्तुस्थिती आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणानंतर चार वर्षांनंतर विद्यापीठे, महाविद्यालयांत प्राध्यापकांच्या जागा रिक्त असतील तर त्याच्या अंमलबजावणीबाबत प्रश्नचिन्ह निर्माण होते.

14/08/2024 | Pune | Page : 08
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

राज्यातील कॉलेजांची झाडाझडती

विद्यार्थिनींकडून शैक्षणिक शुल्क आकारणाऱ्या शैक्षणिक संस्था रडारवर

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

व्यावसायिक आणि बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी विद्यार्थिनींकडून शैक्षणिक शुल्क आकारणाऱ्या शैक्षणिक संस्थांची झाडाझडती तंत्रशिक्षण संचालनालय (डीटीई) आणि उच्च शिक्षण संचालनालाने (डीएचई) सुरू केली आहे. दोन्ही संचालनालयांच्या भरारी पथकांनी कॉलेजांना भेटी द्यायला सुरुवात केली आहे. या झाडाझडतीत सापडणाऱ्या कॉलेजांवर कारवाई करण्यात येणार आहे. त्याचप्रमाणे त्यांची नावे प्रसिद्ध करण्यात येतील, अशी माहिती उच्च व तंत्रशिक्षण विभागातील अधिकाऱ्यांनी दिली आहे.

राज्य सरकारने चालू शैक्षणिक वर्षापासून ६४२ अभ्यासक्रमांमध्ये विद्यार्थिनींना पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांना १०० टक्के शुल्क सवलत (मोफत शिक्षण) देण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार विद्यार्थिनींना कॉलेजांमध्ये शैक्षणिक शुल्क न भरता प्रवेश मिळणार आहे. मात्र, राज्यातील मुलींना व्यावसायिक; तसेच बिगरव्यावसायिक पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेताना १०० टक्के शुल्क सवलत मिळत नाही. कॉलेजांकडून शुल्काची मागणी होत आहे. या संपूर्ण प्रकारावर 'महाराष्ट्र टाइम्स'ने वृत्त प्रकाशित केल्यानंतर, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने कार्यवाही करण्याला सुरुवात केली आहे. त्यानुसार राज्यातील कॉलेजांना अचानक भेटी द्यायला सुरुवात केली असून, विद्यार्थिनींशी संवाद साधण्यात येत आहे.

'विभागीय स्तरावर पथके'

'डीटीई'च्या अधिकाऱ्यांनी मंगळवारी पिंपरी-चिंचवड परिसरातील कॉलेजांना भेट दिली. यामध्ये इंजिनीअरिंग, मॅनेजमेंट, फार्मसी अभ्यासक्रमांचे कॉलेज होते. मॅनेजमेंट कॉलेजने विद्यार्थिनींकडून शुल्क न आकारण्याचे धोरण स्वीकारले आहे, तर इंजिनीअरिंग आणि फार्मसी कॉलेजांनी विद्यार्थिनींना पैसे परत करण्याचे आश्वासन दिले आहे. यापुढेही अचानक कॉलेजांना भेटी देऊन, तपासणी करण्यात येणार आहे. त्यासाठी विभागीय स्तरावर पथके तयारी करण्यात आल्याचे 'डीटीचे' सहसंचालक डॉ. दत्तात्रय जाधव यांनी सांगितले.

कारवाईच्या स्पष्ट सूचना : डॉ. देवळाणकर

'उच्च शिक्षणाच्या अंतर्गत कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखेतील बिगरव्यावसायिक पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांची महाविद्यालये येतात. त्यानुसार या कॉलेजांना भेटी देऊन, त्यांची तपासणी करण्यासाठी पथके तयार करण्यात आली आहेत. ही पथके कॉलेजांना भेटी देऊन, तेथील विद्यार्थ्यांशी संवाद साधून त्यांच्या अडचणी जाणून घेत आहेत. यामध्ये एखादे कॉलेज दोषी आढळल्यास, त्यांच्यावर स्पष्ट कारवाई करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत,' असे उच्च शिक्षण संचालक डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर यांनी सांगितले.

युवासेना विद्यार्थिनींच्या मदतीला : यादव

'राज्य सरकारने विद्यार्थिनींना शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्कातून १०० टक्के सूट देण्याचा निर्णय घेतला. त्यामुळे शैक्षणिक संस्थांमध्ये विद्यार्थिनींना उच्च शिक्षणाचा लाभ घेता येणार आहे. मात्र, काही शैक्षणिक संस्था मुलींना जबरदस्तीने शुल्क भरण्यास सांगत आहेत. अशा संस्थाच्या विरोधात उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने हेल्पलाइन क्रमांक प्रसिद्ध केले आहेत. मात्र, विद्यार्थिनींना कोणतीही अडचण आल्यास त्यांनी ९६२३३३७७७७ या मोबाइल क्रमांकावर संपर्क साधावा. विद्यार्थिनींच्या शिक्षणाच्या आड येणाऱ्या शैक्षणिक संस्थेची युवासेना पोलखोल केल्याशिवाय राहणार नाही,' असे युवासेनेचे सहसचिव कल्पेश यादव यांनी सांगितले.

Maharashtra Times 14.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता

मूल्यांकन निकषांबरोबरच शिक्षणही नको बदलायला?

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक कामगिरीचे प्रगतिपुस्तक तयार करणाऱ्या शिक्षण संस्थांच्याच शैक्षणिक कामगिरीचे प्रगतिपुस्तक लाल शेऱ्यांनी भरलेले असावे, ही सध्या आपली उच्च शिक्षणातील गत आहे. विद्यार्थ्यांना शिकविणाऱ्या शिक्षण संस्थांच्या कामगिरीचेही मूल्यमापन व्हायला हवे, हा विचार काही अतार्किक नाही. किंबहुना आपल्याकडे राष्ट्रीय मूल्यमापन आणि अधिस्वीकृती परिषद म्हणजे 'नॅक'ची स्थापना याच विचाराने झाली होती. उच्च शिक्षण संस्थांच्या कामगिरीचे वेळोवेळी प्रगतिपुस्तक तयार व्हावे, यासाठी 'नॅक'चे मूल्यांकन बंधनकारक केले गेले. त्यासाठी ठरविलेल्या गुणवत्ता निकषांचे अगदी पुरेपूर नाही, तरी किमान पालन करण्याचा हेतू स्वच्छ राहावा, ही यामागची भावना. ते होते की नाही हा भाग अलाहिदा. पण, महाराष्ट्रात तरी आकडेवारीच्या पातळीवर बहुतांश राज्य विद्यापीठे आणि अनुदानित महाविद्यालये 'नॅक' मूल्यांकन करून घेतात, याचे स्वागतच व्हावे.

मूल्यांकनाच्या या प्रवासात गेल्या काही वर्षांपासून भर पडली, ती जगभरातील उच्च शिक्षण संस्थांची गुणानुक्रमे यादी प्रसिद्ध करणाऱ्या विविध रँकिंग्जची. जगभरात भारतातील उच्च शिक्षण संस्थांचे स्थान काय आहे, हे या गुणानुक्रम यादीद्वारे कळायला सुरुवात झाली. आपल्याकडच्या आयआयटीसारख्या उत्तमोत्तम संस्थांनाही या यादीत पहिल्या शंभर-दोनशे क्रमांकांत स्थान मिळविणे किती दुष्प्राप्य आहे, हे यातून समोर येऊ लागले. या गुणानुक्रम याद्यांचा शुद्ध व्यावसायिक हेतू हा जगभरातील विद्यार्थ्यांना या गुणानुक्रम याद्यांद्वारे त्यांचे प्रवेशांचे पर्याय निवडणे सोपे जावे, हा असतो. अध्ययन-अध्यापन पद्धती, प्लेसमेंट, संशोधन, नवोपक्रम आदी घटकांचे मूल्यमापन यात असल्याने विद्यार्थ्याला आपल्या शैक्षणिक कामगिरीनुसार संस्थेची निवड करणे सोपे जाते. अशा यादीत आपल्या देशातील उच्च शिक्षण संस्थांचे घसरते स्थान हे चिंताजनक वाटल्याने काही वर्षांपूर्वी त्यावर खल सुरू झाला आणि अशा गुणानुक्रम याद्यांत भारतातील संस्थांचे स्थान सुधारण्यासाठी देशांतर्गत प्रयत्नांचा एक भाग म्हणून २०१५ मध्ये राष्ट्रीय संस्थात्मक क्रमवारी आराखडा म्हणजे 'एनआयआरएफ'ला मान्यता देण्यात आली. सन २०१६ मध्ये 'एनआयआरएफ'ने देशातील उच्च शिक्षण संस्थांची गुणानुक्रम यादी प्रसिद्ध केली. यंदा या यादीचे नववे वर्ष आहे. यामध्ये सर्वसाधारण क्रमवारीबरोबरच वेगवेगळ्या प्रवर्गांत त्या-त्या संस्थांनी कशी कामगिरी केली आहे, हे समजण्यासाठी प्रवर्गनिहाय स्वतंत्र क्रमवारीही उपलब्ध करून दिली जाते.

यंदाची एनआयआरएफ यादी सांगते, की यामध्ये महाराष्ट्रातील राज्य विद्यापीठांची गेल्या नऊ वर्षांत सुरू असलेली क्रमवारीतील घसरण आहे तशीच सुरू आहे. देशातील पहिल्या १०० संस्थांत महाराष्ट्रातील ११ संस्था आहेत. तमिळनाडूतील सर्वाधिक संस्था पहिल्या शंभरात आहेत. त्यांच्या दहा संस्था तर पहिल्या ५० क्रमांकांतच आहेत. पहिल्या ५० क्रमांकांत महाराष्ट्र, दिल्ली, पंजाब, कर्नाटकमधील प्रत्येकी चार संस्था आहेत. महाराष्ट्रासारख्या शैक्षणिकदृष्ट्या प्रगत राज्यापुढे ही स्पर्धा आहे. ती अधोरेखित करणे महत्त्वाचे अशासाठी, की पहिल्या शंभरांत असलेल्या महाराष्ट्रातील संस्थांमध्ये आयआयटी-मुंबई, टाटा समाजविज्ञान संस्था, होमी भाभा राष्ट्रीय संस्था, आयसर, आयसीटी अशा स्वायत्त संस्था आणि काही खासगी संस्थांचा प्रामुख्याने समावेश आहे. पण, राज्य विद्यापीठांचा विचार केला, तर सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ गेल्या वेळच्या ३५ व्या स्थानावरून घसरून ३७ व्या स्थानावर आणि मुंबई विद्यापीठ तर पहिल्या शंभरांतही नाही, अशी स्थिती आहे. याशिवाय नागपूर, अमरावती, छत्रपती संभाजीनगर, सोलापूर, लोणेरे येथील राज्य विद्यापीठांचे तर नावही कुठे नाही. यापैकी किती विद्यापीठांनी क्रमवारीत भाग घेतला होता, हेही कळायला मार्ग नाही. राज्यातील खासगी संस्था, विद्यापीठे आणि आयआयटीसारख्या संस्थांची कामगिरी चांगली आहे, पण त्यांना मिळत असलेली शैक्षणिक स्वायत्तता पाहता, ते अपेक्षितच आहे. मुद्दा राज्य विद्यापीठांच्या घसरत्या कामगिरीचा आहे. तो अशासाठी, की याच संस्थांत प्रामुख्याने बहुतांश सर्वसामान्य विद्यार्थी शिकतात आणि त्यांची घसरती क्रमवारी ही या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक भविष्यासाठी चांगली नाही. त्यामुळे ज्या जागतिक क्रमवारीत स्थान सुधारण्यासाठी 'एनआयआरएफ'च्या क्रमवारीची सुरुवात झाली, त्यातून मुळात विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक भविष्य अधिक सुदृढ व्हावे, हा हेतू साध्य होतो आहे का, इथपासूनच सुरुवात करायला हवी.

क्यूएस किंवा तत्सम जागतिक पातळीवरील रँकिंग्ज करताना वापरले जाणारे निकष आणि आपल्याकडची शैक्षणिक-सामाजिक परिस्थिती यांत महदंतर आहे. त्यामुळे हा गुणानुक्रम आपल्या उच्च शिक्षण संस्थांसाठी कसा फसवा आहे, असा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे माजी अध्यक्ष आणि उच्च शिक्षण संस्थांच्या मूल्यांकनासाठीच्या 'नॅक'ची संकल्पना प्रत्यक्षात आणण्यात ज्यांनी पुढाकार घेतला, ते डॉ. अरुण निगवेकर, तसेच अन्य काही तज्ज्ञांनी काही वर्षांपूर्वीच मांडलेला एक दृष्टिकोन वास्तवदर्शी आहे. उदाहरणच द्यायचे, तर आपल्याकडे राज्य विद्यापीठांचे मूल्यमापन करताना केवळ त्या विद्यापीठाच्या आवारात सुरू असलेल्या पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांचा विचार होत नाही, तर विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालये, संस्थाही त्यात येतात. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे उदाहरण घेतले, तर सुमारे एक हजार महाविद्यालये आणि मान्यताप्राप्त संस्था सध्या विद्यापीठाशी संलग्न आहेत. त्यांच्या आवश्यक त्या सर्व प्रशासकीय प्रक्रिया पार पाडणे, अभ्यासक्रम तयार करणे आणि मुख्य म्हणजे परीक्षा घेणे, निकाल लावणे याचा भार प्रचंड आहे. अनेक राज्य विद्यापीठे तर केवळ परीक्षा घेणारी केंद्रे होऊन बसली आहेत. अशा वेळी संशोधन, नवोपक्रम आदींसाठी नुसता वेळ नाही, तर 'दर्जेदार' वेळ किती उपलब्ध होतो, याचे गणित मांडले, तर ही विद्यापीठे क्रमवारीत का मागे पडतात, याचे उत्तर सहज मिळेल. असे असेल, तर गुणवत्तेसाठी कळीचे असलेले अभ्यासक्रम फेररचना, अध्ययन-अध्यापन आणि संशोधन या मुद्द्यांकडे ही विद्यापीठे कधी आणि कसे लक्ष देणार हाच मोठा प्रश्न आहे. यंदाच्या 'एनआयआरएफ'च्या क्रमवारीच्या निकषांत अध्ययन-अध्यापन पद्धती, संशोधन, पदवीनंतर मिळणाऱ्या नोकरीच्या संधी, सर्वसमावेशकता आणि समाजात त्या संस्थेबद्दल असलेली धारणा यांचा समावेश होता. राज्य विद्यापीठांपुढे असलेल्या उपरोल्लेखित प्रश्नांनंतर या सगळ्या निकषांत प्रगती दाखवणे धोरणात्मक मदतीशिवाय शक्य आहे का, याचे वेगळे उत्तर पुन्हा नमूद करण्याचीही गरज नाही. साधे अध्ययन-अध्यापनाबाबत बोलताना शिक्षक-विद्यार्थी गुणोत्तर किती, असा प्रश्न असतो. हे गुणोत्तर काढायला तरी किमान मंजूर पदांवर प्राध्यापक भरती व्हायला नको का? 'एनआयआरएफ'नेच आपल्या अहवालात नमूद केल्यानुसार, देशातील बहुतांश पीएच.डी.प्राप्त शिक्षक हे पहिल्या १०० उच्च शिक्षण संस्थांत काम करतात आणि महाराष्ट्रातील तर एकच राज्य विद्यापीठ पहिल्या शंभरात आहे!

'एनआयआरएफ'च्या यादीत राज्य विद्यापीठांचा क्रम घसरत चाललेला असताना, काही खासगी शिक्षण संस्थांनी मात्र क्रमवारीत आगेकूच केली आहे. याचा एक अर्थ असा, की सर्वसामान्यांसाठी जी विद्यापीठे वा उच्च शिक्षण संस्था उपलब्ध आहेत, त्यांचाच दर्जा घसरत चालला असून, मोजक्यांना परवडतील अशा संस्थांची क्रमवारी सुधारत आहे. हे चांगल्या शैक्षणिक प्रगतीचे लक्षण मानायचे का? 'एनआयआरएफ'च्या मूल्यांकनातील एक निकष सर्वसमावेशकतेचा आहे. राज्य विद्यापीठे तो निकष अधिक चांगल्या प्रकारे पूर्ण करू शकतात. पण, त्यासाठी शैक्षणिक दर्जाचा बळी देऊन चालणार नाही. यात खासगी संस्थांची भूमिका मर्यादितच असणार आहे. त्यामुळे कल्याणकारी राज्यात परवडणारे चांगले शिक्षण देण्याची जबाबदारी सरकारनेच घेतली पाहिजे. 'नॅक'ची स्थापना १९८६ च्या राष्ट्रीय शिक्षण आराखड्यातील शिफारशींवरून झाली होती. आता आपण २०२० च्या राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणापर्यंत पुढे आलो आहोत. 'नॅक' आहेच आणि आता 'एनआयआरएफ'ही आहे. पण, मूल्यांकन निकष काळाप्रमाणे बदलत असताना, त्या कसोटीवर उतरणारे बदल आपल्या शिक्षण व्यवस्थेत करणे निकडीचे नाही का? नवे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण अमलात आणायला सुरुवात झाल्यानंतर त्यातील श्रेणी पद्धती, विषयांच्या निवडीचे स्वातंत्र्य, अनेक टप्प्यांवर उच्च शिक्षणात येण्या-जाण्याची असलेली मुभा आदी गोष्टींची अंमलबजावणी मूल्यांकनाच्या या कसोटीवर टिकण्यासाठी किती कळीची आहे, हे लवकर लक्षात आले, तर बरे. त्यासाठी सर्वसामान्य विद्यार्थी 'लाडका' व्हावा, म्हणजे ते राज्याच्या भविष्यासाठी अधिक फलदायी ठरेल.

15/08/2024 | Pune | Page : 11
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

राज्याची शैक्षणिक इयत्ता

■ **डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर**

केंद्रीय शिक्षणमंत्री धर्मेंद्र प्रधान यांनी नुकतीच राष्ट्रीय संस्थात्मक रँकिंग फ्रेमवर्क (एनआयआरएफ) २०२४ची घोषणा केली. त्यात प्रतिवर्षी विविध मानदंडांच्या आधारे देशातील उच्च शिक्षण संस्थांचे मूल्यांकन आणि रँकिंग केले जाते. राष्ट्रीय पातळीवर मानांकनाची सुरुवात सन २०१५मध्ये स्मृती इराणी या मनुष्यबळ विकास मंत्री असताना झाली. त्यापूर्वी गुणवत्तेच्या आधारावर मानांकनाचे काम क्यूएस रँकिंग, टाइम्स रँकिंग यांसारख्या पाश्चिमात्य संस्था करत असत. परंतु भारतीय शिक्षणसंस्थांचे नेमके प्रतिबिंब त्यात उमटत नसे. त्यामुळे केंद्राने विद्यापीठांच्या मानांकनाबाबत पारदर्शक प्रक्रिया राबवण्याचा निर्णय घेतला. नॅशनल असेसमेंट अँड अॅक्रिडिटेशन कौन्सिल म्हणजेच 'नॅक' ही संस्थाही शैक्षणिक संस्थांना मानांकन देत असते. परंतु या दोन्हीमध्ये एक मुलभूत फरक आहे. नॅकचे मानांकन दर पाच वर्षांनी जाहीर केले जाते; तर एनआयआरएफचे दरवर्षी दिले जाते. नॅकचे मानांकन हे केवळ त्या संस्थेपुरते मर्यादित असते; तर एनआयआरएफमध्ये तुलनात्मक अभ्यास करून गुणांकन दिले जाते.

एनआयआरएफचे पाच प्रमुख निकष आहेत. टीचिंग अँड लर्निंग : यात प्रामुख्याने शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांचे प्रमाण तपासले जाते. याखेरीज पीएचडीचे विद्यार्थी किती, संशोधनाचे विषय काय, शिक्षक कायमस्वरूपी आहेत की तात्पुरत्या स्वरूपाचे आहेत या मुद्द्यांचा विचार केला जातो.

संशोधन : महाविद्यालयांकडून या विद्यापीठाकडून, प्राध्यापकांकडून कोणत्या विषयांवर संशोधनपर लेख प्रसिद्ध होतात, ठरवून दिलेल्या संशोधन पत्रिका इंडेक्समध्येच ते प्रकाशित होतात का, हे पाहिले जाते. पेटंट नोंदणी किती झाली आहे, त्यांचा विद्यापीठासाठी, विद्यार्थ्यांसाठी, व्यावसायिकरीत्या काही उपयोग होतो आहे का, हे पाहिले जाते. ग्रॅजुएशन आउटकम : पदवीधर उमेदवारांना बाहेर किती मागणी आहे, त्यांना रोजगार मिळतो का, त्यांचे शिक्षण बाजाराशी पूरक आहे का, समाजाच्या आणि उद्योगांच्या गरजा लक्षात घेणारे शिक्षण तेथे दिले जाते का याची पडताळणी केली जाते. सर्वसमावेशकता : शिक्षणसंस्थेतील परदेशी विद्यार्थ्यांचे प्रमाण, त्यांच्या प्रवेशासाठी आवश्यक प्रक्रिया, विद्यार्थिनींची संख्या, दिव्यांगांसाठी सुविधा कोणत्या हे पाहिले जाते. जनप्रतिमा : शैक्षणिक संस्थेविषयीची समाजामधील भावना, मते तपासली जातात. या पाच निकषांच्या आधारावर एनआयआरएफचे गुणांकन केले जाते. कोणत्याही संस्थेने सादर केलेल्या माहितीची फेरपडताळणी करण्याची संस्थात्मक संरचना एनआयआरएफकडे आहे. संबंधित माहिती त्या शिक्षणसंस्थेने आपल्या संकेतस्थळावर अपलोड करणे अनिवार्य असते.

सर्वसाधारण गटात राज्यातील अकरा विद्यापीठे व उच्च शिक्षण संस्थांनी पहिल्या शंभर संस्थांमध्ये स्थान मिळवले आहे. या रँकिंगमध्ये राज्यातील खासगी विद्यापीठांचे मानांकन वाढताना दिसत आहे. राज्यात

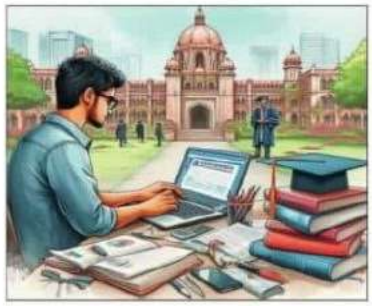

राज्यातील शैक्षणिक संस्थांचे मानांकन वाढावे, यासाठी बहुविद्याशाखीय संशोधन, विद्यार्थी, शिक्षक यांच्यासाठी सुरू केलेल्या केंद्रीय व राज्यातील विविध योजनांची प्रभावी अंमलबजावणी करणे गरजेचे आहे.

गेल्या १०-१५ वर्षांत स्वयंअर्थसहाय्यीत खासगी विद्यापीठांची संख्या मोठ्या प्रमाणात वाढलेली असून या विद्यापीठांना निधी खर्च करण्यासाठी शासन किंवा संशोधनासाठी निधी देणाऱ्या संस्थावर अवलंबून राहावे लागत नसल्याने खासगी विद्यापीठे त्यांची गुणवत्ता राखण्यासाठी सतत प्रयत्नशील असतात. मानांकनात आघाडीवर असणाऱ्या केंद्रीय शैक्षणिक संस्था आणि राज्यातील संस्था यांची तुलना अयोग्य आहे. केंद्रीय स्तरावरील संस्थांना मिळणारा निधी आणि राज्य अकृषी विद्यापीठांना मिळणारा निधी यांत मोठा फरक आहे. राज्यातील सार्वजनिक विद्यापीठांची एक महत्त्वाची अडचण म्हणजे, वाढत्या संलग्नित महाविद्यालयांची संख्या; अशी अडचण केंद्रीय विद्यापीठांना नाही. राज्यातील विद्यापीठ यंत्रणेची बहुतांश ऊर्जा महाविद्यालयांची परीक्षा, निकाल, शैक्षणिक व प्रशासकीय प्रश्नांची सोडवणूक यांत खर्ची पडते. परिणामी विद्यापीठाच्या गुणवत्तावाढीसाठी पुरेसा वेळ देता येत नाही. या पार्श्वभूमीवर, राज्यातील शैक्षणिक संस्था, विद्यापीठे उपलब्ध संसाधन व निधीच्या आधारे संशोधनाचे कार्य करत आहेत. यात सातत्य असून वैयक्तिक पातळीवर केलेले संशोधन हे चांगल्या दर्जाचे आहे.

राज्यातील सार्वजनिक विद्यापीठांची रँकिंगमधील कामगिरी सुधारण्यासाठी सर्व संबंधित घटकांनी एकत्रित काम करणे अपेक्षित आहे. अध्ययन, अध्यापन, संशोधन या क्षेत्रांत शिक्षकांची भूमिका अर्थातच महत्त्वाची आहे. विद्यार्थी-गुणोत्तर योग्य ठेवणे आवश्यक असून त्यासाठी गेल्या दोन वर्षांत प्राधान्याने विद्यापीठातील व महाविद्यालयातील शिक्षकी पदे भरण्याची प्रक्रिया राबविली जात आहे. राज्यस्तरावर क्वालिटी अश्युरन्स सेल स्थापन करणे, कुलगुरू व अन्य अधिकाऱ्यांशी सातत्यपूर्ण संवाद, चर्चा, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची सकस अंमलबजावणी, कौशल्याधारित अभ्यासक्रम, वंचित वर्गासाठी आर्थिक सुविधा या माध्यमातून शासन दर्जात्मक सुधारणेसाठी प्रयत्नशील आहे. राज्यातील उच्च शिक्षणाचा दर्जा उंचावण्यासाठी शिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्या नेतृत्वात विशेष योजना शिक्षण क्षेत्रातील अनुभवी तज्ज्ञांच्या मदतीने तयार करण्याचे शासनाने ठरविले आहे.

राज्यातील शैक्षणिक संस्थांचे मानांकन वाढावे, यासाठी प्रामुख्याने बहुविद्याशाखीय संशोधन सुरू करणे, विद्यार्थी, शिक्षक यांच्यासाठी सुरू केलेल्या केंद्रीय व राज्यातील विविध योजनांची प्रभावी अंमलबजावणी करणे गरजेचे आहे. आपल्याकडे अनेक प्राध्यापक आपापल्या महाविद्यालयीन स्तरावर संशोधनपत्रिका प्रकाशित करत असतात; परंतु त्याचे संकलन व्यवस्थित केले जात नाही. याखेरीज उद्योगप्रधान अभ्यासक्रम कोणकोणते आहेत, विद्यापीठांमधून, महाविद्यालयातून बाहेर पडणाऱ्या किती पदवीधरांना, कोणकोणत्या स्तरावर नोकऱ्या मिळालेल्या आहेत या सर्वांची माहितीही संकलित स्वरूपात असणे गरजेचे आहे. केवळ पेटंटची नोंदणी पुरेशी नाही; त्याचा व्यावसायिक उपयोग व्हायला हवा. समाजमनातील विद्यापीठाच्या प्रतिमेबाबत विद्यापीठांचे शैक्षणिक नेतृत्व करणारे कुलगुरू, प्र-कुलगुरु, अधिष्ठाता आणि अन्य शिक्षक वर्गाने अधिक जोमाने व व्यावसायिक दृष्टिकोनातून काम करणे आवश्यक आहे. प्रतिमा राखण्याबाबत आपल्याकडे मोठी अनास्था आहे. राष्ट्रीय पातळीवरील संस्था याबाबत गांभीर्याने प्रयत्न करताना दिसतात. यामध्ये आपल्या माजी विद्यार्थ्यांना, स्थानिक प्रतिष्ठित व्यक्तींना चांगला अभिप्राय देण्याचे आवाहन केले जाते. तसे प्रयत्न आपल्याकडच्या संस्था करताना दिसत नाहीत. वस्तुतः एनआयआरएफ ही सातत्यपूर्ण प्रक्रिया असल्याने विद्यापीठांनी यासाठी एक स्वतंत्र, कायमस्वरूपी सेल तयार करणे, नोंदी ठेवणे, त्यांचे सांख्यिकी विश्लेषण या गोष्टी करणे आवश्यक आहे. त्या सेलच्या माध्यमातून सातत्यपूर्ण प्रयत्न करणे गरजेचे आहे. ज्या पद्धतीने केंद्रीय विद्यापीठे किंवा केंद्रीय स्तरावरील संस्था विविध प्रसारमाध्यमांचा प्रभावी वापर करतात, तसे राज्यातील अकृषी विद्यापीठे आपल्या शैक्षणिक उपक्रमांना, तसेच अभ्यासक्रमांना पुरेशी प्रसिद्धी देताना दिसत नाहीत. अशा प्रकारची प्रसिद्धी मिळावी, यासाठी विविध प्रसारमाध्यमांचा योग्य वापर करायला हवा. शैक्षणिक संस्थांचे स्वतःचे असे मीडिया हँडल असावे. राज्य अकृषी विद्यापीठे, संस्था खूप चांगल्या गोष्टी करत असूनही समाजाच्या सर्व स्तरांपर्यंत पोहोचण्यास कमी पडताना दिसतात. यात बदल झाल्यास खूप फायदा होईल, हे नक्की.

(लेखक महाराष्ट्र राज्याचे उच्च शिक्षण संचालक आहेत.)

Maharashtra Times 15.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकमत

सर्व पीएच.डी. संशोधकांना पूर्ण फेलोशिप द्या! : डॉ. चलवादी

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : अनुसूचित जातीतील संशोधक विद्यार्थ्यांना बार्टी १०० टक्के फेलोशिप देत असते, परंतु गेल्या तीन वर्षांमध्ये मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री यांनी ७६३ पीएच.डी. संशोधकांना फेलोशिप दिलेली नाही.

बार्टीच्या वतीने २०२२ च्या संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी फेलोशिपची जाहिरात २ डिसेंबर २०२२ रोजी ऑनलाइन पद्धतीने प्रसिद्ध केली होती. बार्टी प्रशासनाने दोन वर्षांपासून या संशोधक विद्यार्थ्यांना फेलोशिप दिलेली नाही. यावेळी बसपाचे महाराष्ट्र प्रदेश सदस्य सुदीप गायकवाड, पुणे जिल्हा प्रभारी महंमद शफी, पुणे जिल्हा अध्यक्ष दिलीप कुसाळे, पुणे जिल्हा सचिव सूरज खैरकर, पुणे शहर पदाधिकारी संजय शेंडगे, सलीम शेख उपस्थित होते.

Hello Pune
Page No. 3 Aug 15, 2024
Powered by: erelego.com

लोकमत

नॅक मूल्यांकनाची माहिती अद्ययावत करा

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न शासकीय, अशासकीय अनुदानित, विनाअनुदानित महाविद्यालये, व्यावसायिक महाविद्यालये/ मान्यताप्राप्त परिसंस्था तसेच सर्व स्वायत्त महाविद्यालये यांनी नॅक मूल्यांकन/ पुनर्मूल्यांकनाची प्रक्रिया करणे गरजेचे आहे.

ज्या महाविद्यालये / परिसंस्थांनी नॅक मूल्यांकन/ पुनर्मूल्यांकन केलेले आहे किंवा जी महाविद्यालये / परिसंस्था नॅक/एनबीएसाठी पात्र आहेत त्यांनी नॅक/ एनबीएबाबतची माहिती www.unipune.ac.in - BOD online - Login with your credential - NAAC/NBA (Dashboard) या लिंकवर २० ऑगस्टपर्यंत अद्ययावत करणे अनिवार्य आहे.

Pune Main
Page No. 2 Aug 17, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

सकाळ

विद्यापीठातील अध्यापक संघटनेचा कुलगुरू कार्यालयावर मोर्चा

पुणे, ता. १६ : विद्यापीठ अनुदान आयोगाची (यूजीसी) नियमावली विद्यापीठांना बंधनकारक असतानाही राज्य सरकारच्या उच्च शिक्षण विभागाच्या दबावाखाली कुलगुरूंनी १९ मार्च २०१९ रोजी काढलेला आदेश संविधानाच्या विरोधात आहे. आदेशात दुरुस्ती करावी, या मागणीसाठी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व महाविद्यालयीन अध्यापक संघटनेतर्फे (स्पुक्टो) विद्यापीठ कुलगुरू कार्यालयावर मोर्चा काढण्यात आला.

नव्या आदेशाने 'यूजीसी'च्या नियमावलीत ढवळाढवळ झाल्याची जाणीव कुलगुरूंना करून दिली होती. परंतु आजपर्यंत कोणतीही कारवाई झालेली नाही. कुलगुरूंनी तज्ज्ञांशी चर्चा करून घटनेच्या विरोधातील वर्तन दुरुस्त करावे, अन्यथा महाराष्ट्र राज्य प्राध्यापक महासंघातर्फे (एम. फुक्टो) राज्यातील प्राध्यापक परीक्षांच्या कामाशी संपूर्णपणे असहकार पुकारतील, असा इशारा दिल्याचे 'स्पुक्टो'चे अध्यक्ष डॉ. के. एल. गिरमकर यांनी दिला आहे.

प्रमुख मागण्या...

- विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या नियमावलीनुसार आणि सर्व उच्च शिक्षण संस्थांत ९० टक्के नियमित पदे भरतीसाठी शासनाकडे पाठपुरावा करावा
- राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या अंमलबजावणीबाबतच्या अडचणी सोडविण्यासाठी विद्यापीठाने खंबीर भूमिका बजवावी
- संशोधनासंबंधीच्या नियमावलीची अंमलबजावणी योग्य प्रकारे करावी
- प्राध्यापकांच्या पदोन्नतीतील दिरंगाई रोखावी

Pune, Main
17/08/2024 Page No. 3

विद्यापीठ लवादाला कोर्टाने फटकारले

महाविद्यालयाची संलग्नता केली होती रद्द

म. टा. विशेष प्रतिनिधी, मुंबई

'विद्यापीठ व महाविद्यालय लवादाला कोणत्याही महाविद्यालयाची संलग्नता रद्द करण्याची शिफारस करण्याचा अधिकार महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ कायद्यातील कलम ८३ अन्वये नाही,' असे प्राथमिक निरीक्षण मुंबई उच्च न्यायालयाने नुकतेच नोंदवून पुणे जिल्ह्यातील एका महाविद्यालयाला हंगामी दिलासा दिला आहे. लवादाच्या आदेशामुळे या महाविद्यालयाची संलग्नता व मान्यताच धोक्यात आली होती.

'एकीकडे राज्य सरकारने मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीपोटी आम्हाला देय असलेली सव्वा दोन कोटी रुपयांची थकबाकी दिली नाही आणि दुसरीकडे करोना संकटकाळात विद्यार्थ्यांची प्रवेश संख्या घटल्याने आमच्या महसुलावरही परिणाम झाला. अशी आर्थिक कोंडी झालेली असताना काही शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी वेतनाच्या थकबाकीबद्दल पुण्यातील लवादाकडे धाव घेतली होती. त्यानंतर लवादाने आमच्या महाविद्यालयाला असलेली मान्यता रद्द करण्याचा आदेश नवी दिल्लीतील एआयसीटीईच्या संचालकांना दिला; तसेच सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाला संलग्नता काढून घेण्याचा आदेश दिला होता. मुळातच लवादाला असा आदेश देण्याचा अधिकार नाही. लवाद फार तर दंड लावण्याचा आदेश काढू शकते. मात्र, लवादाने कार्यकक्षेबाहेर जाऊन आदेश काढला,' असे गाऱ्हाणे तळेगाव-चाकण रस्त्यावरील सिद्धांत कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंगने मांडले होते.

सुनावणी सहा सप्टेंबरला

न्यायमूर्तींनी राज्य सरकार व विद्यापीठासह अन्य प्रतिवादींना नोटीस जारी करून ६ सप्टेंबरला पुढील सुनावणी ठेवली; तसेच तोपर्यंत लवादाच्या आदेशाला तसेच त्या आदेशाच्या आधारे विद्यापीठाने महाविद्यालयाला बजावलेल्या 'कारणे दाखवा' नोटीसलाही न्यायमूर्तींनी अंतरिम स्थगिती दिली.

Maharashtra Times 17.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव नि:पक्ष व निर्भीड दैनिक
स्थापना १९३९
पुढारी
www.pudhari.com

मुलींच्या मोफत शिक्षणासाठी उच्च शिक्षण विभाग सज्ज

अधिकारी शैक्षणिक संस्थांची करणार अचानक पाहणी | महाविद्यालयस्तरावर स्कॉलरशिप नोडल अधिकारी आहे का? याचीही होणार पाहणी

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

राज्यात व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेणाऱ्या मुलींना १०० टक्के शुल्कमाफी देण्यात आली आहे. परंतु, याची अंमलबजावणी करण्यासाठी महाविद्यालये टाळाटाळ करीत आहेत. त्यामुळे उच्च शिक्षण विभागातील अधिकारी ॲक्शन मोडवर आले असून, शैक्षणिक संस्थांची पाहणी करणार आहेत. त्याचबरोबर मोफत शिक्षणाची अंमलबजावणी होत आहे का, तसेच महाविद्यालय स्तरावर स्कॉलरशिप नोडल अधिकारी आहे का, याचीही पाहणी करणार आहेत. त्यामुळे शैक्षणिक संस्थांची डोकेदुखी वाढणार असल्याचे स्पष्ट झाले आहे.

उच्च शिक्षण विभागाचे पुणे विभागीय सहसंचालक डॉ. केशव तुपे यांनी याबाबत माहिती दिली. केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेद्वारे (व्यवस्थापन कोट्यातील व संस्थास्तरावरील प्रवेश वगळून) व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेणाऱ्या, वार्षिक उत्पन्न ८ लाख किंवा त्यापेक्षा कमी असणाऱ्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील, इतर मागास प्रवर्गातील, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील मुलींना उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग व इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाकडून वर्ष २०२४-२५ पासून शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काचा १०० टक्के लाभ देण्यात येणार आहे. यामध्ये नव्याने प्रवेश घेतलेल्या, तसेच पूर्वीपासून प्रवेश असलेल्या (अर्जाचे नूतनीकरण केलेल्या) मुलींचाही समावेश आहे. तसेच, बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमास प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थिनींना १०० टक्के शिक्षण शुल्काची प्रतिपूर्ती देण्यात येणार आहे. त्यांच्याकडून प्रवेशाच्या वेळी कोणतेही शिक्षण शुल्क न घेता त्यांना प्रवेश देण्यात येणार आहे. तसेच, शिक्षण शुल्काची रक्कम संस्थेच्या बँक खात्यात थेट जमा करण्यात येणार आहे. प्रवेशावेळी संस्थांनी विद्यार्थिनींकडून शिक्षण शुल्क घेतल्यास ते परत करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

शिक्षण संस्थांना इशारा

सहसंचालक कार्यालयाकडून ऑनलाइन मीटिंगद्वारे व्हॉट्सॲपवर मुलींना मोफत शिक्षण या योजनेच्या अंमलबजावणीसंदर्भात स्पष्ट निर्देश दिलेले असताना काही संस्था, महाविद्यालये पात्र लाभार्थी विद्यार्थिनींकडून प्रवेशाच्या वेळी शिक्षण शुल्क घेत असल्याच्या तक्रारी आहेत. हे अत्यंत गंभीर असून, शासन निर्देशाचे उल्लंघन करणारे आहे. शासन निर्देशाचे पालन न करणाऱ्या संस्थांच्या विरोधात कठोर कारवाई करण्याची वेळ येऊ नये, याबाबत सर्व संस्थांनी गांभीर्याने नोंद घ्यावी, असा इशारा दिला आहे. संबंधित निर्देशाचे पालन न करणाऱ्या संस्थांविरुद्धा कारवाई करण्यात येईल, याची सर्व महाविद्यालय, संस्था, विद्यापीठांनी गांभीर्याने नोंद घ्यावी, असे देखील डॉ. तुपे यांनी स्पष्ट केले आहे.

Pune Edition Edition
Aug 19, 2024 Page No. 05
Powered by: erelego.com

प्रभात
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
City _19 August 2024_013
19 Aug 2024
www.dainikprabhat.com

मुलींना मोफत प्रवेश द्या, अन्यथा कारवाई

तक्रारी वाढल्या : उच्च शिक्षण विभागाच्या महाविद्यालयांना सक्त सूचना

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १८ - सीईटी प्रक्रियेद्वारे प्रवेशित मुलींना मोफत शिक्षण देण्यात येत आहे. मात्र, काही संस्था अथवा महाविद्यालये विद्यार्थिनींकडून प्रवेशावेळी शुल्क आकारत असल्याच्या तक्रारी प्राप्त होत आहेत. ही गंभीर बाब असून, शासनाच्या निर्देशाचे उल्लंघन करणारी आहे. शासनाच्या आदेशाचे पालन न करणाऱ्या संस्थांच्या विरोधात कठोर कारवाई करण्याचा वेळ आणू नका, अशा सक्त सूचना उच्च शिक्षण विभागाने दिल्या आहेत.

राज्य शासनाने व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशित विद्यार्थिनीना

शंभर टक्के शैक्षणिक शुल्क माफ करण्याचा निर्णय झाला. त्याची अंमलबजावणी करण्याच्या सक्त निर्देश राज्य शासनाकडून सर्व संस्था व महाविद्यालयांना दिल्या आहेत. विद्यार्थिनीकडून प्रवेशाच्या वेळी कोणतेही शिक्षण शुल्क न आकारता त्यांना प्रवेश देणे अनिवार्य आहे. एवढेच नव्हे, तर प्रवेशाच्या वेळी संस्थांनी मुलींकडून शिक्षण शुल्काचा भरणा करुन घेतला असल्यास, त्यांना रक्कम संस्थेने विद्यार्थ्यांना परत करण्याचे आदेशही देण्यात आले आहेत. तसेच, परीक्षा शुल्काची रक्कम अर्ज भरलेल्या पात्र विद्यार्थिनींच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात जमा करण्यात येणार आहेत, अशाही सूचना यापूर्वीच देण्यात आल्या आहेत.

त्यानुसार सर्व संस्था, महाविद्यालय व अकृषी विद्यापीठ यांच्याशी संवाद साधून उच्च शिक्षण विभागाने मोफत शिक्षणाच्या निर्णयाची अंमलबजाणी करण्याच्या निर्देश देण्यात आले आहे. यासंदर्भात विद्यार्थिनी, पालकांना येणाऱ्या अडचणींचे निराकरण प्रश्नोत्तराच्या माध्यमातून करण्याचे सूचित करण्यात आले आहे. एवढे सर्व तपशीलवार माहिती देऊनही संस्थांकडून त्याची योग्य प्रकारे अंमलबजावणी होत नसल्याचे दिसून येत आहे.

या मुलींना मोफत शिक्षण योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी महाविद्यालयस्तरावर नोडल ऑफिसर नियुक्त केले असल्याची खात्री करण्यात येणार असल्याचे पुणे विभागाचे सहसंचालक डॉ. केशव तुपे यांनी परिपत्रकात नमूद केले आहे. तसेच, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठानेही सर्व संस्था व महाविद्यालयांना या योजनेचे पालन करण्याचे सूचित केले आहे.

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रभात
City_19 August 2024_015
19 Aug 2024

प्राध्यापक संघटनेचा पुणे विद्यापीठात मोर्चा

पुणे, दि. १८ - महाराष्ट्र राज्य सरकारच्या उच्च शिक्षण विभागातील काही अधिकाऱ्यांकडून भारतीय संविधानातील तरतुदींमध्ये घरगुती पद्धतीने बदल करून सुरू असलेल्या मनमानी कारभाराच्या विरोधात प्राध्यापक संघटनेने सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ मुख्य प्रवेशद्वार ते प्रशासकीय इमारत असा मोर्चा काढला.

प्राध्यापकांच्या विविध प्रलंबित मागण्यांसाठी कुलगुरूंची भेट घेत निवेदन दिले. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या दि. १८ जुलै २०१८ रोजीच्या अधिसूचनेची अंमलबजावणी करावी. महाविद्यालयातील पूर्ण वेळ प्राध्यापकांची रिक्त पदे तातडीने भरावी. एम.फिल व पीएच.डीसाठी प्रोत्साहनपर वेतनवाढ सुरू ठेवावी, यांसह विविध मागण्यांकडे लक्ष वेधण्यासाठी मोर्चा काढण्यात आला. याप्रसंगी कुलगुरूंनी तज्ज्ञांशी चर्चा करून घटनेच्या विरोधातील तरतुदी दुरुस्त कराव्यात; अन्यथा प्राध्यापक महासंघातर्फे (एम्फुक्टो) राज्यातील प्राध्यापक परीक्षांच्या कामाशी संपूर्णपणे असहकार पुकारतील, असा इशारा अध्यक्ष प्रा. डॉ. के. एल. गिरमकर यांनी दिला आहे.

प्रभात
City_20 August 2024_013
20 Aug 2024
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
www.dainikprabhat.com

पुणे विद्यापीठातर्फे 'पेट' परीक्षा २४ ऑगस्टला

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १९ - सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातर्फे पीएच.डी. प्रवेशासाठी 'पेट' (झएढ) परीक्षा दि. २४ ऑगस्ट रोजी घेण्यात येणार आहे. या परीक्षेचे हॉल तिकीट विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

विद्यापीठातर्फे पीएच.डी. प्रवेशासाठी इच्छुक विद्यार्थ्यांकडून अर्ज मागवण्यात आले होते. दि. १० ऑगस्टपर्यंत अर्ज जमा करण्याची मुदत होती. या काळात १० हजार ६०० विद्यार्थ्यांनी अर्ज केले आहेत. या विद्यार्थ्यांची परीक्षा बैठक व्यवस्था पुणे, अहमदनगर, नाशिक या जिल्ह्यांतील विविध परीक्षा केंद्रांवर करण्यात आली आहे. पीएचडी प्रवेशासाठी उपलब्ध जागा आणि आलेले अर्ज यात मोठी तफावत असल्याने प्रवेशासाठी विद्यार्थ्यांमध्ये मोठी स्पर्धा पाहायला मिळणार आहे. विद्यापीठाने यापूर्वी प्रसिद्ध केलेल्या वेळापत्रकानुसार पीएचडी प्रवेश पूर्व परीक्षेचा निकाल ५ सप्टेंबर रोजी प्रसिद्ध केला जाणार आहे. विद्यार्थ्यांना **bcud.unipune.ac.in/phd_entrance/applicant/login.aspx** या लिंकवरून जाऊन हॉल तिकीट डाउनलोड करू शकणार आहेत.

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

अभ्यासक्रमांचे शुल्क सूचनाफलक, संकेतस्थळावर

विद्यापीठाची महाविद्यालयांना सूचना

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयांना त्यांच्याकडील अभ्यासक्रमांचे शुल्क सूचना फलकावर आणि त्यांच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करावे लागणार आहे. तसेच कोणत्या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना किती शुल्क द्यावे लागणार आहे याची सविस्तर माहिती द्यावी लागणार आहे.

संलग्नित महाविद्यालये, मान्यताप्राप्त शैक्षणिक परिसंस्थांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्ग, आर्थिक दुर्बल घटक, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग, इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थी विविध अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतात. या घटकातील पात्र विद्यार्थी संबंधित अभ्यासक्रमासाठी शासनामार्फत दिल्या जाणाऱ्या शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करतात. संबंधित विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक शुल्क, परीक्षा शुल्क आणि इतर शुल्काची प्रतिपूर्ती शासनाकडून करण्यात येते. शिष्यवृत्तीसाठी पात्र विद्यार्थ्यांकडून शुल्क न घेण्याचे निर्देश देण्यात येऊनही बरीच महाविद्यालये विद्यार्थ्यांकडून शुल्क आकारत असल्याच्या किंवा जादा शुल्क घेत असल्याबाबत विद्यार्थी, संघटनांकडून विद्यापीठाकडे तक्रारी दाखल केल्या जात आहेत. या पार्श्वभूमीवर असे स्पष्ट करत विद्यापीठाचे उपकुलसचिव डॉ. मुंजाजी रासवे यांनी शुल्क प्रदर्शित करण्याचे निर्देश परिपत्रकाद्वारे दिले.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ तील कलम १०१ अन्वये नियुक्त केलेल्या समितीने विविध अभ्यासक्रमाचे शुल्क निश्चित केलेले आहे. हे शुल्क विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आले आहे. तसेच व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे शुल्क हे शुल्क नियामक प्राधिकरणाकडून निश्चित केले जाते. शुल्क नियामक प्राधिकरणाने ठरविलेले हे अभ्याक्रमनिहाय शुल्क महाविद्यालयाच्या संकेतस्थळावर, सूचना फलकावर प्रदर्शित करावे, तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून शुल्क आकारत असल्याबाबत किंवा जादा शुल्क आकारल्याबाबत तक्रार प्राप्त झाल्यास संबंधित महाविद्यालयावर शासन, विद्यापीठ नियमानुसार कडक कारवाई करण्याचा इशाराही देण्यात आला आहे.

20/08/2024 | Pune | Page : 14
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

विद्यार्थ्यांचा श्रेयांक विदा नोंदवण्यासाठी ३१ डिसेंबरची मुदत

'यूजीसी'चे उच्च शिक्षण संस्थांना निर्देश

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : उच्च शिक्षणातील विद्यार्थ्यांनी शिकताना मिळवलेले श्रेयांक साठवण्यासाठी 'अॅकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिट'ची निर्मिती करण्यात आली आहे. विद्यार्थ्यांच्या श्रेयांकांची माहिती अॅकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटच्या संकेतस्थळावर नोंदवण्यासाठी आता विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (यूजीसी) अंतिम मुदत दिली असून, त्यानुसार ३१ डिसेंबरपर्यंत शिक्षण संस्थांना श्रेयांकांची माहिती संकेतस्थळावर नोंदवावी लागणार आहे. 'यूजीसी'चे सचिव प्रा. मनीष जोशी यांनी याबाबतचे परिपत्रक प्रसिद्ध केले.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०मध्ये उच्च शिक्षण व्यवस्थेचे बहुविद्याशाखीय विद्यापीठे, महाविद्यालयांमध्ये रुपांतर, लवचिक अभ्यासक्रम, श्रेयांक आधारित प्रणाली, मल्टिपल एन्ट्री, मल्टिपल एक्झिटद्वारे आजीवन शिक्षणाच्या शक्यता निर्माण करण्यावर भर देण्यात आला आहे. त्या अनुषंगाने विद्यार्थ्यांनी विविध शिक्षण संस्थांमधून कमावलेले श्रेयांक साठवण्यासाठी अॅकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटची निर्मिती करण्यात आली आहे.

अपार क्रेडिट रिपॉझिटरीमध्ये विद्यार्थ्यांचे श्रेयांक वेळेत नोंदवणे आणि विद्यार्थ्यांच्या अपार खात्यात जमा करण्यात उच्च शिक्षण संस्थांची जबाबदारी महत्त्वाची आहे. त्याद्वारे श्रेयांकांचा वापर आणि हस्तांतरण सुलभ होण्यासाठी हे गरजेचे आहे. केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयाने दिलेल्या निर्देशांनुसार उच्च शिक्षण संस्थांना त्यांचा श्रेयांक विदा अॅकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटवर नोंदवण्यासाठी ३१ डिसेंबर २०२४पर्यंतची मुदत देण्यात आली आहे. त्यानंतर उच्च शिक्षण संस्थांना श्रेयांक विदा नोंदवता येणार नाही, असे स्पष्ट करण्यात आले आहे.

कार्यवाही पूर्ण करण्याच्या सूचना

उच्च शिक्षण संस्थांनी दिलेल्या मुदतीमध्ये श्रेयांक विदा संकेतस्थळावर नोंदवावा. शैक्षणिक वर्ष २०२१, २०२२ आणि २०२३साठी अॅकॅडमिक बँक ऑफ क्रेडिटशी मॅपिंग केलेला श्रेयांक विदा नोंदवावा. तसेच निकाल जाहीर झाल्यावर तातडीने श्रेयांक नोंदवण्याची कार्यवाही पूर्ण करावी, अशा स्पष्ट सूचना देण्यात आल्या आहेत.

20/08/2024 | Pune | Page : 02
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव नि:पक्ष व निर्भीड दैनिक
पुढारी
स्थापना १९३९
www.pudhari.com

मुलींच्या मोफत शिक्षणामुळे शैक्षणिक संस्थांचे अर्थकारण बिघडणार?

- व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये ६० ते ७० टक्के मुलींचा होतो प्रवेश
- शुल्क प्रतिपूर्तीच्या विलंबामुळे शैक्षणिक संस्था अडचणीत
- प्राध्यापक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या पगारावर टाच येण्याची शक्यता

पुढारी वॉच

गणेश खळदकर
पुढारी प्रतिनिधी

पुणे : राज्य सरकारने केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे (व्यवस्थापन कोट्यातील व संस्थास्तरावरील प्रवेश वगळून) व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थिनींचे शुल्क १०० टक्के माफ करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्याची शुल्क प्रतिपूर्ती संबंधित महाविद्यालयांना करण्यात येणार आहे. परंतु, सध्या सुरू असलेल्या विविध शिष्यवृत्तींचे पैसेच वेळेवर दिले जात नाहीत. त्यात आता सर्वच विद्यार्थिनींचे शुल्क सरकार देणार असल्यामुळे शैक्षणिक संस्थांचे अर्थकारणच बिघडणार असून, शैक्षणिक संस्था अडचणीत येणार असल्याची माहिती संस्थाचालक तसेच प्राचार्यांनी दिली आहे.

राज्य सरकारने महाविद्यालये तसेच शैक्षणिक संस्थांमध्ये पात्र मुलींना १०० टक्के शुल्कमाफीचा लाभ देण्यात येतो का नाही, याची महाविद्यालय, संस्था यांना अचानक भेटी देऊन पाहणी करण्याचा निर्णय घेतला आहे. तसेच महाविद्यालयस्तरावर स्कॉलरशिप नोडल अधिकारी नियुक्त केल्याची खात्री करण्यात येणार आहे. संबंधित निर्देशांचे पालन न करणाऱ्या ›› पान ४ वर

या अडचणी येणार

- व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना मोठ्या प्रमाणात मुली असल्यामुळे संस्थांना सरकारी शुल्क प्रतिपूर्तीची वाट पाहावी लागणार.
- कर्मचारी तसेच प्राध्यापकांच्या वेतनावर टाच येणार.
- विविध उपक्रमांसाठी लागणारा पैसा गोळा करण्यावर प्रश्नचिन्ह.
- लॅबमधील नवीन साहित्य तसेच अन्य साहित्य उपलब्ध करण्यावर येणार मर्यादा.
- कर्ज काढून संस्था उभ्या करणाऱ्या संस्थाचालकांचे बँकांचे हप्ते थकणार.
- केवळ विद्यार्थ्यांच्या शुल्कावर चालणाऱ्या शैक्षणिक संस्था येणार अडचणीत.

"सरकार शिष्यवृत्तीचे पैसे कधीही वेळेवर देत नाही. व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना सध्या ६० ते ७० टक्के विद्यार्थिनी प्रवेश घेतात. त्यामुळे संबंधित विद्यार्थिनींचे पैसे वेळेवर आले नाहीत, तर कर्मचाऱ्यांचे पगार कसे द्यायचे, बँकांचे हप्ते कसे भरायचे, असे प्रश्न निर्माण होणार आहेत. त्यामुळे सरकारला योजना राबवायचीच असेल तर संबंधित योजनेच्या माध्यमातून शैक्षणिक संस्थांना संबंधित प्रवेशित विद्यार्थ्यांची रक्कम ॲडव्हान्समध्ये देणे गरजेचे आहे.

\- **प्रा. रामदास झोळ,** अध्यक्ष, असोसिएशन ऑफ दी मॅनेजमेंट ऑफ अनएडेड इन्स्टिट्यूट्स इन रुरल एरिया.

"फार्मसीसारख्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये मुलींचे प्रमाण ७० टक्क्यांहून अधिक असते. त्यामुळे संबंधित विद्यार्थिनींचे शुल्कच घेतले नाही, तर संस्था अडचणीत येण्याची शक्यता आहे. राज्य सरकारने याचा गांभीर्याने विचार करून विद्यार्थिनींचे प्रवेश झाल्यास तत्काळ त्यांचे शुल्क संस्थेकडे जमा करण्याची व्यवस्था करणे गरजेचे आहे; अन्यथा कर्मचाऱ्यांचे पगार कसे करायचे, अन्य सुविधांसाठी पैसा कसा उभा करायचा, असे यक्षप्रश्न संस्थांसमोर निर्माण होणार असून, यातून व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या संस्था डबघाईला आल्याशिवाय राहणार नाही.

\- **डॉ. व्ही. एन. जगताप,** सल्लागार, नॅशनल फार्मसी वेल्फेअर असोसिएशन

My Pune Edition Edition
Aug 20, 2024 Page No. 01
Powered by: erelego.com

प्रचंड खपाचे एकमेव नि:पक्ष व निर्भीड दैनिक
पुढारी
स्थापना १९३९
www.pudhari.com

मुलींच्या मोफत शिक्षणामुळे शैक्षणिक संस्थांचे अर्थकारण बिघडणार

(पान १ वरून) संस्थांविरुद्ध कडक कारवाई करण्याचा इशारा देखील देण्यात आला आहे. त्यामुळे संस्थाचालक धास्तावले आहेत. विद्यार्थिनींकडून प्रवेशाची रक्कम घ्यावी तर कारवाईची भीती आणि रक्कम नाही घेतली तर संस्थेचा गाडा कसा हाकायचा? असा प्रश्न, अशा दुहेरी कात्रीत संस्थाचालक सापडले आहेत. संस्थाचालक तसेच प्राचार्यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, सरकारच्या योजना कितीही चांगल्या असल्या, तरी त्याची योग्यप्रकारे अंमलबजावणी होत नसल्यामुळे अनेकवेळा त्याचा संस्थांना फटका बसतो. केवळ दडपशाही करून अशा प्रकारच्या योजनांची अंमलबजावणी होत नसते. त्यामुळे योजना राबवायचीच असेल, तर संस्थाचालकांना विश्वासात घेऊन त्यांच्या अडचणी समजून घेणे गरजेचे आहे. त्यासाठी काही ठराविक रक्कम संस्थाचालकांना ॲडव्हान्स स्वरूपात देता येईल का, याचा देखील विचार होणे गरजेचे आहे. ज्यामुळे योजनेची अंमलबजावणी देखील होईल आणि संस्था देखील अडचणीत येणार नाही, असा मध्यम मार्ग काढणे गरजेचे असल्याचे स्पष्ट मत संस्थाचालकांनी व्यक्त केले आहे.

My Pune Edition Edition
Aug 20, 2024 Page No. 04
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

नवभारत

लड़कियों को निःशुल्क प्रवेश न देने पर होगा एक्शन

■ **पुणे,** (सं.) राज्य में लड़कियों को मुफ्त में एडमिशन देने के फैसले का क्रियान्वयन ठीक से हो रहा है या नहीं, इसके लिए उच्च शिक्षा विभाग अब औचक निरीक्षण करेगा. वहीं सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय ने चेतावनी दी है कि संबंधित पात्र लड़कियों को मुफ्त एडमिशन प्रदान नहीं करने वाले कॉलेजों के खिलाफ कार्रवाई की जाएगी. राज्य में सरकारी, सरकारी सहायता प्राप्त, आंशिक रूप से सहायता प्राप्त, स्थायी गैर सहायता प्राप्त, तकनीकी, सार्वजनिक विश्वविद्यालयों, सरकार द्वारा अनुमोदित विश्वविद्यालयों और सार्वजनिक विश्वविद्यालयों के तहत उप-केंद्रों में मान्यता प्राप्त गैर-व्यावसायिक पाठ्यक्रमों में लड़कियों को मुफ्त एडमिशन प्रदान करने का निर्णय लिया गया है. इन पाठ्यक्रमों में नामांकित आर्थिक रूप से कमजोर वर्ग की लड़कियों, जिनकी वार्षिक पारिवारिक आय 8 लाख रुपये या उससे कम है. उन आर्थिक रूप से कमजोर लड़कियों को ट्यूशन और परीक्षा शुल्क का लाभ शत फीसदी

उच्च शिक्षा प्राप्त करने वाली लड़कियों को मुफ्त शिक्षा प्रदान करने की योजना को लागू करने के लिए सभी कॉलेजों के साथ-साथ संस्थानों और विश्वविद्यालयों में एक 'छात्रवृत्ति नोडल अधिकारी' नियुक्त किया जाना चाहिए. इन अधिकारियों के माध्यम से पात्र लड़कियों तक जानकारी पहुंचाकर अधिक से अधिक लड़कियों को उच्च शिक्षा का अवसर प्रदान किया जाना चाहिए. कॉलेजों और विश्वविद्यालय से संबद्ध संस्थानों को यह सुनिश्चित करना चाहिए कि कोई भी योग्य छात्रा उच्च शिक्षा से वंचित न रहे.

- डॉ. पराग कालकर, प्रो-चांसलर, सावित्रीबाई फुले पुणे विश्वविद्यालय.

शिक्षण संस्थानों को मनना होगा आदेश

अब केंद्रीय प्रवेश प्रक्रिया (कैप) के माध्यम से प्रवेश पाने वाली लड़कियों की वार्षिक पारिवारिक आय आठ लाख रुपये या उससे कम है. साथ ही व्यावसायिक पाठ्यक्रमों में एडमिशन लेने वाले आर्थिक रूप से कमजोर वर्गों, अन्य पिछड़े वर्गों, सामाजिक और शैक्षिक रूप से पिछड़े वर्गों से संबंधित नव प्रवेशित और पूर्व-प्रवेशित लड़कियों को शैक्षणिक वर्ष 2024 – 25 से शिक्षा और परीक्षा शुल्क में शत फीसदी लाभ लिया जाएगा. इस फैसले को लागू करने का आदेश पहले ही दिया जा चुका है. इसके मुताबिक उच्च शिक्षा विभाग ने परिपत्र और ऑनलाइन मीटिंग के जरिए विश्वविद्यालयों, कॉलेजों, शिक्षण संस्थानों को इस आदेश का पालन करने को कहा है.

Pune Edition Edition
Aug 22, 2024 Page No. 6
Powered by: erelego.com

सकाळ

'पीएच.डी.'साठी पाठ्यवृत्ती द्यावी

पुणे : विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (यूजीसी) नियमाप्रमाणे पीएच.डी. अभ्यासक्रमास सरळ एसआरएफ पाठ्यवृत्ती विद्यार्थ्यांना देण्यात यावी, अशी मागणी बार्टी संशोधन विद्यार्थी संघर्ष कृती समितीने केली आहे. बाबासाहेब आंबेडकर राष्ट्रीय संशोधन फेलोशिप २०१८ ते २०२२ च्या पीएच.डी. संशोधक विद्यार्थ्यांना देण्याच्या मागणीसाठी समितीच्या वतीने गेल्या एक महिन्यापासून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी) पुणे येथे आंदोलन करण्यात येत आहे. पाठ्यवृत्तीच्या मागण्यासंदर्भात मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे हे बार्टी संशोधक विद्यार्थ्यांशी चर्चा करणार आहेत. त्यात मागणी मान्य न झाल्यास शुक्रवारपासून (ता. २३) धरणे आंदोलन करण्यात येणार असल्याची माहिती विद्यार्थी हर्षवर्धन दवणे यांनी बुधवारी (ता. २१) दिली.

Pune, Main
22/08/2024 Page No. 2

लोकमत

मोडी लिपी प्रशिक्षणासाठी विद्यापीठाचा सारथीबरोबर सामंजस्य करार

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : मोडी लिपीचे पारंपरिक ज्ञान जतन करून पुढच्या पिढीपर्यंत पोहोचविणे हे इतिहासाच्या अभ्यासकांचे कर्तव्य आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या इतिहास विभागाने गेली दोन दशके विविध समाजातील विविध घटकांना मोडी लिपीचे प्रशिक्षण दिले आहे. आता सारथी या संस्थेसोबत मोडी लिपी प्रशिक्षणासाठी सामंजस्य करार केल्यामुळे आपला ऐतिहासिक वारसा समजून त्याचा अन्वयार्थ लावण्यासाठी प्रशिक्षित मनुष्यबळ उपलब्ध होईल', असा विश्वास कुलगुरू प्रा. सुरेश गोसावी यांनी व्यक्त केला.

छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था (सारथी) आणि सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ यांच्यामध्ये मोडी लिपीच्या प्रशिक्षणासाठीचा सामंजस्य करार करण्यात आला. यावेळी सारथीतर्फे पुणे विभागीय कार्यालयाचे उपव्यवस्थापकीय संचालक अनिल पवार उपस्थित होते. विद्यापीठाच्या इतिहास विभागात 'मोडी लिपी आणि कागदपत्रांचा चिकित्सक अभ्यास' हा अभ्यासक्रम सुरू आहे. सारथीच्या सहकार्याने वीस विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण दिले जाणार आहे.

पवार म्हणाले, सरसेनापती हंबीरराव मोहिते सारथी मोडीलिपी प्रशिक्षण प्रकल्पाअंतर्गत राज्यातील विविध विद्यापीठांसोबत मोडी लिपी प्रशिक्षणासाठी सामंजस्य करार करण्यात आले आहेत. सारथी संस्था ज्या मराठा समाजाच्या सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक हितासाठी योजना राबवीत आहे.

Pune Main
Page No. 2 Aug 22, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

विद्यापीठाची पीएच. डी. प्रवेश परीक्षा ३१ ऑगस्ट रोजी

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातर्फे २४ ऑगस्टला पीएच.डी. प्रवेश परीक्षा (पेट) आयोजित करण्यात आली होती. मात्र २४ ऑगस्टला 'महाराष्ट्र बंद' पुकारण्यात आल्याच्या पार्श्वभूमीवर विद्यापीठाने ही परीक्षा लांबणीवर टाकली असून, आता ३१ ऑगस्टला परीक्षा घेतली जाणार आहे.

बदलापूर येथे घडलेल्या लैंगिक छळाच्या घटनेच्या निषेधार्थ महाविकास आघाडीने २४ ऑगस्टला महाराष्ट्र बंद पुकारला आहे. या पार्श्वभूमीवर पेट परीक्षा पुढे ढकलण्यात आल्याची माहिती विद्यापीठाने प्रसिद्धिपत्रकाद्वारे दिली. या परीक्षेचे सुधारित प्रवेशपत्र लवकरच विद्यार्थ्यांना त्यांच्या लॉगिनमध्ये उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

23/08/2024 | Pune | Page : 02 Source : https://epaper.loksatta.com

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

अकरावी प्रवेशाच्या तिसऱ्या विशेष फेरीत २ हजार ९५३ विद्यार्थ्यांना प्रवेश

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : पुणे आणि पिंपरी-चिंचवड महापालिका कार्यक्षेत्रांतर्गत अकरावीच्या केंद्रीय प्रवेशप्रक्रियेतील तिसऱ्या विशेष फेरीत २ हजार ९५३ विद्यार्थ्यांना प्रवेश जाहीर झाला. १ हजार ९२८ विद्यार्थ्यांना पहिल्या पसंतीचे महाविद्यालय मिळाले असून, विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेण्यासाठी २३ ऑगस्टपर्यंतची मुदत देण्यात आली आहे.

प्रवेशप्रक्रियेत आतापर्यंत तीन नियमित आणि दोन विशेष फेऱ्या झाल्या. तिसऱ्या विशेष फेरीत कला शाखेसाठी २५८, वाणिज्य शाखेसाठी ११७५, विज्ञान शाखेसाठी १४३९, व्यावसायिक शिक्षण शाखेसाठी ८१ विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात आला. प्रवेश मिळालेल्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश निश्चित करण्यासाठी अकरावी प्रवेशाच्या संकेतस्थळावरील विद्यार्थी लॉगिनमध्ये प्रोसिड फॉर ॲडमिशनची नोंद करून आवश्यक कागदपत्रे अपलोड करावी लागतील. तसेच महाविद्यालयात जाऊन प्रवेश निश्चित करावा लागणार आहे.

या फेरीनंतरही काही विद्यार्थी प्रवेश घेऊ शकले नाहीत, तर त्यांच्या प्रवेशासाठी कार्यवाहीचे वेळापत्रक स्वतंत्रपणे घोषित केले जाईल. ९०२ विद्यार्थ्यांना पसंतीक्रम नोंदवूनही महाविद्यालय मिळाले नाही. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी पसंतीक्रम देताना रिक्त जागांचा तपशील, महाविद्यालयाचे पात्रतागुण पाहून पसंतीक्रम नोंदविणे आवश्यक आहे, असे अकरावी केंद्रीय प्रवेशप्रक्रिया सदस्य सचिव आणि सहायक संचालक डॉ. ज्योती परिहार यांनी सांगितले.

23/08/2024 | Pune | Page : 03 Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रभात
City_23 August 2024_005
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
23 Aug 2024
www.dainikprabhat.com

पीएच.डी. संशोधकांच्या प्रश्नावर आज बैठक

तिढा न सुटल्यास पुन्हा धरणे आंदोलन करण्याचा इशारा

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. २२ - पीएच.डी. संशोधक विद्यार्थ्यांच्या विविध प्रश्नांवर शुक्रवारी (दि. २३) मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत मुंबई येथे बैठक होणार आहे. या बैठकीत तिढा न सुटल्यास पीएच.डी. संशोधक विद्यार्थी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्थेच्या (बार्टी) कार्यालयासमोर पुन्हा बेमुदत धरणे आंदोलन सुरू करणार आहेत.

बार्टी संशोधक विद्यार्थी संघर्ष कृती समितीच्या वतीने विविध मागण्यांसाठी दि. २२ जुलैपासून बार्टी कार्यालयाबाहेर आंदोलन सुरू केले होते. मुख्यमंत्र्यानी

उपोषणास बसलेल्या विद्यार्थ्यांसोबत फोनद्वारे चर्चा करून बैठकीचे आश्वासन दिल्यामुळे विद्यार्थ्यांनी १६ ऑगस्टला आंदोलन स्थगित केले होते.

बैठकीत ७६३ पैकी पात्र संशोधक विद्यार्थ्यांना पीएच.डी नोंदणी दिनांकापासून युजीसीने निर्धारीत केलेल्या १०० टक्के दराप्रमाणे अधिछात्रवृत्ती देण्यात यावी, ३० ऑक्टोबर २०२३ चा समान सर्वंकष धोरण हा शासन निर्णय अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांवर लादणे असंविधानिक आहे. हा शासन निर्णय बार्टीच्या आधिछात्रवृतीसाठी रद्द ठरवण्यात यावा. एम.फिल.च्या विद्यार्थ्यांना सरळ पीएच.डी. अभ्यासक्रमासाठी तीन वर्षे अधिछात्रवृती द्यावी, या मागण्या बैठकीत मांडण्यात येणार आहेत.

बैठकीमध्ये हर्षवर्धन दवणे, पल्लवी गायकवाड, स्वप्नील नरबाग, अक्षय जाधव, भीमराव वाघमारे, प्रकाश दिपके, प्रा. सतीश वागरे, संविधान दुगाने, समिंदर घोकसे, प्रदीप महेंदकर, राहुल चव्हाण, मनोहर सोनकांबळे, जयवर्धन गच्चे आदींसह अन्य विद्यार्थी सहभागी होणार आहेत.

प्रभात
City_23 August 2024_005
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
23 Aug 2024
www.dainikprabhat.com

गुणपडताळणी, छायाप्रतीसाठी २४ ऑगस्टपासून २ सप्टेंबरपर्यंत मुदत

दहावी, बारावी 'परीक्षे'चा आज निकाल

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. २२ - महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळातर्फे घेण्यात आलेल्या जुलै-ऑगस्ट २०२४ मधील इयत्ता दहावी, बारावीच्या पुरवणी परीक्षेचा ऑनलाइन निकाल शुक्रवारी (दि. २३) दुपारी १ वाजता जाहीर करण्यात येणार आहे.

दहावीची पुरवणी परीक्षा १६ जुलै ते ३० जुलै व बारावीची पुरवणी परीक्षा १६ जुलै ते ८ ऑगस्ट दरम्यान झाली होती. परीक्षेचा ऑनलाइन निकाल www.mahresult.nic.in, www.mahahsscboard.in या दोन संकेतस्थळांवर जाहीर होणार आहे. निकालानंतर लगेचच दुसऱ्या दिवसापासून विद्यार्थ्यांना गुणपडताळणी व उत्तरपत्रिकांच्या छायाप्रती, पुनर्मूल्यांकनासाठी संबंधित विभागीय मंडळाकडे ऑनलाईन पद्धतीने www.mahahsscboard.in या संकेतस्थळावर अर्ज करण्याची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. यासाठी आवश्यक अटी शर्ती व सूचना संकेतस्थळावर दिल्या असून, गुणपडताळणी व छायाप्रतीसाठी २४ ऑगस्ट ते २ सप्टेंबरपर्यंत ऑनलाइन पद्धतीने अर्ज करता येईल.

उत्तरपत्रिका पुनर्मूल्यांकनासाठी अर्ज करण्यासाठी मंडळाच्या अधिकृत संकेतस्थळावरून उत्तरपत्रिकेची छायाप्रत घेणे अनिवार्य असून, छायाप्रत मिळाल्याच्या दिवसापासून त्यापुढील कार्यालयीन कामाच्या पाच दिवसांत अर्ज करणे आवश्यक आहे. ज्या विद्यार्थ्यांना उत्तरपत्रिकेचे पुनर्मूल्यांकन करावयाचे असेल, त्यांनी अधिक माहितीसाठी संबंधित विभागीय मंडळाकडे संपर्क साधावा, असे आवाहन राज्य मंडळाच्या सचिव अनुराधा ओक यांनी केले आहे.

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

सकाळ

पुरवणी परीक्षेचा निकाल जाहीर

दहावीचे ३६.७८ टक्के, बारावीचे ३२.४६ टक्के विद्यार्थी उत्तीर्ण

पुणे, ता. २३ : महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळातर्फे जुलै-ऑगस्टमध्ये घेतलेल्या बारावीच्या पुरवणी परीक्षेत ३२.४६ टक्के, तर दहावीच्या पुरवणी परीक्षेत ३६.७८ टक्के विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले आहेत. राज्यातील ५९ हजार २०० विद्यार्थ्यांनी बारावीची पुरवणी परीक्षा दिली, त्यातील १९ हजार २१७ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले आहेत. ३१ हजार २७० विद्यार्थ्यांनी दहावीची पुरवणी परीक्षा दिली, त्यातील ११ हजार ५०२ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले आहेत.

बारावीचा शाखानिहाय निकाल

शाखा	परीक्षा दिलेले	उत्तीर्ण	टक्केवारी
विज्ञान	१९,८९२	१०,४४९	५२.५२
कला	१९,६७३	४,८९३	२४.८७
वाणिज्य	१७,६४०	३,४३०	१९.४४
व्यवसाय अभ्यासक्रम	१,८७८	४०६	२१.६१
आयटीआय	११७	३९	३३.३३

राज्य मंडळातर्फे दहावी-बारावीच्या पुरवणी परीक्षेचा निकाल शुक्रवारी ऑनलाइन जाहीर करण्यात आला. बारावीच्या परीक्षेस राज्यातील पुणे, नागपूर, छत्रपती संभाजीनगर, मुंबई, कोल्हापूर, अमरावती, नाशिक, लातूर व कोकण या नऊ विभागीय मंडळांकडून विज्ञान, कला, वाणिज्य आणि एचएससी व्होकेशनल या शाखांमधील एकूण ६० हजार १६० विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली होती. त्यापैकी ५९ हजार २०० विद्यार्थ्यांनी परीक्षा दिली, तर दहावीच्या परीक्षेसाठी एकूण ३२ हजार ३८६ विद्यार्थ्यांनी नोंदणी केली होती, त्यापैकी ३१ हजार २७० विद्यार्थ्यांनी परीक्षा दिली.

बारावीच्या निकालाची वैशिष्ट्ये

- बारावीची पुरवणी परीक्षा ३८ हजार १६० विद्यार्थ्यांनी, तर २१ हजार ४० विद्यार्थिनींनी दिली. त्यातील अनुक्रमे ३०.७६ टक्के आणि ३५.५४ टक्के विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले आहेत.
- विभागनिहाय निकालाची टक्केवारी : पुणे (२६.५७), नागपूर (४०.५४), छत्रपती संभाजीनगर (४७.९५), मुंबई (२५.५२), कोल्हापूर (३३.४७), अमरावती (४२.५९), नाशिक (३६.८६), लातूर (४८.१६), कोकण (२५.६३)

दहावीच्या निकालाची वैशिष्ट्ये

- दहावीच्या पुरवणी परीक्षेत एक किंवा दोन विषयात उत्तीर्ण होऊ न शकलेल्या एकूण ११ हजार २५५ विद्यार्थ्यांना एटीकेटी लागू असून, ते अकरावीसाठी प्रवेश पात्र ठरले आहेत.
- दहावीची परीक्षा २२ हजार १३ विद्यार्थ्यांनी आणि नऊ हजार २५७ विद्यार्थिनींनी दिली. त्यातील ३५.८९ टक्के विद्यार्थी, तर ३८.८८ टक्के विद्यार्थिनी उत्तीर्ण झाल्या आहेत.
- विभागनिहाय निकालाची टक्केवारी : पुणे (२८.६०), नागपूर (४९.११), छत्रपती संभाजीनगर (४९.९४), मुंबई (२७.७६), कोल्हापूर (३२.८१), अमरावती (४०.२१), नाशिक (५२.०६), लातूर (५०.३४), कोकण (४२.५४)

महत्त्वाच्या तारखा

- निकालानंतर दुसऱ्या दिवसापासून गुणपडताळणी, उत्तरपत्रिकांच्या छायांकित प्रती व पुनर्मूल्यांकन यासाठी ऑनलाइन अर्ज स्वीकारण्यात येईल. यासाठी www. mahahsscboard.in संकेतस्थळाला भेट द्यावी.
- गुणपडताळणी : अर्ज करण्यासाठी २४ ऑगस्ट ते दोन सप्टेंबरपर्यंत ऑनलाइन अर्ज करणे आवश्यक.
- छायाप्रती : उत्तरपत्रिकेच्या छायाप्रतीसाठी ई-मेलद्वारे/ संकेतस्थळावरून, हस्त पोहोच, रजिस्टर पोस्टाने यापैकी एक पर्यायाची निवड करता येईल. यासाठी २४ ऑगस्ट ते दोन सप्टेंबरपर्यंत ऑनलाइन अर्ज करणे आवश्यक असेल.
- पुनर्मूल्यांकन : उत्तरपत्रिकांचे पुनर्मूल्यांकन करण्यासाठी पहिल्यांदा उत्तरपत्रिकेची छायाप्रत घेणे अनिवार्य असून, छायाप्रत मिळाल्याच्या दिवसापासून त्यापुढील कार्यालयीन कामाच्या पाच दिवसांत पुनर्मूल्यांकनाच्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करून ऑनलाइन अर्ज करणे आवश्यक आहे.

Pune, Main
24/08/2024 Page No. 102

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

सकाळ

मुलींना उच्च शिक्षण मोफत न दिल्यास कारवाई

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचा इशारा; अचानक भेट देऊन करणार पाहणी

पुणे, ता. २३ : राज्यातील मुलींना मोफत उच्च शिक्षण देण्याच्या निर्णयाची अंमलबजावणी योग्य रितीने होत आहे की नाही, याची पाहणी आता उच्च शिक्षण विभागातर्फे अचानक भेटी देऊन केली जाणार आहे. त्याचबरोबर संबंधित पात्र मुलींना मोफत उच्च शिक्षण न देणाऱ्या महाविद्यालयांवर कारवाई करण्यात येईल, असा इशारा सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने दिला आहे.

राज्यातील शासकीय, शासन अनुदानित, अंशतः अनुदानित, कायम विनाअनुदानित, तंत्रनिकेतन, सार्वजनिक विद्यापीठे, शासकीय अभिमत विद्यापीठे आणि सार्वजनिक विद्यापीठांतर्गत येणाऱ्या उपकेंद्रांमध्ये मान्यताप्राप्त बिगरव्यावसायिक अभ्यासक्रमांना मुलींना मोफत प्रवेश देण्याचा निर्णय घेतला आहे. या अभ्यासक्रमांना प्रवेशित कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न आठ लाख रुपये किंवा त्यापेक्षा कमी आहे, अशा आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील मुलींना शिक्षण व परीक्षा शुल्काचा १०० टक्के लाभ देण्यात येतो. परंतु आता केंद्रीय प्रवेश प्रक्रियेद्वारे (कॅप) प्रवेश घेणाऱ्या मुलींच्या कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न आठ लाख रुपये किंवा त्यापेक्षा कमी आहे, अशा व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेणाऱ्या आर्थिक दुर्बल घटकातील, इतर मागास प्रवर्गातील, सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील नवीन प्रवेशित तसेच पूर्वीपासून प्रवेश असलेल्या मुलींना शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून शिक्षण आणि परीक्षा शुल्काच्या १०० टक्के लाभ देण्यात येणार आहे.

या निर्णयाची अंमलबजावणी करण्याचा आदेश यापूर्वीच दिला आहे. त्याच अनुषंगाने उच्च शिक्षण विभागाने विद्यापीठे, महाविद्यालये, शिक्षण संस्थांना परिपत्रकाद्वारे, ऑनलाइन बैठकींद्वारे या आदेशाचे पालन करण्यास सांगितले आहे. तसे न करणाऱ्या महाविद्यालयांवर, मान्यताप्राप्त संस्थांविरोधात कठोर कारवाई करणार असल्याचे विद्यापीठाने स्पष्ट केले आहे.

शिष्यवृत्ती समन्वय अधिकारी नेमा

▪ उच्च शिक्षण विभागाचे सहसंचालक सर्व संलग्न महाविद्यालये, मान्यताप्राप्त संस्थांना अचानक भेटी देणार आहेत. या दरम्यान योजनेची अंमलबजावणी राज्य सरकारच्या आदेशाप्रमाणे सुरू असल्याचे, तसेच महाविद्यालयांच्या स्तरावर शिष्यवृत्ती समन्वय अधिकारी नियुक्त केल्याची खात्री करण्यात येईल. परंतु, कार्यवाही होत नसल्याचे आढळल्यास कारवाई करण्यात येईल, असे विद्यापीठाच्या उपकुलसचिवांनी परिपत्रकाद्वारे महाविद्यालयांना कळविले आहे.

> उच्च शिक्षण घेणाऱ्या मुलींना मोफत शिक्षण देण्याच्या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी सर्व महाविद्यालये तसेच परिसंस्था आणि विद्यापीठ स्तरावर 'स्कॉलरशिप नोडल अधिकारी' नेमावा. या अधिकाऱ्यांमार्फत पात्र मुलींपर्यंत माहिती पोचून अधिकाधिक विद्यार्थिनींना उच्च शिक्षणाची संधी उपलब्ध करून दिली पाहिजे. कोणतीही पात्र विद्यार्थिनी उच्च शिक्षणापासून वंचित राहू नये, याची खबरदारी महाविद्यालय आणि विद्यापीठ संलग्न संस्थांनी घ्यावी.
>
> **- डॉ. पराग काळकर,** प्र-कुलगुरू, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

Pune, Main
24/08/2024 Page No. 102

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता

राज्य मंत्रिमंडळ बैठकीत आज प्रस्ताव

कर्मचाऱ्यांना सुधारित निवृत्तिवेतन

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : सुधारित राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजना लागू करण्याच्या मागणीसाठी येत्या २९ ऑगस्टपासून बेमुदत संपावर जाण्याच्या सरकारी-निमसरकारी कर्मचाऱ्यांनी दिलेल्या इशाऱ्यांची गंभीर दखल राज्य सरकारने घेतली आहे. त्यानुसार राज्यातील १ नोव्हेंबर २००५ रोजी व त्यानंतर नियुक्त होणाऱ्या कर्मचारी-अधिकाऱ्यांसाठी सुधारित राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजनेवर रविवारच्या मंत्रिमंडळ बैठकीत शिक्कामोर्तब होणार असून त्यानंतर लगेच याबाबतचा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येणार असल्याची माहिती सूत्रांनी दिली.

राज्यात १ नोव्हेंबर २००५ नंतर सरकारी सेवेत दाखल झालेल्या कर्मचाऱ्यांसाठी सुधारित निवृत्तिवेतन योजना लागू करण्याची घोषणा मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी विधिमंडळाच्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात केली होती. मात्र याबाबतचा शासन निर्णय निर्गमित झाला नव्हता. त्यामुळे विधानसभा निवडणुकीच्या तोंडावर सुधारित राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजनेच्या अंमलबाजावणीसाठी येत्या २९ ऑगस्टपासून बेमुदत संपावर जाण्याचा इशारा राज्य सरकारी, निमसरकारी अधिकारी- कर्मचारी संघटनांनी दिला होता. सर दुसरीकडे केंद्र सरकारही नव्या निवृत्तिवेतन योजनेबाबत विचार करीत असल्याचे सांगत सरकारने याबाबतचा प्रस्ताव गेले काही महिने प्रलंबित ठेवला होता. मात्र आता विधानसभा निवडणुकीच्या तोंडावर कर्मचाऱ्यांची नाराजी सरकारला निवडणुकीत अडचणीची ठरण्याच्या धास्तीने महायुती सरकारने नव्या निवृत्तिवेतन योजनेबाबत हालचाली सुरू केल्या आहेत. त्यानुसार राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांना निवृत्तीनंतर मूळ वेतनाच्या (बेसिक) ५० टक्के निवृत्तिवेतन देणारी सुधारित 'निवृत्तिवेतन योजना' लागू करण्याबाबतचा प्रस्ताव रविवारी मंत्रिमंडळासमोर मांडण्यात येणार आहे.

या आर्थिक वर्षात राज्यामध्ये राज्य सरकारी कर्मचारी तसेच राज्य स्वायत्त संस्थेतील कर्मचारी यांची संख्या १३ लाख ४५ हजार इतकी असून यामध्ये राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली लागू असणारे कर्मचारी ८ लाख २७ हजार इतके आहेत. त्यावर शासनामार्फत जुन्या निवृत्तिवेतन योजनेवर ५२ हजार ६८९ कोटी इतका खर्च करण्यात आला आहे. त्याचबरोबर राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणालीअंतर्गत शासनाचा हिस्सा हा ७ हजार ६८६ कोटी रुपये इतका आहे. याशिवाय एकूण वेतनावरील खर्च १ लाख २७ हजार ५४४ कोटी इतका आहे.

योजनेचे स्वरूप...

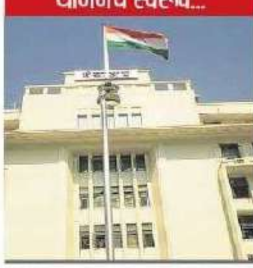

- मंत्रिमंडळाची मान्यता मिळाल्यांतर १ नोव्हेंबर २००५ रोजी आणि त्यानंतर नियुक्ती झालेल्या सुमारे साडेआठ लाखांहून अधिक अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांना या योजनेचा लाभ मिळण्याचा मार्ग मोकळा होणार आहे.
- या योजनेनुसार आंध्र प्रदेशच्या धर्तीवर अधिकारी किंवा कर्मचारी सेवानिवृत्त झाल्यावर अखेरच्या मूळ वेतनाच्या ५० टक्के रक्कम निवृत्तिवेतन आणि महागाई भत्ता मिळणार आहे.
- कर्मचाऱ्यांच्या पश्चात त्यांच्या कुटुंबीयांना ६० टक्के इतके निवृत्तिवेतन, महागाई भत्ता मिळेल.

कर्मचाऱ्यांना पर्याय

या सुधारित योजनेचा पर्याय स्वीकारण्याबाबत कर्मचाऱ्यांना सहा महिन्यांत सहमती द्यावी लागेल. जे कर्मचारी डिसेंबर २०२४ मध्ये निवृत्त होतील त्यांना एक महिन्यात हा पर्याय द्यावा लागणार आहे. राष्ट्रीय योजनेत सहभागी असलेल्या कर्मचाऱ्यांचा १० टक्के, तर सरकारचा १४ टक्के सहभाग कायम राहणार असून ज्यांनी अजूनही राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली स्वीकारलेली नाही किंवा त्यातील आपले योगदान दिले नसेल त्यांना १० टक्के व्याजाने एक वर्षात ही रक्कम भरावी लागेल.

25/08/2024 | LS_SUN_City | Page : 01
Source : https://epaper.loksatta.com

प्रभात
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
www.dainikprabhat.com
City_25 August 2024_011
25 Aug 2024

अशैक्षणिक कामांतून अखेर शिक्षकांची सुटका

शालेय शिक्षण विभागाचा निर्णय; शिक्षक, संघटनांच्या मागणीला यश

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. २४ - शालेय शिक्षण विभागाने आता शैक्षणिक व अशैक्षणिक कामे अखेर ठरवली आहेत. यात अशैक्षणिक कामे शासनाच्या कोणत्याही विभागाकडून शिक्षकांना बंधनकारक करण्यात येणार नाहीत. त्यामुळे अशा कामांतून शिक्षकांची सुटका होण्याची चिन्हे आहेत.

शिक्षण हक्क कायद्यानुसार वर्षातून प्राथमिक वर्गासाठी किमान २०० दिवस आणि उच्च प्राथमिक वर्गासाठी किमान २२० दिवस अध्यापन होणे बंधनकारक आहे. पण, शिक्षकांना अशैक्षणिक कामे दिली जातात व या अशैक्षणिक कामांमुळे विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक व सर्वांगीण विकासावर परिणाम होतो, अशी ओरड विविध संघटनांकडून सुरू होती. अध्यापन कार्य, राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणानुसार पूर्वप्राथमिक वर्गासंदर्भातील अध्यापन आणि इतर अनुषंगिक कामे, यूडायस आणि सरल प्रणालीत आवश्यक माहिती भरणे व अद्ययावतीकरण करणे, शाळाबाह्य बालकांचा शोध घेणे, नवसाक्षरांचे सर्वेक्षण, गैरहजर मुलांच्या पालकांच्या भेटी घेऊन त्यांचे उद्बोधन, शाळापूर्व तयारी, शाळा सुधार योजनेअंतर्गत लोकसहभागाची माहिती भरणे, नवभारत साक्षरता अभियानाअंतर्गत कामे, अभिलेखे जतन करणे, विद्यार्थ्यांच्या अध्ययन निष्पत्तीकडे लक्ष देणे, शिष्यवृत्ती परीक्षांची तयारी करून घेणे, कला-क्रीडा स्पर्धा घेणे, शासकीय प्रशिक्षण शिबिरास उपस्थिती ही कामे शैक्षणिक असतील, असे आदेशात म्हटले आहे.

अशैक्षणिक कामे

गावातील स्वच्छता अभियान, प्रत्यक्ष निवडणुकीतील वगळता अन्य निवडणूक विषयक कामे, लोटामुक्त गाव अभियान, सर्वेक्षणे, शाळेव्यतिरिक्त अन्य विभागांची माहिती भरणे, ऑनलाइन माहिती ऑफलाइन पद्धतीने दुबार मागवणे, इतर संस्थांकडून घेतल्या जात असलेल्या परीक्षा आयोजित करणे, अनावश्यक प्रशिक्षणे, कार्यशाळा, उपक्रम, अभियाने, मेळावे शासनाच्या मान्यताशिवाय राबविणे, अशी कामे अशैक्षणिक म्हणून निश्चित करण्यात आली आहेत.

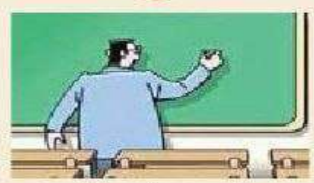

अनिवार्य असलेली कामे

- दशवार्षिक जनगणना
- आपत्ती निवारणाची कामे
- सर्व निवडणुकांची कामे

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता

मुलांचे लैंगिक शोषण आणि संस्थाचालकांची भूमिका

गिरीश सामंत

मूलभूत प्रेरणा आणि वृत्ती आपलं स्वतःचं व आपल्या प्रजातींचं अस्तित्व टिकवणं आणि पुनरुत्पादन करणं, या मानवासह सर्व सजीवांच्या नैसर्गिक प्रेरणा आहेत. त्यातूनच दुसऱ्यावर वर्चस्व गाजवण्याची वृत्ती तयार होते. परंतु मानवी समाज जसजसा विकसित होत गेला तसतशी मूल्यव्यवस्था निर्माण होत गेली. सामाजिक व्यवहारांचे नियम तयार झाले. त्यातून स्वतःच्या इच्छा आणि आकांक्षांवर काबू ठेवण्याची आणि दुसऱ्यांचा अधिकार मान्य करण्याची कला मानवाने बऱ्यापैकी अवगत केली. असं असलं तरी कधीतरी माणसाच्या मूलभूत प्रेरणा आणि वृत्ती माणसाच्या या विचारांवर हावी होते, माणसं स्वतःवरचं नियंत्रण गमावतात आणि लैंगिक शोषणासारख्या घटना घडतात. अलीकडे बदलापूरच्या शाळेत चिमुरड्या मुलींवर झालेल्या अत्याचाराची घटना घृणास्पद, चीड आणणारी आणि अत्यंत निंदनीय अशी आहे. शासनाने गुन्हेगाराला कायद्यानुसार विनाविलंब कठोर शिक्षा (फाशीखेरीज) द्यायला हवी, हे वेगळं सांगायला नको. होतं असं की अशी घटना घडली की सरकार आणि शाळांवर दोषारोप केले जातात. त्यातून काही निष्पन्न होत नाही. अशा प्रसंगाच्या निमित्ताने गुन्हे कसे टाळता येतील आणि जर एखादा गुन्हा घडलाच, तर संबंधितांनी काय करायला हवं, याचा आपण सर्वांनी साकल्याने विचार करणं अधिक रास्त ठरेल.

दोष कुणाचा?

गुन्हेगार कोणाच्याही नकळत अघोरी कृत्य करत असतो. ते केव्हाही आणि कुठेही घडू शकतं. त्या कृत्यासाठी संस्थेला किंवा शाळेला दोषी धरता येणार नाही. परंतु निष्काळजीपणा, दुर्लक्ष, अपुरी सुरक्षाव्यवस्था किंवा तिचा पूर्ण अभाव असला किंवा योग्य ती कार्यवाही केली नाही तर मात्र त्यासाठी संबंधितांना निश्चितच जाब विचारावा लागेल. तसंच ते दोषी आढळून आल्यास संबंधित कायद्यानुसार त्यांच्यावर कारवाई करणं सयुक्तिक ठरेल. कसंही असलं तरी अशा घटनांचं राजकारण केलं जाऊ नये, ही किमान अपेक्षा.

मूल्यव्यवस्था आणि समाजमानस

लैंगिक अत्याचारांच्या घटनांसाठी कठोर शिक्षा हा एक प्रतिबंधात्मक उपाय असला तरी तो पुरेसा नाही. तर लहानपणापासून मूल्यव्यवस्था रुजत जाणं आणि त्यासाठी अवतीभवती पोषक असं समाजमानस तयार होणंही अपरिहार्य असतं. हे घरात, शाळेत आणि इतरत्र घडायला हवं. शाळेच्या बाबतीत संस्थाचालक, मुख्याध्यापक, शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी महत्त्वाची भूमिका निभावणं गरजेचं आहे, असं मला वाटतं.

काय करता येईल?

योग्य असं समाजमानस तयार करणं आणि सुरक्षिततेच्या व्यवस्था निर्माण करणं अशा दोन अंगांनी प्रयत्न करावे लागतील. समाजमानस संवेदनशील आणि जबाबदार नागरिकत्वाची पायाभरणी शाळेत होणं अपेक्षित आहे. त्या दृष्टीने शरीरासंबंधीची शास्त्रीय माहिती आणि लैंगिक शिक्षण, महिला आणि मुलांना (मुलगे व मुली) मिळणारी वागणूक, माणसा-माणसांमधील भेदाभेद, लिंगसमानता इत्यादी विषय शाळेने समुपदेशकाच्या मदतीने कुशलतेने हाताळणं आवश्यक ठरतं. मुलांना मोठ्या माणसांबरोबर विश्वासाने व्यक्त होता येईल, असं वातावरण शाळेत असायला हवं. तसं झालं तर गुन्हे टाळणं काही प्रमाणात तरी शक्य होईल. तसंच विद्यार्थ्यांशी जोडलेल्या पालकांसह सर्व मोठ्या व्यक्तींमध्ये संवेदनशीलता निर्माण करण्यासाठी सतत प्रयत्नशील राहावं लागेल. त्यासाठी वर्षभर विविध संधी घेऊन किंवा नव्या संधी तयार करून काम करावं लागेल. मूल्यं शिकवता येत नाहीत, तर ती झेलावी लागतात. मोठ्यांचं वागणं बघून मुलं शिकत असतात. त्यामुळे पोषक मानसिकता तयार होण्यासाठी मोठ्या माणसांना फार मोठी जबाबदारी स्वीकारावी लागेल.

व्यवस्था आणि धोरण

शासनाने आणलेल्या सखी सावित्री समिती, विशाखा समित्यांमागचे हेतू लक्षात घेऊन त्यांचं काम प्रभावी कसं होईल, ते पाहायला हवं. त्या कागदावरच्या समित्या राहू नयेत. तसंच मुला-मुलींसाठी सुरक्षित आणि स्वतंत्र स्वच्छतागृह, सीसी टीव्ही अशासारख्या सुविधा आवश्यक ठरतात. प्रतिबंधात्मक म्हणून सीसी टीव्ही कामाला येतोच, पण काही चुकीचं घडलं तर शोध घेण्यासाठीसुद्धा तो हवा. मात्र ती यंत्रणा कार्यरत राहिली आणि वेळोवेळी चित्रण पाहिलं गेलं तर आक्षेपार्ह असणारं लगेच कळून आवश्यक ती काळजी घेता येईल. खरं म्हणजे या विषयासंबंधी संस्थेचं एक धोरण असायला हवं. ते सर्वांना नीट माहीत असायला हवं. तसंच काही अप्रिय घटना घडली तर काय करायचं त्याची 'एसओपी' तयार हवी. कायदा काय म्हणतो त्याचीही सर्वांना स्पष्ट कल्पना हवी. ही जबाबदारी संस्थाचालकांची.

संस्थांच्या अडचणी आणि सरकार

वरील सर्व गोष्टी करण्यासाठी पुरेसं मनुष्यबळ हवं. सरकारने तर सेवकांची पदं रद्द करून आणि शिक्षकसंख्या कमी करून मनुष्यबळ कमी केलं आहे. कंत्राटी सेवक नेमले तर ते जबाबदार असतील याची खात्री कोण देणार? भौतिक सुविधा पुरवण्यासाठी आणि त्यांची नियमित देखभाल करण्यासाठी लागणारा निधी कुठून आणणार? समुपदेशकाची गरज कशी भागवणार? शाळांनी काय करावं याचे फतवे काढण्याऐवजी संस्थांच्या अडचणी दूर करण्याबाबत स्वतःची जबाबदारी कशी निभावणार, ते सरकारने स्पष्ट करावं ही अपेक्षा.

कार्याध्यक्ष, दि शिक्षण मंडळ गोरेगाव
girish.samant@gmail.com

25/08/2024 | LS_SUN_City | Page : 07
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकमत

मुद्द्याची गोष्ट : केंद्रीय शिक्षण खात्याच्या अहवालानुसार २०२३ च्या बोर्ड परीक्षांमध्ये दहावी-बारावीत ६५ लाख विद्यार्थी नापास झालेत. राज्यनिहाय नापासांची आकडेवारी पाहता महाराष्ट्रात २०२२ च्या तुलनेत २०२३ मध्ये दहावी-बारावीत नापास झालेल्यांची संख्या दुपटीने वाढली आहे. महाराष्ट्राची स्थिती मध्य प्रदेश, बिहार आणि उत्तर प्रदेश इतकी वाईट नसली, तरी ती शोभनीयदेखील नाही.

नापास वाढले, करायचे काय?

जयवंत कुलकर्णी
शिक्षक समुपदेशक

सप्ताहातील अनेक मन सुन्न करणाऱ्या शिक्षण वर्तुळातील बाबींमध्ये आणखी एक गोष्ट भर घालून गेली. केंद्रीय शिक्षण खात्याच्या अहवालानुसार २०२३ च्या बोर्ड परीक्षांमध्ये दहावी-बारावीत ६५ लाख विद्यार्थी नापास झालेत. अर्थात अत्याचाराच्या घटनांची तुलना यासोबत होऊ शकत नाही. मात्र, परिस्थिती चिंताजनक तर आहेच, शिवाय ती दुर्लक्षूनही चालणारी नाही. देशातील ५६ राज्य शिक्षण मंडळे, ३ केंद्रीय मंडळे, अशा एकूण ५९ शिक्षण मंडळांच्या २०२२ आणि २०२३ मधील दहावी-बारावीत नापासांची तफावत यात देण्यात आली आहे. अहवालातील राज्यनिहाय नापासांची आकडेवारी पाहता महाराष्ट्रात २०२२ च्या तुलनेत २०२३ मध्ये दहावी-बारावीत नापास झालेल्यांची संख्या दुपटीने वाढली आहे. या अनुत्तीर्णतेत वाढ होण्यामागील कारणांचा साकल्याने विचार केला असता, तेव्हाची परिस्थिती समजून अर्थ लावावा लागेल.

कोरोना काळात तुटपुंजी व अपयशी ठरलेली ऑनलाइन अध्यापन व्यवस्था, अपुऱ्या इंटरनेट, मोबाइल किंवा तत्सम सुविधा, मुलांमधील उद्भवलेली साथीच्या आजाराची भीती, त्यांच्या घरात घडलेल्या अप्रिय घटना व बिकट मनावर खोल परिणाम करणारे प्रसंग, शाळा आणि महाविद्यालय सुरू होणे, तसेच परीक्षा होणार की नाही होणार, याची अनिश्चितता, वजावट केलेला अभ्यासक्रम, बदलती धोरणात्मक परिस्थिती, २०२०/२१ सलग दोन वर्षे मूल्यमापनात करण्यात आलेले बदल, शाळा महाविद्यालये जेमतेम सुरू झाल्यानंतरही शैक्षणिक तूट भरून काढण्यासाठी अपुरे पडलेले सेतू किंवा स्वाध्याय सारखे प्रयत्न, मुलांचे ऑफलाइन ते ऑनलाइन आणि पुन्हा ऑनलाइन ते ऑफलाइन अनैसर्गिक संक्रमण, आकलन व लिखाणाचा मंदावलेला वेग आणि काही शारीरिक आव्हाने पाहता केंद्रीय अहवालातील नापासांची आकडेवारी योग्य तोच निर्देश करते, असे आपण म्हणू शकतो.

काय करायला हवे?

या अहवालातून बोध घेत येत्या काळात महाराष्ट्रातील माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण यंत्रणे पुढील दहावी-बारावीच्या विद्यार्थ्यांचे नापास होण्याचे प्रमाण तातडीने खाली आणण्यासाठी कोणते उपाय योजावे लागतील, याचा आतापासून कृतियुक्त आरखडा मांडणे अगत्याचे आहे.

महाराष्ट्रात अनुत्तीर्ण किती?

उच्च माध्यमिक स्तरावरील उपाय

- विद्यार्थ्यांची आवड, क्षमता, बुद्धिमत्ता आजमावून कला, वाणिज्य, विज्ञान, तांत्रिक, ललित कला, वैद्यकीय इत्यादी अभ्यासक्रम आणि विषय निवडीस पोषक अशा करिअर मार्गदर्शनाची सोय उपलब्ध करून देणे.
- उच्च महाविद्यालयीन विषय शिक्षकांची भरती करणे.
- विद्यार्थ्यांची महाविद्यालयातील प्रत्यक्ष उपस्थिती, कालावधी आणि संपादणूक वाढीचे प्रयत्न करणे.
- बारावीनंतरच्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश परीक्षांचे मार्गदर्शन उपलब्ध करून देणे.

माध्यमिक शाळा स्तरावर काय?

- शिक्षक-विद्यार्थी यांचा अधिकाधिक वेळ अध्ययन-अध्यापनास उपलब्ध करून देणे.
- सर्वच विषयांचे पायाभूत कौशल्य आत्मसात करण्यात येणाऱ्या अडचणींचे गांभीर्याने निराकरण करणे.
- गणित, इंग्रजी, विज्ञान आणि समाजशास्त्र यात मागे पडणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे सातत्याने उपचारात्मक अध्यापन करणे.
- आकलन, स्मरण, दृढीकरण आणि परीक्षा तंत्राचा अवलंब कसा करावा, याचे उद्बोधन करणे.
- शिक्षकांना अनावश्यक उपक्रम, अभियाने, मोहिमा, फोटोबाजी, ऑनलाइन माहिती भरणे, प्रत्यक्ष निवडणूक कामकाजाव्यतिरिक्त अन्य कामातून वगळणे.

Pune Main
Page No. 6 Aug 25, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकमत

लोकमत
epaper.lokmat.com

पुणे, रविवार, दि. २५ ऑगस्ट २०२४ २

खासगी शाळाच का नेहमी असतात पुढे ?

चंद्रकांत दडस
उपसंपादक

आजही देशातील पालक मुलांच्या शिक्षणावर मुलींपेक्षा जास्त खर्च करीत आहेत, असे असूनही मुली उत्तीर्ण होण्यात मुलांच्या पुढेच असल्याचे शिक्षण मंत्रालयाच्या नुकत्याच आलेल्या अहवालावरून हे स्पष्ट झाले आहे. आजही मोफत शिक्षण देणाऱ्या सरकारी शाळांमध्ये मुलींना जास्त शिकवले जाते, तर मुलांना खासगी आणि महागड्या शाळांमध्ये शिकवले जात आहे; पण उत्तीर्ण होण्याचा विचार केला तर मुली अव्वल ठरत आहेत. सरकारी आणि खासगी अशा दोन्ही शाळांमध्ये मुलींचे उत्तीर्ण होण्याचे प्रमाण मुलांपेक्षा जास्त आहे.

देशभरातील सर्व शाळांबद्दल बोलायचे झाल्यास, २०२३ मध्ये ८८ लाख ८६ हजार मुली (४८ टक्के) आणि ९६ लाख ४२ हजार (५२ टक्के) मुलांनी १०वीची परीक्षा दिली होती. यापैकी ७६ लाख ९९ हजार मुली (४९%) उत्तीर्ण आणि ८० लाख ३५ हजार मुले (५१%) उत्तीर्ण झाली आहेत. त्याचप्रमाणे बारावीत मुलींचे उत्तीर्ण होण्याचे प्रमाण जास्त आहे.

दहावी-बारावीच्या विद्यार्थ्यांचे गुणांकन

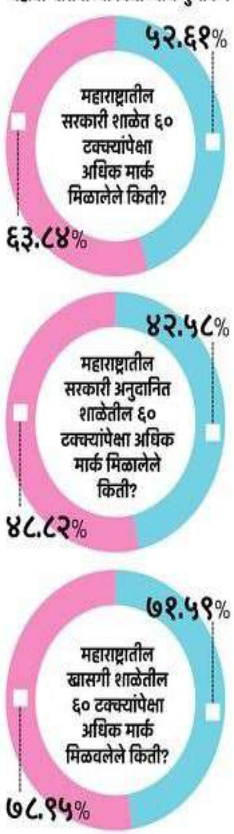

विज्ञानाकडे कल अधिक : आकडेवारीनुसार, उच्च माध्यमिक स्तरावर ४४% विद्यार्थ्यांमध्ये विज्ञानाच्या अभ्यासाकडे सर्वाधिक कल दिसून आला, तर ४०% विद्यार्थ्यांमध्ये कला शिकण्याकडे कल दिसून आला, १४% विद्यार्थ्यांमध्ये कॉमर्स अभ्यासाकडे कल दिसला.

सरकारी आणि खासगी शाळांची कामगिरी

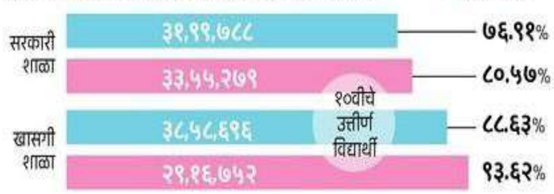

'सीबीएसई'मध्ये उत्तीर्ण होण्याचे प्रमाण अधिक

१ वर्ष २०२३ मध्ये इयत्ता १०वीमध्ये 'सीबीएसई'च्या मुलांचे नापास होण्याचे प्रमाण ६ टक्के असून, इतर राज्य शिक्षण मंडळांमध्ये हेच प्रमाण १६ टक्के आहे.

२ १२वीमध्ये नापास होण्याचा दर १३ टक्के, तर इतर मंडळांमध्ये १८ टक्के आहे. १० वीमध्ये नापास होण्याचे सर्वाधिक प्रमाण गुजरात आणि मध्य प्रदेशमध्ये आहे, तर १२वीमध्ये मध्य प्रदेशमधील सर्वाधिक विद्यार्थी नापास झाले आहेत.

आकडेवारी बोलते...

महाराष्ट्रात दहावी-बारावी परीक्षेला बसलेले आणि उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांचे प्रमाण

महाराष्ट्राचे काय?

दहावीची परीक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांमध्ये महाराष्ट्र देशात चौथ्या स्थानी असून, त्यात उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे प्रमाण देशात तिसऱ्या स्थानी आहे. याच वेळी १२वीला बसणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या १४,४४,०७१ टक्के असून, उत्तीर्ण होण्याचे प्रमाण १०.२२ टक्के आहे.

महाराष्ट्रात कुणाचा कुठे प्रवेश?

	मुले	मुली
कला	२९,८३०	२८,४४०
कॉमर्स	१४,५६७	१५,६३२
विज्ञान	३५,८७९	३५,८८५

Pune Main
Page No. 6 Aug 25, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव नि:पक्ष व निर्भीड दैनिक
स्थापना १९३९
पुढारी
www.pudhari.com

राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांनाही केंद्राप्रमाणे पेन्शन योजना

मंत्रिमंडळाचा निर्णय : योजना पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू होणार

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांना केंद्राप्रमाणे सुधारित राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजना लागू करण्याचा निर्णय रविवारी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत घेण्यात आला. ही योजना मार्च २०२४ पासून अंमलात आणली जाईल. या निर्णयाचा राज्यातील लाखो कर्मचाऱ्यांना फायदा होणार आहे. त्यामुळे विधानसभा निवडणुकीपूर्वी महायुती सरकारने सरकारी कर्मचाऱ्यांना खूश करण्याचा प्रयत्न केला आहे.

राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन प्रणालीतील गुंतवणूकविषयी जोखीम राज्य शासनाने स्वीकारावी हे समितीच्या शिफारशीतले तत्त्व मान्य करून राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन प्रणालीतील नियत वयोमानानुसार निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांनी जर प्रस्तावित सुधारित राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजनेचा विकल्प दिल्यास त्यांना पान ६ वर ▸

निर्णय यांनाही लागू राहणार

हा निर्णय मान्यता व अनुदानप्राप्त शैक्षणिक संस्था, कृषीतर विद्यापीठे व त्यांच्याशी संलग्न असलेली अनुदानित अशासकीय महाविद्यालये, कृषी विद्यापीठामधील कर्मचारी तसेच जिल्हा परिषदेतील कर्मचाऱ्यांनाही लागू राहील.

पर्यायी खडकवासला फुरसुंगी बोगदा काढणार

खडकवासला प्रकल्पाच्या नवीन मुठा उजवा कालव्याच्या फुरसुंगी बोगदा प्रकल्पास मंत्रिमंडळ बैठकीत प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली. या बोगद्यामुळे पुणे परिसरास सिंचन आणि पिण्यासाठी अधिकचे पाणी उपलब्ध होणार आहे. खडकवासला प्रकल्पाच्या नवीन मुठा उजवा कालव्याचा १ ते ३४ किलोमीटर लांबीचा भाग पुणे महापालिकेच्या हद्दीतून जातो. पुणे शहराची सर्व बाजूने होणारी वाढ, झोपडपट्टी, अतिक्रमणे व पर्यायाने होणारे जलप्रदूषण, जलनाश यामुळे कालव्याची हानी झाली आहे. त्यामुळे कालव्याच्या वहनक्षमतेत झालेली घट टाळण्यासाठी नविन मुठा उजवा कालव्याच्या १ ते ३४ किमी मधील लांबीसाठी पर्यायी खडकवासला ते फुरसुंगीपर्यंत बोगदा प्रकल्प प्रस्तावित करण्यात आला आहे. या प्रकल्पामुळे २.१८ टि.एम.सी. पाणी बचत होणार आहे. यातून सिंचनासाठी तसेच बिगर सिंचनासाठी पाणी उपलब्ध होणार आहे. तसेच सिंचनासाठी उपलब्ध होणाऱ्या पाण्यातून सिंचनापासून वंचित राहणारे ३ हजार ४७१ हेक्टर इतके क्षेत्र पुनर्स्थापित होणार आहे. या प्रकल्पासाठी २ हजार १९० कोटी ४७ लाख रुपयांच्या तरतुदीसाठी मान्यता देण्यात आली.

Pune Edition Edition
Aug 26, 2024 Page No. 03
Powered by: erelego.com

प्रचंड खपाचे एकमेव नि:पक्ष व निर्भीड दैनिक
स्थापना १९३९
पुढारी
www.pudhari.com

राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांनाही केंद्राप्रमाणे पेन्शन योजना

(पान १ वरून...) त्यांच्या शेवटच्या वेतनाच्या ५० टक्के इतके निवृत्ती वेतन आणि त्यावरील महागाई वाढ तसेच निवृत्ती वेतनाच्या ६० टक्के इतके कुटुंब निवृत्ती वेतन व त्यावरील महागाई वाढ मिळेल. राज्य सरकारची सुधारित राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजना ही राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन प्रणाली लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांना १ मार्च २०२४ पासून लागू करण्याचा निर्णय राज्य मंत्रिमंडळाने घेतला आहे.

राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन प्रणाली लागू असलेल्या व १ मार्च २०२४ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या तसेच निवृत्ती पश्चात वार्षिकी विकत घेतलेल्या कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या सेवानिवृत्तीच्या दिनांकापासून ते २९ फेब्रुवारी २०२४ पर्यंतच्या कालावधीत संबंधित सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांना राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन प्रणालीअंतर्गत अनुज्ञेय असलेल्या वार्षिकीमधीलच लाभ लागू राहतील. तसेच १ मार्च २०२४ पासून सुधारित राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजनेचा विकल्प देणाऱ्या निवृत्ती वेतनधारकास या योजनेंतर्गत निवृत्ती वेतन देण्यात येईल.

या योजनेंतर्गत सेवा कालावधीची गणना ही सभासदाने प्रत्यक्ष भरलेल्या अंशदानाशी (वर्गणीशी) निगडित असेल. ज्या कालावधीसाठी सभासदाने अंशदान भरलेले नसेल तर वरील प्रयोजनार्थ तो कालावधी सेवा कालावधी म्हणून गणण्यात येणार नाही. कर्मचाऱ्यांचे ज्या कालावधीचे अंशदान त्यांच्या वेतनातून कपात करण्यात आलेली नाही, असे अंशदान भविष्यात कर्मचाऱ्याने व्याजासह भरल्यास तो कालावधी निवृत्ती वेतनासाठी सेवा कालावधी म्हणून गणण्यात येईल. सुधारित राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजना लागू झाल्यापासून राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन प्रणालीअंतर्गत जमा झालेल्या संचित निधीमधून कोणत्याही प्रकारची यापूर्वी वा नंतर काढलेली रक्कम १० टक्के व्याजासह भरणे आवश्यक राहील. अन्यथा त्यांना निवृत्ती वेतन त्या प्रमाणात अनुज्ञेय ठरेल.

यासंदर्भात आवश्यक ती कार्यवाही पार पाडल्यावर तसेच ही योजना राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांव्यतिरिक्त अन्य पात्र कर्मचाऱ्यांनाही लागू असल्याने राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांसमवेत अन्य कर्मचाऱ्यांसंदर्भात सर्व यंत्रणा सुसज्ज झाल्यावर जे कर्मचारी राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन प्रणालीमधून १ मार्च २०२४ पूर्वी व नंतर सेवानिवृत्त झाले आहेत किंवा होणार आहेत, अशा कर्मचाऱ्यांकडून राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन प्रणाली अंतर्गत किंवा सुधारित राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन योजनांअंतर्गत लाभ मिळण्याबाबत आवश्यक तो विकल्प घेण्यात येईल. मात्र या कर्मचाऱ्यांनी राष्ट्रीय निवृत्ती वेतन प्रणालीमधील त्यांचे अंशदान अद्यावत भरणा केलेली असणे आवश्यक राहील. सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्याला त्याच्या संचित निधीमधून प्राप्त झालेल्या ६० टक्के परताव्याची रक्कम शासनाकडे भरणा करणे अनिवार्य असणार आहे.

Pune Edition Edition
Aug 26, 2024 Page No. 08
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकमत

केंद्रीय कर्मचाऱ्यांना दिलासा

केंद्र सरकारने आपल्या कर्मचाऱ्यांना निवृत्ती वेतन देण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय शनिवारी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत घेऊन दिलासा दिला आहे. सरकारी कर्मचाऱ्यांना २००५पासून निवृत्ती वेतन बंद केले होते. यापूर्वी निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना निवृत्ती वेतन मिळत होते. कर्मचारी संघटनांनी त्याला विरोध करीत जुनी निवृत्ती वेतन योजना लागू करण्याची मागणी सातत्याने केली होती. सुमारे वीस वर्षांच्या या लढ्याला केंद्र सरकारने प्रतिसाद दिल्याने अखेर मार्ग निघाला हे बरे झाले. निवृत्ती वेतनावरून केंद्र तसेच विविध राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांमध्ये असंतोष होता. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी केंद्रीय कर्मचारी संघटनांच्या राष्ट्रीय परिषदेच्या पदाधिकाऱ्यांशी चर्चा करून मार्ग काढला आहे. विशेष म्हणजे कर्मचारी संघटनांनीदेखील या नव्या पर्यायाचे स्वागत केले आहे. नवी एकीकृत निवृत्ती वेतन योजना १ जून २०२५पासून लागू होत असली तरी २००४पासून केंद्र सरकारच्या सेवेत असलेल्या सर्वच कर्मचाऱ्यांना लागू करण्यात आली आहे. कर्मचारी संघटनांच्या मागणीच्या रेट्यामुळे सरकारने राष्ट्रीय निवृत्ती योजना जाहीर केली होती. ती कर्मचारी संघटनांनी मान्य केली नाही. त्यात कर्मचाऱ्यांच्या मूळ वेतनातून दहा टक्के रक्कम कपात करून निवृत्ती वेतनासाठी राखीव ठेवण्यात येणार होती. शिवाय सरकारदेखील मूळ वेतनाच्या चौदा टक्के रक्कम दरमहा जमा करणार होते. एकीकृत निवृत्ती वेतनासाठी सरकारने आपला वाटा चौदावरून वाढवून साडेअठरा टक्के केला आहे. कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून दहा टक्के वाटा कपात करण्याची तरतूद कायम ठेवली आहे. परिणामी वेतनाच्या साडेअठ्ठावीस टक्के रक्कम कर्मचाऱ्यांच्या निवृत्ती वेतनात जमा होत राहील. सरकारला यासाठी दरवर्षी ६ हजार २५० कोटी रुपये बोजा उचलावा लागणार आहे. राष्ट्रीय निवृत्ती वेतनानुसार शेवटच्या वर्षीच्या मूळ वेतनाच्या सरासरी पन्नास टक्के निवृत्ती वेतन लागू करण्यात आले होते. ती अट आता एकीकृत निवृत्ती वेतन योजनेत रद्द करण्यात आली आहे. शिवाय कर्मचाऱ्यांसाठी दोन्ही योजना चालू ठेवून त्यांनी ऐच्छिक पध्दतीने दोन्हींपैकी एका योजनेची निवड करण्याचे स्वातंत्र्यही ठेवण्यात आले आहे. कर्मचाऱ्याच्या निधनानंतर जवळच्या कौटुंबीक नातलगांसाठी साठ टक्के निवृत्ती वेतन मिळत राहणार आहे. हा बदलही महत्त्वपूर्ण मानला जात आहे. किमान पंचवीस वर्षे सेवा बजावलेल्या कर्मचाऱ्यांना एकीकृत निवृत्ती वेतन योजनेचा लाभ मिळणे सुरू होईल. एखादा कर्मचारी इतकी सेवा करून स्वेच्छेने निवृत्त झाला तरी त्यास किमान निवृत्ती वेतन मिळण्याची तरतूद नव्या योजनेत करण्यात आली आहे. वाजपेयी सरकार असताना आर्थिक सुधारणांचा भाग आणि निवृत्ती वेतनावर होणाऱ्या मोठ्या खर्चास लगाम घालण्यासाठी संपूर्ण निवृत्ती वेतनच बंद करण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. तो निर्णय १ जून २००५ नंतर सरकारी सेवेत आलेल्या कर्मचाऱ्यांना लागू करण्यात आला होता. तत्पूर्वी सेवेत असलेल्यांना जुन्या पध्दतीने निवृत्ती वेतन आजही देण्यात येते. हीच पध्दत विविध राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांना लागू होती. महाराष्ट्रातील सरकारी कर्मचारीदेखील जुनी निवृत्ती वेतन पद्धती लागू करावी, अशी वारंवार मागणी करीत आहेत. अठराव्या लोकसभा निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर केंद्र आणि राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांनी ही मागणी लावून धरली होती. काँग्रेससह इंडिया आघाडीने जुनी निवृत्ती वेतन योजना लागू करण्याचे आश्वासन आपल्या जाहीरनाम्यात दिले होते. या साऱ्याचा दबाव केंद्र सरकारवर आला. पूर्वीप्रमाणे वेतन देण्याऐवजी नवा पर्याय काढण्यात आला. त्यामध्ये कर्मचाऱ्यांचा वाटादेखील निश्चित करण्यात आला. निवृत्ती वेतनासाठी कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून कपात केली जात नव्हती. अलीकडे सातवा वेतन आयोग लागू केल्याने सरकारी कर्मचाऱ्यांची वेतनवाढ चांगली झाली होती. कर्मचाऱ्यांचा निवृत्ती वेतनासाठी कपातीचा निर्णय मान्य करण्यास त्यामुळे हातभार लागला असावा. कर्मचाऱ्यांनी वेतन कपातीस विरोध केला होता. ती दहा टक्के कपात कायम करीत केंद्र सरकारने काढलेला तोडगा चांगला आहे आणि कर्मचारी संघटनांनीदेखील त्याचे स्वागत केल्याचे वृत्त आले. तेव्हा एका मोठ्या निर्णयाने संघर्ष टळला, हे बरे झाले. सरकारवरचा बोजा थोडा वाढला असला तरी कर्मचाऱ्यांनी दिलेल्या सकारात्मक प्रतिसादाचेही कौतुक करायला हवे. असंघटित क्षेत्रातील कर्मचारी आणि कामगारांच्या तुलनेत सरकारी कर्मचाऱ्यांची आर्थिक स्थिती बरी आहे. हा विषय सामाजिक म्हणूनही महत्त्वाचा ठरणार आहे. अन्यथा इतर वर्गात असंतोष पसरला असता.

Pune Main
Page No. 6 Aug 26, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव नि:पक्ष व निर्भीड दैनिक
स्थापना १९३९
पुढारी
www.pudhari.com

संपादकीय

कर्मचाऱ्यांची नाराजी दूर करण्याचा प्रयत्न

केंद्र सरकारला आता जनतेची नाराजी जाणवू लागली आहे. लोकसभा निवडणुकीत बसलेल्या फटक्याची पुनरावृत्ती विधानसभेला करायची नाही. त्यामुळे सरकार सातत्याने आपल्या निर्णयांवर यू-टर्न घेत आहे. नुकतेच केंद्र सरकारने वक्फ दुरुस्ती विधेयक, प्रसारण विधेयक, यूपीएससीमार्फत लेटरल एन्ट्रीद्वारे नियुक्ती या बाबतीत यू-टर्न घेतला. आता सरकारला पेन्शन योजनेबाबत यू-टर्न घ्यावा लागला आहे. याला मित्रपक्षांचा दबाव मानायचा की विरोधकांचा दबाव? केंद्र सरकारला तीन महिन्यांत चार वेळा यू-टर्न घ्यावा लागला आहे.

- उमेश कुमार

केंद्र सरकारने नवीन पेन्शन योजनेच्या (एनपीएस) जागी एकीकृत पेन्शन योजना आणली आहे. त्यात जुन्या पेन्शन योजनेच्या तरतुदीही ठेवल्या आहेत. तसेच, सरकारने पेन्शन योजनेतील सहभाग ४.५ टक्क्यांनी वाढवला आहे. सरकार आता १४ टक्क्यांऐवजी १८.५ टक्के पेन्शन देणार आहे. एनपीएस पेन्शनमध्ये १० टक्के कर्मचाऱ्यांचा सहभाग असायचा, तो यूपीएसमध्ये कायम ठेवला आहे. यामध्ये कोणताही बदल करण्यात आलेला नाही, तर ओपीएसमध्ये कर्मचाऱ्यांचा सहभाग नव्हता. यूपीएसचे पाच भागांत विभाजन करून केंद्र सरकारी कर्मचाऱ्यांची नाराजी दूर करण्याचा प्रयत्न सरकारने केला आहे. सरकारने कर्मचाऱ्यांना किमान ५० टक्के निश्चित पेन्शन देण्याची व्यवस्था केली आहे. ही रक्कम निवृत्तीपूर्वीच्या १२ महिन्यांच्या सरासरी मूळ वेतनाच्या ५० टक्के असेल. यासाठी कर्मचाऱ्याने २५ वर्षे सेवा पूर्ण केलेली असावी, अशी अट आहे. जर तुम्ही यापेक्षा कमी काळ सेवा केली असेल (१० वर्षांपेक्षा जास्त आणि २५ वर्षांपेक्षा कमी), तर रक्कमही त्यानुसार असेल. यानंतर सरकारने कुटुंबासाठी निश्चित पेन्शनची तरतूदही केली आहे. या अंतर्गत सेवेत असताना कर्मचाऱ्याचा मृत्यू झाल्यास कुटुंबाला (पत्नी) ६० टक्के पेन्शन मिळेल.

याशिवाय यूपीएसमध्ये किमान निश्चित पेन्शनची तरतूदही करण्यात आली आहे. किमान १० वर्षांपर्यंतच्या सेवेच्या बाबतीत, कर्मचाऱ्याला दरमहा किमान १० हजार रुपये पेन्शन दिली जाईल. ओपीएसप्रमाणेच यूपीएसमध्येही महागाईनुसार व्यवस्था करण्यात आली आहे. कर्मचारी आणि कुटुंब निवृत्ती वेतन महागाईशी जोडले गेले आहे. त्याचा लाभ सर्व प्रकारच्या पेन्शनमध्ये मिळेल, म्हणजेच महागाई निर्देशांक कर्मचाऱ्यांच्या पेन्शनमध्ये समाविष्ट केला जाईल. ही महागाई सवलत औद्योगिक कामगारांसाठी अखिल भारतीय ग्राहक किंमत निर्देशांकावर आधारित आहे. ही व्यवस्था सध्या सेवा देणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी आहे. ग्रॅच्युईटीशिवाय, सरकारने नोकरी सोडल्यावर एकरकमी रक्कम देण्याचीही या नवीन योजनेत तरतूद केली आहे. कर्मचाऱ्यांच्या प्रत्येक ६ महिन्यांच्या सेवेसाठी मूळ वेतन आणि महागाई भत्त्याच्या एक दशांश म्हणून त्याची गणना केली जाईल. या रकमेचा कर्मचाऱ्यांच्या निश्चित पेन्शनवर परिणाम होणार नाही. यूपीएसच्या घोषणेनंतर सरकारने आता केंद्रीय कर्मचाऱ्यांसाठी ही सर्वात फायदेशीर पेन्शन योजना असल्याचे सांगण्यास सुरुवात केली आहे. सरकारचा असा विश्वास आहे की, यूपीएस ९९ टक्के कर्मचाऱ्यांसाठी फायदेशीर आहे; मात्र सरकारने कर्मचाऱ्यांना ही योजना स्वीकारणे बंधनकारक केलेले नाही. एनपीएस किंवा यूपीएसचा लाभ घ्यायचा की नाही, हे कर्मचाऱ्यांवर अवलंबून आहे. कर्मचारी दोन पर्यायांपैकी एक निवडू शकतात. केंद्रानेही राज्य सरकारांना खुली ऑफर दिली आहे की, त्यांची इच्छा असल्यास तेही याचा अवलंब करू शकतात. तर आधी हेच मोदी सरकार ओपीएसची मागणी नाकारून कर्मचाऱ्यांच्या हितासाठी एनपीएस आणल्याचे सांगायचे; पण आता हे सरकार यूपीएस उत्तम असल्याचे सांगत आहे. म्हणजे सरकारने एनपीएस पूर्णपणे फेल झाल्याचे मान्य केले आहे. एनपीएसवर कर्मचारी खूश नाहीत. लोकसभा निवडणुकीत मिळालेल्या धक्क्यानंतर मोदी सरकारला हे समजले आहे. त्यामुळे महाराष्ट्र, हरियाणा, झारखंड आणि जम्मू-काश्मीर या चार राज्यांतील विधानसभा निवडणुकांपूर्वीच यूपीएसने कर्मचाऱ्यांना खूश करण्याचे काम केले आहे. अलीकडच्या काळातील सरकारचा हा चौथा यू-टर्न आहे.

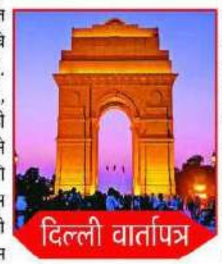

यापूर्वी सरकारने वक्फ दुरुस्ती विधेयकावर यू-टर्न घेतला होता. मोदी सरकारने हे विधेयक लोकसभेत आणले. विरोधकांनी त्यास विरोध केला आणि संसदेच्या संयुक्त समितीकडे (जेपीसी) पाठविण्याची मागणी केली. मोदी सरकारने पहिल्या दोन टर्ममध्ये विरोधकांची अशी कोणतीही मागणी मान्य केली नाही; मात्र यावेळी तसे झाले नाही. सरकारने घाईघाईने विरोधकांची मागणी मान्य करून हे दुरुस्ती विधेयक जेपीसीकडे पाठवले. सरकारच्या या निर्णयामुळे विरोधकांनीही आश्चर्य व्यक्त केले, तर सभागृहात तेलुगू देसम पक्ष (टीडीपी) आणि जनता दल संयुक्तने (जेदयू) उघडपणे पाठिंबा दिला; पण जेपीसीची पहिली बैठक झाली तेव्हा सरकार थंडावले. या बैठकीत विरोधकांबरोबरच मित्रपक्षांच्या खासदारांनीही उघडपणे आपला विरोध दर्शवला. या विरोधातून एक गोष्ट स्पष्ट झाली आहे की, सरकार वक्फ दुरुस्ती विधेयकाला स्थगिती देऊ शकते. सभागृहातील सहकाऱ्यांची वृत्ती पाहून सर्व काही ठीक असल्याचा विश्वास सरकारला आला; पण जेपीसीच्या बैठकीत विरोध झाल्यानंतर पहिल्या दोन टर्मप्रमाणे तिसरी टर्म सुरू ठेवता येणार नाही, हे सरकारला समजले आहे. यापूर्वी सरकारला प्रसारण विधेयक २०२४ चा मसुदा मागे घ्यावा लागला होता. आता प्रसारण विधेयकाचा मसुदा सुरुवातीपासून तयार केला जाईल, असे माहिती आणि प्रसारण मंत्रालयाकडून सांगण्यात आले. वास्तविक, सरकारने हा मसुदा प्रथम १० नोव्हेंबर २०२३ रोजी सार्वजनिक डोमेनमध्ये ठेवला. यानंतर विरोधकच आक्रमक झाले. सरकार सेन्सॉरशिप आणण्याचा प्रयत्न करत असल्याचा आरोपही विरोधी पक्षांनी केला.

Pune Edition Edition
Aug 26, 2024 Page No. 06
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकमत

Mahaforest Group

राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांना केंद्राप्रमाणेच निवृत्तिवेतन

मंत्रिमंडळाचा निर्णय; शेवटच्या वेतनाच्या ५०% इतका लाभ

कर्मचारी, अधिकारी संपाच्या भूमिकेवर ठाम

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांना केंद्राप्रमाणे सुधारित राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजना लागू करण्याचा निर्णय रविवारी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत घेण्यात आला. ही योजना मार्च २०२४ पासून अमलात आणली जाणार आहे. याचा राज्यातील लाखो कर्मचाऱ्यांना फायदा होणार आहे.

राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणालीतील गुंतवणूक विषयी जोखीम राज्य शासनाने स्वीकारावी हे समितीच्या शिफारशीतले तत्त्व मान्य करुन राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणालीतील नियत वयोमानानुसार निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना ही योजना लागू होणार आहे. यासाठी कर्मचाऱ्यांना या योजनेचा विकल्प द्यावा लागणार आहे.

कर्मचाऱ्यांनी या सुधारित योजनेचा विकल्प दिल्यास त्यांना त्यांच्या शेवटच्या वेतनाच्या ५०% इतके निवृत्तिवेतन व त्यावरील महागाई वाढ तसेच निवृत्तिवेतनाच्या ६०% इतके कुटुंब निवृत्तिवेतन व त्यावरील महागाई वाढ मिळेल. राज्य शासनाची सुधारित राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजना ही राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांना १ मार्च २०२४ पासून लागू करण्यात येणार आहे.

राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली लागू असलेल्या व १ मार्च २०२४ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या तसेच निवृत्तीपश्चात वार्षिकी विकत घेतलेल्या कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या सेवानिवृत्तीच्या दिनांकापासून ते २९ फेब्रुवारी २०२४ पर्यंतच्या कालावधीत निवृत्तिवेतन प्रणालीअंतर्गत अनुज्ञेय असलेल्या वार्षिकी मधीलच लाभ लागू राहतील. १ मार्च २०२४ पासून सुधारित राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन योजनेचा विकल्प देणाऱ्यास या योजनेंतर्गत निवृत्तिवेतन देण्यात येईल.

या योजनेंतर्गत सेवा कालावधीची गणना ही सभासदाने प्रत्यक्ष भरलेल्या अंशदानाशी निगडीत असेल. ज्या कालावधीसाठी सभासदाने अंशदान भरलेले नसेल तर तो कालावधी सेवा कालावधी म्हणून गणण्यात येणार नाही. कर्मचाऱ्यांची ज्या कालावधीचे अंशदान त्यांच्या वेतनातून कपात करण्यात आलेली नाही असे अंशदान भविष्यात कर्मचाऱ्याने व्याजासह भरल्यास तो कालावधीवरील प्रयोजनार्थ सेवा कालावधी म्हणून गणण्यात येईल.

मान्यता व अनुदानप्राप्त शैक्षणिक संस्था, कृषीत्तर विद्यापीठे व त्यांच्याशी संलग्न अनुदानित अशासकीय महाविद्यालये व कृषि विद्यापीठांमधील कर्मचारी जे राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणालीचे सभासद आहेत व उपरोक्त अटींची पूर्तता करीत असतील अशा कर्मचाऱ्यांसंदर्भात योग्य त्या फेरफारांसह निर्णय लागू राहील. हा निर्णय जिल्हा परिषदेतील कर्मचाऱ्यांनाही लागू राहील.

चक्क रविवारी बैठक !

राज्य मंत्रिमंडळाची बैठक सहसा कामकाज सुरु असणाऱ्या दिवसात होत असते. पण महायुती सरकारने यावेळी सुट्टीच्या दिवशी तेही रविवारी बैठक घेतल्याने आश्चर्य व्यक्त केले जात आहे. यापूर्वी १३ ऑगस्टला बैठक झाली होती. त्यानंतर मुख्यमंत्री आणि दोन्ही उपमुख्यमंत्र्यांच्या लाडकी बहीण योजनेच्या प्रचार दौऱ्यामुळे मंत्रिमंडळ बैठक झाली नव्हती.

...तर संप मागे घेण्याबाबत विचार करू

आमच्याबरोबर दीड वर्षांपासून सरकार चर्चा करत आहे. यात केवळ पेन्शन हा एकच मुद्दा नाही. सरकारने जाहीर केलेली पेन्शन योजना आणि सुधारित पेन्शन योजना लागू करू असे दिलेले आश्वासन यानुसार ही पेन्शन योजना नसेल तर आम्ही विरोध करू. आमच्या इतर मागण्याही आहेत. शासनाने आमच्याशी चर्चा करून त्या मागण्या कालबद्ध पद्धतीने पूर्ण करण्याचे ठोस आश्वासन दिले तर आम्ही संप मागे घेण्याबाबत विचार करू.

\- **विश्वास काटकर,** राज्य सरकारी कर्मचारी संघटना

Nagpur Main
Page No. 3 Aug 26, 2024
Powered by: erelego.com

लोकमत

राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांना केंद्राप्रमाणेच निवृत्तिवेतन

कर्मचारी, अधिकारी संपावर ठाम

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांना केंद्राप्रमाणे सुधारित राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना लागू करण्याचा निर्णय रविवारी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत घेण्यात आला. ही योजना मार्च २०२४ पासून अंमलात आणली जाणार आहे. याचा राज्यातील लाखो कर्मचाऱ्यांना फायदा होणार आहे.

राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणालीतील गुंतवणूक विषयी जोखीम राज्य शासनाने स्वीकारावी हे समितीच्या शिफारशीतले तत्त्व मान्य करुन राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणालीतील नियत वयोमानानुसार निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना ही योजना लागू होणार आहे. यासाठी कर्मचाऱ्यांना या योजनेचा विकल्प द्यावा लागणार आहे.

कर्मचाऱ्यांनी या सुधारित योजनेचा विकल्प दिल्यास त्यांना त्यांच्या शेवटच्या वेतनाच्या ५०% इतके निवृत्तीवेतन व त्यावरील महागाई वाढ तसेच निवृत्तीवेतनाच्या ६०% इतके कुटुंब निवृत्तीवेतन व त्यावरील महागाई वाढ मिळेल. राज्य शासनाची सुधारित राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजना ही राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांना १ मार्च २०२४ पासून लागू करण्यात येणार आहे.

राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली लागू असलेल्या व १ मार्च २०२४ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या तसेच निवृत्तीपश्चात वार्षिकी विकत घेतलेल्या कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या सेवानिवृत्तीच्या दिनांकापासून ते २९ फेब्रुवारी २०२४ पर्यंतच्या कालावधीत निवृत्तीवेतन प्रणालीअंतर्गत अनुज्ञेय असलेल्या वार्षिकी मधीलच लाभ लागू राहतील. १ मार्च २०२४ पासून सुधारित राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजनेचा विकल्प देणाऱ्यास या योजनेंतर्गत निवृत्तिवेतन देण्यात येईल.

या योजनेतर्गत सेवा कालावधीची गणना ही सभासदाने प्रत्यक्ष भरलेल्या अंशदानाशी निगडीत असेल. ज्या कालावधीसाठी सभासदाने अंशदान भरलेले नसेल तर तो कालावधी सेवा कालावधी म्हणून गणण्यात येणार नाही. कर्मचाऱ्यांची ज्या कालावधीचे अंशदान त्यांच्या वेतनातून कपात करण्यात आलेली नाही असे अंशदान भविष्यात कर्मचाऱ्याने व्याजासह भरल्यास तो कालावधीवरील प्रयोजनार्थ सेवा (पान ८ वर)

चक्क रविवारी बैठक !

राज्य मंत्रिमंडळाची बैठक सहसा कामकाज सुरु असणाऱ्या दिवसात होत असते. पण महायुती सरकारने यावेळी सुट्टीच्या दिवशी तेही रविवारी बैठक घेतल्याने आश्चर्य व्यक्त केले जात आहे. यापूर्वी १३ ऑगस्टला बैठक झाली होती. त्यानंतर मुख्यमंत्री आणि दोन्ही उपमुख्यमंत्र्यांच्या लाडकी बहीण योजनेच्या प्रचार दौऱ्यामुळे मंत्रिमंडळ बैठक झाली नव्हती.

Pune Main
Page No. 1 Aug 26, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता

ग्रंथालय तंत्रज्ञान आवाहने आणि संधी

विशेष लेख
● रणजित धर्मापुरीकर

ग्रंथालयाच्या झपाट्याने विकसित होत असलेल्या एकंदरीत अवकाशात, तंत्रज्ञान हे एक आव्हान आणि संधी दोन्ही बनले आहे. वाचन साहित्याने सुसज्ज अशी एक शांत जागा म्हणून ग्रंथालयांची पारंपरिक प्रतिमा, डिजिटल माहिती, माहितीचा ग्रंथालयातील आपापसातील सहयोग, आणि शिक्षणाच्या गतिमान केंद्रात रुपांतरीत होत आहे. ग्रंथपाल म्हणून हा बदल स्वीकारने केवळ ऐच्छिक नाही; आपल्या व्यवसायिक वाढीसाठी आणि संस्थेच्या निरंतर प्रासंगिक कार्यासाठी ते आवश्यक आहे.

हे समजून घेण्यासाठी ग्रंथालयाच्या भविष्याला आकार देणाऱ्या काही वर्तमान तंत्रज्ञानाच्या उपयोगीतेचा शोध घेऊ. सुरुवात करू यात डिजिटल ग्रंथालये आणि रिपॉजिटरीज पासून. डिजिटल संसाधनांच्या वाढीमुळे माहिती कशी संग्रहित आणि ॲक्सेस करावी यात क्रांतिकारक बदल झाला आहे. ग्रंथालये आता विस्तीर्ण डिजिटल रिपॉजिटरीजचे केंद्र झाले आहे, ज्यामुळे वाचकांना, संशोधकांना कधीही, कुठेही संसाधनांचा वापर करणं शक्य झाले आहे. संस्थात्मक रिपॉजिटरीजच्या सॉफ्टवेअरद्वारे अनेक उच्चशिक्षित संस्थांनी डिजिटल संसाधनाचे संचयिका (रिपॉजिटरीज) तयार केले आहेत, ज्यामुळे ग्रंथपालासाठी डिजिटलायजेशनचे ज्ञान आणि त्याच्या व्यवस्थापनात निपुण असणे अत्यावश्यक बनले आहे.

कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि मशिन लर्निंग : आपण माहिती कशी व्यवस्थापित करतो आणि पुनर्प्राप्त करतो यात बदल होतो आहे. वाचकांना, संशोधकांना संसाधने शोधण्यास मदत करणाऱ्या चॅटबॉट्स पासून ते एआय चलित डेटा ॲनॅलॅटिक्स पर्यंतची तंत्रज्ञाने वाचकांचा, संशोधकांचा अनुभव, शोध घेताना केलेल्या प्रयत्नांच्या कार्यक्षमतेत भर पाडत आहेत. त्यामुळे निर्णय घेणं सोयिस्कर होत आहे.

बिग डेटा आणि डेटा ॲनॅलॅटिक्स (विशाल विदा आणि विदा विश्लेषक): ग्रंथालयात विविध कार्यावर आधारित विविध प्रकारच्या नोंदी केल्या जातात. यात काही नोंदी जाणूनबुजून केल्या जातात तर काही नोंदी नकळतपणे होतात. यात ग्रंथालय व्यवस्थापनाच्या दैनंदिन नोंदी पासून ते वाचकांच्या वाचन सवयींपर्यंत मोठ्या प्रमाणात डेटा संकलित होतो. या डेटांचा आणि विश्लेषण साधनांचा वापर केल्याने वाचकांचे वाचन वर्तन समजून घेणे शक्य होते. त्यानुसारच वाचकांच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी वाचकानुकूल सेवा नव्याने तयार करता येतात.

ब्लॉकचेन तंत्रज्ञान हे डिजिटल खाते किंवा लेजर, सुरक्षित ऑनलाइन नोटबुक सारखे आहे. जे व्यवहार किंवा माहितीची नोंद ठेवते.

ही नोंद बऱ्याच संगणकावर सामायिक केली जाते. या तंत्रज्ञानाच्या वापरामुळे ग्रंथालयांना त्यांच्या सेवेबाबतच्या वाचकांच्या विविध संगणकाद्वारे केलेल्या खात्रीशीर सूचनांचे संकलन व त्याचं विश्लेषण करून पुढील सेवा नियोजन, सुधार करण्यास वाव मिळतो. तसेच यात डिजिटल रेकॉर्डची अखंडता जपण्याची क्षमता आहे.

व्हर्च्युअल आणि ऑगमेंटेड रिॲलिटी तंत्रज्ञान ग्रंथालयामधे शिक्षणाच्या अनुभवांना नवीन दिशा देत आहे. या तंत्रज्ञानामुळे ऐतिहासिक संग्रहणांचे आभासी अनुभव घेता येणे शक्य झाले आहे. आणि अभ्यासाचे वाचन साहित्य अधिक आकर्षक आणि प्रभावी बनवले जाते आहे. ज्यामुळे वाचकांना अभ्यासकांना शिक्षण अधिक रोचक वाटत आहे. उदा. असे काही ज्ञानकोश आहेत ज्यामधील माहितीवर बोटाने स्पर्श केला की वाचकांना त्या माहितीची विस्तृतपणे केलेली मांडणी अभासी स्वरूपात केलेली दिसते.

तंत्रज्ञानाच्या युगात करिअरमध्ये प्रगती होत आहे. या तांत्रिक प्रगतीमुळे ग्रंथालय व्यावसायिकांसाठी करिअरच्या नवीन संधी, नवे मार्ग प्राप्त होत आहेत. उदाहरणार्थ यात खालील नव्या संधींचा समावेश होतो.

१ डिजिटल लायब्ररीयनशिप : डिजिटल लायब्ररी, डिजिटल प्रिझर्वेशन आणि डिजिटल ॲसेट मॅनेजमेंटमधे स्पेशलायझेशन केल्यास आधुनिक ग्रंथालयाच्या वातावरणात अग्रस्थान मिळू शकते. डिजिटल क्यूरेशन आणि डेटा मॅनेजमेंट मधील पदवी/पदवीका/प्रमाणपत्र कोर्सेस करिअर घडवण्यासाठी मौल्यवान आहेत.

२ डेटा लायब्ररीयनशिप: अलिकडे ग्रंथालये अधिक विदा (डेटा) चलित झाल्याने डेटा-ग्रंथपालाच्या भूमिकेला जो डेटा-व्यवस्थापन, डेटा-विश्लेषण आणि डेटा-गोपनीयता समजू शकेल अशा व्यक्तींना जास्त मागणी व महत्त्व असेल. आर पायथॉन किंवा एसक्युएल सारख्या डेटा मॅनेजमेंट अप्लिकेशनमधे प्राविण्य प्राप्त केले तर या क्षेत्रात भरपूर ग्रंथालय उपयोगी वेगळं काही करू शकतो.

३ माहिती तंत्रज्ञान विशेषज्ञ : जे ग्रंथपाल ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्राच्या ज्ञानाला माहिती तंत्रज्ञानाची सांगड घालतात जसे की सॉफ्टवेअर मॅनेजमेंट, सायबर सुरक्षा किंवा नेटवर्क व्यवस्थापन ते डिजिटल संसाधनाचे व्यवस्थापन आणि संरक्षण करण्यासाठी स्वतः माहिती तंत्रज्ञान विशेषज्ञ म्हणुन कार्य करतीलच तसेच इतरांनाही सहकार्य करू शकतात.

४ ज्ञान व्यवस्थापक आणि सल्लागार: ग्रंथालय शास्त्र आणि नवीन तंत्रज्ञान या दोन्ही गोष्टी समजून घेऊन, ज्ञान व्यवस्थापनात मुख्य भूमिकेत कार्य करणे शक्य आहे. एखाद्या संस्थेच्या धोरणात्मक हक्काच्या फायद्यासाठी सल्लागार म्हणून कार्य करता येते.

५ ग्रंथालय वाचकांच्या ग्रंथालयाच्या वापर सवयीनुसार व्यवस्थापन: आजची ग्रंथालये वाचक केंद्रित झाल्याने, युजर एक्सपिरीयेन्स डिझाईन मधील कौशल्य डिजिटल आणि पारंपारिक ग्रंथालयाच्या वाचकांचा वाचनानुभव वाढवणाऱ्यावर भर देणाऱ्या करिअरसाठी दरवाजे उघडू शकतात.

६ भविष्याची तयारी : करिअरच्या मार्गावर यशस्वीपणे प्रयत्न करण्यासाठी, आयुष्यभर शिकण्याची तयारी असायला हवी. कार्यशाळा, ऑनलाइन अभ्यासक्रम तसेच प्रमाणपत्र कोर्सेस द्वारे सतत व्यावसायिक ज्ञान मिळवणं आवश्यक आहे. संबंधित विषयावरील नियतकालिकांमध्ये प्रकाशित प्रचलित कल दर्शविलेल्या लेखांचा अभ्यास करणे, परिषदेत उपस्थित राहाणे आणि प्रोफेशनल नेटवर्कमध्ये सहभागी होऊन नवीनतम ट्रेंड्सची माहिती करून घेणे. या गोष्टी आधुनिकतेच्या उंबरठ्यावर तुम्हाला घेऊन जातील. या व्यतिरिक्त नव्या संधीचा गांभीर्याने विचार करून इतरांना यात सहभागी करून घेण्याचे सॉफ्ट स्किल्स पूर्वीच्या पेक्षा अधिक महत्त्वाचे आहे. जसेजसे तंत्रज्ञान विकसित होत आहे तसतसे माहितीचे क्लिष्ट स्वरूपाचा अर्थ लावणे, विविध विषयांमध्ये सहयोग करणे, ग्रंथालय सेवांचे मूल्य वाचकांना, अभ्यासकांना समजावून सांगणे ही यशाची गुरुकिल्ली असेल हे निश्चित.

ग्रंथालय माहितीशास्त्र आणि तंत्रज्ञान यांचा समन्वय हा नावीन्य आत्मसात करत करिअर वाढीसाठी एक सुयोग्य संधी आहे. नवीन तंत्रज्ञान आत्मसात करून निरंतर शिक्षणासाठी वचनबद्ध राहून, केवळ आपल्या करिअरमध्ये प्रगती होत नाही, तर संपूर्ण संस्थेला संलग्न असलेल्या ग्रंथालयाच्या अभूतपूर्व कामगिरीने मूळ संस्था (पालक संस्था) गतिमान व महत्त्वपूर्ण म्हणून गणले जातील.

27/08/2024 | Pune | Page : 11
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकमत

Mahaforest Group

यूपीएस, एनपीएस अन् ओपीएसमध्ये फरक काय?

बात पैशाची : समजून घ्या सरकारची नवी पेन्शन योजना

लोकमत न्यूज नेटवर्क

नवी दिल्ली : देशभरात जुन्या आणि नव्या पेन्शन योजनेवरुन गेल्या काही महिन्यांपासून बरीच चर्चा होत आहे. जुनी पेन्शन योजना लागू करावी, यासाठी अनेक राज्यांमध्ये आंदोलने झाली. त्यानंतर आता केंद्र सरारकने 'यूपीएस' अर्थात एकीकृत पेन्शन योजना आणली आहे. केंद्र सरकारच्या कर्मचाऱ्यांना नवी किंवा यूपीएस यापैकी कोणतीही योजना निवडता येणार आहे. याचा कोणाकोणाला लाभ मिळणार आहे, व्याजाचे काय, असे काही प्रश्न कर्मचाऱ्यांना पडले आहेत. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे, १ एप्रिल २००४पासून सेवेत रुजू झालेलया कर्मचाऱ्यांना या योजनेचा लाभ घेता येणार आहे. ही योजना १ एप्रिल २०२५पासून लागू होईल.

यूपीएसमध्ये वेगळे काय?

पेन्शनच्या व्यक्तिरिक्त मिळणारी एकरकमी रक्कम आकर्षक ठरू शकते. कर्मचाऱ्यांना नोकरीच्या प्रत्येक सहा महिन्यांनंतर पगार आणि डीएची १० टक्के रक्कम निवृत्तीनंतर एकरकमी मिळेल. म्हणजे २५ वर्षे नोकरी केल्यास या कालावधीच्या प्रत्येक ६ महिन्यांच्या टप्प्यातील पगार आणि १० टक्के डीए एवढी भरघोसर रक्कम मिळेल.

काय आहेत योजनांमधील तरतुदी

१ **एनपीएस :** कर्मचाऱ्यांच्या जमा निधीच्या अॅन्युटीवर व्याज मिळते. पेन्शनवर महागाई भत्ता दिला जात नाही. फॅमिली पेन्शनचाही लाभ नाही. ग्रॅच्युटीदेखील मिळत नाही. जमा निधीपैकी ६० टक्के रक्कम एकरकमी दिली जाते. पेन्शनसाठी कर्मचाऱ्यांचे योगदान १० टक्के एवढे आहे. तर, सरकार १४ टक्के योगदान देते. जमा निधीवर पेन्शनची रक्कम अवलंबून आहे. एनपीएस हा एक प्रकारे इन्व्हेस्टमेंट प्लॅन आहे. कर्मचाऱ्यांच्या निधीतील काही रक्कम ठराविक योजनांमध्ये गुंतविली जाते.

२ **यूपीएस :** सेवेच्या अखेरच्या वर्षातील सरासरी वेतनाच्या ५० टक्के अधिक महागाई भत्ता, अशी रक्कम पेन्शन म्हणून मिळेल. कर्मचाऱ्याच्या मृत्यूनंतर पेन्शनच्या ६० टक्के अधिक महागाई भत्ता, अशी फॅमिली पेन्शन मिळेल. ग्रॅच्युटीचा लाभ आहे. पेन्शनसाठी कर्मचाऱ्यांचे योगदान १० टक्के एवढे कायम ठेवण्यात आले आहे. तर सरकारचे योगदान वाढून १८.५ टक्के होईल. किमान २५ वर्षांची सेवा आवश्यक आहे. १० वर्षांनंतर नोकरी सोडल्यास १० हजार रुपये पेन्शन मिळेल. सरकार दर तीन वर्षांनी योगदानाचा आढावा घ◌ेईल.

३ **ओपीएस :** जुन्या पेन्शन योजनेत कर्मचाऱ्यांना अखेरच्या पगाराच्या आधारे पेन्शन निश्चित केली जाते. शेवटच्या पगाराच्या ५० टक्के रक्कम पेन्शन म्हणून मिळते. या योजनेत कर्मचाऱ्यांचे योगदान नसते. ही पूर्णपणे सरकारद्वारे फंडेड योजना आहे. १ जानेवारी २००४पूर्वी रुजू झालेल्या सरकारी कर्मचाऱ्यांनाच ही योजना लागू आहे. कर्मचाऱ्यांना वेळोवेळी महागाई भत्ता दिला जातो. याशिवाय पेन्शनवर कोणताही आयकर नाही. मात्र, एनपीएस आणि यूपीएसमध्ये आयकराची तरतूद आहे.

Nagpur Main
Page No. 9 Aug 26, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

विद्यापीठात प्राध्यापकांच्या १३३ जागांवर कंत्राटी भरती

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातील विविध शैक्षणिक विभागांतील सहायक प्राध्यापकांच्या १३३ जागांसाठी कंत्राटी भरती प्रक्रिया राबवली जाणार आहे. या पदावर निवड होणाऱ्यांना ३१ मे २०२५ पर्यंत काम करता येणार असून, या जागांसाठी इच्छुक उमेदवारांना २७ ऑगस्टपासून ऑनलाइन अर्ज करता येणार आहे.

विद्यापीठाच्या प्रभारी कुलसचिव डॉ. ज्योती भाकरे यांनी या भरतीची जाहिरात संकेतस्थळावर प्रसिद्ध केली आहे. विद्यापीठातील १११ पदांवर भरती प्रक्रियेसाठी राज्य शासनाने मान्यता दिली होती. मात्र तांत्रिक अडचणींमुळे ही भरती प्रक्रिया रखडली आहे. तसेच अधिष्ठाता, नवोपक्रम संचालक, कुलसचिव अशी पदेही अतिरिक्त कार्यभाराने चालवली जात आहेत. रिक्त जागांमुळे शैक्षणिक, प्रशासकीय कामकाज करणे अवघड होत आहे. त्यामुळे प्राध्यापकांना अध्यापनासह दोन-तीन जबाबदाऱ्या पेलाव्या लागत आहेत. या पार्श्वभूवीर विद्यापीठाने कंत्राटी भरती राबवण्याचा निर्णय घेतला आहे.

विद्यापीठातील विज्ञान व तंत्रज्ञान, वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्या शाखा, मानव्य विज्ञान विद्याशाखा आणि आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखा या सर्व विद्याशाखा अंतर्गत शैक्षणिक विभागांतील पदे भरली जाणार आहेत. तसेच स्पर्धा परीक्षा केंद्रासाठी चार पदे, विद्यापीठाच्या नाशिक केंद्रामधील व्यवस्थापनशास्त्र विभागाच्या चार पदांचाही समावेश आहे. १३३ पदांसाठीची ही प्रक्रिया आरक्षणनिहाय राबवली जाणार आहे. या पदांसाठी उमेदवारांना २७ ऑगस्ट ते ५ सप्टेंबर या कालावधीमध्ये ऑनलाइन अर्ज करता येणार आहेत. अधिक माहिती विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर देण्यात आली आहे.

27/08/2024 | Pune | Page : 16
Source : https://epaper.loksatta.com

विद्यापीठात मोडी लिपीचे प्रशिक्षण

प्रशिक्षणासाठी 'सारथी'सोबत करार

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

'मोडी लिपी'चे पारंपरिक ज्ञान जतन करून पुढच्या पिढीपर्यंत पोहोचविण्यासाठी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या इतिहास विभागाने छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्थेसोबत (सारथी) 'मोडी लिपी प्रशिक्षणा'साठी करार केला आहे.

करारावर कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी आणि 'सारथी' संस्थेचे उपव्यवस्थापकीय संचालक अनिल पवार यांनी स्वाक्षरी केली. 'इतिहास विभागाकडून गेली दोन दशके विविध समाजघटकांना मोडी लिपीचे प्रशिक्षण दिले आहे. आता 'सारथी' संस्थेसोबत मोडी लिपी प्रशिक्षणासाठी करार केल्यामुळे आपला ऐतिहासिक वारसा समजून त्याचा अन्वयार्थ लावण्यासाठी प्रशिक्षित मनुष्यबळ उपलब्ध होईल,' असा विश्वास डॉ. गोसावी यांनी व्यक्त केला. पुणे विद्यापीठाच्या इतिहास विभागात 'मोडी लिपी आणि कागदपत्रांचा चिकित्सक अभ्यास' हा अभ्यासक्रम आहे. या अभ्यासक्रमाची वीस विद्यार्थ्यांची एक तुकडी 'सारथी' संस्था प्रायोजित करेल आणि विद्यापीठ इतिहास विभाग विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षित करेल, असे या कराराचे स्वरूप आहे. पवार यांनी 'सरसेनापती हंबीरराव मोहिते सारथी मोडी लिपी प्रशिक्षण प्रकल्प' या अंतर्गत राज्यातील विविध विद्यापीठांसोबत मोडी लिपी प्रशिक्षणासाठी करार केल्याची माहिती दिली. 'व्यापक दृष्टीने विचार करता सारथी संस्था मराठा समाजाच्या सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक हितासाठी योजना राबवित आहे. त्या समाजाचा इतिहास जाणून घेण्यासाठीही मोडी लिपीचे प्रशिक्षण गरजेचे आहे. त्यासाठीच हा प्रकल्प राबवीत आहे,' असे पवार यांनी सांगितले.

Maharashtra Times 28.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकमत

राज्यात लवकरच आदिवासी विद्यापीठाची स्थापना

राज्यपाल राधाकृष्णन यांच्या उपस्थितीत पदवी प्रदान सोहळा

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : आदिवासी समाजाला आहे तेथेच न ठेवता त्यांना आधुनिक शिक्षण आणि विकासाची संधी देत जागतिक स्तरावर सर्वांशी स्पर्धा करण्यासाठी सक्षम करायचे आहे. त्यामुळे राज्यात लवकर आदिवासींसाठी विद्यापीठ स्थापन केले जाणार आहे, असे प्रतिपादन राज्यपाल सी. पी. राधाकृष्णन यांनी केले.

सीओईपी तंत्रज्ञान विद्यापीठाच्या पहिल्या दीक्षान्त समारंभात राज्यपाल बोलत होते. सीओईपी तंत्रज्ञान विद्यापीठाच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष डॉ. प्रमोद चौधरी, कुलगुरू डॉ. सुनील भिरूड, कुलसचिव डॉ. दयाराम सोनवणे, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ संचालक डॉ. यशोधरा हरीभक्त आदी उपस्थित होते. सी. पी. राधाकृष्णन म्हणाले की, आदिवासी समाज अलिप्तपणे समाधानी आणि आनंदी जीवन जगत असतो. आधुनिक शिक्षणाद्वारे त्यांनाही मुख्य प्रवाहात आणणे गरजेचे आहे. सर्वसमावेशक आर्थिक विकास गरजेचा आहे. केवळ समाजाच्या एकाच घटकाला विकासाचे फळे मिळतात आणि दुसरे घटक दुःखात असतात, त्याला विकास म्हणता येणार नाही. गरिबी निर्मूलन आणि संपत्ती निर्मितीसाठी पंतप्रधान सकारात्मक पावले उचलत आहेत. आपल्यासारख्या प्रशिक्षित आणि उच्च शिक्षित विद्यार्थ्यांकडून खूप अपेक्षा आहे. डॉ. प्रमोद चौधरी म्हणाले की, सीओईपीमध्ये तांत्रिक कुशलतेसोबतच येथे शिकणारा विद्यार्थी भारताचा उद्याचा जबाबदार नागरिकही होईल.

बदलत्या जगानुरूप अभ्यासक्रम बदल हवा

जगात वेगाने बदल होत आहेत. त्या पार्श्वभूमीवर अनेक वर्षे जुना अभ्यासक्रम पुढे तसाच सुरु ठेवता येणार नाही. बाजार, तसेच नवीन क्षेत्राला कशाची गरज आहे? त्याचा अभ्यासक्रमात समावेश करावा लागणार आहे. यशस्वी आयुष्यासाठी सैद्धांतिक आणि व्यावहारिक ज्ञान याची सांगड घालणे गरजेचे आहे, तसेच विद्यार्थ्यांनी दिवसभरातून एक तास वाचनासाठी द्यावा, असा सल्लाही राज्यपालांनी दिला.

Pune Main
Page No. 2 Aug 29, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रचंड खपाचे एकमेव नि:पक्ष व निर्भीड दैनिक
स्थापना १९३९
पुढारी
www.pudhari.com

शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भरतीला अखेर मुहूर्त

३० सप्टेंबर २०२३ च्या विद्यार्थी संख्येनुसार होणार पदनिश्चिती

पुढारी इफेक्ट

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

राज्यात शिक्षकेतर कर्मचारी भरतीवर असलेली स्थगिती मुंबई उच्च न्यायालयाने उठवल्यामुळे तब्बल १७ वर्षांनंतर शिक्षकेतर कर्मचारी भरतीचा मार्ग मोकळा झाला होता. परंतु, संचमान्यतेमुळे भरती प्रक्रियेला मुहूर्त लागत नव्हता. अखेर माध्यमिक व उच्च माध्यमिकचे संचालक संपत सूर्यवंशी यांनी संचमान्यतेनुसार पदनिश्चिती करण्याचे निर्देश दिले आहेत. त्यामुळे शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भरतीला अखेर मुहूर्त लागला असल्याचे स्पष्ट झाले आहे.

शिक्षकेतर कर्मचारी भरतीला संचमान्यतेचा खोडा

संस्थाचालक, अधिकाऱ्यांचे दुर्लक्ष : १५ हजारांहून अधिक कर्मचाऱ्यांची भरती रखडली

पुढारी वॉच

> माध्यमिक शाळांमधील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या संचमान्यता उपलब्ध करून दिल्यामुळे अनेक वर्षांपासून रिक्त असणारी शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची पदे आता विधानसभेच्या आचारसंहितेपूर्वी भरण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे. त्याबद्दल शिक्षणमंत्री आणि शिक्षण विभागातील सर्व अधिकाऱ्यांचे आभार.
>
> \- **शिवाजी खांडेकर,** सरकार्यवाह, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शाळा शिक्षकेतर संघटनांचे महामंडळ.

सूर्यवंशी यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार, ३० सप्टेंबर २०२३ रोजी नोंद असलेल्या आधार प्रमाणित विद्यार्थी संख्या विचारात घेऊन २८ जानेवारी २०१९ च्या सुधारित आकृतीबंधानुसार एकूण मंजूर पदांच्या मर्यादित व जिल्हानिहाय अनुज्ञेय होणाऱ्या पदांच्या मर्यादित संस्थांना पदे निर्माण करून २०२३-२४ च्या शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संच मान्यता शिक्षणाधिकारी लॉगिनला उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

संच मान्यता सुधारित आकृतीबंधानुसार एकूण मंजूर पदांच्या मर्यादित व जिल्हानिहाय अनुज्ञेय होणाऱ्या पदांची पडताळणी जादा पदे मंजूर होत असलेल्या करून निर्गमित कराव्यात. शासन निर्णय आकृतीबंधानुसार शिक्षकेतर पदांची संच मान्यता ३० सप्टेंबर २०२३ रोजी नोंदलेली व संच मान्यता निर्गमित केल्याच्या दिनांकाअखेर - आधार वैध विद्यार्थी संख्येच्या आधारे निर्गमित करताना अनुज्ञेय होणारी पदे मूळ पायाभूत पदांपेक्षा अधिक होत असेल, तर मंजुरीची कार्यवाही शासनाच्या पूर्वपरवानगीने करावी. रिक्त पदे प्रथम समायोजनाने भरण्याची कार्यवाही करावी. २०२३-२४ च्या शिक्षकेतर संच मान्यता ३० सप्टेंबर २०२३ रोजीच्या पटावरील अनुदानित व अशंतः अनुदानित आधार वैध विद्यार्थी संख्येच्या आधारे करण्यात आली आहे.

My Pune Edition Edition
Aug 29, 2024 Page No. 08
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

लोकमत

बौद्धिक संपदा कायदा हा नवकल्पनांचा, संशोधनांचा आणि बौद्धिक निर्मितींचा संरक्षण करणारा एक महत्त्वपूर्ण कायदा आहे. या क्षेत्रात करिअर करण्यासाठी या विषयातील मास्टर्स ऑफ लॉ (एलएलएम) ही पदवी घेणे अत्यंत फायदेशीर ठरते, त्याचबरोबर बौद्धिक संपदा कायद्यांमध्ये एक वर्षाचा डिप्लोमा पण खूप उपयुक्त आहे.

कायद्याचं बोला!

डॉ. सपना देव — अधिष्ठाता

पेटंट, जीआय समजून घ्यायचंय? 'आयपीआर-एलएलएम' कराच!

बौद्धिक संपदा कायदा (इंटेक्च्युअल प्रॉपर्टी लॉ) हा कायद्याच्या क्षेत्रातील एक महत्त्वपूर्ण आणि आकर्षक शाखा आहे. यात उत्तम करिअरच्या संधी देखील आहेत. पेटंट, ट्रेडमार्क, कॉपीराइट, भौगोलिक निर्देशक, औद्योगिक डिझाइन आणि व्यापार गुपिते आदी विषयांवरील अभ्यासक्रमाचा समावेश आहे.

कायद्याचे महत्त्व

बौद्धिक संपदा कायदा हे एक आधुनिक आणि गतिमान क्षेत्र आहे. याच्या माध्यमातून निर्मात्या, संशोधक, लेखक, संगीतकार, तंत्रज्ञ आणि इतर सर्जनशील व्यक्तींना त्यांच्या बौद्धिक कष्टांचे आणि नवकल्पनांचे संरक्षण मिळते. जागतिकीकरणामुळे या क्षेत्राचे महत्त्व अधिक वाढले आहे.

कायद्याच्या शाखा

- **पेटंट (Patent) :** पेटंट कायदा हे नवीन शोध, तंत्रज्ञान, उत्पादन प्रक्रिया यांचे संरक्षण करते. पेटंट मिळालेल्या संशोधकाला त्याच्या संशोधनावर एकाधिकार मिळतो.
- **ट्रेडमार्क (Trademark) :** ट्रेडमार्क कायदा हे ब्रँड, लोगो, चिन्ह यांचे संरक्षण करते. हे कायदे व्यापारात विश्वासार्हता आणि गुणवत्ता सुनिश्चित करतात.
- **कॉपीराइट (Copyright) :** कॉपीराइट कायदा हे साहित्यिक, संगीत, कला, सॉफ्टवेअर आणि इतर सर्जनशील कार्यांचे संरक्षण करते. हे कायदे लेखकांना त्यांच्या कार्यांचे आर्थिक आणि नैतिक हक्क देतात.
- **भौगोलिक निर्देशक (Geographical Indications) :** स्थानिक उत्पादनांना, त्यांच्या उत्पत्तीस्थळामुळे मिळालेल्या विशेष गुणवत्तेचे या कायद्यामुळे संरक्षण होते.
- एलएलएम ही पदवी बौद्धिक संपदा कायद्यात करिअर करण्यासाठी अत्यंत महत्त्वाची आहे. या पदवीद्वारे कायद्याच्या क्षेत्रातील सखोल ज्ञान मिळते.

'एलएलएम' करण्याचे फायदे

१ **विशेष ज्ञान :** या पदवीच्या अभ्यासक्रमात बौद्धिक संपदा कायद्याची सखोल माहिती मिळते. यामुळे विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारच्या बौद्धिक संपदा कायद्याचे तांत्रिक आणि व्यावहारिक ज्ञान प्राप्त होते.

२ **व्यावसायिक कौशल्य :** या पदवीच्या अभ्यासक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक कौशल्ये विकसित करण्याची संधी मिळते. यात लिखाण, संशोधन, विश्लेषण, न्यायालयीन प्रक्रिया आणि सल्लागार कौशल्यांचा समावेश होतो.

३ **करिअर संधी:** ही पदवी घेतल्यानंतर विद्यार्थ्यांना विविध क्षेत्रांमध्ये करिअरच्या संधी उपलब्ध होतात. यामध्ये वकिली, न्यायाधीश, कॉर्पोरेट लॉ फर्म, संशोधन संस्था, सरकारी संस्था आणि आंतरराष्ट्रीय संस्थांमध्ये नोकरीच्या / व्यवसायाच्या इत्यादी संधी मिळू शकतात.

४ **नेटवर्किंग :** या अभ्यासक्रमात विद्यार्थ्यांना विविध प्राध्यापक, वकिल, न्यायाधीश संपर्क साधता येतो. यामुळे व्यावसायिक नेटवर्क वाढते.

Hello Pune
Page No. 7 Aug 29, 2024
Powered by: erelego.com

महाराष्ट्र, तमिळनाडू आणि मध्य प्रदेशातील स्थिती चिंताजनक

शेतकऱ्यांपेक्षा विद्यार्थ्यांच्या आत्महत्या अधिक

नवी दिल्ली, ता. २९ (वृत्तसंस्था) : देशातील विद्यार्थ्यांच्या आत्महत्यांचे प्रमाण चिंताजनकरीत्या वाढत चालले असून त्याच्या वाढीचा दर हा शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येपेक्षाही अधिक असल्याचे नव्या अहवालातून उघड झाले आहे. 'विद्यार्थी आत्महत्या : भारतामध्ये पसरत जाणारा साथरोग' या शीर्षकाच्या अहवालात या बाबींचा उल्लेख करण्यात आला आहे. वार्षिक 'आयसी-३ परिषद' आणि एक्स्पो २०२४' मध्ये हा अहवाल प्रसिद्ध करण्यात आला आहे. यासाठी 'नॅशनल क्राइम रेकॉर्ड ब्युरो'च्या (एनसीआरबी) अहवालातील माहितीचा आधार घेण्यात आला आहे.

देशातील लोकसंख्या वाढीचा एकूण वेग आणि एकूण आत्महत्यांचे प्रमाण पाहता विद्यार्थ्यांच्या आत्महत्यांचे प्रमाण लक्षणीयरीत्या वाढल्याचे दिसते. मागील दशकभरामध्ये ०-२४ वर्षे वयोगटातील लोकसंख्या ५८२ दशलक्षांवरून ५८१ दशलक्षांवर आली आहे. त्यातुलनेत विद्यार्थ्यांच्या आत्महत्येमध्ये वाढ होऊन त्या ६ हजार ६५४ वरून १३ हजार ०४४ वर पोचल्या आहेत. युवा पिढीचे मानसिक आरोग्य देखील धोक्यात आले असून साधारणपणे १५ ते २४ वर्षे वयोगटातील तरुणाईचा विचार केला तर त्यातील सातपैकी एकाची मानसिक स्थिती बिघडल्याचे दिसून येते. यासाठी जे सर्वेक्षण करण्यात आले होते त्यातील ४१ टक्के तरुणांनी मानसिक समस्यांना सामोरे जाताना आम्हाला वैद्यकीय आधाराची गरज भासत असल्याचे म्हटले होते. यासाठी 'युनिसेफ'ने तयार केलेल्या 'दि स्टेट ऑफ दि वर्ल्ड्स चिल्ड्रन' या अहवालाचा आधार घेण्यात आला होता.

राज्यनिहाय विद्यार्थी आत्महत्या (२०२२)

राज्ये	आत्महत्या	प्रमाण (टक्क्यांत)
महाराष्ट्र	१७६४	१४
तमिळनाडू	१४१६	११
मध्य प्रदेश	१३४०	१०
उत्तर प्रदेश	१०६०	८
झारखंड	८२४	६

तीन राज्यांत आत्महत्या वाढल्या

महाराष्ट्र, तमिळनाडू आणि मध्यप्रदेश या तीन राज्यांतील विद्यार्थ्यांच्या आत्महत्येचे प्रमाण सर्वाधिक असल्याचे दिसून आले. देशातील एकूण आत्महत्या विचारात घेतल्या तर ते एक-तृतीयांश एवढे भरते. तमिळनाडू आणि झारखंडमधील विद्यार्थ्यांच्या आत्महत्यांमध्येही वर्षागणिक वाढ झाल्याचे दिसून येते. लोकसंख्या आणि आकारमानाच्याहष्टीने मोठा असणाऱ्या उत्तरप्रदेशातील विद्यार्थी आत्महत्यांचे प्रमाण हे सर्वाधिक आहे.

Sakal 30.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

प्रभात
City_31 August 2024_015
31 Aug 2024

शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संचमान्यता

कर्मचारी भरतीची स्थगिती उच्च न्यायालयाने उठविली

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ३० - राज्यातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भरतीसाठी आवश्यक असलेल्या संच मान्यतेचा मार्ग आता मोकळा झाला असून, ३० सप्टेंबर २०२३ पर्यंत नोंद असलेल्या आधार प्रमाणित विद्यार्थी संख्या विचारात घेऊन शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची पदनिश्चिती होईल.

शिक्षकेतर कर्मचार्यांच्या आकृतिबंधाला मुंबई उच्च न्यायालयामध्ये आव्हान देण्यात आले होते. शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भरतीबाबत स्थगिती असल्याने संचमान्यतेलाही मुहूर्त लागत नव्हता. आता भरतीवरील स्थगिती मुंबई उच्च न्यायालयाने उठवली असल्याने संचमान्यता सुरू होणार आहेत. माध्यमिक व उच्च माध्यमिकचे संचालक संपत सूर्यवंशी यांनी संचमान्यतेनुसार पदनिश्चिती करण्याचे निर्देश दिले आहेत. २८ जानेवारी २०१९ च्या सुधारित आकृतिबंधानुसार एकूण मंजूर पदांच्या मर्यादित व जिल्हानिहाय देय होणाऱ्या पदांच्या मर्यादेत संस्थांना पदे देय करून २०२३-२४ च्या शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची संचमान्यता शिक्षणाधिकारी लॉगिनला उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

आधार वैध विद्यार्थी संख्येच्या आधारे संचमान्यता करताना देय होणारी पदे मूळ पायाभूत पदांपेक्षा अधिक होत असतील, तर मंजुरीची कार्यवाही शासनाच्या पूर्वपरवानगीने करावी. रिक्त पदे प्रथम समायोजनाने भरण्याची कार्यवाही करावी, असे निर्देश सूर्यवंशी यांनी दिले आहेत. २०२३-२४ ची शिक्षकेतर संचमान्यता ३० सप्टेंबर २०२३ रोजीच्या पटावरील अनुदानित व अशंतः अनुदानित आधार वैध विद्यार्थी संख्येच्या आधारे करण्यात आली आहे.

News Paper Clippings During August 2024

Section: Education

Students can't fill exam forms due to locked PRNs; UGC nod awaited

SwatiShindeGole
@timesofindia.com

Pune: As many as one lakh students and professionals hoping to complete their degree courses, which they had previously left midway, are unable to fill up examination forms because their permanent registration number (PRN) with the Savitribai Phule Pune University (SPPU) is locked.

Some of these scholars are engineering students, who have passed their first, second, and third years earlier — but while colleges have even admitted them to the fourth year, many are unable to complete the process now, which they fear could now lead to academic setbacks.

On Friday, several students from Pune, Nashik, and Ahmednagar-based colleges affiliated to SPPU gathered at the exam department to request unlocking of PRNs. They said the New Education Policy (NEP) 2020 also has a provision for an 'anytime entry and exit' rule for degree courses. They added that a similar provision was made last year by SPPU for 1.28 lakh students, after special permission was taken from the University Grants Commission (UGC).

Following the airing of these concerns, the varsity administration said that they await a final nod from UGC to give the students a chance, after which the latter and colleges will be notified.

Aggrieved students gather at SPPU's exam department on Friday

One of the candidates, Tejas Shelke, told **TOI**, "As per UGC stipulations, students are required to pass degree exams within a predetermined timeframe. However, the university or colleges neglected to apprise us of this crucial information. Now, many have completed just their first and second years, while some have only their final year pending. But we are all unable to complete filling out the exam forms. Had students been informed of the rules, we would have successfully passed exams within the stipulated timeframe and obtained our degrees."

Joint secretary of Yuva Sena Maharashtra, Kalpesh Yadav, said, "Many scholars from SPPU-affiliated educational institutions were unable to complete undergraduate (UG) and postgraduate (PG) exams within the allotted duration. So, the exam department has restricted access to their PRNs. In the preceding year, SPPU liaised with UGC and extended two exam opportunities to students whose PRN numbers were blocked. This year as well, we have requested the same."

Under NEP, students are not obligated to complete UG or PG courses in a single continuous timeframe. They have the flexibility to sit for exams in phases, as per their convenience, to obtain degrees. If this provision is incorporated, this year's students can also be granted more chances.

After Friday's gathering, a statement issued by the SPPU exam department said, "Students with canceled PRNs will get two more chances to take exams in the academic year 2024-25, those with backlogs. According to equivalence, university exams can be taken in Oct/Nov 2024 and March/April 2025. Colleges should ensure that no eligible student is deprived of exams due to lack of session completion."

Last year, the university gave 1,28,000 students the same fresh chance. Of these, 85,000 appeared for exams, and some 35,000 passed, preventing academic loss.

Exam department in-charge at SPPU, Mahesh Kakde, on Friday told **TOI** that the varsity has appealed to UGC to allow students to take up the exam and complete their degrees. "The UGC has ruled that only candidates who have failed in one or two subjects are eligible to apply for exams. UGC has denied any allowance to candidates that have completely dropped an entire year. On Friday, we unlocked PRNs of 8,000 candidates, who had backlogs. A further decision regarding the candidates who have lost an entire year will be taken by the academic council."

The Times of India 31.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: Research

लोकमत

९ कोटी वर्षांपूर्वीच्या दगडाचा अभ्यास; अमेरिकेतील शास्त्रज्ञांनी मांडले संशोधन

चंद्र दुरावतोय; पृथ्वीवरील दिवस होईल 25 तासांचा!

लोकमत न्यूज नेटवर्क

नवी दिल्ली : हात तुझा हातात अन् धुंद ही हवा। रोजचाच चंद्र आज भासतो नवा नवा असे प्रेमीयुगुल ज्याच्या साक्षीने एकमेकांना साद घालतात तो चंद्र पृथ्वीपासून दूर जात आहे. त्यामुळे पृथ्वीला विरह जाणवणार की नाही याची कल्पना नाही. मात्र चंद्राच्या दूर जाण्याने पृथ्वीवरील दिवसाचा कालावधी २४ ऐवजी २५ तासांचा होण्याची शक्यता एका नव्या संशोधनाच्या निष्कर्षातून वर्तविण्यात आली आहे. (वृत्तसंस्था)

- १.४ अब्ज वर्षांपूर्वी पृथ्वीवरील दिवसाचा कालावधी १८ तासांहून अधिक होता. मग त्यात काही कोटी वर्षांत वाढ होत राहिली.
- यापुढील कोट्यवधी वर्षांत हीच प्रक्रिया तशीच सुरू राहील व दिवस २५ तासांचा होईल.
- पृथ्वीभोवती भ्रमण करणारा चंद्र तिच्यापासून दूर जात राहिल्यास त्याचे काय परिणाम होतील, याचाही अभ्यास अमेरिकेतील विस्कॉन्सिन-मॅडिसन विद्यापीठातील संशोधक करत आहेत.

या विद्यापीठात झाले संशोधन

चंद्र हा प्रत्येकाचा सखा, मित्र आहे. चंद्राचा साहित्यात, बोलीभाषेत, लोकांच्या रोजच्या संभाषणात एकेरी उल्लेखच अधिक आढळतो. अशा या चंद्राबाबत अमेरिकेतील विस्कॉन्सिन-मॅडिसन विद्यापीठातील शास्त्रज्ञांनी नुकतेच संशोधन केले. ९ कोटी वर्षांपूर्वीच्या एका दगडाचा या शास्त्रज्ञांनी अभ्यास केला. चंद्राची व्युत्पत्ती कशी झाली याच्या अभ्यासासाठी नव्या संशोधनातले निष्कर्षही उपयोगी ठरणार आहेत.

पृथ्वीवरील दिनमानावर परिणाम

- विस्कॉन्सिन-मॅडिसन विद्यापीठातील शास्त्रज्ञांनी म्हटले आहे की, चंद्र दरवर्षी पृथ्वीपासून अंदाजे ३.८ सेंटिमीटर इतके अंतर दूर जात आहे.
- त्यामुळे पृथ्वीवरील दिनमानावर त्याचा परिणाम होणार आहे. या घडामोडींमुळे पृथ्वीवरील एका दिवसाचा कालावधी एक तासाने वाढेल. म्हणजे तो २४ ऐवजी २५ तासांचा होईल.
- ज्यावेळी हा बदल होईल त्यावेळी जगभरातील घड्याळे व वेळेशी संबंधित सर्व परिमाणे बदलावी लागणार आहेत.

Pune Main
Page No. 1 Aug 04, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Research

लोकसत्ता
लोकमान्य लोकशक्ती

विशाळगडावरील 'कंदीलपुष्पा'ला छत्रपती शिवरायांचे नाव!

दयानंद लिपारे, लोकसत्ता

कोल्हापूर : इतिहासात विविध घडामोडींनी गाजलेला विशाळगड आता एका वनस्पती शोधाच्या नवलाईनेदेखील ओळखला जाणार आहे. 'कंदीलपुष्प' वनस्पतीच्या कुळातील एका नव्या प्रजातीचे येथे प्रथमच दर्शन घडले आहे. कोल्हापुरातील वनस्पती अभ्यासकांना गडावर या प्रजातीचा शोध लागल्यामुळे तिचे नामकरण 'सेरोपेजिया शिवरायीना' असे करत छत्रपती शिवाजी महाराजांना अभिवादन करण्यात आले आहे.

कोल्हापुरातील न्यू कॉलेजचे अक्षय जंगम, रतन मोरे व डॉ. नीलेश पवार तसेच चांदवड (नाशिक) येथील डॉ. शरद कांबळे आणि शिवाजी विद्यापीठामधील प्रा. डॉ. एस. आर. यादव या अभ्यासकांच्या गटाने वनस्पतीवर संशोधन करत तिच्या शोधावर शिक्कामोर्तब केले आहे. या शोध मोहिमेवर लिहिलेला निबंध न्यूझीलंडमध्ये प्रकाशित होणाऱ्या 'फायटोटॅक्सा' या आंतरराष्ट्रीय नियतकालिकात नुकताच प्रकाशित झाला आहे.

अक्षय जंगम व डॉ. नीलेश पवार गेली सहा वर्षे कोल्हापूर जिल्ह्यातील किल्ल्यांवरील वनस्पतींचा अभ्यास करत आहेत. हा अभ्यास सुरू असताना ऑगस्ट २०२३ मध्ये त्यांना विशाळगडावर 'कंदीलपुष्प' वर्गातील वनस्पती पहिल्यांदा आढळली. या कुळातील अन्य प्रजांतीपेक्षा ही वेगळी वाटल्याने त्यांनी तिचा अभ्यास सुरू केला. यासाठी त्यांनी भारतामधील कंदीलपुष्प वर्गातील वनस्पतींचे अभ्यासक डॉ. शरद कांबळे यांच्याशी संपर्क साधला. सखोल अभ्यासानंतर त्यांनीही ही नवीन प्रजाती असण्याची शक्यता व्यक्त केली. नवीन प्रजातीचा आढळ सध्या विशाळगडावर अत्यंत दुर्मिळ स्वरूपात आहे. याशिवाय भोवतीच्या डोंगररांगावरही तिचे अस्तित्व असण्याची शक्यता अभ्यासकांनी व्यक्त केली आहे. या कामासाठी कोल्हापुरातील न्यू कॉलेजचे प्राचार्य डॉ. व्ही. एम. पाटील आणि संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. के. जी. पाटील यांचेही या अभ्यासकांना सहकार्य लाभले.

> **नवीन प्रजातीचा आढळ सध्या विशाळगडावर अत्यंत दुर्मिळ स्वरूपात आहे. तसेच अन्य प्रजांतीपेक्षा ही वेगळी असल्याचे अभ्यासकांचे म्हणणे आहे.**

छत्रपती शिवरायांचे नाव का?

छत्रपती शिवाजी महाराजांनी तयार करवून घेतलेल्या आज्ञापत्रातही त्यांचा निसर्ग आणि पर्यावरणाबद्दलचा विचार पुढे आलेला आहे. या साऱ्यांमुळे या नव्याने शोध लागलेल्या कंदीलपुष्पास त्यांचेच नाव देण्याचे ठरले आणि 'सेरोपेजिया शिवरायीना'चा जन्म झाला.

07/08/2024 | Pune | Page : 01
Source : https://epaper.loksatta.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: Miscellaneous

लोकमत

सुप्रीम कोर्टाची ७५ वर्षे : ७५ रुपयांचे विशेष नाणे

लोकमत न्यूज नेटवर्क

नवी दिल्ली : सर्वोच्च न्यायालयाच्या अमृतमहोत्सवी वर्षानिमित्त ७५ रुपयांचे विशेष नाणे जारी केले जाणार आहे. या नाण्याच्या एका बाजूला अशोक स्तंभ आणि दुसऱ्या बाजूला सर्वोच्च न्यायालयाची इमारत राहाणार आहे.

अर्थमंत्रालयाने याबाबत घोषणा केली. नाणे अभ्यासक सुधीर लुणावत यांनी सांगितले की, ७५ रुपयांचे हे ११वे नाणे आहे. नाणे कोलकाता येथील कारखान्यात बनविण्यात आले आहे.यापूर्वी वर्ष १९९९मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाच्या सुवर्ण महोत्सवानिमित्त ५० आणि दोन रुपयांचे नाणे जारी करण्यात आले होते.

४०	९९.९	४४
ग्रॅम वजन	टक्के चांदी	मिमी व्यास

कसे असेल नाणे?

- नाण्याच्या एका बाजूला अशोक स्तंभ आणि त्याखाली सत्यमेव जयते लिहिलेले आहे. अशोक स्तंभाच्या एका बाजूला 'भारत', तर दुसऱ्या बाजूला 'इंडिया' लिहिलेले आहे.
- दुसऱ्या बाजुला अशोक चक्र कोरण्यात आलेले आहे. त्यासोबतच ७५ वर्षे, 'यतो धर्मस्ततो जयः' आणि २०२४ हे वर्षदेखील लिहिलेले आहे.

Pune Main
Page No. 12 Aug 02, 2024
Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During August 2024

Section: : Miscellaneous

प्रभात
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
www.dainikprabhat.com
City _05 August 2024_010
05 Aug 2024

फंडे... व्यक्तिमत्त्व विकासाचे!

वाचन कौशल्य

वाचन आपण कशासाठी करतो? तर माहिती मिळविण्यासाठी, मन रमावे म्हणून आणि काहीतरी शिकण्यासाठी करतो. वाचल्याशिवाय आपण काहीच शिकू शकत नाही. म्हणजेच आपली प्रगती होत नाही. जीवनाच्या विविध टप्प्यांत आपण वाचन करतच पुढे जातो. आपले साध्य साधण्याचा प्रयत्न करतो. वाचाल तर वाचाल असे म्हटले जाते. त्याप्रमाणे आपल्या जीवनात वाचण्याला महत्त्व आहे. आपले व्यक्तिमत्त्व घडविण्यास कारक आहे.

वाचन करणे म्हणजे काय? तर समोर जो मजकूर असेल त्यावरून नजर फिरविणे नाही. मजकुरातील भावार्थ समजला तर ते वाचन! नाहीतर आपले फक्त डोळे त्यावरून फिरले असे म्हणायला हरकत नाही. काय लिहिले आहे ते समजले नाही म्हणजेच वाचनाची प्रक्रिया पूर्ण झाली नाही. आपण वाचत असलेला मजकूर, त्यातील शब्दांचा अर्थ डोक्यात शिरला नाही, तर ते वाचन होत नाही. मग मी चार तास पुस्तक वाचत बसलो; पण मला काही कळले नाही, असे कोणी म्हणत असेल तर ते वाचन नाही. ते फक्त पुस्तक नजरेखालून घालतात. खरे वाचन करायचे असेल तर प्रत्येक शब्द डोक्यात शिरला पाहिजे. जे वाचतोय ते डोक्यात भरले पाहिजे आणि मुख्य म्हणजे आपल्या मनाने समजले असे म्हणायला हवे. बरेचसे लोक म्हणतात की त्यांना पुस्तक वाचल्याशिवाय झोप येत नाही. पण ते खरेच वाचतात की झोप येण्यासाठी पुस्तकाचा वापर करतात?

वाचनाचा फायदा काय होतो? तर माहिती मिळते. ज्ञान मिळते. आपल्याला हे येते, समजले आहे हे आपले मन सांगते. आपल्या चेहऱ्यावर आत्मविश्वास चमकतो. प्रश्न विचारणारे देखील तुमचा चेहरा पाहून अंदाज बांधतात की हा बरोबर उत्तर देईल म्हणून! आणि तसेच घडते. चारचौघात, समाजात आपली वेगळी ओळख निर्माण होते. हा हुशार आहे, ह्याला सर्व माहीत असते, हा ह्या विषयातील किडा आहे, अशा काही प्रतिक्रिया मिळतात. त्यामुळे आपले मन अभिमानाने भरून येते आणि त्यामुळेच आपले व्यक्तिमत्त्व विकसित होते. आपण आणखी प्रगती करू लागतो.

चांगले वाचन व्हावे म्हणून काय करावे? तर मनाची एकाग्रता वाढवावी लागते. मी काय वाचतोय त्याचा अर्थ मला समजला पाहिजे हे मनात ठामपणे बिंबवावे लागते. फोकस ठेवावा लागतो. जे वाचले ते समजले असे लक्षात आल्यावर एकतर ते लिहून पाहावे किंवा कोणाला सांगून पाहावे. त्यामुळे वाचलेले आपण विसरत नाही. ते स्मरणात राहते. वाचन प्रक्रियेत सुरुवातीला वेळ भरपूर लागतो. पण हळूहळू सवयीने वाचनाचा अर्थ लवकर कळतो. पर्यायाने नंतर वाचनाला वेळ कमी लागतो. त्यामुळे वाचनाची आवड निर्माण होते. ती एक प्रकारची भूकच असते. काहीतरी वाचन केल्याशिवाय तृप्तता होत नाही. वेगवेगळ्या विषयांवरची पुस्तके वाचनाची इच्छा होते. नवनवीन माहिती मिळते. समजलेली माहिती स्वत:च्या भाषेत लिहून ठेवायची सवय लागते. असे करता करता काही दिवसांनी चांगल्या वाचकाचा उत्तम लेखक, समीक्षक तयार होतो. यालाच व्यक्तिमत्त्व विकास म्हणतात.

सांस्कृतिक कार्य विभागाचा निर्णय

प्रत्येक शासकीय पत्रावर यापुढे शिवराज्याभिषेक सोहळ्याचे बोधचिन्ह !

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : आता प्रत्येक शासकीय पत्रावर शिवराज्याभिषेक सोहळ्याचे बोधचिन्ह लावण्याचा मोठा निर्णय राज्य सरकारने जाहीर केला आहे. यासंदर्भातील शासन निर्णय सोमवारी निर्गमित करण्यात आला आहे. एवढेच नव्हे तर प्रत्येक शासकीय कार्यालयाच्या दर्शनी भागातही हे बोधचिन्ह झळकणार आहे.

शिवराज्याभिषेकाच्या ३५०व्या दिनाच्या सोहळ्यानिमित्त शिवकालीन मंगल चिन्हे आणि महाराजांचा पराक्रम, शौर्य अधोरेखित करणाऱ्या विशेष बोधचिन्हाचे लोकार्पण करण्यात आले. या बोधचिन्हाचा वापर सर्व शासकीय कार्यक्रमाचा प्रचार व

शासकीय पत्रव्यवहारात कटाक्षाने करण्यात यावा.

सर्व शासकीय कार्यालयांमध्ये दर्शनी भागात हे बोधचिन्ह लावावे. मंत्रालय तसेच अन्य प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या अखत्यारितील क्षेत्रीय कार्यालयांना या आदेशाप्रमाणे कार्यवाही करण्याच्या सूचना द्याव्यात असे या आदेशात म्हटले आहे.

छत्रपती शिवरायांच्या विचारांचा जागर

छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या विचारांचा जागर पुन्हा मराठी मनामनात व्हावा, जगभरात जेथे जेथे मराठी माणूस आहे तेथे या माध्यमातून छत्रपती शिवाजी महाराजांचे विचार तसेच त्यांच्याबद्दलची माहिती पोहोचावी हा यामागील उद्देश असल्याचे सांस्कृतिक विभागाकडून सांगण्यात आले आहे. या आदेशामुळे लवकरच सर्व शासकीय पत्रांमध्ये शिवराज्याभिषेकाच्या ३५० व्या सोहळ्यानिमित्त जारी केलेले बोधचिन्ह दिसणार आहे. तसेच सर्व शासकीय कार्यालयांवरही हे दिसणार आहे.

Lokmat 27.8.2024

News Paper Clippings During August 2024

Section: : Miscellaneous

लोकमत

तिकीटे कशी बनतात याचीही मिळाली माहिती

गरवारे प्रशालेत उलगडला तिकिटांचा इतिहास

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : भारतातील पहिल्या टपाली पोस्टापासून ते सध्या सुरू असलेल्या पोस्टाच्या तिकिटापर्यंत हजारो तिकिटांचा खजाना शाळकरी मुलांसमोर खुला झाला आणि त्यावरील चित्र, त्याचे महत्त्व ते तिकीट तसेच का छापले याचे किस्से मुलांसमोर उलगडले आणि महाराष्ट्र एज्युकेशन सोसायटीच्या सौ. विमलाबाई गरवारे प्रशालेतील विद्यार्थी त्यामध्ये हरवून गेले. निमित्त होते ते प्रशालेमध्ये तिकीट संग्राहक श्रीकांत कुलकर्णी यांच्या पोस्ट तिकीट संग्रहाबद्दलच्या माहितीबाबत.

यावेळी श्रीकांत कुलकर्णी म्हणाले की, इतिहासाचा अभ्यास करताना इतिहासाची साधने, लिखित, भौतिक, मौखिक आणि दृकश्राव्य साधने यांच्याद्वारे इतिहासाचा अभ्यास केला जातो. लिखित साधनांमध्ये टपाल तिकीटही अत्यंत महत्त्वाचे आहेत. विद्यार्थ्यांना टपाल तिकिटांचा अभ्यास व्हावा, ओळख व्हावी, टपाल तिकिटे काढण्यामागचा उद्देश विद्यार्थ्यांना कळावा याची माहिती विद्यार्थ्यांना व्हावी या हेतूने या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी प्रशालेचे मुख्याध्यापक रोहिदास भारमळ, उपमुख्याध्यापिका ज्योती खिरीड, पर्यवेक्षिका मार्गसिद्धा पवार व शिक्षक उपस्थित होते.

> टपाल तिकिटे ही इतिहास बोलका करतात. आजपर्यंत टपाल तिकिटांमध्ये विविध बदल घडून आलेले आहेत आकार बदललेत, तिकिटांच्या विषयांमध्ये नावीन रंगसंगती लक्षात घेता त्यातून आपल्याला बदलत्या काळाविषयी माहिती होते. टपाल खाते हे राजकीय नेत्यांवर, फुलांवर, प्राणी-पक्ष्यांवर, एखाद्या घटनेवर, त्याचबरोबर एखाद्या घटनेचा रौप्य, सुवर्ण, अमृत महोत्सव, शतक, द्विशतक, त्रिशताब्दीपूर्ती यानिमित्त तिकीट काढले जाते. तो एका अर्थाने इतिहासाचा मौल्यवान ठेवा असतो.
>
> \- श्रीकांत कुलकर्णी

विद्यार्थी होणार संग्राहक

टपाल तिकिटांचे हे महत्त्व लक्षात घेत श्रीकांत कुलकर्णी यांनी २० विद्यार्थ्यांचा एक मंच स्थापन केला. टपाल तिकिटे संकलनाचा वारसा जतन करण्यासाठी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन दिले. त्यानुसार काही महत्त्वाच्या, ऐतिहासिक तिकिटांच्या प्रतिकृतीही त्यांनी या मंचाकडे सुपुर्द केल्या आणि भविष्यात अशा तिकिटांचे शास्त्रशुद्ध पद्धतीने कसे जतन कसे करावे, याची माहितीही दिली. त्यानुसार विद्यार्थ्यांनी संग्रहाला सुरुवात केली.

Hello Pune
Page No. 5 Aug 29, 2024
Powered by: erelego.com

Upcoming Events

SEPTEMBER 2024

MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN
						1
2	3	4	5	6	7 *Raje Umaji Naik Jayanti*	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17 *Keshav Sitaram Thackeray alias Prabodhankar Thackeray Jayanti*	18	19	20	21	22
23	24	25 *Pandit Deendayal Upadhyaya Jayanti*	26	27	28	29
30						

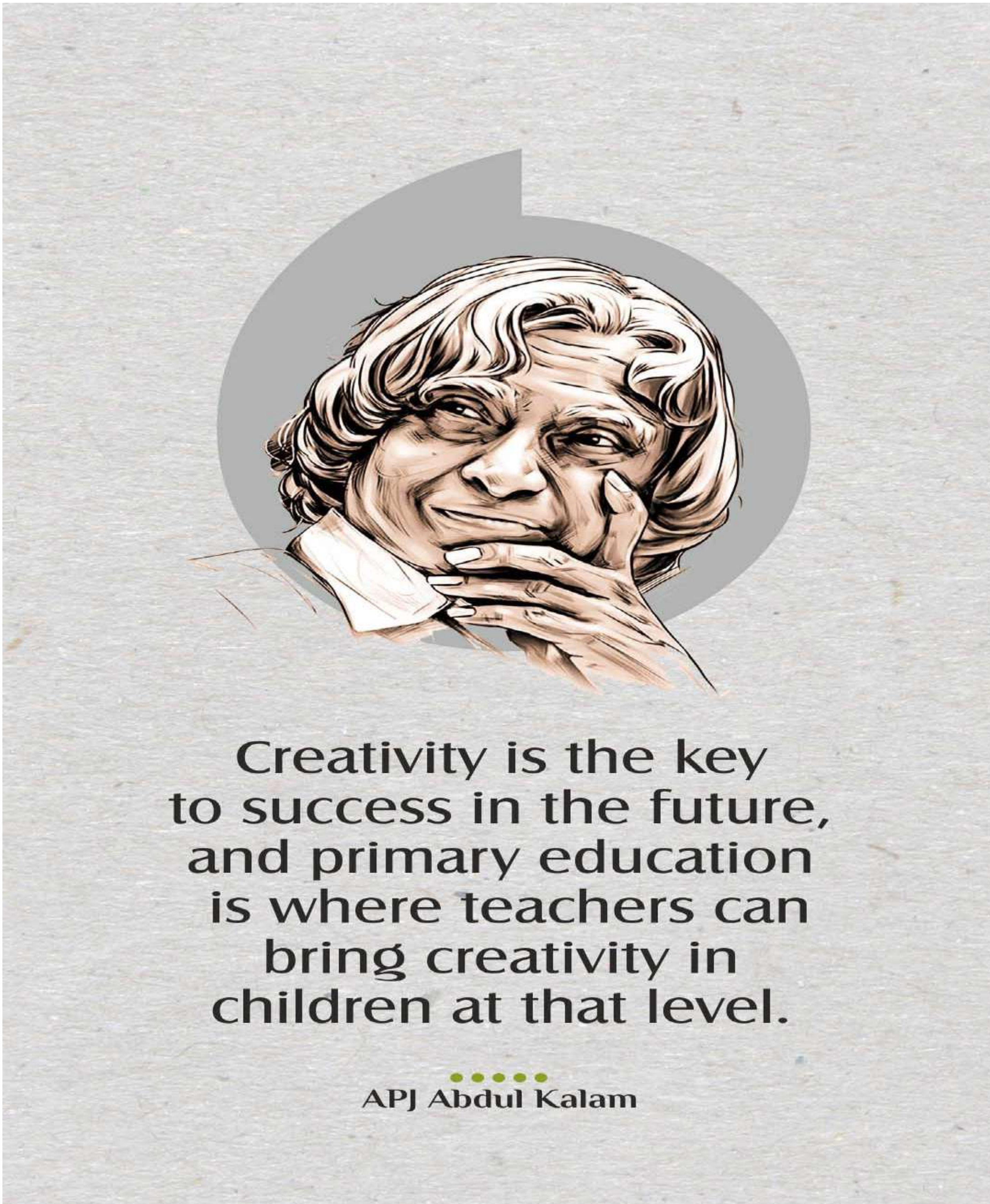

Other than the Photos of Modern College Pune-5 and Event Photos, Newspaper clipping images, all other images in this Bulletin Issue are downloaded from Google Images., Pinterest, Freepik.Com